

ચતુર સુંદર

II

1930 સ્ત્રી વિલાસ
મોટી ગરબાવળી.

MAY 1930

Reg. No.

એકથી ત્રીશ ભાગ.

સુધારા વધારા સાથે

જાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર:-

કાગળી મહમુદ એન્ડ મહમદભાઈ.

સ્ટેશન રોડ, અલાયાની વાડી સામે-સુરત.

પ્રગતિ ૧ લી

નો ૧૯૩૦.

પ્રસિદ્ધ કર્તાએ સર્વ દક્ષ

સ્વાધીન રાખ્યા છે.

સંવત

૧૯૮૧

કિંમત ૦-૧૨-૦

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૧૫૧૭૬

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ અતુર સુધર વિલાસ મોટી

ગરબાખાતી-૩૪

વિષય ૬-૧૨૧ •

શ્રી

ચતુર સુંદર

વિલાસ મોટી ગરબાવળી

૩૦ ભાગ.

સુધારા વધારા સાથે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

દાગડી મહમુદ એન્ડ મહમદભાઈ.

સ્ટેશન રોડ, અલાયાની વાડી સામે—સુરત.

આવૃત્તિ ૧ લી.	} પ્રસિદ્ધ કર્તાએ મર્વ હક્ક	} સંવત
સને ૧૯૩૦		

સુરત-જરાનપુરી ભાગળ ભાણવાળી પોળમાં આવેલાં

શ્રી “અનાવિલ બંધુ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેમમાં

ગાવિંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

કિંમત ૦-૧૨-૦

ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ અનુક્રમણિકા.

—(૦)—

ભાગ ૧ લો.

૧ શ્રીનાગચના મહિના	...	૧૩
૨ જીવનપ્રાણના મહિના	...	૧૪
૩ રસીયાજીના મહિના	...	૧૭

ભાગ બીજો.

૪ ગોપીઓની સ્તુતિના મહિના	...	૨૨
૫ પતિને પરદેશ ન જવા દેવાના મહિના	...	૨૩
૬ ભરતજીના મહિના લાવણી	...	૨૫
૭ નંદલાલના મહિના	...	૨૬
૮ કૃષ્ણજીના મહિના	...	૩૦
૯ રાધીકાના મહિના	...	૩૧
૧૦ બહુચરાજીના મહિના	...	૩૨
૧૧ થોભણદાસના મહિના	...	૩૩

ભાગ ત્રીજો.

૧૨ અંબાજીના મહિના	...	૩૫
૧૩ સીતાજીના મહિના	...	૩૭
૧૪ લાલજીના મહિના	...	૩૮
૧૫ વૈરાગના મહિના	...	૪૧

ભાગ ચોથો.

૧૬ નરસિંહજી મહારાજનો ગરબો	...	૪૨
---------------------------	-----	----

૧૭ કીકૃષ્ણના દક્ષ અવતારોનો ગરબો	...	૪૫
૧૮ સીતાજીની કાચળીનો ગરબો	...	૪૫

ભાગ ૫ મો.

૧૯ કાળકાનો ગરબો	...	૫૨
૨૦ જોરમાનો ગરબો	...	૫૪
૨૧ બાળલીલાનો ગરબો	...	૫૭
૨૨ મુંબઈ સુરતનો ગરબો	...	૫૯
૨૩ વડોદરાનો ગરબો	...	૬૦

ભાગ ૬ મો.

૨૪ મહાકાળીનો ગરબો	...	૬૪
૨૫ બહુચરાજીનો ગરબો	...	૬૫
૨૬ રેલ ગાડીનો ગરબો	...	૬૫
૨૭ અમદાવાદ શહેરનું વર્ણન	...	૬૫

ભાગ ૭ મો.

૨૮ બજરંગી હનમાનનો ગરબો	...	૬૮
૨૯ લાવણી	...	૭૨
૩૦ સાત વાર	...	૭૪
૩૧ આઠ વાર	...	૭૫
૩૨ પંદર તિથીઓ	...	૭૭
૩૩ પંદર તિથીઓ	...	૭૮
૩૪ પંદર તિથીઓ	...	૮૦

૩૫ જ્યારે રામચંદ્રજી તથા લક્ષ્મણજી વનવાસ ચાલ્યા ત્યારે સીતાજીએ કહ્યું કે હું પણ સાથે આવીશ, તે

સમયે રામચંદ્રએ કહ્યું કે તમે પીયેર જાઓ અથવા		
અહીં રહો તે વિષેનું ઘોળ ૧	...	૮૨
૩૬ પછી સીતાજી બોલ્યાં તેનું ઘોળ	...	૮૪
૩૭ રામચંદ્રજીને સીતાજીને કાગળ લખ્યો તેનું ઘોળ	...	૮૬
૩૮ પંદર તિથિઓ	...	૮૮
૩૯ પંદર તિથિઓ	...	૮૯
૪૦ મલાવરાવનો રાસરો	...	૯૦

ભાગ ૮ મો

૪૧ અભિમન્યુનો ચકાવો	...	૯૧
૪૨ વળામણાં	...	૯૨
૪૩ ગીરધારીરે વાલમ વાત વીચારો	...	૯૬
૪૪ ગરબી	...	૯૯
૪૫ નરસીંહજી ગરબી ૩ જી	...	૧૦૦
૪૬ રણછોડજીની ગરબી ૪ થી	...	૧૦૧
૪૭ અંબાજીની ગરબી ૫ મી	...	૧૦૨

ભાગ ૯ મો

૪૮ માળાની ગરબી ૧ લી	...	૧૦૩
૪૯ " ૨ જી	...	૧૦૫
૫૦ " ૩ જી	...	૧૦૬
૫૧ " ૪ થી	...	૧૦૬
૫૨ પ્રેમની ગરબી ૧ લી	...	૧૦૬
૫૩ " ૨ જી	...	૧૦૭

૫૪	૩ જી	...	૧૮૭
૫૫	૪ થી	...	૧૦૮

ભાગ ૧૦ મો

૫૬ હારિ આલો ડોકોરમાં જમ વશીએ ૧ લી	...	૧૦૮
૫૭ હારિ લટકાળો ગીરીવરધારી ૨ જી	...	૧૦૮
૫૮ હારિ મારા સમ કાલે મલજો ૩જી	...	૧૦૯
૫૯ હારિ જીમનાની તીરે વહાલો ૪ થી	...	૧૦૯
૬૦ હારિ આલો ચતુર કંઈ બાજો ૫ મી	...	૧૧૦
૬૧ હારિ મોહન મળતા નથી અમને ૬ ઠી	...	૧૧૦
૬૨ હારિ વીહલ માં વળગો અમનેરે ૭ મી	...	૧૧૦
૬૩ હારિ મોહનની મોરલી વાગી ૮ મી	...	૧૧૧
૬૪ મારા મન ગમતા મહારાજ મારે ઘેર આવોરે	...	૧૧૧
૬૫ જોનો પીકડો પરધેર જાય ગરખી ૨ જી	...	૧૧૧
૬૬ જાઓ જીહડા બોલા કહાના ગરખી ૩જી	...	૧૧૨
૬૭ મને કૃષ્ણ જોયાના કોડ સૈયર આલોને ગરખી ૪ થી	...	૧૧૨
૬૮ તારી મોરલીએ મહારાજ મનહરી લીધોરે	ગરખી ૫ મી	૧૧૩
૬૯ રાસલીલાની ગરખી ૧લી	...	૧૧૪
૭૦ ગરખી ૨ જી	...	૧૧૪
૭૧ મુજને દગો દીધો પેલા નંદજીના હૈયે ગરખી ૩જી	...	૧૧૪
૭૨ કાનો ક્યાં ગયોરે અહીંથી કાણુ અમારું બેલી	ગરખી ૪ થી	૧૧૬
૭૩ હું તો ઘેલી થઈ પેલા કાનુડાની સંગે ગ. ૫ મી	...	૧૧૬

૭૪ મુજને દોઝો કરી ગયો પેલો ક્યાં ગયો કાનુડો ...	૧૧૬
૭૫ વનમાં જીલ્લી પડીરે પેલો ક્યાં ગયો કાનુડો	
ગરબી ૭ મી ...	૧૧૮
૭૬ વાલમ ક્યાં ગયા તારે સાચુ બોલો મારા સમ.	
ગરબી ૮ મી ...	૧૧૯
૭૭ ગીરધર લાલજી મારી માવડી સંભાળો ગ. ૯ મી ...	૧૨૦
૭૮ ધુતારા ધરણીધર તારી વાંસળીરે લોલ. ગ. ૧૦ મી ...	૧૨૦
૭૯ હસવા સરખું બિજમંડલ શુભ ધામ ગ. ૧૧ મી ...	૧૨૧

ભાગ ૧૧ મો

૮૦ રાસ લીલાની સાખીઓ ...	૧૨૨
૮૧ તમે અળપ્યા અમે જાણીએ	૧૨૬
૮૨ અલ્યા કાનજી તું ક્યારે પેલો થયોજો ...	૧૨૮
૮૩ દાણુ લીલાની સાખી ...	૧૩૨
૮૪ દુધ પીઓ જવાણો અમને ...	૧૩૫

ભાગ ૧૨ મો

૮૫ ઉડણીના હારીયાં ...	૧૩૬
૮૬ દાણુલીલાની ગરબી ૧ લી ...	૧૪૦
૮૭ જવાદોને જ્ઞાને રોકો છો વાટમાં ગરબી ૨ જી ...	૧૪૧
૮૮ કહું ઉભા રહોને અલખેલી ગરબી ૩ જી. ...	૧૪૧
૮૯ જમીનપર જળના દાણુ કોણુ લે છે ગરબી ૪મી ...	૧૪૨
૯૦ છળીલી દાણુની રીત કોણુ કહાડી ગરબી ૫ મી ...	૧૪૨
૯૧ હારે રસીયા મુને જવા દીજો ગરબી ૬ ઠી ...	૧૪૩
૯૨ હારે માફે ચીર દો વનમાળી ગરબી ૭ મી ...	૧૪૪

૯૩ હારે બેની આપનો કામ ખોટો ગરબી ૮ મી	... ૧૪૪
૯૪ હારે કુખળ ભદુરગરી ૯ મી	... ૧૪૪

ભાગ ૧૩ મો.

૯૫ ચુંદડીની ગરબીઓ	... ૧૪૫
૯૬ કાકાન કાળારે મારી ચુંદડીના ચોર ગ. ૩ જી	... ૧૪૬
૯૭ કૃષ્ણ બોલ્યારે નીકળી જળથી તું ખહાર ગ. ૩ જી	... ૧૪૭
૯૮ નંદજીની ગરબીઓ ૨ જી	... ૧૪૮
૯૯ નયણે નીરને નંદજી બોલીઆરે	... ૧૪૯
૧૦૦ જશોદા પુછે પીછને પ્રેમચુરે ગરબી ૩ જી	... ૧૪૯
૧૦૧ પ્રજામાં પ્રજા વનિતા વાતો કરે ગરબી ૪ થી	... ૧૪૯
૧૦૨ ચંદ્રાવળીની ગરબીઓ પહેલી	... ૧૪૯

ભાગ ૧૪ મો.

૧૦૩ આસો માસો શરદ પુનમ રાતજો ગ. ૨	... ૧૫૦
૧૦૪ જશોદાજીના સ્વમાવની ગરબી ૩ જી	... ૧૫૧
૧૦૫ હાથ વધુટી મારી મટુકા કુટી ગરબી ૪ થી	... ૧૫૨
૧૦૬ મુમકાર શીદ તોડો હો રાજ ગરબી ૫ મી	... ૧૫૩
૧૦૭ ગગરી ઉતારરે વનમાળી ગરબી ૬ ઠી	... ૧૫૩
૧૦૮ ઇશ્વર પુજવા વિષે ગરબી ૭ મી	... ૧૫૩
૧૦૯ શામળીઆલાલ સાસુજી સંતાપે કહો કેમ કીજીએ. ગ. ૮	૧૬૫
૧૧૦ ઓ જશોદાજી આવડો લાડકવાણો લાલ ન કીજીએ ગ. ૯	૧૫૫
૧૧૧ ઓ છોગાળી અંબોડો ગુંચીને વાંકો મેલ તું ગ. ૧૦	૧૫૫
૧૧૨ તમને શું કહીએરે કામજુગારા છો ગરબી ૧૧ મી	... ૧૫૬
૧૧૩ વાફાં છું વાલમરે અમને અડશો માં. ગરબી ૧૨ મી...	૧૫૬

૧૧૪ આવના આવનારે ગરખી ૧૩ મી	... ૧૫૭
૧૧૫ હારે અથા વાંકી ન પહેરીએ પાધડી ગરખી ૧૪	... ૧૫૭
૧૧૬ હારે મારે સોનાનું બેડુરે ગરખી ૧૫ મી	... ૧૫૮
૧૧૭ મારારે સ્વામી બોલોને વાલા ૧૬ મી	... ૧૫૯
૧૧૮ મેઢીની ગરખી ૧૭ મી	... ૧૬૦
૧૧૯ ફૂંકીરીની ગરખી ૧૮ મી	... ૧૬૦
૧૨૦ મોરના બેસણાની ગરખી ૧૯ મી	... ૧૬૧
૧૨૧ ખતરણીની ગરખી ૨૦ મી	... ૧૬૧
૧૨૨ અચકો મચકો કારેલી ગરખી ૨૧	... ૧૬૧
૧૨૩ સુણુ ચતુરસુળજી પરનારીની પ્રીત ક્યુના કીજીએ જા ૨૨	૧૬૧
૧૨૪ ગરજીરે તમને મેં દીઠા ગીરધારી ગરખી ૨૩ મી	... ૧૬૨
૧૨૫ નહીં મેલેરે નંદલાલ છેડલો નહીં. ગરખી ૨૪ મી	... ૧૬૩
૧૨૬ કાળજીડું મારું કાચું રે છેલછપીલા ગરખી ૨૫ મી	... ૧૬૫
૧૨૭ શું અમને મળ્યા મોગારીરે પનધટ નહાતાં ગ. ૨૬	... ૧૬૫
૧૨૮ અમને છમકેલ શું છાંડોરે છેલછપીલા ગરખી ૨૭	... ૧૬૫
૧૨૯ પાતળીયા પાલવ મેલોરે પાય પડું છું ગરખી ૨૮	... ૧૬૫
૧૩૦ નાના વરની ગરખી ૨૯ મી	... ૧૬૬
૧૩૧ સોનાનું મારું બેડલું ગરખી ૩૦ મી	... ૧૬૭
૧૩૨ કંકણી વિશે ગરખી ૩૧ મી	... ૧૬૭
૧૩૩ હોડીળાની ગરખી ૩૨	... ૧૬૭
૧૩૪ ઉંદરની ગરખી ૩૩ મી	... ૧૬૮

ભાગ ૧૫ મો.

૧૩૫ બહેનો પતિવ્રતાનો ધર્મ તમે સ્વીકારજોરે ગરખો	... ૧૭૦
--	---------

૧૩૬ સમયર સુખકર સંસાર વીષે ગરબો	... ૧૭૦
૧૩૭ સખીઓ નીલ નીલ ધર્મ સંભારીએ	... ૧૭૧
૧૩૮ વીંછી વીષે ગરબી	... ૧૭૨
૧૩૯ માંકણની ગરબી	... ૧૭૪
૧૪૦ વાંદરાની ગરબી	... ૧૭૪
૧૪૧ ડુવડની કુળેતી	... ૧૭૫

ભાગ ૧૬ મો.

૧૪૨ માણીગરની સાખી	... ૧૭૭
૧૪૩ માણીગરની ગરબી ૨ જી	... ૧૭૮
૧૪૪ માણીગરની ગરબી ૩ જી	... ૧૭૮
૧૪૫ માણીગરની ગરબી ૪ થી	... ૧૭૮
૧૪૬ માણીગરની ગરબી ૫ મી	... ૧૭૯
૧૪૭ સાખી શ્રમશાઓની	... ૧૭૯
૧૪૮ ચાલ સખી સેલાણી	... ૧૭૯

ભાગ ૧૭ મો.

૧૪૯ પરચુરણ ગરબીઓ	... ૧૮૪
૧૫૦ શામળા ઠાડી રહું કે ઘેર જાવું	... ૧૮૬
૧૫૧ છોડી બચકી બમનકી	... ૧૮૭
૧૫૨ સખીઓ	... ૧૮૮
૧૫૩ મળીઓ મોહન મધુપુર	... ૧૮૯

ભાગ ૧૮ મો.

૧૫૪ ગરબી સખીઓની તથા લાવણીઓ	... ૧૯૦
૧૫૫ કીરતાર કહે હો નાર સાંભળજે	... ૧૯૨
૧૫૭ મેં જાણી તારી વાત છત્રીસી નારીની લાવણી	... ૧૯૫

ભાગ ૧૯ મો.

લગનમાં ગવાતા ગીતો.

૧૫૮ કંકોતરી	... ૧૬૬
૧૫૯ વાડીમાં રેલ છેલ મોગરો	... ૧૬૭
૧૬૦ પાન કુલે બરવી છે છાપતો	... ૧૬૭
૧૬૧ કુંગર ઉપર હગીઆ વાસ	... ૧૬૮
૧૬૨ મારેરે આંગણે કુષરે ચણાવો	... ૧૬૮
૧૬૩ પહેલીરે મુઠી કંકુની બરાવો	... ૧૬૯
૧૬૪ સઝે સાંજઝે નીસર્ખા	... ૨૦૦
૧૬૫ રાદિવ માનો સેરારે	... ૨૦૦
૧૬૬ મારો માંડવો મોગરે છાયો	... ૨૦૦
૧૬૭ ઉંચા મંડપ મોગરો રચાવો	... ૨૦૦
૧૬૮ સુરજ હુયેરે કેવડીઆની ફણસે	... ૨૦૦
૧૬૯ કેણે મારાં આંગણાં સમારીઆરે	... ૨૦૨
૧૭૦ આવો માલણુ બેસો બેસણુ	... ૨૦૩
૧૭૧ હારે લીલા વાંસ વઢાવો	... ૨૦૪
૧૭૨ ઉગતા સુરજની રજ ખરીરે	... ૨૦૩
૧૭૩ હુચી હુચી મેડી મારા ગરેરે	... ૨૦૩

ભાગ ૨૦ મો.

૧૭૪ ગણેશ પાટ બેસારી	... ૨૦૫
૧૭૫ પીઠી પીઠી ચોજારે પીતરાણી	... ૨૦૬
૧૭૬ ઉઠરડી તુંતરતાં વનમાળીરે	... ૨૦૭
૧૭૭ હરો કુવો જળ બયેરિ	... ૨૦૭

૧૭૮ પાંચ વાનીનો લાડવો વનમાળીરે	...૨૦૭
૧૭૯ જીરે આજ મેં તો અડધા પર્વત તુતયારે	...૨૦૮
૧૮૦ સોનાનો ચંબ હીરે જડયોરે	...૨૦૮
૧૮૧ પાએ પાવઠડાને કેસરીઆ વાધા	...૨૦૯
૧૮૨ ગોતરડો ઉતારોરે ગોરજી	...૨૧૦
૧૮૩ મહાંતી વેરા ગોરી રીસામ બેઠાં	...૨૧૦
૧૮૪ લાડણો પાન આવે ને રસ ઢાળે	...૨૧૧
૧૮૫ ઘોડી તારા મુખડે રતન જડયારે બાધ	...૨૧૧
૧૮૬ લીલી ઘોડી ને પીળા ચાખખો	...૨૧૨
૧૮૭ કુંવર હેળો લઇ ઘોડે ચઢીઆ	...૨૧૨
૧૮૮ બનો ઉમથ્યો ઉમથ્યો આવે છે	...૨૧૩
૧૮૯ હારે બના કીને ખતાવી મેરી ગલી આવો	...૨૧૭
૧૯૦ હારે બના કીને ખતાવી મોરી ગલીયાં	...૨૧૪
૧૯૧ એક લીલી તે લીલી લીલડી	...૨૧૫
૧૯૨ આજ માફ વાજાં ઠરે ઝમકારા	...૨૧૫

ભાગ ૨૧ મો.

૧૬૩ મારા નવલા વેવઢ તને વિનવું	...૨૧૭
૧૬૪ કુંવર હેળો લઇ ઘોડે ચઢીઆ	...૨૧૭
૧૬૫ વર તો બહુરે હોંસીલો વર તો બહુરે ખંતીલો	...૨૧૮
૧૬૬ તું તો જમજેરે જમજડાં હલવો	...૨૧૮
૧૬૭ મારી ઉધણુ વેવાણુ જગજો	...૨૧૮
૧૬૮ શેરી શેરી ધુધરડા વાજે છે	...૨૧૮
૧૬૯ હળવે હળવે પોખોરે મોઠા ટોપારે	...૨૧૯

ભાગ ૨૨ મો

૨૦૦ લીપ્યા ગુપ્યા ઝોરડા સાપોલીયું જાપ	...	૨૦૦
૨૦૧ સુરત જહેર વસે એક સોનીરે	...	૨૨૦
૨૦૨ અમારૂંરે જીં તમારી વક્ષીઆરી	...	૨૨૧
૨૦૩ વરકન્યા કંસાર જમે વેવાણી	...	૨૨૧

ભાગ ૨૩ મો

૨૦૪ એક ઝારા ઉપર ઝારીરે	...	૨૨૨
૨૦૫ સામા ઝોરડામાં અધમણ જીં	...	૨૨૨
૨૦૬ ભાડી આપી પાડી આપી	...	૨૨૩
૨૦૮ અમે આવ્યાતાં રંગભેર રમવારે	...	૨૨૩
૨૦૯ તાંબા કુંડી તે નગર સોહામણી	...	૨૨૩
૨૧૦ એના માંડવે નથી ઠાંધ વાંમ વળી	...	૨૨૩

ભાગ ૨૪ મો

૨૧૧ ઉઠો વેવાણી બીત પડે છે	ભા. ૨૫	...	૨૨૪
૨૧૩ એના ધર પછવાડે મટ પડે	ભા. ૨૬	...	૨૨૪
૨૧૩ જીરે સરસ્વતી સ્વામીને વીનવુંરે	ભા. ૨૭	...	૨૨૪
૨૧૪ પેલો વેવાણ આળ કુંવારોરે	ભા. ૨૮	...	૨૨૪
૨૧૫ સતી જસમા ઝોદનની ગરબી	ભા. ૨૯	...	૨૨૬
૨૧૬ ગુજરીતો ગરબો	ભા. ૩૦	...	૨૨૮

ચતુર સુંદર સ્ત્રી વિલાસ.

મોટી ગરબાવલી.

લાગ પહેલો.

શ્રી ગણેશાય નમઃ શ્રી ચારદાએ નમઃ શ્રી ગુરુઓ નમઃ
શ્રી નાથજી સત્ય છે.

(૧) શ્રી નાથજીના મહીના

કારતક માસે કહાનજી, મુકી ચાલ્યા પરદેશ

હું છું નારીને નાનકડી જોખન બાળેરે વેશ.

જોડુળ આવો શ્રી નાથજી.

જા. ૧

માગસર માસેરે માવજી, સામીરે તેડ;

પીંજર લાગ્યા ગુરવા, આંખે આંસુડાની રેલ.

જા. ૨

પોષ માસેરે દેહડી, તોય સ્નેહ ના વિસરાય;

આડો હીમાળો ઉભટયો, તેય કંપેરે કાય.

જા. ૩

મહા માસેરે સેજડી, બીજી વેરજી રાત;

પીઠજી મારેરે ઘેર નહી, કેમ જાય દીવસ મહારાજ.

જા. ૪

ફાગણે ફુલ્યા ફુલડે, ફુલ્યા કેસર કેરાં માડ;

તેનાં છંટાવું છંટણાં, ઉડે અખીલ ગુલાલ.

જા. ૫

- અર્ધતર અપો મોરીઓ, મોરી અરાડે બાર;
 માલણુ લાવેરે મોગરા કાચી કળીયોનેા હાર. જોાં ૬
- વર્મજાખેરે વન વેડીયાં, વેડી આંબલીયાની સાંખ;
 રસ ઘોળાવુંરે વાટકી, જમીએ કોના સંગાથ. જોાં ૭
- જોઠે જાણ્યું રે આવશે, ન આવ્યા શામ શરીર;
 અપઘ્યારે પીયુ પીયુ કરે, મારે હમરે નવ રહે ધીર. જોાં ૮
- અપાડેરે ધન ઉલટયો, માથે ચડ્યોરે ધનધોર;
 વીજલડીરે ચમકા કરે, જોભે મધુરા શા મોર. જોાં ૯
- આવણુ વરસ્યો સરવડે, નદીએ નીર અપાર,
 કાચલડી ટહુકા કરે, ખેસી આંબલીયાની ડાળ. જોાં ૧૦
- ભાદરવો ભલે ગાજ્યો, વરસે મુશળધાર;
 પીયુજી મારા મધુપુરમાં સામે સોઠલડી અપાર. જોાં ૧૧
- આસો માસ દીવાલડી, આવ્યા શામ શરીર;
 શાળ ભરે સખ મોતીડે, વધાવું શુભદ્રાના વીર. જોાં ૧૨
- બારે માસ પુરા થયા, કહે છે કવીરે કરજોડ;
 થાય તેનારે પુરજો, કાડ શ્રી રણજોડ. જોાં ૧૩

જીવણુ પ્રાણુના મહીના.

- રથ આવ્યા અકરના, નંદ દરબાર;
 શબ્દ ભરે છે સુંદરી, વળી જીએ છે વાટ.
- રથ જોડીને રાધવ ચાલ્યારે, મથુરાને તે મારગ ઝાલ્યારે,
 બહાસો ડોકવાળી જીએરે નેણુ ભરીને રાધીકા રવેરે;
 મારા બાબા તે પણુના મેલીરે; શું જીએ છો માયા મેલીરે;
 જીવનપ્રાણુ છો આત્મારામ છો

કારતક મહીને કંથ સીધાવ્યા, રહી ન શકે નારી;
 અંતરજમી નથી અન્નપ્રયા, હંસ ઉડ્યા રહી હારી;
 મેં તો શંકુજની સેવા ન કીધીરે, મેલી થાપણુ જોળવી બીધીરે
 જીવનપ્રાણુ છો આત્મારામ છો
 માગશ્ચર મહીને મેલી ગયા, જમ બેઠા જગદીશ,
 કાષ્ઠ સંદેશો લાવો સ્થામનો, તેને ચરણુ નમાવું શીશ.
 હું બનાવું રસોષ ખત્રીશરે, જીવણુપ્રાણુ છો આત્મારામ છો. ૨
 પોપ મહીનાની પ્રીતડી, જોખનની જંજળ;
 જમણુ હતાં તે જમી ગયા, ઠાલા મેલ્યા થાળ,
 હરીરે ઠાલા મેલ્યા થાળરે, એવી જોખન તણી જંજળરે;
 બધાઓ, સુખે બજો શ્રીગોપાળરે, જીવનપ્રાણુ છો આત્મારામ છો. ૩
 મહા મહીનાની ટાઢલી અતિ રાતે અંધકાર;
 આચન લોચન વહી ગયા, હરીને માથે બંધાવું પાધ.
 મહા વીરહની તે વેદના થાય ને, હુંથી એકલડી ન રહેવાયરે;
 મારી ચરચર કંપે કાયરે. જીવનપ્રાણુ છો, આત્મારામ છો. ૪
 ફાગણુ પુલ્કે પુલકે રમતા માધવરાય;
 આ શું જુલો સુંદરી, હરી તજી ગયા જમની બાંધરે;
 વાલે સોળસે ગોપીયો માંયરે, કાનુડાને કંઈ ના કહેવાયરે;
 વહાલો મુકો ગયા વનમાંયરે, જીવનપ્રાણુ છો આત્મારામ છો. ૫
 અષ્ટમર અંપો મોરીયો, પીપળ આવ્યા પાન:
 નાળ્યો નાગર નાવલો, મને તેનું લાગ્યું છે તાનરે,
 મને તેનું લાગ્યું તાનરે, મને હરી લજ્યાની હામરે;
 કાષ્ઠ દેખાડો શ્રી રામરે, જીવનપ્રાણુ છો, આત્મારામ છો. ૬

વધશાખે વાયા વાવલા, મુખથી હૃદયું તુર;
 તાપ તપે તનડું તપે અને હરી મેલી ગયા છે દુરરે,
 એવો આવ્યો છે માથે ઉનાળોરે, એવો કપટી કાનુડો કાળોરે;
 મને મુકી ગયો મોરલીવાળોરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૭
 જેઠે જાણ્યું આવશે વેગે વીઠલ રામ;
 ચંદન ઢોળું વાડકે, વીજણે ઢોળું વાય.
 હરીને વીજણે ઢોળું વાયરે, મારી ધડી પલક જીગ જાય રે;
 મારા કાળજમાં કંઈ કંઈ થાયરે, જીવણપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૮
 અપાઠ ચમકે વીજળી ધન ધરજે ધનધોર;
 આંસુડે ભીંજાય ચુંદડી, મીઠડા બોલે મોર;
 એવા મીઠડા બોલે મોરરે, કરે બપઘ્યા કસોબરે;
 માઈ જાગે જોગનનું જોરરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૯
 શ્રાવણ વરસે સરવડે નહાવું નીરમલ નીર;
 પહેર્યા પીતાંબર પોતીયાં ઝોઢણુ આછા ચીર,
 હરી ઝોઢણુ આછાં ચીરરે, આપણુ નહાતા જમના તીરરે.
 એવી રીતે ઢળ્યા શરીરરે, જીવણપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૧૦
 બાદરવો બલે ગાજીએ, પણ ના આવ્યા બળવીર,
 ચીર હતાં તે હરી ગયા, માઈ શાને ઢાકું શરીરરે;
 મારી પહોંચે નજર ન નાંખીરે, વહાલે બરવાડની ગત રાખીરે;
 શામળીએ ન જોયું ઝાંખીરે જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૧૧
 આસો માસો બલે આવીયો સૌને પુરી આશ;
 તોરણ બાંધ્યાં ટોડલે, એમ ગાય હરી જન ઘસરે,
 ધેરધેર મંગળ ગાયરે, ત્યાં થેઠ થેઠકાર થાય રે,
 શ્રોતા વકતાના સંકટ જાયરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૧૨

રસીયાજીના મહીના.

ગરબી.

- શ્રી ગુરૂદેવ વલમને ચરણે લાગુરે રસીયાજી,
તેર માસ હરી ગુણ ગાવા મન લાગુ હો રંગ રસીયાજી. ૧
- કારતક માસે કેમ ગયા છો મુકીરે રસીયાજી,
પ્રાણજીવન પ્રભુ શી વાતો હું ચુકી હો રંગ રસીયાજી. ૨
- ચુકી તો પણ દાસી દોષ સમાવોરે રસીયાજી,
સારા સમજે મનમાં કાંઈ લાવો હો રંગ રસીયાજી. ૩
- અખળા જન અમો અવગુણ કેરી ખાણુરે રસીયાજી,
તો પણ નાથ નિભાવો જાણો પ્રાણુ હો રંગ રસીયાજી. ૪
- જેવી તેવી કીકરી કહાવું તમારીરે રસીયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ હ્યો શુધ આરી હો રંગ રસીયાજી. ૫
- માગજર માસે મળવા મન અકળાયરે રસીયાજી,
પ્રીત તણી પીઠા કંઈએ ન કહેવાય હો રંગ રસીયાજી. ૬
- ખીડયું સીડયું પણ અંતર ભડકે લાગેરે રસીયાજી,
કાળજી છેદી કંદ્રપના જર વાગે હો રંગ રસીયાજી. ૭
- વીરહ વીકળ થઈ કળ ન પડે નીજદીનરે રસીયાજી,
તાલાવેલી લાગી માહરે તન હો રંગ રસીયાજી. ૮
- દુઃખ દાવાનજ પ્રગટયો કેમ સહેવાયરે રસીયાજી,
ધીરજ રાખુ પણ ક્યાં લગી રહેવાય હો રંગ રસીયાજી. ૯
- નીશ્યે પ્રાણુ જશે તલપી હવે મારોરે રસીયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણુ જમાવો હો રંગ રસીયાજી. ૧૦
- પોષ માસે રોષ રૂદેથી મુકાયરે રસીયાજી,
અખળાનાં આધાર અવસર ચુક્યા હો રંગ રસીયાજી. ૧૧

- ધણું શું કહીએ સમર લેજોરે રસીયાજી,
વીજોગ પાપે અવર ડંડ કાંધ દેજો હો રંગ રસીયાજી. ૧૨
- ઓ દુઃખ નહી પતિ જો શસ્ત્રે મારેરે રસીયાજી,
તેથી કષ્ટ ધણું તે મન ઉતારે હો રંગ રસીયાજી. ૧૩
- એક અદકું હવે તે શું કહીએરે રસીયાજી,
અતુર શીરોમણ્ય અતુરાનું દુખ લાઇએ હો રંગ રસીયાજી. ૧૪
- આ જોમનમાં આપી સુખને માણોરે રસીયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમજી તક જાણો હો રંગ રસીયાજી. ૧૫
- માહા માસે તો મારા સમ ઘેર આવોરે રસીયાજી,
આ રસ્તામાં દંપતી લે સુખ લહાવો હો રંગ રસીયાજી. ૧૬
- પ્રથમ અમો એમાં કાંધએ નવ લહેતારે રસીયાજી,
શીખવી સમજાવી શું મેલ્યાં વહેતાં હો રંગ રસીયાજી. ૧૭
- બહાલા થઇને વેર શું વાળ્યું આવુંરે રસીયાજી,
આવડું શીદ કરચું જ્યારે નોતું જાવું હો રંગ રસીયાજી. ૧૮
- વીરહ વહનીમાં ધીકું છું નીશ દહાડોરે રસીયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમજી મને કહાડો હો રંગ રસીયાજી. ૧૯
- પ્રેમ પંથમાં કાપો કપટી ન સારોરે રસીયાજી,
આવડું શીદ કરચું જ્યારે નોતું જાવું હો રંગ રસીયાજી. ૨૦
- દાગણ્ય કેસુ પુલ્યા હું કરમાણીરે રસીયાજી,
આ વનમાળી પીયુ સીમ્યું ન પુરું પાણી હો રંગ રસીયાજી. ૨૧
- વસંત રૂતુ તો સહુને વાહલી લાગેરે રસીયાજી,
તમ પાપે મને બાણ્ય રૂદેમાં વાગે હો રંગ રસીયાજી. ૨૨
- અબીલ ગુલાલને કેસરનાં રંગ ઘોળીરે રસીયાજી,
વીનાસ સુખ નવ લીધું મુંજ હર હોથી હો રંગ રસીયાજી. ૨૩

- સુખની રૂપ શોકની સંજે સોહીએ રસીયાજી, ૨૪
 ધુસકડે રોવું તો હમારે જોષએ હો રંગ રસીયાજી.
 પ્રથમ થકી પ્રભુએ નવ નાખ્યાં મારી રસીયાજી, ૨૫
 દાસ દયાના પ્રીતમ આ ગતી ધારી હો રંગ રસીયાજી.
 અષ્ટર અંદ્ર કીરણ સહુને સુખધારી રસીયાજી, ૨૬
 એકલડીને લાગે નેહ ઠટારી હો રંગ રસીયાજી.
 સુખધારી હતા તે સહુ દુખ દેખે રસીયાજી, ૨૭
 જોષ જોષ અંબારી સુખ આંસુ વહે છે હો રંગ રસીયાજી.
 કહે કોઇ શું કરમ તણે એ દોષે રસીયાજી, ૨૮
 સો, દરપણુ પણુ ન આણે રોષ હોય હો રંગ રસીયાજી.
 આ દહાડા કયાં મુક્યા હતા સંતાડી રસીયાજી, ૨૯
 જોષન અવસર આવો આપ્યો કહાડી હો રંગ રસીયાજી.
 તમે કહેતા તે અમે માનતાં સાચું રસીયાજી, ૩૦
 દાસ દયાના પ્રીતમ કીધું કાચું હો રંગ રસીયાજી.
 વર્ષશાખ વ્રજ સુનું સધળું દીસે રસીયાજી, ૩૧
 જન ઝાઝા પણ કોને મન જમ રીજે હો રંગ રસીયાજી.
 સરવે સરોવર સુકા ચાતક બેખે રસીયાજી, ૩૨
 અંદ્ર વીના જેમ ચક્રાર ઉમડ દેખે હો રંગ રસીયાજી.
 વીત્યુ હોય તે એ સાચું પરમાણુ રસીયાજી, ૩૩
 પીડ પસુતાની શું વંઝા જાણે હો રંગ રસીયાજી.
 વીરહ વેદના ઘણી કઠણ બહુ દુખથી રસીયાજી, ૩૪
 વેઠે તે જાણે ન કહેવાય મુખથી હો રંગ રસીયાજી.
 સ્નેહ તણે બા મનમ થકી ન રૂઝાયે રસીયાજી, ૩૫
 દાસ દયાના પ્રીતમથી સુખ થાય હો રંગ રસીયાજી.

- જેઠ માસે તો સહુ સરોવર સુકા રહેછેરે રસીયાજી, ૩૬
 સુજ સોચન ધારા નવ સુકી વહે છે હો રંગ રસીયાજી.
 શ્રીભરતુને તાપે તન અકળાયરે રસીયાજી, ૩૭
 પવન ફુવારાયા તે સઘ સમાય હો રંગ રસીયાજી
 શ્રીસ્મતાને દીપ વાયુથી વામેરે રંગ રસીયાજી, ૩૮
 વીરહ વન્હી આ પવને વૃદ્ધિ પામે હો રંગ રસીયાજી.
 પય ઉભરાયું તે છાંટે નીર સમાયરે રસીયાજી, ૩૯
 તાતુ તેલ મળે જળ ભડકા થાય હોય રસીયાજી.
 પ્રેમ પાવકની પીડ સહુ દુખતી અળગીરે રસીયાજી, ૪૦
 દાસ દયાના પ્રીતમ તમથી વળગી હો રંગ રસીયાજી.
 અજ્ઞાત માસે અતી ઉડું દુખ સાક્ષેરે રસીયાજી, ૪૧
 પંખીડા પશુ મળીને માળો ધાલે હો રંગ રસીયાજી.
 કોને કહીએ ને કહે અદેખા થઇએરે રસીયાજી, ૪૨
 અંતર આજે ઢાંકથી ધીકા મરીએ હો રંગ રસીયાજી.
 કીડા કાષ્ટ જેમ ખોખું કરે ખાઇ બધુંરે રસીયાજી, ૪૩
 તેમ વીરહ કીડો કાળજી કરડી ખાધું હો રંગ રસીયાજી.
 ઉપરથી તન સાડું સહિ કોઇ દેખેરે રસીયાજી, ૪૪
 બીતર ભડકો પ્રાણ પોતાનો પેખે હો રંગ રસીયાજી.
 જે જણે તે મુરખ કહે એ વાતેરે રસીયાજી, ૪૫
 દાસ દયાના પ્રીતમ દુખ બહુ જાન હો રંગ રસીયાજી.
 શ્રાવણ માસ સરવડે વરસ્યો મંદીર રસીયાજી, ૪૬
 પાવસરતુ શૌભા થઇ વૃંદાવન હો રંગ રસીયાજી.
 વૃક્ષે વળગી વેલડીયું નવ છોડીરે રંગ રસીયાજી, ૪૭
 ધ્રુવે મારી ખેલ તો નાંખી તોડીરે હો રંગ રસીયાજી.

- એક દીવસ આપણા ત્યાં વાતે વળગ્યાં રંગ રસીયાજી,
 ધન વરસ્યોઃ બીજ્યાં પણ ન થયાં અળગાં હો રંગ રસીયાજી. ૪૮
- મેં પણ સાત સહેવાઈ નહીં ધણુ કંપીરે રસીયાજી,
 ત્યારે તમે મુજને બઈ હાડીયાથું ચાંપી હો રંગ રસીયાજી. ૪૯
- સંભારી તે સુખે કાળજડું ફાટેરે રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ વિસારી શા માટે હો રંગ રસીયાજી. ૫૦
- પુરુષોત્તમ માસે આશા તમારી રસીયાજી,
 પુરવ પુન્ય થશે જીઓ મન વીચારી હો રંગ રસીયાજી. ૫૧
- આતુર જન સંતોષો કરી સન્માનરે રસીયાજી.
 અધરામૃત પાઈ આપો જીવતદાન હો રંગ રસીયાજી. ૫૨
- આ એક માસ તો પુન્યદાનનો દહાડોરે રસીયાજી,
 પ્રભુ પધારતાં સેવા કરું કર ટાહાડો હો રંગ રસીયાજી. ૫૩
- અવર દેશ શેવ્યાની શ્રદ્ધા છે નહીરે રસીયાજી,
 પુરુષોત્તમ પરણીને અવર ઘટે નહીં હો રંગ રસીયાજી. ૫૪
- પ્રાણુ જશે તોયે તમ વીના રહી બજીયેરે રસીયાજી.
 દાસ દયાના સ્વામી એમ સમજીએ હો રંગ રસીયાજી. ૫૫
- ભાદરવે બડ વરસે ચપગા ચમકેરે રંગ રસીયાજી,
 એ સમે હું આવી પાલવ ઝમકે હો રંગ રસીયાજી. ૫૬
- હું બીની સુધી ધન વરસ્યો આકાશેરે રસીયાજી,
 પીતાંબર હેરાડી લીધી પાસે હો રંગ રસીયાજી. ૫૭
- સધળું સુખ કાંઈ પ્રકટ નથી કહેવાતુંરે રસીયાજી,
 વીઠલ પણ કાંઈ કહું છું નથી રહેવાતું હો રંગ રસીયાજી. ૫૮
- પાલવ પાથરી કાલાવાલા કરીનેરે રસીયાજી,
 ખગે લાગી કહું છું ફરી ફરીને હો રંગ રસીયાજી, ૫૯

- વીરહ દુઃખ નથી સહેવાતું હવે આવોરે રસીયાજી. ૬૦
- દાસ દયાના પ્રીતમ શું તબસાવો હો રંગ રસીયાજી. ૬૧
- આશ્વીન આલ્યો સઘ મહાસુખકારીરે રસીયાજી, ૬૨
- વામ આંખલડી ફરકે છે ઠાંઠ મારી હો રંગ રસીયાજી. ૬૩
- રાસ રમણની રતુ આવી તમે જાણોરે રસીયાજી, ૬૪
- ખીહારી લીલાના સુખ જાણો હો રંગરસીયાજી. ૬૫
- શરદ પુનમની નીશે પુરણ શશી પ્રગટીયોરે રસીયાજી, ૬૬
- તમથી રમતા સુખ દુખ માહરા મટશે હો રંગ રસીયાજી. ૬૭
- કરજાનીધી છે માટે કરજા કરશેરે રસીયાજી, ૬૮
- વહાલાંની વીનતી રૂદેમાં ધરશે હો રંગ રસીયાજી. ૬૯
- આનંદ ઉપજ્યો ઉરમાં વાલમ રસિયાજી, ૭૦
- દાસ દયાના પ્રીતમજી મને મળીયા હો રંગ રસીયાજી. ૭૧

ભાગ બીજો.

ગોપીઓની સ્તુતીના મહીના.

(કારતકે કાજલ તળ્યું. એ રાગ.)

- કારતકે કોટી કલપના કરીએ, ગોકુળીયામાં ઘેલાં ચંદ્ર ફરીએ; ૧
- સુખ દુખ સરવે સહીએ, ઓધવ મારી સ્તુતી કહેજો. ૨
- દુઃખરે મારું દીલ મધે લેજો. ૩
- માગશરે મેણાં લીલાં માથે, જીવણજીએ વચન આપ્યાં હાથે; ૪
- કે રજની રમીશું તમારી સાથે. ૫
- પોસે તો ધીરજ કેમ ધરીએ, કહો તો વહાલાં વીખડા પી મરીએ; ૬
- જીવણ વીના જીવીને શું કરીએ. ૭
- માહે તો મીત્રી તોડી મારી, વાસે મારે કુખજ કરી નારી; ૮
- આ શું કીધું મોહન મોરારી. ૯

- ફાગણુ શીકર કરું મનમાં દિવસ રાત ચીંતા મનમાં;
વીખુટી જોમ હરથી કરે વનમાં. ઓધવ૦ ૫
- અધતરે કરે ચીત આળા, મુકી ચાલ્યા મોરલીવાળા;
દરજન તમે દોને નંદલાલા. ઓધવ૦ ૬
- વધજાએ વનમાં કાચલ બોલે, તેથી મારાં ત્રણુ બોવન ડોલે;
જોખન માફ જાય છે જકળલે. ઓધવ૦ ૭
- જોડે તો જળ બરીઆં નેણે, બધન મારા હરિવરને કહેણે;
ખટકે વાલા નાથ તણે મેણે. ઓધવ૦ ૮
- આસાદે તો ઇંદ્રધરા વરસે, પીઉ વિના મન માફું તલસે;
મોહનવર મેહેર હવે કરશે. ઓધવ૦ ૯
- આવણુ સાંભળ સાહેલી. નમેરા તો નાથ ગયા મેલી;
જોકુળીયામાં થઇને ફરું ઘેલી. ઓધવ૦ ૧૦
- બાદરવે ભુદર બેટો અમને, ઝાઝું હવે શું કહીએ તમને;
વાયદો કરી વાઘા અમને. ઓધવ૦ ૧૧
- આસો માસે આવી દીવાળી, ઘેરરે આવ્યા મોહન મોનારી;
હળી મળી સહ સખી દ્યો તાળી. ઓધવ૦ ૧૨
- આરેરે માસે રાજે તો કરીયા, દાસ રણુકોડના સ્વામી મળીયા;
તેથી મારા જન્મ મરણુ ટળીયા, ઓધવ૦ ૧૩

પ. પતીને પરદેશ ન જવા દેવાના મહીના.

(ઓધવજી સંદેશો કહેજો જ્ઞામને જો રાગ.)

કારતક મહીને અખળા કહે છે કંથને,
હવે શીયાળો આવ્યો સ્વામીનાથજો;
હીમાળુ વા વાયોરે હલકી ટાઢમાં

- શું શોધો પરદેશ જવાનો સાથજો,
 એ મહીને નવ જમએ પીઠ પરદેશમાં. ૧
- માગશર મહીને હોશ ધણી મન માંછરે;
 રસીયા રંગ રમ્યાની માજમ રાતજો,
 ધુંધટો કાઢીને ધર આગળ ફરં;
 પીયુ મેલો પરદેશ જવાની વાતજો,
 એ મહીને નવ જમએ પીઠ પરદેશમાં. ૨
- પોતે જે અબજાને પીઠે પરહરી,
 તે નારીનાં પુરણ મળ્યાં પાપજો,
 સાસરીએ રહીને તે જા સુખ ભોગવે,
 મધ્યરમાં નવ ગાંઠે માને બાપજો.
- મહા મહીને નવ કરીએ નાથ મુસાફરી, ૩
 ધડં સાટે જમ લાવો ખોરી જર જો
 વહેંચીને જમથુંરે મારા વાલમા,
 જર નહી જવા દઉં ધરની બહાર જો;
 એ મહીને નવ જમએ પીઠ પરદેશમાં, ૪
- ફાગ દમે ફાગણમાં નરને નારીયો,
 ઘેર ઘેર નૌતમ કૌતક નવલા થાય જો.
 જે નારીનો નાવલીયો નાશી ગયો,
 કહે તેણે કેમ નજરે જોયું જાયજો,
 એ મહીને નવ જમએ પીઠ પરદેશમાં ૫
- અધતરમાં અતુરને પંથ ન ચાલવું,
 જે ઘેર નારી સારી અતુરસુજાયજો,
 વહાલ પછે વચને પીઠને વશ કરે,

નીરધાયું તે પડ્યું રહે પરીઆથુ જો;
 એ મહીને નવ જઘએ પીઠ પરદેશમાં.
 વાવલીયા વાયા તે પીયુ વઘજાખનાં
 રજ હડીને માફ માણેક મેલું થાય જો;
 નયનીતું મોતીરે હીરો હારનો.

૬

કહો પરદાયે તે ક્યમ ધીર્યા જાય જો,
 એ મહીને નવ જઘએ પીયું પરદેશમાં.
 જોડે તો પરદેશ જાવું દોલણું,

૭

ધુમ ધીએ તે લાય જેવી લુ વાય જો,
 કામળ છે કાયા રે મારા કંથજી,

વણુ સીમ્યા જેમ પુલ્કડીયાં કરમાય જો,
 એ મહીને નવ જઘએ પીઠ પરદેશમાં.

૮

અંખર ધન છાયોરે માસ અસાદમાં,
 મોર બોલે ને મેહ વરસે મુજળધારજો,
 કચરો ને કાદવરે મચી છે મહતી,
 પંખી માળા ધાસે ઠારો ઠાર જો,

એ મહીને નવ જઘએ પીઠ પરદેશમાં.

૯

શ્રાવણમાં શીવ પુજીને મુખથી માગીયે,
 વાંલાનો નવ થજો કહી વિજેગ જો,

ઉમીઆના સ્વામીજી આપે એટલું,
 સાસુના જાયાનો નિત્ય સંજોગજો,

એ મહીને નવ જઘએ પીઠ પરદેશમાં.

૧૦

બાદરવો બરજોખનનો ફરી નહી મળે,
 વહી જશે જેમ નદીઓ કેરાં નીર જો,
 એવારે દીવસ એજે નવ કહાડીએ,

વાત વિચારી જુઓ નથુંદના વીર જો,
 એ મહીને નવ જઘએ પીઠ પરદેશમાં.
 આસોનાં દિવસ તો અતિ રળાઆમણા,
 ખાવું પીવું કરવા નવલા ખેલ જો.
 ભેગાં બેસી જમીએ રમીએ સોગટે,
 છાતીમાં બીડીને રાખું છેલ જો,
 એ મહીને નવ જઘએ પીઠ પરદેશમાં.
 માસ અધીકમાં અધિકપણે શું કીજીએ,
 રહો જોડીને નેણુ સંગાથે નેણુ જો.
 જેમ ન આખો થયો કાય ખીસોરનો,
 એ મહીને નવ જઘએ પીઠ પરદેશમાં.

૧૧

૧૨

૧૩.

ભરથરીજીના મહિના ચાલ લાવણી ૬

અમ્મતર પીછલે પોર રામનોમિકો જન્મ લીયા.
 અવધવેરી સુખધામ સખી મિલ મંગળ ચાર કીયા;
 ખળર જળ દશરથ પાછરે.
 દેતદાન ગજરાજ ગેદીન ઠેકી ખીઆમ
 સલા સખ પુલનસે છામ.
 કરમ લેખ ના મીટે કરો કામ લાખન ચતુરામ;
 રામ ચલે બન્યાસ રોવત કંકણલ્યા મામ
 ભગહીત વર્ષશાખ કેકમ બવર કરદારી,
 ધીક જીવણુ ધિકકાર લયા જદ તુમમસ મા તારી,
 દૂખ તુમ નાગરિકો દીતોરે,
 તીન લોકકે નાય રામ તીને બન્યાસી કીને

ટેક માસ ૧

કુમત કુમત એસી બન આપ કરમ રામ. માસ. ૨.

જેઠ પંચ મિલ કહે ભરથકુ ગાદી બેઠ રહો.

ભરત ધરત કાનપર હાથ પંચ મેદી ગરદન મત મારો,

સરે નહી એ બાતન કાળે,

હમ તો હરિકે દાસ રામ અન્નેધ્યાકે રાજ

બાત એ સખકે મન બાઈ કરમ રામ, માસ. ૩.

અસાડ આસારામ મિલનકી મનમે લાગ રહી,

કોઈ રામ બન યાહી બતાવો કહી.

નગરકે નર ઓર સખ નારી,

રથ ડોલે ગજરાજ રાજે સખ ભરથ સંગ તથયારી;

નદી મુનિ સાગરકું ધાઈ, કરમ રામ. માસ. ૪

શ્રાવણ સીંગમેર પુર પહોંચે બીડ ભાઈ આપ.

મીલન જોર કટક દળ સોજો લડનેકી તથયારી,

ભરથરી પુછ કરાર કરો.

રામ શીયા કે કાજ નિકટ તુંજ ગંગા તીર મરો.

ખબર જળ ભરથને પાછ કરમ રામ. માસ. ૫

બાદો બીલ ભરતસે બેટ કરે બનમેં.

કંદમુળ ફલફુલ ભરતસે બેટ કરે બનમેં.

ભરથને આગે કર લીને,

ભરથ રાજમુનિ બસ પ્રાગમેં, જય દરસ દીને;

પ્રાગકી દુનીયા ઉઠ ગાઈ કરમ રામ. માસ. ૬

કુંવારકીએ ધીજ માહરા મુનિ હુસલાયે,

દો કરજોડ પ્રકમા કરે કૌશલ્યા માતાએ,

હમારોજ વન સફળ ભવન સફળ બયા,

ધતની બાત સુન મુનિ સખ, આશીર્વાદ દીઓ,

ભરતકું માતા સમજાઈ. કરમ રામ.

માસ. ૭

કારતીક કુચ પ્રાગસે કીયો, ચીત્રકોટ કરાયે,
અંમ બહુત માથે પર જટા રામ લક્ષ્મણને પાયે,
ભરથ શીર ચરણોપે લાયે;

ચરણ ઉઠાય હીરદેસે નેનન નીર બહાપે. ૨

સિંધાસન ખેડે રઘુરાઈ, કરમ રામ.

માસ. ૮

અંગદને વારમવાર ભરથકું રઘુપર સમજાપે;
જાવ અજ્ઞેષ્યા રાજ કરો મુનિ સખ સુખ પાવે,
ભરથ તુમ લોટ જાવ જામ, બારા બરસે ખીત જયજે તે પીછે,
હમ બાઈ, ભરતસે જો સમજાઈ કરમ રામ.

માસ. ૯

પાશે આશ રામ મીલનકું, જુદ ગઈ બીર બની,
ગુર વશીષ્ઠ મુનિ સમજાવે કહે અપની,
ખીનતી બહોત બાત કીની.

રામ કૃપાપતી ચરણ ખવરાવું ભરથકું દીની,

ભરત તુમ લોટ જાવ જામ, કરમ રામ.

માસ. ૧૦

મહા મનાયે સાન ગયે હે, લજે જો રામ,
જનકપુરકું લનખ પહોંચે ભરત અજ્ઞેષ્યા ગામ. ૨
ખવરાવું ગાદી ધરદીની,

રામચંદ્રસે અધિક તપસ્યા ભરથને કીની,

બડાઈ ચેહીસે પાઈ કરમ રામ.

માસ. ૧૧

લંકા માર ગરદ કર ડારી રાજ પીબીશણકું દીનો;
લોટકે અજ્ઞેષ્યા આયે;

શીવ સનકાદીક વાદ મુનિ સખ દરશનકું પાઓ;

ગાદી ખેડે રઘુરાઈ કરમ રામ.

માસ. ૧૨

નથે શાલ અધીક મહીના અંગ હનુ ગહન પડે.

લાલનદાસ બાસ બરોલીરામ રામ ઉચરે,

બરતકી એહી બારા માસી.

સવધયા સુનવધ તરે કટે જમકી ફાંસી.

બદલે એસી લખ આપ કરમ લેખ રામ ચલો.

માસ ૧૩.

નંદલાલના મહીના. (૭)

આવોતે નંદલાલા રમવા આવોતેરે,

નિરબે થયા છે નાથ, રમવા આવોતેરે

૧

કારતક તો તે કપટે કહાડયો બરહરીએ જેમ જહાજ

માગશર મહીને મારગડે મેલી હવે અમારું કાણુ છે ખેલી,

ગીરધર વીના થઇ છેલી, રમવા આવોતેરે

૨

પોષમાસે જીવન પ્રાણુ તણું છું, લોકડીઆની લાજ લોપું છું

સંસાર તાજ કડું છું રમવા આવોતેરે.

૩

મહા મહીને મન્દીરીયારે સુના હરીવીના આસનીયા સુના,

વહાલા વિના જાય છે જોખનીયાં, રમવા આવોતેરે,

૪

ફાગણુ ફગફગતીરે હોળી, અખીલ યુવાને બરાવુંરે જોળી.

વહાલા વિના ખેલે કાણુ હોળી રમવા આવોતેરે,

૫

ચપતરે મને ચીંતારે લાગી સુતી સેજલડીમાં ઝખકીને જાગી.

વહાલીની લેહુ મને લાગી, રમવા આવોતેરે.

૬

વધશાખે વાવલીયારે વાયા આંખ ઉધાડી ચોદશ જોયા.

આંસુડાં પાલવડે લોલાં, રમવા આવોતેરે.

૭

જેઠ માસે જગજીવન આવે, વળજીવ સરવે વધામણી લાવે.

વહાલો મારો કાંઈ ન કહાવે, રમવા આવોતેરે,

૮

- અપાડે હું અખળાને નારી, જોમન દરીઓ પુર છે ભારી,
પીયુના વચનને વિચારી, રમવા આવોતેરે. ૯
- આવણુ તો સરવડીએ વરશે, નદીએ નીર ઘણેરાંરે ભરશે
વહાલો મારો શી રીતે ઉતરશે રમવા આવોતેરે. ૧૦
- ભાદરવો ભર દરીએરે ગાજે, લીલાં વનપદ્મવ છાજે
વહાલો મારો કાંઈ ન લાજે, રમવા આવોતેરે, ૧૧
- આસો માસે દેવદીવાળી લોક વણે સહુ સેવ સુવાળી,
વહાલા વિના તે જમે, કાણુ વાળી રમવા આવોતેરે. ૧૨

કૃષ્ણના મહીના ૮.

- કારતક કૃષ્ણ ગયા મેલી, મારા ઘેર આવો વનમાળી,
કુખળ કેમેરે ગમે કાળી, આવો હરી રાસ રમવા વહાલા
માગશ્વર મારગડે રમતાં, ભેળાં બેસી ભોજનીયાં જમતાં.
- હવે હરી કેમ નથી ગમતાં. આવો હરી. ૨
- પેષે તો શોસ પડ્યા અમને, ત્રીકમજી શું કહીએ તમને
દીલાસા શારે દીધા અમને. આવો હરી. ૩
- માથે મહા અંધારી રાત્રો પુલડાંએ ખીછાવી ખાટયો,
વહાલે લીધી મધુરાં વાટયો, આવો હરી. ૪
- ફાગણે પેર ફરે હોરી, પહેરણુ ચરણાને ચોળી,
ચુંદડી મારી કેસરમાં રોળી આવો હરી. ૫
- અંધતરે ચીત ફરે ચાળા, મધુવન મોરલીઓ વાળા
હરસન દો ડોકોર તીરથવાળા. આવો હરી. ૬
- વપ્રસાખે વાટલડી જેતી હબી રહી ધુસકડે રોતી
ખાલવડે આંસુડાં ભોતી. આવો હરી. ૭

જોડે જંગલવન આવે વધામણી સહુ લોકો લાવે,
 વહાલો મારો કશુંએ નવ કહાવે, આવો હરી ૮
 અપાઠે અખળા રહી ઝાંખી વહાલે મારે ભરજોખન રાખી,
 વિચારો તે વાત થશે વાંકી આવો હરી. ૯
 શ્રાવણુ તો સરવડીએ વરસે નદીએ નીર ધણું ઢળશે.
 વહાલો મહારો શ્રી રીતે ઉતરશે, આવો હરી. ૧૦
 બાદરવો બલીતરે ગાળે વહાલા થઈ વિહવળ તપ કાળે
 વહાલો મારો જરીએ ના લાળે, આવો હરી. ૧૧
 આસો માસો આવી દીવાળી, સેવો વણુ કે સુવાળી.
 વહાલા વિના આ શી દીવાળી. આવો હરી ૧૨

રાધીકાના મહીના ૯

કહોને સખી કારતક કેમ જશે, કે વનમાં મોરલી કોણ વાશે;
 કે મહીનો દાણુ થાશે, જુમના દો પાણી. ૧
 કે માગશરે મન માઈ મળીયું, કે વિષયા ભાવ થકી ટળીયું,
 કે જેમ લુણુ પાણીમાં બગીયું, કે જુમના. (૮૩) ૨
 કે પોપે સોસ પડ્યા અમને, વહાલા મારા શું નમીએ તમને;
 કે દીલાસા દીધા છે અમને. કે જુમના. ૩
 કે માધ મકર તણે માતે; કે પુલડીયાં વેરતી ખાતે;
 કે વાલાજી મારાં મથુરાંની વાટે, કે જુમના. ૪
 કે ફાગણે ફર ફરે હોળી, કે આછા ચરણાને ચોળી;
 કે ચુંદડી કેશરમાં રોળી, કે જુમના, ૫
 કે અષ્ટતરે અતુરા ચીત ધરતી, વહાલાજીના ગુણુ માતી ફરતી;
 કે તોથે મારે વહાલે કીધી નરતી, કે જુમના. ૬

- કે વધજાખ વાયા વાયા વાવલીઆ કે ઘેર પધારો નાવલીઆ.
 કે દુધડે ધોઈ તારા પાવલીઆ, કે જુમના. ૭
- જેઠે જગજીવન આવ્યા, કે સહ લોક વધામણી લાવ્યા
 વહાલાજી મારા કશુએ ના લાવ્યા, કે જમુના. ૮
- અપાડે અખળા ચમ્મ જાંખી, વહાલે મારે ભર જોખનમાં રાખી,
 વિચારો હવે વાત ચશે વાંકી, કે જુમના. ૯
- શ્રાવણ સરવડીએ વરસે, કે નીર નદીએ ધણાં ઢળશે,
 કે કાચબડી ટહુકલી કરશે કે જુમના. ૧૦
- બાદરવો બલી પેરે ગાજે, સમચર ઘેર વઘોણું વાજે.
 તે તો મારા રૂદીયામાં દાજે, જુમના. ૧૧
- આસોની રબની અજવાળી કે શેવ વણું કે સુંવાળી,
 કે વહાલા વિના આ શી દીવાળી કે જુમના. ૧૨
- કે રાધાના હાથે સોનાની ચુડી, રમતાં દીશે છે રૂડી,
 દુઃખરે સરવે ગયાં છે ખુડી કે જુમના. ૧૩

બહુચરાજીના મહીના ૧૦.

- ચમતરે ચીત ધણું બાધું, નમી નમી બહુચર આરાધું,
 મન માફ ગોખે બધ બાધું, શેવોને તમે શાંખલપુર રાણી;
 વધજાખે વાવલીયા વાયા, માજીનાં ઘટે તજે આવ્યા.
 અંબાજીની મોટી છે માયા, સેવોને. ૨
- જેઠે તો જુગતી છે. સારી હરિહર બ્રહ્મ થકી વારી.
 ગોખ હિપર જાહ બલીહારી. સેવોરે. ૩
- અપાડે મેઘ ધણાં ગાજે, છત્ર શીર બહુચરને છાજે.
 ચોધડીયા તો અદ્ભુત વાજે. સેવોને. ૪

- આવણુ સરવડીએ વરસ્યો માજીને બજસો તો તરસો
નીકર તમે અથડાતાં મરસો. શેવોને ૫
- ભાદરવો ભલીપેરે ગાજ્યો સેવકને સનમુખ તો માજ્યો;
પુડતા બાલવડી સાહાજ્યો. શેવોને ૬
- આસોમા આવી દીવાળી આવ્યા છે અંબા ને કાળી;
અરખે રમે મોટાં મહાકાળી. શેવોને ૭
- કારતકે કાયલડી બોલે ના આવે માજીને તોલે;
તે જોતા ત્રીભોવન ડોલે. શેવોને ૮
- માગસર માનસરોવર નાહે ચાચર આવી ગરબા તો ગાએ;
સેવકની મા કરજો સાહે. શેવોને ૯
- પોષે પ્રીત ધણી ધારી પાંડવ લીધા ઉમારી;
કૌરવ સરવે ગયા હારી. શેવોને ૧૦
- માહે તો મને નયા મમતું મન માઈ રહે છે ભમતું;
મન માઈ માજીમાં રમતું. શેવોને ૧૧
- ફાગણે ફરફરતી હોળી પહેર્યાં માએ ચરણાને ચોળી;
કેસર બહુ છાંટ્યાં છે ઘોળી. શેવોને ૧૨
- બારે માસ પુરણુ કીધા દહીતને દંડ ભજા દીધા;
દેવતા સહુ ઉમારી લીધા. શેવોને ૧૩
- આસો સુદ બીજને બુધવારે બારે માસ રજા નીરખારે;
વલ્લભ કરજો મા વાહરે. શેવોને ૧૪

થોભણુદાસના મહીના (૧૧)

કારતકે કોડામણીરે, શીંગો પુનમ કેરો ચંદ વાલા;
રાધા કરે હરીની વીનતીરે, ચરણે રાખો જોવિંદ વાલા.
માગસર મલી મયારે, પીઠ ગયા પરદેશ વાલા,

- ભરજોળનર્મી ભામતીરે અબળ બાળવેશ વાલા, ૨
- પોષ માસે પુષ્કામણીરે, સાંબળ સમ્પર વાત વાલા;
- શ્રીકૃષ્ણ ચાલ્યા દ્વારકારે, સોળસો ગોપીઓનો નાથ વાલા; ૩
- મહા મહીને મન માહરે, ચીતડું વ્યાકુલ થાય વાલા,
- અમણીં લાગ્યાં શ્રીરામનાંરે, દીઠાં જાદવરાવ વાલા. ૪
- ફાગણ માસે ફરફીયારે, વાગે છે તાલ મરદંગ વાલા;
- મધુરી શી વગાડે વાલો વાંસળીરે હોળી ખેલે જોવિંદ વાલા ૫
- અષ્ટતર ચિન્તા ધણીરે, નાગ્યો નાવલદાર વાલા;
- કોમ્લ લાવે પીઉતી વધામણીરે, આપુ એકાવન દ્વાર વાલા ૬
- વધજાએ વન વેડીયારે વેરી છે દાડમ દ્રાક્ષ વાલા,
- કોયલડી ટકકા કરેરે, સરવે લાગે એનો સાદ વાલા. ૭
- જેઠ મહીને રણુ તપેરે જેના ઉનાળાના તાપ વાલા,
- લંકામાં જવાળા પ્રજાળેરે ઉભા રહ્યો રઘુનાથ વાલા, ૮
- અષાઢ માસ બલે ઉલટયોને થાય વિજળીઓના વેગ વાલા
- બલીરે ઉલટી બીની વાદળીરે વરસ્યા ભારે મેઘ વાલા. ૯
- આવણુ વરસે સરવરીએરે નદીએ નીરમળ નીર વાલા.
- બીજે તે રાણી પદમણીરે, બીજાય દક્ષણી ચીર વાલા. ૧૦
- જાદરવો બલે ગાજીઓરે શીતળ થયા શરીર વાલા,
- જોરાદે ભીંજ્યા ધર આંગણેરે, પીઉડો ભીંજાય પરદેશ વાલા ૧૧
- આસો માસ દીવાલડીરે, સુંદરે સજે શણગાર વાલા,
- લીલાવટ દીલડી સોહામણીરે, કંઠે એકાવળ દ્વાર વાલા. ૧૨
- બારે માસ પુરાં થયારે, આવેલો અધિક માસ વાલા,
- ગાય શીખેરે સાંભળેરે વિનવે ચોખણદાસ

ભાગ ૩ જી.

અંબાજીના મહિના (૧૨)

કારકત માસે કશ્ચુ કરો મુજ માતરે	મા અંબાજી	
અલખેલી અંબા સાંભળ મારી વાતરે	મા અંબાજી	૧
વાત સાંભળીને સમરૂ શ્રી હરીનાથરે	મા અંબાજી	
તારા દર્શનની મને મોટી અંબા આશરે	મા અંબાજી	૨
માગશ્ચર માસે મન મળવા અકળાચેરે	મા અંબાજી	
તારી ઇચ્છા કરતાં અંબા દીન વહી જાયરે	મા અંબાજી	૩
દીન વહી જાયરે આશા સુજને મોટીરે	મા અંબાજી	
તારા રંગમંડપમાં હું નવ આવી લોટીરે	મા અંબાજી	૪
પોષ માસે મુજને મળવા શોશરે	મા અંબાજી	
મુજ રાંક ઉપર શો ધરાવો નેશરે	મા અંબાજી	૫
રોશ ન ધરીએ તમે દેવી છો દયાળરે	મા અંબાજી	
જેવું નામ ધરાવે સેવક જન પ્રતિપાળરે	મા અંબાજી	૬
મહા મહીને કાંઈ વ્રત સાંભળ્યા તમારારે	મા અંબાજી	
મા શું જીવો છો કુડાં કરમ અમારારે	મા અંબાજી	૭
કુડા કરમની કરણી છે મધ્યાનેરે	મા અંબાજી	
તાના દરશનનું મને મોટું ધ્યાનરે	મા અંબાજી	૮
ફાગણ માસે ફરીફરી ઉલટે અંગરે	મા અંબાજી	
રંગ લયો મનડા નવ કરશો ભંગરે	મા અંબાજી	૯
ભંગ ન કરશો તનહું અમાઈ તલપેરે	મા અંબાજી	
મીત અમારૂં ચગણે આવી અટકેરે	મા અંબાજી	૧૦
અઘતર મહીને ચીંતા મુજને ઝાઝીરે	મા અંબાજી	
જન્મ ધરી નવ નીરખ્યા અંબા માજીરે	મા અંબાજી	૧૧
નવ નીરખ્યાં મેં અંબા અકળ સ્વરૂપરે	મા અંબાજી	

મા વળતી ક્યાંથી દેખીશ માતા રૂપરે
 વર્ષશાખ મહીને વરસ જાય દેહ નાહીરે
 મા ભવે વળતી વેળા રહી છે માહીરે
 વેળા માહી મોડું દુખરે
 વળતી ક્યાંથી દેખીશ માતા મુખરે
 જોઈ માસે મુજને તેડા ઠેઠરે
 નહીં તેડા તો જીવણ જાશે વેઠરે
 જોઈ માસે તે મીથ્યા થાશે જન્મરે
 જાગ્ય નથી પણ ઓછાં મારાં કરમરે
 અપાડ માસે અટક ન ધરીએ માતરે
 તારા દરજન માટે તલસે મારું તનરે
 તન તલસે ને દયા ન આવે માહારીરે
 આ દયાળુ દીલથી શું મુકો છો કાઠીરે
 આવણ માસે સંધ બરાય જહુ ભારેરે
 આ ઇચ્છા હોય તે આવે તમારે પારેરે
 આ સંધ બરાયને સહિતે ઇચ્છા થાયરે
 આ પાપી હોય તે નિશ્ચયે પાવન થાયરે
 આદરવામાં શીદને મન લખાવોરે
 તારા દુર્લભ દર્શન આપી તાપ શમાવોરે
 તાપ શમાવી શીતળ કરજો છાયરે
 શીશ નમાવતાં પ્રાયશ્ચિત પ્રસે થાયરે
 આસો માસે અરજ સંલગ્ન વહેલીરે
 આ આરાધુરમા કરો આનંદની હેલીરે
 હેલી કરીને પુરો મનની આશરે

મા અંબાજી ૧૨:
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૩
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૪
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૫
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૬
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૭
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૮
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૯
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૦
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૧
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૨
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૩
 મા અંબાજી

સેવક જનને તેડા તમારી પાસે	મા અંબાજી ૨૪
માસ બારે પુરજ કીધા માનરે	મા અંબાજી
મા વીજમપરી વિશ્વાસ ન કરશો ધાતરે	મા અંબાજી ૨૫
તેરમે મહીનો પુરષોત્તમ કહેવાયરે	મા અંબાજી
મા હરી પ્રતાપે પુરષોત્તમ સહુ મહાયરે	મા અંબાજી ૨૬
આરાસુરમાં નીત આનંદ યાયરે	મા અંબાજી
કરજોડી બાપુ સેવક ગાયરે	મા અંબાજી ૨૭

સીતાજીના મહીના ૧૩

સાખીયા

મારા સ્વામ સુંદર શ્રી રામરે કોને આજ્ઞરે રહીએ,	
મારા પલ પલ માની પ્રમાણુરે, લલના સંગ ભઠએ,	
ધરખાર અલગ ધનસ્થામરે, મારા સમ નવ જઠએ	ટેક.
કારતકે કેમ કાઢીયે, જુગ જેવી પળ જાય,	
તાગ નથી જેમ તોડીયે, પણ મળવાને મન અકળાય	મા. ૧
જેમન હરીયા ધુધવે, પીયુ દેજાવર દુર	
અણુમણ્યા અનુભવી, તે શું નરનું જણે નુરરે	મા. ૨
માગજરે ઘેર વિન્નેગણી પીયુ પરદેશ પ્રયાણુ	
ખવાયે અળગું ખોળીયું, જેના પરવશ પડીયા પ્રાણુરે	મા. ૩
જળથી જુદી માછલી રાખો કરી વિવેક.	
વારે મારા વાલમાં એવા પ્રાણુ ન રહે પલ એકરે.	મા. ૪
પોશે પ્રિતમ પ્રીતડી, વિરહ બાણુ વા વહાય,	
એ ધાયલનો અંત નહિ એનું તન નરહડીયા ખાયરે	મા. ૫
આવું પીવું ખેલવું, ઝોઢણુ પહેરણુ અંગ;	
ખેલવું ચાલવું, ખેસવું અને પોઢવું ન ગમે પલંગરે.	મા. ૬

- આથે મન તલસે ધણું, ઝુરે વિજેગણ નાર,
લક્ષ વીંછીની વેદના ઉપજે ચીતમાં અતેક વિચાર મા. ૭
- ફાગણ હોળી ફાલતી ફાગણ રમે સહ કાચ
એક હોળી મારે આંગણે બીજી હવથે હોળી હોયરે મા. ૮
- જીતરમાં જડા બળે જન દેખે નહી જાળ
વરખા મારે વીધવીધે, જેને ડસીએ વીરહવ્યાધી વ્યાળરે, મા. ૯
- ચર્ચતર ચકાર ચીતની સશી વિદેશી શામ,
જાર જોનનમાં એકલી એનો દાઝવા ઉપર જેમ ડામરે મા. ૧૦
- સુભાગીઆ જે સામરા, સજેડ સ્નેહ સહીત,
કમલ કરી વસીએ એકલાં રાણી ખોલો જન્મીએ રીતરે મા. ૧૧
- વા વાયા વઠજાખના આપે આવી આખ
બોળી બમે વિદેશમાં થાય રહદય બળી બાખરે મા. ૧૨
- મુંગને રવનુ થયું મનમાં રહી મુંઝાય.
પ્રીતીનું તો પારખું જે છમે કહ્યું નવ જાયરે. મા. ૧૩
- જેઠ તણુ તડકા પડે લાય જેવી લુ વાય
સુના મંદીર સુના માળીયા સુતી સેજલડી ખાવા ધાયરે. મા. ૧૪
- જાય ન રજના દીન જતાં, રાત ગયે દીન ન જાય;
વીરહ દુઃખ સ્વામી તણું એને નજરે જોઇ કેમ જાયરે, મા. ૧૫
- અપાડ ઝગડ દામની, ધન ગરજે માંય;
અપઘયા પીડ પીડ કરે, સીણી પિરદણી વ્યકુળ થયરે. મા. ૧૬
- રેવ દાનવ પશુ પક્ષી, માનવ તો કોણ માત્ર
હવતાં પ્રેમ વિજેગીયું ગાળે વિદહ વિરહીજન માત્રે મા. ૧૭
- આવણુ વરસે સરવડે નદીએ આવે નીર,
લીલી ભુમી બાસે લલી, ગાળે તરવર ઘોર મંબીરે. મા. ૧૮

- ધોર અંધારી શતડી ઝરમર વરસે મેહ;
 આંખેથી આંસુ ઢળે, જોતો સ્વામી ગયો તજી રતેહરે. મા. ૧૯
- ભાદરવો ગરબો બહો, રાજવી સહ વૈભોગ,
 રગમાં રહ રહ રોગ એ જોતે વાહાલાતો થાય વીભોગરે મા. ૨૦
- અંપા અંપેલી મોગરા, નવપક્ષવ નવ થાય,
 વીરહધી જાત જવાસીઓ, તે તો શોયે મુકાઈ જાવરે. મા. ૨૧
- આશો! આપ્યા નોરતાં રમેજમે નરનાર;
 દીવસ દીવાળી દોહલા, તે તો જાણે કીરતાર મા. ૨૨
- દંપતી અંગ ઉમગમાં ગાનતાન ગીત રંગ
 અંગરાગ અદ્ભુત થયા, જ્યજ્યપાર જણાસે અનંગ મા. ૨૩
- મનમોહન અંધીઃ માસયી થાય પ્રભુ પ્રમત્ત;
 સંગ સીતા જેમ રાખીયા તેમ છળે વિરહ વ્યાધી દનરે મા. ૨૪

લાલજના મહીના

- લાલજ કારતક મહીને રથ જાદવરાયે નોતર્યા.
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧
- લાલજ માગશર મહીને મેલી મથુરા ગયા,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૨
- લાલજ પોશ મહીને પોપટ ખેડો પાંજરે,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૩
- લાલજ મહા મહીનામાં સેજલડી સુતી પડો,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૪
- લાલજ ફાગણ મહીને ઘેરઘયો
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૫
- લાલજ ચૈત્ર મહીને ચતુરભુજ ચાલ્યા ચારીરે,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૬

- લાલજી વૈશાખ મહીને વાયે હીંડાળા ઝુલતાં,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૭
- લાલજી જોઠ મહીને જુગજીવન ઘેર આરીયા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૮
- લાલજી અપાડ મહીને અબળાને સુખ આપજો.
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૯
- લાલજી આવજુ મહીને સરવડેથી વરસીઓ,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૦
- લાલજી બાદરવો બલી પેરે ગાજીઓ.
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૧
- લાલજી આસો માસે દીવાળી બહે આરીયા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૨
- લાલજી પુલવાડીમાં રંગ્યા લાલમ લાડડાં,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૩
- લાલજી તેની રે ધડાવું નવરંગ પાવડીઓ,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૪
- લાલજી પાવડીઓ પહેરીને મહારે મોતે આવજો,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૫
- લાલજી પાવડીઓથી રડયા તો બહે પડયા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૬
- લાલજી બળતી ઝળતી બોલું છું પથ્ય ધણી ખમા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૭

વેરામના મહીના

કારતક આવ્યો ઓ સખી સજીઓ સોળ શણગાર;	
ઝોઢવાના નવરંગ ચુંદડી, કંઠે ઝેકાવળ હાર,	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઈ વધરાગ	૮૬૦
માગશ્વરે મુકી ગયા મનમાં ન આણી મેર	
રીસ કરી મથુરા ગયા, કુમળ શું કાધી દ્હેર.	૧
કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઈ વધરાગ.	૨
પોપ મહિનાની પુનમે સમણાં લાગ્યાં સાર;	
સોળે શણગાર પ્રભુ મેં ધર્યાં, ના આવ્યા દીનદયાળ,	૩
કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઈ વધરાગ.	૪
મહા મહીનાની સેજમાં આવી વેણુ રાત;	
હમડે મારા વીસરી રમથું કાની સંગાય.	૫
કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઈ વધરાગ.	૬
કાગણ્ય કાલ્યો કુલડે વનમાં કેશર લાલ,	
કસ્તૂરીના છાંટણાં, ઉડે છે અખીલ ગુલાલ.	૭
કહો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઈ વધરાગ.	૮
અષ્ટતર અંપો મોરીઓ, મોરી છે દાડમ દ્રાક્ષ,	
કોયલડી ટઉકા કરે ભમર કરે ગુંગર.	૯
કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઈ વધરાગ.	૧૦

- વધશાખે વાયા વાવલા, તપે રાધાજીનું તન;
રાધા બોલડા લઈ રડ્યાં નથી બોલ્યાનું મન. ૧૧
- કહો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઉં વધરાગ ૧૨
- જેઠ મહોતે જુદરાયજી છુટી રાધાજીના વેણ;
રાધા બોલડા લેઈ રડ્યાં નથી બોલ્યાનું મન. ૧૩
- કહો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઉં વધરાગ. ૧૪
- અશ્વાડ આવી ઉલટયો મેકડો માડયો છે જોસ,
ગોરી ભીંજાય ધર આંગણે ત્રિયુ ભીંજાય પરદેશ. ૧૫
- કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઉં વધરાગ. ૧૬
- શ્રવણ વરસ્યો સરવડે નદીએ નીર્મળ નીર;
સુપનાતરમાં દેખીયા હરી હળધરના વીર. ૧૭
- કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઉં વધરાગ. ૧૮
- ભાદરવો બલો ગાજીઓ. મહે વરસ્યો છે મેઘ;
પીજલડી ચમકા કરે ચોદશ ચાલ્યાં નીર. ૧૯
- કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઉં વધરાગ. ૨૦
- આસો માસે નવરાતડી નવ દહાડા નવ રાત;
સહ ગોપીઓ ટોળે મળી માંડવલી મંગળ ગાય. ૨૧
- કહો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું જાણે લઉં વધરાગ. ૨૨

ભાગ ૪થો

નરસીંહ મહારાજનો ગરબો

- ગણપતિ સરસ્વતીને સમરૂં, બેઠે રહું કરજોડરે,
 નરસીંહજીનો ગરબો ગાતાં કાઠ મા દેશો ખોડ, નરહરી લટકાળા.
 ઘણી મહેર કરો મહારાજ ગુણુનીધી છોગાળા; ૨૪ ૧
 વહેરીપુરે દરવાજો ખતાં, જમણાં હાથની આળરે;
 રાજેશ્વર શીવાજીના સ્વામી, નરસીંહજીની પોળ. ૨૨૦ ૨
- શહેર તણી છે શી કહું શોભા વરણ વસે છે અદારરે;
 નરસીંહજીના રાજ્યમા કોમને દુઃખ નહીં તણમારરે. ૨૨૦ ૩
 ડોશીવણીયા નાણાવટી ને ગાધી સમઘયા સારરે,
 બેઠે જોળમાં બહુ છે વસ્તી ચુડગરને કંસાર. ૨૨૦ ૪
 પુર્વ દીશાએ અષ્ટભુજને કિતરે બહુચર ગાજરે,
 પશ્ચીમનાં તે પીર વસે છે, દક્ષીણ હનુમંત ખીરાજરે. ૨૨૦ ૫
- ચાર દીશાએ જખરી ચોફી ખીજ દેવ અપારરે,
 શહેર વધે નરસીંહજી ગાજે ત્રહુ અતરૂને માર. ૨૨૦ ૬
 સીંહાસન આસન ઉપર અજબેસો ખીરાજરે,
 મંદીરની તે શી કહું શોભા નીલ ચોઘડીયાં વાગે. ૨૨૦ ૭
- પીતાંબર જરકસીના વાધા, પાધ કલંકી પટકારે.
 મોર મુમટને કાને કુંડળ જોષ ચીનમા લગે ચટકા ૨૨૦ ૮
 હીમ હીરને મણેક મોતી, શોભાનો નહી પારરે,

- આજુપણુ શોભા દેખી, મન કરે વીચાર. નર૦ ૯
- નીત નીત શોભા નહિતમ નયણે, જોતાં પહોંચે આશરે,
જમણે હાથે જોત દીવાની, અખંડ ચારે માસ. નર૦ ૧૦
- નરસીંહની નીતી કહીએ, તણુ લોકથી ઝાઝીરે;
ધીતા ટાંકાં ઘેર ભર્યાં પણુ, નરસીંહ લોક પર રાજ. નર૦ ૧૧
- સમે આરતી શોભે કેવી, આનંદ સરખું થાય રે;
ધંટેને ધડીયાળો વાગે, ગાન ગુણીજન ગાય. નર૦ ૧૨
- દશરતને દીવસે વહાલો, અંખાડીમાં ખીગજરે,
અધરાવતની શોભા દેખી કામકાટીક તો લાગે. નર૦ ૧૩
- આઠમ ચઉદશ દીવાળીએ આનંદ એતથવ થાય રે.
શ્રાવણુ માસની શી કહું શોભા, એ ન વરણુતી જાય. નર૦ ૧૪
- શ્રાવણુ વદી ત્રીજને દહાડે કાજળનો મહિમાયરે,
પાછલી રાતે હીડાણાના ધુધરા છુટી જાય, નર૦ ૧૫
- કારતક માસની શોભા કહીએ, પ્રભુનું ભક્ત થાય રે,
સુદ ચઉદશની દીવીયો જોતાં ગાત્ર નરમ થઈ જાય. નર૦ ૧૬
- ચઉદશની તો દીવીયોને પુનમનો વરણીડારે,
પુલથી વાડીએ દરજન કરવા સજન સહુકો દોડો. નર૦ ૧૭
- ચારે પાસે ચમર ઢળેને, બહુ ખોલે છડોદારે,
જમા ખમા સહુ મુખથી કહું છે; શોભાનો નહી પાર નર૦ ૧૮
- મન્દ્રાદિકને નારદ સર્વે અંતરિક્ષ જોવા આવેરે,
ધન ભાણામાઈ ભાગ્ય તારં, નીત્ય લાડ લડાવે. નર૦ ૧૯
- ધન તાત માતા તારી, ધન તારો અવતારરે,
નીત પ્રભુને લાડ લડાવે ભાગ્ય તણો નહિ પાર. નર૦ ૨૦
- પરણાવીને પાછા વળ્યારે, આવ્યા રાજ અવાસરે,

તરેહ તરેહ આતજ્યાજી, ઉડે પ્રભુની પાસ.	૧૨૦ ૨૧
ત્યાંથી પ્રભુ આગળ પધાર્યા આવ્યા મંદીર મોઝરરે.	
દેવ સર્વ વિમાને બેસી, કરે પુષ્પ વૃષ્ટિ અપાર.	૧૨૦ ૨૨
મંદીર સાગી શોભા કેવી દીપમાળની શેબેરે,	
પોળ મધે મનમોહનજી, દરશને મન લોભે.	૧૨૦ ૨૩
દયા કરી દરશન દેખે અંગમાં હલટ આણીરે	
કષ્ટ મારા સહુ કાપી નાખે દાસ પોતાનો ગણી.	૧૨૦ ૨૪
રંક ઉપર તો રીસ ન કરવી મહેર કરો મહારાજરે	
ગાંડો ઘેલો દાસ તમારો બાંધ પ્રજાની લાજ.	૧૨૦ ૨૫
નરસીહજીનો ગરબો ગાયો સુણજો સહુ નરનારરે.	
બેઉ કર જોડી શીવલાલ કહે પ્રભુ ઉતારો ભવપાર.	૧૨૦ ૨૬

શ્રી કૃષ્ણજીના દશ અવતારનો ગરબો

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ તે કંઠ કેરું જુમણુંરે લોલ.

હરી હઠયા કેરો હાર મારા વાહારે કૃષ્ણે વગાડી

૩ડી વાસણીરે લોલ, ૮૬૦

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ પહેલે રૂપે કાનજીરે લોલ,

ધર્યો મચ્છતણો અવતાર મારા વાહારે, મચ્છે સમુદ્ર જોણાયોરે લોલ.

માર્ચા સંખા તે સુર મારા વાહારે.

કૃષ્ણજી ૧

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ બીજે તે રૂપે કાનજીરે લોલ,

ધર્યો કચ્છ તણો અવતાર મારા વાહારે,

કચ્છે સમુદ્ર મથન કર્યોરે લોલ, મેરને રવૈયો મારા વાહારે,

સમુદ્રની જોળી કરીરે લોલ ધ્રુમે ગોપીનો નાથ મારા વાહારે.

શેષનાગનાં નોતરાં કચારે લોલ કાઢયા તે ચઢે રતન મારા

વાહારે. કૃષ્ણજી ૨

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ ત્રીજીને રૂપે કાનજીરે લોલ,
ધર્યો વારાહતણો અવતાર મારા વાલારે,
પૃથ્વી લઈ ઠાઠ ઉપર ધરીરે લોલ, પેઠો તે પાંચ પાતાળ મારા
વાલારે. કૃષ્ણજી ૩

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ ચોથેને રૂપે કાનજીરે લોલ,
ધર્યો નરસીંહ તણો અવતાર મારા વાલારે,
સ્થંભ ફેડીને પ્રગટ થયારે લોલ માર્યો તે હીરણ્યકંસ,
દમત મારા વાલારે, ઉગાર્યો પ્રહ્લાદ બકતનેરે લોલ,
એવા ભક્તવત્સલ માણા વાલારે. કૃષ્ણજી ૪

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ પાંચમેને રૂપે કાનજીરે લોલ,
ધર્યો વામન તણો અવતાર મારા વાલારે,
ત્રણ ડગલાં પ્રથ્વી ભરીરે લોલ, બળી આંધ્રો પાતાળ મારા
વાલારે કૃષ્ણજી ૫

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ છઠેને રૂપે કાનજીરે લોલ
ધર્યો કુરુસુરામનો અવતાર મારારે, કુરશી તે લીધી હાથમાંરે લોલ,
ઉઘાં ક્ષત્રીઓના શીશ્ન મારા વાલારે,
પુતનાને હાથે દણ્ડીરે લોલ, વાળ્યાં પીતાનાં વેર મારા વાલારે.
કૃષ્ણજી ૬

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ સાતમેને રૂપે કાનજીરે લોલ
ધર્યો રામચંદ્ર અવતાર મારા વાલારે સીતા લઈ વન
નીસર્યારે લોલ શેતુ બાંધ્યો પાહાણુ મારા વાલારે.
રણમાં તે રાવણુ રોળીઓરે લોલ, આખ્યા વિભીષણુ રાજ મારા
વાલારે કૃષ્ણજી ૭

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ આઠમેને રૂપે કાનજીરે લોલ

ધર્યો કૃષ્ણ તણો અવતાર મારા વાલારે, મથુરામાં હરી
 પ્રગટીયારે લોલ, ગોકુળ કીધો છે વાસ મારા વાલારે.
 માર્યો તે મામા કંસનેરે લોલ, ગોપી બડાવ્યાં લાડ મારા વાલારે
 માતા પિતા છોડાવીયારે આપ્યા ઉમસેનને રાજ

મારા વાલારે કૃષ્ણજી ૮

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ નવમે રૂપે કાનજીરે લોલ ધર્યો ખુદ
 તણો અવતાર મારા વાલારે જપમાળા કરમાં ધરીરે લોલ.
 લીધું છે મુનીવન મારા વાલારે

કૃષ્ણજી ૯

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ દશમેને રૂપે કાનજીરે લોલ ધર્યો
 કલંકા અવતાર મારા વાલારે, ત્રણ પગલે ઘોડો હોડે લોલરે
 પૃથ્વી તો રસાતળ મારા વાલારે.

કૃષ્ણજી ૧૦

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ, ગાય શીખેને સાંભળેરે લોલ.
 પામે તે વધકુંઠ વાસ મારા વાલારે મહેનો નરસંઘ વીનવેરે લોલ,
 રાખો ચરણ કમળ પાસ મારા વાલારે.

કૃષ્ણજી ૧૧

સીતાજીની કાંચળીનો ગરબો

[પરમેશ્વરીને પાથે પડી હો અહુયરી કહુ કાળજીગતું કર્મ, એ રામ]
 કેકઠ કોથમાં બેલીયાં હો અહુયરી રામ લક્ષ્મણ વન જાય, ૧
 પહેલું તે વન રામે બેલીયું હો અહુયરી સીતાએ રોપ્યાં છે વૃક્ષ
 અમરો ને ડમરો રોપીઓ હો અહુયરી રોપ્યાં છે દાડમ દ્રાક્ષ ૨
 રાજ રાવણનો મરગતો હો અહુયરી વનદળ ચરી ચરી જાય,
 ચરતાં સીતાએ બાળીઓ હો અહુયરી કાંચલડી શીવડામ. ૩
 સાવ સોનાનો કાંચવો અહુયરી ચામડામાં શો સાર,

નહી કાકાના કુટુંબમાં હો અહુયરી નહી મામાને મોસાળ. ૪
 નહી મહયરમાં બાધવો હો અહુયરી કાને મડાવું પાડ;
 સીતા મહીયરનાં પાતળાં હો અહુયરી કાણુ લડાવે લાડ. ૫
 સીતાના બોલ સાંભળ્યા હો અહુયરી ધનુષ લીધું હાથ,
 પહેલું તે બાણુ રામે ફેંક્યું હો અહુયરી, જમ પડ્યું દરીયા સાથ. ૬
 બાળ તે બાણુ મૃગ મારીઓ હો અહુયરી ધાજો હો લક્ષ્મણવીર
 સીતા કહે જાઓ દીઝેર હો અહુયરી હણ્યા તમારા વીર. ૭
 થેલી સીતા થેલું ન બોલીઓ હો અહુયરી રામ હણ્યા કેમ જાય.
 બાણુ આવી છે શ્રીરામની હો અહુયરી લક્ષ્મણ વાશે ધાય. ૮
 રાવણુ આવ્યો જોગી વેશથી હો અહુયરી, બીક્ષા દો સીતામાય.
 આણો આપી છે શ્રીરામની હો અહુયરી, બીક્ષા આપી નવ જાય. ૯
 એક પગ મુકો બાણુમાં હો અહુયરી બીજો તે આણો બહાર;
 બાધે મુકીને રાવણુ ચાલીઓ હો અહુયરી હરી છે સીતાનાર. ૧૦
 મરગ મારીને રામ બાવ્યા હો અહુયરી નાખ્યો મહીની બહાર;
 મુનાં મંદીર દીસે માળીયાં હો અહુયરી ક્યાં મઠ સીતાનાર, ૧૧
 રામ રૂવે લક્ષ્મણુ રીજવે હો અહુયરી ધેત્રા ન રોશો રામ,
 સીતા સરખી પરણાવશું હો અહુયરી સીતા ધરાવશું નામ. ૧૨
 જળજળ કમળ ન નીપજે હો અહુયરી વનવન અવર ના હોય,
 ઘેર ઘેર સીતા ન નીપજે હો અહુયરી; બંધવ વિચરી જાય. ૧૩
 રામે તે પાનબીડાં ફેરવ્યાં હો અહુયરી કાઠ છે બળીઓ જોધ,
 બીડું જીતે હનવો જતી હો અહુયરી લાવું સીતાની શોધ. ૧૪
 હામ થેકી ઉપડ્યો હો અહુયરી, ગયો લંકા મોઝાર,
 જોયાં ચોરાશી ચૌટાં હો અહુયરી, જોધ જોધ તો આવન બજાર; ૧૫
 જોયાં મંદીર જોયાં માળીયાં હો અહુયરી, જોધું રાવણુનું રાજ

- કંઈ સીતા હીકાં નહિ હો અહુચરી ગયો પાણીયારીને ધાટ. ૧૬
- બાપ પાણીયારી તને વીનવું હો અહુચરી, ક્યાં છે સીતામાય;
અશોક વાડીને ઝાઢવે હો અહુચરી, ત્યાં જો દુનયી જવાય. ૧૭
- ત્યાં ચકી હનુમંત ઠેકીઓ હો અહુચરી, આશીપાલવને ડાળ;
પડતી મહેલી પવીત્રી હો અહુચરી, મહેલી તે સીતા નાર ૧૮
- મુદ્રીકા મારા રામની હો અહુચરી ક્યાંથી લાવ્યો હનુમાન,
કોને તને જોવા મોકલ્યો હો અહુચરી, કોને આલ્યાં એધાણ. ૧૯
- રામે જોવા મોકલ્યો હો અહુચરી, લક્ષ્મણે આલ્યાં એધાણ,
ભાળ લેવા હું આવિયો હો અહુચરી, પંચવટીથી પ્રણામ. ૨૦
- તરશો તે હમશ ભાપ સાવળ હો અહુચરી તહાડાં તે નીર પી જા
લુખ્યો તે હમશ ભાપ સાવળ હો અહુચરી પડ્યાંજ વનફળ ખા ૨૧
- ઝીઝોટેને ઝપાટે હો અહુચરી, ખંખેરોને ખાય,
માળી આવ્યો માથુ કુટતો હો અહુચરી, રાવણ પાસે જાય. ૨૨
- રાવણ બળથી બેલીઓ હો અહુચરી, મારો બળીને બાણ.
મારજો લોઢેને લાકડે હો અહુચરી, મારજો એરણ ધાણ. ૨૩
- કુંભકરણે ભાયા બીડીયા હો અહુચરી, માર્યું બળીને બાણ.
ઈંદ્રજીતે ભાયા બીડીયા હો અહુચરી, કે હું વાળું એનો ધાણ ૨૪
- નહી મરું લોઢાને લાકડે હો અહુચરી, શેને તને તું પ્રાણ.
સાચુ બોલ બાપ સાવળ હો અહુચરી, શેને તને તું પ્રાણ. ૨૫
- બધી લંકાની જાદડાં હો અહુચરી, સજ્જ ધાણીનું તેલ.
મારે તે પુછડે બાંધજો હો અહુચરી અગની તેમાં મેલ. ૨૬
- મોત વાંદરાનું તે ચકી હો અહુચરી ચેતજો મનમાં ઝટ.
ત્યાં ચકી ઉપડ્યો ચેકડે હો અહુચરી, જમ બેઠો લંકાગઢ ૨૭

બાળ્યાં મોરાસી ચઢ્યા હો બહુચરી, બાળ્યાં છે બાવન બજાર;
 રાખ્યાં વિભિષણ ખોલણાં હો બહુચરી, આશોપાલવને ડાળ, ૨૮
 લંકા બળે અગ્નિની હો બહુચરી હનુમાનને હસવું થાય,
 જુના તે મઢને માંદરે હો બહુચરી; નામર નરસંઘે ગાય. ૨૯

અંબાજીનો મરખો.

(ગિરમાના મરખાનો રાગ.)

હું તો ગણપત લાગુ પાય કે ગાઉ ગદખો આરાસુરી તજોરે લોલ;
 આરાસુરમાં બેડી માત કે મહિમા અતિ ધણોરે લોલ, ૧
 માને પારે આવે લોક કે દુર બહુ દેશ્યારે લોલ.
 આવે બાળ જોખનને વૃદ્ધ કે અતિ ધણા હેતયારે લોલ. ૨
 મા દીવસમાં ત્રણ રૂપ કે ધરે અતિ શોભતરે લોલ;
 જોખન બાળ અને વળી વૃદ્ધ કે આયુષ્ય જોપતારે લોલ; ૩
 માને છત્ર સોનાનું છાજે કે રતનની ઝુલ્મ છેરે લોલ,
 ફરતી હીરાની છે કાર કે છત્ર અમુલ્ય છેરે લોલ. ૪
 કેસરી ઉપર બેડી માતકે સહુ આયુષ્ય ધરેરે લોલ;
 ઢાટી સુરજ ઝાંખા થાય કે લલાટે આડ કરીરે લોલ, ૫
 માને શોભીતા શણગાર કે, શોભા શી કહુરે લોલ,
 માનો શેષ ન પાંમે પાર કે, હું તે થું લહુરે લોલ. ૬
 માને કંઠે એકાવન હાર કે શોભે અતિ ધણોરે લોલ,
 માને બાહો બાજુબંધ કે ચુડો સોના તજોરે લોલ. ૭
 હીરા રતનતણી કંગણીઓ કે ચુનીઓ મોઢી અતિ ધણીરે લોલ
 સાચા મોતીનાં ગળુબંધ કે મળ્યે છે મણીરે લોલ. ૮
 માને કાને કળાપુલ કે નાકે વાળી શોભતીરે લોલ,
 માને સેંચો પુર્યો અનુપ કે દામણી જોપતીરે લોલ. ૯

- માને દશી આંગળીએ વેઠ કે ઝાંઝર ઝમઝમેરે લોલ;
કલા ઠાંખીને તોડા કે ઝાંઝર ઝમઝમેરે લોલ. ૧૦
- માને ચણીઓ ચોળાને ચીર કે ઝોઢી ચુંદરી લોલ;
માને ચોક્કા વચ્ચે સહુ નાર કે ફરે કુદરી લોલ. ૧૧
- માને ધીની બળે છે જોત કે, જોષ રવી ચોબીઓરે લોલ;
માનુ તેજ જોષ મન મોઢે કે હું લોભાઓરે લોલ, ૧૨
- માના દરશનથી દુઃખ જાય કે પાપ સહુ બળેરે લોલ;
શું કહું મંડપની શોભાય કે મુખમાં અમી ઝરેરે લોલ. ૧૩
- માને માનસરોવર સાર કે માંહી અમૃત બર્ધુરે લોલ,
તેમાં જો કાંઈ જાળને નાશ કે નેહનું કામ સર્ધુરે લોલ. ૧૪
- શું કહું રચાનકની શોભાય કે કામ મીના તણુરે લોલ,
માનો પુનમે સંધ બરાય કે શું વરણુન ફરેરે લોલ. ૧૫
- ફરતી બંગલાને બેઠકા કે અતિ ધણી ઝોપતીરે લોલ,
માને સનમુખ છે એક વાવ્ય કે સુંદર શોભતીરે લોલ. ૧૬
- ત્યાંથી ચાલ્યા ઉત્તર માંહી કે સુંદર આગ છેરે લોલ;
શું કહું આરામુરની શોભાય કે રચના અથાગ છેરે લોલ. ૧૭
- માને સુરીનર મુનીજન શેવે કે બ્રહ્મા ધ્યાન ધરેરે લોલ,
માને નીશદીન સનમુખ કે દેવ સ્તુતી કરેરે લોલ. ૧૮
- માનો ગરબો જે કાંઈ ગાય કે નીત્ય પાઠ કરેરે લોલ,
કોટીક પાપ પ્રલય ચાય કે તે સહેજે તરેરે લોલ. ૧૯
- માજી સેવક જાણી તારો કે કરજી કીજીએરે લોલ,
માજી દીન સેવક વીનતી કે ઉરમાં લીજીએરે લોલ. ૨૦
- માજી ગુણ ગાવા નીશદીન કે બુદ્ધી આપજોરે લોલ;
સુણી રણછોડદાસની વીનતી કે શરણે રાંખજોરે લોલ. ૨૧

ભાગ ૫ મો.

કાળીકાનો ગરબો.

જુગદેવીરે ગાઉ છું મહાકાળીરે,	
જીભ્યાએ વસજો માત પાવા વાળીરે;	
સેવક જાણી તાહરો મા, શીર ઉપર ધરજો હાથ	પાવા. ૨
હોમજ હમડામાં ધાય છે મા, ગુણ ગાવાતું છે મન.	પાવા. ૩
દયા કરો તમ દાસને મા, તેથી ઉપજો ખુદી પવન.	પાવા. ૪
ગુણ ગંભીર છે તાહરા મા, કહેતાં ન આવે પાર.	પાવા. ૫
બાળક ખુદી શું મરું મા, જો હોય તારો આધાર.	પાવા. ૬
નવતેરી નગરી વિષે મા, અંપાવતી ચતુરસુજાણ.	પાવા. ૭
રામ સરખું રાજ છે મા, મહી વસે અઢારે વરણ.	પાવા. ૮
ત્યાં ચતુર નારીઓ અતી ધણી મા, નીરમળ છે તેનું મન,	પાવા. ૯
ગરબો ખેલે ચોકમાં મા, નવરાત્રી ફેરે દીન.	પાવા. ૧૦
જાણગાર સરવે શોભતા મા, પહેરી હીરાગળ ચીર.	પાવા. ૧૧
ગુણવંતી ગરબે રમે મા, રાખીને મનશું ધીર.	પાવા. ૧૨
તાળીની ઝડીઓ પાડે મા, ત્યાં શોભા નૈતગ યાય.	પાવા. ૧૩
કોકીલ જીવ્હ સોહામણા મા, નવરંગી નારી ગાય.	પાવા. ૧૪
તે પળે માતા આવીયાં મા, વીજળીના સરખું રૂપ.	પાવા. ૧૫
સુરજ સરખાં શોભતાં મા, માએ રૂપ ધર્યું અદ્ભુત.	પાવા. ૧૬
રાણીઓ સર્વ ઝાંખી પડી મા, તેજ તણો અંબાર.	પાવા. ૧૭
રાણીઓ મનમાં જોમ ધરે મા, આ કો નવલી નાર.	પાવા. ૧૮
રૂપ સ્વરૂપે આંગળી મા, જેની સોના સરખી કાય.	પાવા. ૧૯
મધ્ય રાત્રે રાણીઓ પરવરી મા, જાળને વિનવીયોરે રાય.	પાવા. ૨૦
રાણીઓ રાય આગળ કહે મા, સાંભળજો પ્રાણુઆધાર.	પાવા. ૨૧

એક રામા સુંદરી આવી છો મા, જ્યાં બાવનમે બજાર પાવા. ૨૨
 બત્રીસ બક્ષણ આગળી મા, તે તો પદ્મણીનો અવતાર પાવા. ૨૩
 તેને જોઇ ત્રિભોવન મોહી રહે મા, તે આગળ નહિ કો નાર પાવા, ૨૪
 રાજને નમી નમી મા, વળી સુરજ થયો પ્રકાશ પાવા. ૨૫
 તે દિવસ થયો અતિ દોહલો મા, મનડામાં મોટી હામ પાવા. ૨૬
 વળી રાત પડી દીન આથમ્યો મા, ચોપડીયાં ઠમકે બહાર પાવા. ૨૭
 ઘેર ઘેરથી સહ નીસર્યા મા, ગરબે ગાવા સહ નાર પાવા. ૨૮
 રંગ મચ્યો સાહેબડી મા, એવામાં આવ્યાં માત; પાવા. ૨૯
 ત્યાં રાણીએ દાસી મોકલી મા, રાય આમળ કહે વાત પાવા. ૩૦
 ત્યાંથી પતાઇ રાવળ ઉડ્યો મા, જોવાની નવલી નાર પાવા. ૩૧
 આવી નીરખી નયણે ભરી મા, વિષય વહ્યો અપાર પાવા. ૩૨
 નખ શીખ સુધી નીરખ્યાં મા, મુરછાએ પડીયો રાય પાવા. ૩૩
 રાજ રૂપે મોહી રહ્યો મા, નારીશું લાગ્યો નેહ પાવા. ૩૪
 રમતાં રજની વહી ગઇ મા, સહ વળ્યાં પોતાને ઘેર પાવા. ૩૫
 ત્યારે માતા ચાલ્યા એકલાં મા, પતઇએ જણી પેર પાવા. ૩૬
 પાપી પુઠે પરવર્યા મા, માતાનો જઇ જાલ્યો હાથ પાવા. ૩૭
 માગ માગ મુખથી કહ્યું મા, એવું મુખથી જોલ્યાં માત પાવા. ૩૮
 તારૂં રૂપ ધર્યું હૈયા વિષે મા, હું રાખીશ મારે ઘેર પાવા. ૩૯
 ત્યાં મહેલ ચણાવું માણેકતા મા, તેની કાઠ ન જાણે પેર પાવા. ૪૦
 મારે મહોલે રાણીઓ અતી ધણીમા, તેમાં પટરાણી આપ પાવા. ૪૧
 ખાઓ પીઓ ખુબી કરો મા, રૂડી રાજ્ય સરખી રીત પાવા. ૪૨
 ત્યારે કાપ કરીને બોલીયાં મા, તારૂં પ્રમટયું રાજ પાપ પાવા. ૪૩
 તારૂં રાજ્ય જશે જડમુળમાંથી મા, આવી મળશે તારો હોમ પાવા. ૪૪
 એત એત તું અલાગિયા મા, ત્યાં રોપ્યો રણુરથંબ. પાવા. ૪૫

પોટ ચલાવી પાધરી મા, બુડીયો દરવાજો બંધ	પાવા. ૪૬
સુરદાસે રહીને પુછ્યું મા, શું બયું છે માલ રસાળ	પાવા. ૪૭
ત્યારે બુડી માદી કારમી મા, મોમલાં મહીથી નીકળ્યા દહીત	પાવા. ૪૮
ત્યારે સળ્પીયે વાટળાયે સત્ય મુકાયું મા, જમ પતમને કહીપેર	પાવા. ૪૯
જુધ મમ્યું જેમ જોરથી મા, યમ ત્યાં રહ્યો ઉતપાત	પાવા. ૫૦
તારે એવું દળ સધળું રહ્યું મા, તે જુધ યયું વરસ બાર	પાવા. ૫૧
લેધ લશ્કર આગળ યયો મા, બેળવીયો ચંડાળ	પાવા. ૫૨
ભોહી તણી નદીઓ વહી મા, ત્યાં વરત્યો હાહાકાર	પાવા. ૫૩
તારે પતાઇ રાવળનું પત યયું મા, જણી જુગમાં વાત	પાવા. ૫૪
તારે પતાઇ મનમાં સમજ્યો મા, મુજ ઉપર કોપ્યાં માત	પાવા. ૫૫
કરગરતો રાજ ગયો મા, બેઉ કરજોડી હાથ	પાવા. ૫૬
મુજ ઉપર માતા મહેર કરો મા દળ સધળું પાછું જાય	પાવા. ૫૭
મહાકારી મનમાં એમ ધરે મા, સુગાને આપું સુખ	પાવા. ૫૮
મા તું અનામી રાજાઓ મા, પતાઇનું ટાળ્યું દુખ	પાવા. ૫૯
જે ગાયે ક્ષીખે સાંભળે મા, તેની માતા પુરે આજ	પાવા. ૬૦
મા તું ગુણવંત કારક મા, ગુણ ગાય એ જોકળદાસ	પાવા. ૬૧

ગોરમાનો ગરબો

ગોરમા ગજપત લાગુ પાય કે વીધાત્રાને વીનવુરે લોલ
 ગોરમા ધરડોને બરથાર તે, આપો શું મનેરે લોલ,
 ગોરમા ધીક ધીક અવતાર કે શું હું કહું તનેરે લોલ,
 ગોરમા રજ સંબંધી મુજ તાત કે મા મારી પાપણીરે લોલ,
 ગોરમા સંસાર કીધો સરપ કે, સજે યમ સાપણીરે લોલ,
 ગોરમા હું છું નાનું બાળ કે, પીઠું ઉટીયોરે લોલ,

ગારમા દીઠો પડે છે ફાળ કે, મુરખ છે બુધ્ધિઓરે લોભ,
 ગારમા માફ જોખન કે પીછે ધરડો થયોરે લોભ,
 ગારમા હું કરું કાઠીલ શબ્દ કે પીયુ કે પીછિતો સુધ રહેરે લોભ,
 ગારમા મુજને થયાં વરસ સોળ કે પીછિતે જોંશી થયારે લોભ,
 ગારમા દીઠે જાણું જક્ષ કેયુધ સધળી ગધરે લોભ,
 ગારમા શિયાળાની રાત કે, સરદ સોહામણીરે લોભ,
 ગારમા વૃદ્ધ પીયુની જાત કે દીસે ખીહામણીરે લોભ,
 ગારમા રજની રમવા ધન્યું કે આન્યું આંખડીરે લોભ,
 ગારમા એન કરતોતો બોલે ગ્રહી બાકડીરે લોભ,
 ગારમા શિયાળાની રાત કે સ્વાદ હોય અતિ ધણીરે લોભ,
 ગારમા રજની વિતી એક કે આજ મારે આંખડીરે લોભ,
 ગારમા કંટક તમને બડકે, કહો કમ મરેરે લોભ,
 ગારમા નવરાત્રીના દીન કે સરદ સોહામણીરે લોભ,
 ગારમા દુર્ગળ મારા કંથ કે દીન જય દોલ્લારે લોભ,
 ગારમા વિજ્યાદશમી દિન કે સદુ શણુગાર સજોરે લોભ
 ગારમા મારે ધરડો કંથ કે ધીક અવતારનેરે લોભ
 ગારમા સદુને મન દીવાળી કે મારે મન હુતાસણીરે લોભ
 ગારમા મારા કરમના ભોગ કે હું નીસાસણીરે લોભ,
 ગારમા રાત ન દેખું કે જાણું દવ બજેરે લોભ,
 ગારમા મુજ સરખો પુરુષ દેખું કે મન માફ બજેરે લોભ.
 ગારમા મારા કાળા કેશ કે એના ધોળા થયારે લોભ.
 ગારમા હું થઈ જોખન વેશ કે તન માફ બજેરે લોભ
 ગારમા મોઢે આવે બાળ કે નેત્રે નિર કરેરે લોભ,
 ગારમા હું નવરંગી જોવી કે તન માફ બજેરે લોભ.

જોરમા ચેળ બિછાવે પુષ્પ કે તે દેખી ડરેરે લોલ,
 જોરમા સાસ ઉદ્રસને પીડા કે, પીઠ હધો સુવેરે લોલ,
 જોરમા આલુપણ પહેરે અંગ કે, વસ્ત્ર બહુ ભાતનારે લોલ
 જોરમા મીઠ્ઠા થયો અવતાર કે અન્ની જાતનારે લોલ,
 જોરમા શું આપ્યો અવતાર નાગરી નાતનારે લોલ
 જોરમા સુખ ન પામી એક કે દુખ બહુ ભાતનારે લોલ
 જોરમા જેને જોખન કંથ કે પુન્ય કીધા હશેરે લોલ
 જોરમા મેં કીધાં બહુ પાપ કે હું વૃદ્ધની વહુરે લોલ
 જોરમા ઝોરીઝો ન વિત્યો એક કે, અધરણીની રીતનારે લોલ.
 જોરમા પુરૂષ ન દીઠો એકકે, પુરી પ્રીતનારે લોલ.
 જોરમા શીવજી પુંજી સદાય પામું જોખન ધણીરે લોલ
 જોરમા મન મારું વ્યાકુળ કે, એનું કમ ગળ્યુંરે લોલ.
 જોરમા નહાંની સાસુ નથુંદ કે, તો જીવતી રહુંરે લોલ.
 જોરમા પીપુજી આવે ઘેર કે હું બમતી ફરુંરે લોલ.
 જોરમા લાવ્યા એકજ વસ્ત્ર કે હું તો શું કરુંરે લોલ
 જોરમા દુખતાં ઉગ્યાં ઝાડ કે મુક્યાં પારવારે લોલ
 જોરમા હું સંપૂર્ણ કુંભ કે મારી જાળવેરે લોલ.
 જોરમા લોક સાથે કરું હોંશ કે મા મારી વારતીરે લોલ
 જોરમા જીવતાં દેતી ફાંસી કે વીખ દેઠ મરતીરે લોલ
 જોરમા પીઠિજી પોહોડમા બહાર કે જાણે થઈ સતીરે લોલ
 જોરમા હવે મરું સત્ય કે જે કરમની ગતીરે લોલ.
 જોરમા વિનંતી કરું છું એક કે કરમ તણી પતીરે લોલ.
 જોરમા કરજોડી લાગુ પાપ કે સમર્થ દેજો પતીરે લોલ

ઝારમાં વિનતી કહું છું એક કે આજ મુકી આખજોરે લોલ.

ઝારમાં સહને દેજો જોડ કે, માતા કરણા કરીરે લોલ.

ઝારમાં કામી દેજો કંથ કે વલ્લમ કહો કરગરીરે લોલ.

બાળલીલાનો ગરબો.

કુંવરને વારોને પ્રજ્વરાણી ટેક.

- સહુ પ્રજ્વનાર મળીને આવી, શ્રી યશોદાજીને ધામેરે,
લાડકવાયો પુત્ર કર્યો કયમ વસીએ ગોકુળ ગામ કુંવર ૧
- એક કહો જળ ભરવા જાડું લારે ધરમાં પેસે ગીરધારીરે,
માનસો નહિ પણ માંડી કહું તમે. સાંભળોને ગાત મારી. ૨
- સામ્યું સંતાડ્યું હોય જે માઈં તે ક્ષણ શોધી કહાડેરે.
પાહોયે નહિ તો પીઠો માંડીને, તેથી ન પહોંચે તો પાડે. ૩
- ત્યારે માતાજી એમ બોલ્યા તમે ચતુર થઈ કાં ચુકારે,
જ્યાં એની દષ્ટી પડે નહી ત્યાં અંધારે વસ્તુ મુકો. ૪
- યશોદા શું વિનંતી કહો વાણી મુકી જોયું અંધારા માંહેરે,
એની શી ચિંત થાય અજવાળું જઈ ઉભો રહે જ્યાંય. ૫
- કૃષ્ણ માતા એણીપેરે બોલ્યાં ઘેલી ગોપી શીઠ શોચે.
મહિ માખણ હંચું શીકે મુકો, ત્યાં બાળક નહિ પહોંચે. ૬
- તવ બોલી એક બાળા આવો, હું શીકની ગત દેખાડું રે.
આજી સુતના જુઓ પરાક્રમ, થાય અંતર ટાહું રે. ૭
- લાકડી લઈ ઉખલપર ચઢીને શીકયી લઈ સહુ ખાયરે.
સખીને આપે તેથી તે વધે તો, માકલડાં પાય, ૮
- માતા કહો એ બળથી ન પહોંચે, એવું હંચું તમે અંધારે

- મહી તાણું મુખ વચ્ચે બાંધી, સોય ફાડે સાંધા. ૯
- હજી તમે પણ બક્ષણ બાડકવાયાનાં ન જાણો માતરે,
ધરમાં મરીબ એ ખારણે બીજો, વિતે તે જાણે વાત. ૧૦
- એક સખીની ખાંધે ચઢીને, અતિ ઉંચુ પણ આખેરે,
તેથી ન ફાવે તો દાણી, કરે કાણી, ધાયું તજે સુખ રાખે. ૧૧
- ત્યાં માતાજી કહે બાળકને, હું કંઈ રીતે ખોળુંરે,
મહી માખણ મુકી મજીસમાં, દોને ત્રિયા તમે તાળું. ૧૨
- એક કહે માડી એમ કરે તો ચાય છે બમણું જનરે.
ખાવા ન પામે ત્યારે બીજી દે ગાળો, બાખે પાત્ર બહુ કાન ૧૩
- કંઈ ન ચાલે તો છોડે વાછરડાં, વેળા વના ધવરાવેરે,
સુતા બાળકને જમ જમાડે, ચુંટીએ દેખ રડાવે. ૧૪
- એવું સુણીને કહે રાણીજી, દમશ શીખામણ બાંધરે,
મંદીરમાં પેઠા દેખો તો લાવજો એને આંહી, ૧૫
- અરે માત મેં એક દીવસ તો સંતાપ આવતો હોયોરે.
પેસી સદનમાં ખાવા વળગ્યો એટલે જમને ઘેર્યો. ૧૬
- મેં કહ્યું ચોર આજ અવ્યો ફાવે, નહી જવા દેઉં મહીશરે,
મરડી મુછ એણે કહ્યું મુજને, હું જઈશ તું જોઈ રહીશ, ૧૭
- કરી કાળા એમ તો મહી બધું મુખ એટલે જમ મેં ઝાલ્યો,
કર્યો ટાંચો મારી આંખમાં, હું ચોળવા રહી એ ચાલ્યો. ૧૮
- એક કહે મેં ઝાલ્યો તો આજ, તો પણ એ નવ ગાંઠયોરે,
તોડી મુજ મુકતાફળ માળા હું વીણવા રહી વહાલો નાડો. ૧૯
- એટલામાં એક અપળા આવી, કહ્યું જીએ લાવી ઝાલીરે.
છેડો ઉઘાડે તો પુત્ર પોતાનો લજવાણી પડી હાલી. ૨૦
- એવે યશોદાજી બોલ્યા, હાવાં સાચા સહુ હોશોરે.

- મારો વાલો મારા ધરમાં પોઢ્યો આવશે જમીને ૨૧
 એવું કહેતાં પ્રભુ આંખણે આવ્યા નીદ્રામાંથી ઉઠીરે
 યશોમતિ કહે જુઓ આ મારો બાળક યુવતિ તમે સર્વે જુડી. ૨૨
 એમ કટાક્ષ કરી સહુ ઠામની, સામું શ્રીકૃષ્ણે જોયું રે,
 લોટ પોટ થઇ ગઇ સહુ લલના, પ્રીતમ મન પરોવ્યું. ૨૩
 સામા સામી લોચન મળતાં, કરી સમસ્યા છાનીરે.
 સર્વે કહ્યું આવજો મારે મંદીર, મોહને લીધું માની. ૨૪
 ગોપી ગોવંદની ગત ન્યારી, શું જણે સંસારરે,
 હૈયે હેતને વડે વદનની કેણુ લહે તેનો પાર. ૨૫
 શીખે સાંભળે ગાયે ગરબો, શ્રીકૃષ્ણ બાળ ચરિત્રરે,
 ઢોલત પ્રભુ પ્રસન્ન ચાયને પાવન થાય પવિત્ર. ૨૬

મુંબઇ સુરતનો ગરબો.

- સારું સારું સુરત શહેર મુંબઇ અલખેલી
 માંહી માલાજીની મેહેરે, મુંબઇ અલખેલી. ૮૬.
 સાત માળની મેડી ચણાવી, માંહી બેઠાં શેઠાણીરે,
 આકર મહેતા મજલે આગે, વાણીયાની બધયર રાણી મું. ૧
 મુંબઇ રાણી સહુ ઠરણી, ભરે બેડે ન પાણીરે,
 ઠાવડીયાતો પાણી આણે, પીયે પાણી શેઠાણી. મું. ૨
 મુંબઇમાં કલાં સાંકળાં, કંઠલીનો નહી પારરે,
 મુંબઇ શહેરના શાહુકારોને દેવાળાની શી વાર. મું. ૩
 સુરતની તો સાડીઓને ઉપર કસખી કારરે,
 મુંબઇ શહેરમાં ઠાપડીયાને કાઠ માં દેશો ખોડ. મું. ૪

મુંબઈ શહેરમાં ધણી ગાડીઓ, બગીચોનો નહિ પારરે, સાંજ ફજર સૌ ફરવા નીકળે વાડી લાડી લાઇ બહાર.	મું. ૫
મુંબઈનીતો મારફીટમાં મુંબડીઓ વેચાયરે, તેથી માહીમનો હલવો સારો સૌ લેવા મન ચઢાય	મું. ૬
મુંબઈના તો સરવે મુખ પણ ત્રણ પાંતીનું દુઃખરે, બાહું મોઢું બળતણ મોઢું બંદર જાવું મુખ્ય.	મું. ૭
મુંબઈના તો પાન બીડામાં સોપરીનો કટકારે, સાઠ વરસની ધરડી ગાડર તોય ન મુકે લુટકારે.	મું. ૮
અમદાવાદી હરામખાદી ખંભાતી ગોળરીરે, વડોદરાની વાંકી નારી સુરતની બલિહારી.	મું. ૯

વડોદરાનો ગરબો.

ધન ધન ધનરે વડોદરે શહેર રૂપે રંગીન રૂપે રંગે છેલછબીલું અલભેલું અપારરે, વડોદરાનું વર્ષન કરતાં સુણજો નર ને નાર.	રૂપે ૧
બહાર પરાની વસ્તી બરી શોભાનો નહી પારરે, વીનવતાંમાં વર્ષજ વીને પરાં બાર બગર, આકુતપર અડાણિયું, ને કામુપુરમાં ગોખાનુરે,	રૂપે ૨
ફાગટીયા સહ ફતેપરામાં દેવાળીયાનું ઠેકાણું, સરસીબાની પાળજ ઉપર, જોડીનો અખાડોરે	રૂપે ૩
અષ્ટ ભૂખ અલભેલી ઉભાં, પાછળ ગોસાઇ વાડો સરસ નાથ છે સામી હોળે, વચડા વાઢી ત્યાંપરે	રૂપે ૪
અજબ તળાવની પાળે યજ્ઞને ચાલ્યા અધડમાં જાય. લાલ દરવાજે બંબાખાનું, વાંદરીયો પુરજરે.	રૂપે ૫

મીમાં મહમદની વાડી જાણે જળકી રહ્યો સુરજ	૩૫૦ ૬
હાથીયાં ખાણુને દરવાજો શંક હઠીલો હતુમાનરે	
રામતળાવની પાળ ઉપર રામેશ્વર ભગવાન	૩૫૦ ૭
ધોધયા દરવાજો થકને સીધ વાયે જવાયરે	
અજરામના દરવાજા સામી ચોખંડી કહેવાય	૩૫૦ ૮
મરદાખારીએ થકને આલ્યાં કરવા રૂકું કાજરે	
લકડપીઠું મદનજાપો ગોસાધજી મહારાજ	૩૫૦ ૯
સીધનાથનાં દર્શન કીધાં આવી ઉંચી પોળરે	
ચોરને બેઠા ગરદન મારે બેસાણા બાગોળ	૩૫૦ ૧૦
બકું પડે છે બાલાજીનું ડાંડીયું બજારરે	
સકર કુકને ઝાંપે રૂઠો માલ નામ સરદાર	૩૫૦ ૧૧
આનંદપરામાં આવીયાને રાવપુરાને ઝાંપેરે	
દાન દક્ષણા રૂઠી થાએ ગણપતરાવ ત્યાં આપે	૩૫૦ ૧૨
ઉભી બજારની શોભા સારી આવી ખારી વાવરે	
સન્ધ્યારૂપ છે રંગે રૂકું સુરસાગર તળાવ	૩૫૦ ૧૩
વડી વાડી ધીના કાંટે નાગરવાડો વિખ્યાતરે	
આદીતવારે દરશન કીજે બેઠી બહુચર માત	૩૫૦ ૧૪
ઉભે ચોકે લીમડી બજારે રૂઠી શોભા થાયરે	
મૃદંગ વાજે નારી નાચે ઝીણી કંઠે ગાય	૩૫૦ ૧૫
નાજમપડે જીતડીને ઝાંપે રોકડીઆ હતુમાન	
સુરસાગર ગોપાટ દરવાજો ત્રણજ ને કમાન	૩૫૦ ૧૬
જહેરની સર્વે રચના દીઠી શોભાનો નહી પારરે	
હાથી ઘોડા પાલખીઓ ને વાંકડીઆ સવાર	૩૫૦ ૧૭
મારે દીજામાં મારે ચૈટા વચ્ચે માંડવી ચોકરે	

ઉંચા મહેલ મેડીને અટારીને છાનું ઝરખાને ગ્રામ	૩પે૦ ૧૮
માડવીને કમાન ચોપાશે ચતુર કરે વેપારરે	
ઠાછીઆ દુકાનો માંડે ઉભી હાથી લાર	૩પે૦ ૧૯
ચોપાટ જેવા ચારે રસ્તા સરખા સરખી ઝોળરે	
પાણીને દરવાજે બેઠાં વાધ કરે કલોલ.	
રાજે તળાવની સુંદર શોભા જોતામાં મન મોહરે,	
નારી સહ બળ ભરવા જાએ નૈતમ રચના હોય	૩પે૦ ૨૧
રામપરે દરવાજે કહીએ દેશ છે સનમુખરે	
પરમેશ્વરનાં દર્શન કરતાં જાય જનમના દુખ	૩પે૦ ૨૨
લહેરીપુરાની લહેર સૌથી શોભા છે ભરપુરરે	
સુરસાગર રત્નાગર જેવું ભાગે બહુ રણપુર	૩પે૦ ૨૩
ચોથો દરવાજો ચાંપાનેરી શરશીઆની વાટરે	
વિસ્તારીને વર્ણન કીધું ચોક પોળને હાટ.	૩પે૦ ૨૪
નગર નિરખ્યું મન હરખ્યું પ્રભુ થાય પ્રસન્નરે	
નરસીંહજીની પોળમાં નરહરીના દર્શન	૩પે૦ ૨૫
રાજરાજે રણછોડજીને મહાલક્ષ્મી મુજ માતરે	
ગોરધનનાથ બળદેવજી આલો પુંડરીનાથ	૩પે૦ ૨૬
બલખતખાનું જનાનખાનું દીવાનખાનું પાસરે	
ધરમ-તથ્થી તો પવજા કરે છે ઉંચા મહેલ અવાસ.	૩પે૦ ૨૭
ધણી કારીગરી કચેરીમાં જાતજાતનાં રંગરે	
નૈતમ નારી નાય કરે છે કામળ તેના અંગ.	૩પે૦ ૨૮
તરેહવારનું ટોકારખાનું ગોવીંદરાવનો મહેલરે	
ગાયકવાડના મહાલ આગળ શોભા સધળી સહેલ	૩પે૦ ૨૯
હાલ સાહેબ ને નાના બાવા સાહેબ મહારાજરે.	

મણપતરાવ ધણું જીવજોને, અખંડ રહો આ રાજ	૩૫૦ ૩૦
લાડ થોડ શીજોડ નામર, દસા વીશા વણીકરે;	
સોની સાળવી સુતાર છીપા, દરજી હીકા હીકા	૩૫૦ ૩૧
પુના સતારા મુખમ જોયું, પૂર્વ પશ્ચિમ દેશરે;	
ઉતરતાં ઉદેપુર જોયું, પૃથ્વીના નરેશ.	૩૫૦ ૩૨
પુંદીકોટા દીઠું દીલ્લી ને દીઠો મદ ગીરનારે.	
સુરતને અમદાવાદ જોયું ઠણુ કિલ્લો ધાર	૩૫૦ ૩૩
ખલીહારી હું વડોદરાને, ધન ધન નરને નારે,	
વીર ક્ષેત્ર જોને જોયું નહી, તેનો ઝોળે મયો અવતાર.	૩૫૦ ૩૪
વાંકી નારી વડોદરાની મહારાજને રંકરે,	
મુનજેશીને વરણાગીથી, વળીઓ આડો આંક	૩૫૦ ૩૫
આહુકારોની દુકાનો ભારે ધરમ તણો અતારારે,	
પુશાલચંદને શામળ બહેચર, લલુભાષ આહુકાર.	૩૫૦ ૩૬
રતનજી કાનદાસ કહીએ, બાધી પુનની પાળરે,	
હરિભક્તિનો મહિમા મોટો, બીજા ભાવ મેરાલ.	૩૫૦ ૩૭
રંગીલા જે મરખો ગારો રંગીલા નર નારે,	
રંગીલી તો લહાણીઓ લાવે રંગબેર શોભા થાય	૩૫૦ ૩૮
સંવત ઝોગણીસ પાંચમાં તે સતરસે સીતેરરે,	
નવરાત્રીમાં વરણુ ઠીધું વડોદર જે શહેર	૩૫૦ ૩૯
સહુ કોમને કહું વિનંતી, કોમ માં દેશે ખોડરે	
વડોદરાની રક્ષા કરજો દેવા ને રણુછોડ	૩૫૦ ૪૦
ભગવત વાણી સાચી જાણી, મનમાં આણી ભાવરે	
વડોદરાનો મરખો ગાતાં, સહુ જન સુખીયાં થાય.	૩૫૦ ૪૧
મીરાયજ બાની મનગમતી કરે, ધણુ શોખી જનરે	
મસ્તુખામનો બંગલોજણુ ઈંદ્રનું ઈંદ્રાસન.	૩૫૦ ૪૨

ભાગ ૬ ઠા

મહાકાળીનો ગરબો.

મા તુ પાવાની પટરાણી કે કાળી કાળકારે લોલ
મા તારે ડુંગરડે ચઢવું તે અતિ ધણું દોલલુરે લોલ
મા તારી પ્રદક્ષણ કરવી કે વરણન શું કરે લોલ
વિશ્વાસે તપ કરવા બેઠા કે કેવળ મુનિ થયારે લોલ
આવું રડું ચઢિડું ચાંપાનેર કે, ચઢિદ મળ્યારે લોલ
ત્યાં કાંઈ ગાતાતા ગરબા કે માણ આવીયારે લોલ
રાયે છેડલો સાલો હાથ કે માણ પ્રસન્ન થયારે લોલ
માગ્ય માગ્ય ઘોડાની ઘોડાર કે હાથી ઝુલતારે લોલ
માગ્ય માગ્ય કુશળ ક્ષેમ કે જાંજળ અતી ધણીરે લોલ
માગ માગ ગુજરાત સરખી ગાદીકે બદર બેસણારે લોલ
માગ માગ નવેખંડના રાજ્ય કે ચાંદો સુર્ય તપેરે લોલ
રાજગુજે ખોદાવ્યું તળાવ કે પાણી નવ નિસરું રે લોલ
મુમલે ખોદાવીયું તળાવ કે જળ દુધ ભર્યું રે લોલ
માણનો આવો છે મહિમાય કે, કદિ નવ કદી શકેરે લોલ
માગ માગ એટલું વરદાન કે મારે મોહોલ પધારીએરે લોલ
ફટ ફટ પાવાના રાજન કે, એ શુ માગીયુરે લોલ
આજ્યાં છહેને છ માસે કે મુળ તારં જશેરે લોલ
એમ કહી માતા થયાં અલોપ કે પાવે હાથ ધસી રહ્યાબોબરે
મુમલે ચઢાવી છે ફેજ કે પાવાગઢ ઘેરીયોરે લોલ
દરવાજે ઉભા દરવાજ કે કોમને પુછ્યુરે લોલ

બહુચરાળનો ગરબો

બળદારી બહુચર માત જોવાને જમએ,
જોવા જમએ મુખીઆ ચમએ, આરામુરમાં રહીએરે,

- આપ આપણા મનની વિનતી બધ બહુચરને કહીએ
આરાસુરમાં અંબા ખીરાજે, પાવાગઢ મહાકાળીરે
દક્ષિણમાં તુળા મવાની, ચુંવાળમાં બહુચર આળી
માને પાળે હવન ચાચ ને ચીર ચુંદડી હોમાચરે
બ્રહ્મણુ બેઠા વેદ ભણે છે, માતુની મંગળ ગાય
માને પારે જે કાઠ આવે તેની પુરે આશરે
કરબોડી બન વલ્લભ કહે મા હું તારો દાસ
- જોવા. ૧
- જોવા. ૨
- જોવા. ૩
- જોવા. ૪

રેલવે ગાડીનો ગરબો.

ગાડી આવી ગુજરાત અગન કેરી ગાડી આવી.
ગાડી આવી હિંદુસ્તાન અગન કેરી ગાડીરે આવી,
પાણી છાંટે ઠામો ઠામ, છાંટતાં તો ચાળા કરે છે;
ડીવા બળે સારી રાત સીપાછઓ નો ચોક્કી કરે છે.

સાખી—સરસ્વતી સ્વામીને વીનવું ગણપત લાગુ પાય;

ટોપીવાળા તારા રાજમાં, તારું કાંકરીયું ફરી અંધાય.

અગન કેરી ગાડીરે આવી. ૨

ગાડી તારા બેસણાં, ઈંદ્ર તણાં વૈમાન

આંકડે આંકડો મેળવ્યો, તેનો ધડનારો ચતુર સુખજી.

અગન કેરી ગાડીરે આવી. ૩

ગાડી આવી ધંટ વાગીઆ ટીકીટ કરાવા જાય.

ધડી એકનો વિલાંબ પડે, તે તો ટીકીટ વિના અથડાય.

અગન કેરી ગાડીરે આવી. ૪

સ્ટેશન આવે ધણાં બરશી પેડાં વેચાય,

મોટા ધરની શેઠાણીઓ તે તો ગાડીમાં બેસી ખાય

અગન કેરી ગાડીરે આવી. ૫

રેશનો ઉંચા ધણાં દુર થકી દેખાય,

જામ વચ્ચે એક અંગણો તેની શોભાનો નહીં પાર

અગન કેરી ગાડીરે આવી. ૬

અમદાવાદની દીકરી મુંબઈ તેનું મોસાળ;

સુરત તેનું સાસરું તેનો સેજ સંદોશો જાય, અગન કેરી ગાડીરે આવી. ૭

અમદાવાદનું વર્ણન.

ભાવ લાવ સખી એક કાગળ લખીએ હરીતરે—એ રાગ.

અમદાવાદ નામે આજ શહેર છે સારરે;

રાગ અંગ્રેજ કેરું રાગ પ્રભતે પ્યારરે.

૧

ચઉટા વચ્ચે માણુકચોક શોભા છે ભારીરે;

વસે લક્ષ્મીપતિ બહુ લોક વડા વેપારીરે.

૨

નદી સાગરમતી વહે નીર, શહેર સમીપરે;

દેવતાઓનાં તેને તીર દેવળ દીપરે.

૩

એવી જુગની જોતાં અનેક મન લાગે મીઠુંરે,

પણ અચરત મોટું એક, દ્રષ્ટિએ દીઠુંરે.

૪

તીથી તેરશ પેહેલે પક્ષ; અસાડી આવેરે.

ત્યારે ગોર પુજનો લક્ષ, છોડીઓ લાવેરે.

૫

દીન પાંચ લગી એક અંન મોળું જમે છે રે.

મોટા હર્ષ ધરીતે મન, રાજ રમે છેરે;

૬

પુજે વાવી જવારા ઘેર, ગોર રીઝાવારે,

જાએ પ્રીતે મળી બહુ પેર નદીએ નાહવારે.

૭

અન્યો અન્ય કરે ઉદ્ધપાત, નઠાઈ બકેછેરે,

ગમ ગોર પુજની વાત છાકી છકેછેરે.

૮

જેવી હોય હોળીની ઘેર એથી અતીશેરે;

બોલે ભડવાની પુત્રીઓ પેર, દુષ્ટતા દીશેરે.	૯
તેના માત પીતાને ભ્રાત, પુરા હશે પાછરે,	
જ્યારે સાંભળતા હશે વાત, થતાં હશે રાછરે.	૧૦
ઈ સાદ્ય આવી વાત, દેખે એવી રીતેરે;	
તેની માત પિતાની જાત પુછેછે પ્રીતેરે.	૧૧
તારે કેવી વધે છે લાજ, મળે આપાશીરે,	
એવા નીરલજ લોકો આજ અદુરના વાશીરે.	૧૨
કરે વિનતી સમાચાર, શ્રવણે ધરજેરે,	
તેના નામ લખી સરવ પત્ર, જાહેર કરજેરે,	૧૩
લખી નીંદ્રા લખજો શ્લોક, દેખાડજો નીતીરે;	
જેથી લાજ પામે તે લોક, તજે તે રીતીરે,	૧૪
હવે કહુંજી જોડીને હાથ, વીવેકીને ગમવારે;	
એવી નિર્ભજ છોડીઓ સાથ, ન જાવું રમવારે	૧૫
લઈ ગોર પુજાનું નામ, કામ એ કરવુંરે	
મોટું પાપ કરે એ કામ દીલમાં કરવુંરે.	૧૬
ધરી મોટા હરખ મનમાંહી વ્રત દીન જેદીરે;	
પશુ કુટવાં રોવાનું કાંઈ ન કરવું તેદીરે;	૧૭
છોટાપણમાં પડે જે દેવ ટો નહી ટાળીરે;	
માટે નીતી શીખો તતખેવ, બોલો સંભાળીરે.	૧૮
કરી પુરીએ નહી કાઠ કામ સહેદી જુડીરે;	
લઈએ પરમેશ્વરનું નામ પ્રભાતે ઉડીરે,	૧૯
પતી માત પીતાની સેવ; કેડો કાજેરે;	
જેથી દમપતરામનો દેવ દીલમાં રીઝેરે.	૨૦

ભાગ ૭ મો.

(બજરંગી હનુમાનનો ગરબો)

અંજનીનો જયો હનુમાનરે સમરૂં બજરંગી
એને ચઢે છે તેલ સીંદુરરે સમરૂં બજરંગી
મારા રામ તણા રખવાળરે સમરૂં બજરંગી

સાખી.

જનીવારે કરૂં તમારી સ્થાપના, ને બોમે કરૂં બોવન
કપુરે ઉતારી તમારી આરતીરે, એવા સકળ સ્વરૂપ હનુમાનરે સં ૧
માતાજીના વચન સાંભળીને, આપના પાળવા બોલ
અન્નેધાતું રાજ મુકી રામ લક્ષ્મણુરે, ભોગવીયા વનવાસરે. સં ૨
રામે રથ જોડીયાને, સીતાને લીધા સાથ
વનના વલકલ પહેરીયાને સથે ચાલ્યા છે લક્ષ્મણુ વીરરે. સં ૩
વનમાં જઈ મઢી કરીને, ત્યાં પુર્યો છે વાસ
લક્ષ્મણુ સરીખા અંધવા નહી મળેરે, તમને ફળનું લાવી
આપનાર કોણુરે સં ૪
રામ ગોડે તલાવડીને લક્ષ્મણુ આંધે પાળ
સોના કેરે ધડુલેરે સીતા ડમરોને ભોગરો પાચરે સં ૫
સીતાની વાડીમાં ડમરોને મૃગલા ચરીચરી જાય
કાલે મરાવું પેલા મૃગનેરે, મારાં કાચા તે વનફળ ખાયરે સં ૬
મૃગને મારી કારભોને તેની પડાવું છાલ
તેનો સીવડાવું કંચવોરે, હું તો હીંડુ ચમકતી ચાલરે સં ૭

મરીચી મૃગ ચંદ્ર આનીયોરેને, રાણીને જાગી રડ; સ૦
 હો મારા રામજીરે, કંથ કંચલડી સીતડાવોરે,
 સુતર ભરેલો કંચવોરે આમડાની શી રડ,
 આપણા સ્વાસ્થને કારણે પેલા પશુના શીઃ લેવા પ્રાણુરે સ૦
 સીતા કહે નહી પીયરીએ ને, નહી માને મોજાળ;
 નથી મારે કંથ કલાગરાને મારા મનની કાણુ પુરે આજરે, સ૦ ૧
 બાયામાંથી આણુ કાઢી અને રામજીએ લીધાં હાથ;
 મૃગ મારવા રામ સંચરારે, મુકી સીતાને લક્ષ્મણુ સાથરે સ૦ ૧
 પહેલુ આણુ રામે સાંધ્યુને, વાગ્યું મૃગને શરીર;
 મૃમ મરતાં પોકારીઓ, ધાને ધાને લક્ષ્મણુ તીરરે. સ૦ ૧
 સીતા કહે તમે સાંભળોને, જોલાવે તમ વીર;
 લક્ષ્મણુ કહે જોટી વાત છેરે; કંઈ કપટ જેવી વાતરે. સ૦ ૧
 કપટ છે તમ દીલડા વિશે હું સમજી આ વાર,
 બીડ પરી અંધવને વન વિશેરે તમે જોડા કરો વીચારરે, સ૦ ૧
 કુદ્રષ્ટી મુજ પર તમ તણીને તેમાં નહીં સંદેહ
 જણ્યા તમને લક્ષણુ દીયરારે, જણ્યાં પાપ તણાં આજરે સ૦ ૧
 સીતાનાં વચન વાગ્યાં રૂદે વિશેને લક્ષ્મણુને ચઢી રીસ,
 વાડીને ફરતી ચોકી મુકાનેરે. ચાલ્યા ત્યાંયા તે તો દીસરે. સ૦ ૧
 ધ્રુપ પડે ધરતી તપેરે, જોગી ઉભા બહાર;
 સત્ય પાળતાના કારણે, બીલા આપો રામ કેરી નારરે. સ૦ ૧
 આપવી હોયતો આપો મનેરે નીકર મુખે કોનાય;
 વાર થાય મને લણી મારો સંધ કેદાર નાય જાયરે. સ૦ ૧
 હંચી મેડી આકાશમાંને નીચા સરોવર ધાટ;
 સીતાને રાવણુ હરી ગયોરે, પળી મઢીમાં ઉડે છે કાગરે સ૦ ૧

- રાવણ જોઈ સીતા સતી, કરતાં ધણે વીલાપ.
 ન કહેવાનાં વચન લક્ષ્મણને કહારે લીધું પાપમાથે અમાપરે સં ૨૦
 સત્ય વચની સત્ય બાંધવા ને, સત્યનો આલન હાર;
 આગળ યુદ્ધી મારી પોદગી નહીરે, ધણા કર્યા તીરસ્કારે. સં ૨૧
 નીચ યુદ્ધી સ્ત્રી જાતનીરે, નહીં મનમાં કાંઈ વીચાર;
 પોતાના સ્વારથને કારણેરે કરે પુરૂષ ખુવારે, સં ૨૨
 મૃગ મારી રામ આવીઆને આડે ઉનર્યો સાપ;
 એ મારા બંધવા આજે વિપ્રીત દીસે કાજરે, સં ૨૩
 ધનુષ્ય મેલ્યા હુંકડાને બાણ મેલ્યા બહાર;
 એ મારા સગુણ બાંધવારે. ગઈ સકુળની નારરે. સં ૨૪
 મેં જાણ્યું લક્ષ્મણ સુલક્ષણોને સારા કરશે કામ.
 ના માર્યા વનમાં મૃગહારે, નવ રાખી સકુળની નારરે સં ૨૫
 કુવા ઢાંકણ ઢાંકણને ખેતર ઢાંકણ વાડ;
 બાપનું ઢાંકણ ખેટડોરે, ધરનું ઢાંકણ નારરે. સં ૨૬
 રામ રૂવે લક્ષ્મણ રીઝવેને, ના રોસો મારા વીર;
 બીજી પરણાવશું સુંદરીરે તેનું ધરાવશું સીતા નામરે, સં ૨૭
 જળ જળ કમળ ના નીપજે, વન વન ગંદન ન હોય;
 સતી સીતા એક છેરે, એવી ઘેર ઘેર સીતા ના હોયરે. સં ૨૮
 રામ રૂવે લક્ષ્મણ રૂવે રૂવે પંખી જન;
 ના રૂવે હનુમાન એકલારે, એમને સીતા લાગ્યાની ધણી હામરે સં ૨૯
 રામે બીડાં આપીયાને, હનુમાને લીધાં હાથ;
 આજા આપો તે ઉડીયેરે તેડી અવું સીતા માતરે સં ૩૦
 ત્યાંથી હનુમાન ઉપડીયાને, પડ્યા લંકાની માંવ;
 જોયાં ચોરાશી ચઢ્યાને જોયાં આવન બજારે. સં ૩૧

- જેઠ રાવણની રાણીએને જોયા રાવણના મહેલ,
જેઠ રાણી મેડીયેરે, પછી દીઠાં છે સીતા માયરે. સં ૩૨
- વાડીમાં જઈ વનફળ લાવતાને, તેના કરતા આહાર,
લીલી વાડી સુકી કરીરે પછી દીઠાં સીતા માયરે. સં ૩૩
- ક્યાંથી તમે અહીં આવીયાને, શું છે તમારું નામ,
કોણે તમને મોકલ્યારે અહીં શું છે તમારે કામરે. સં ૩૪
- રામે અમને મોકલ્યાને, હનુમાન મારું નામ,
પંચવટીથી અમે આવીયારે મારે શોધ લેવાનું કામરે. સં ૩૫
- આગળ દરીએ જળ ભરીયોને ત્યાં રાક્ષસનો બાથ,
શી રીતે તમે આવીયારે. શાયા પહોંચી તમારી કામરે. સં ૩૬
- સાત સમુદ્ર સુકા કરને રાક્ષસનો વાળુ કેર,
આજા હોય તો ઉડીયેરે લઈ જવું માતાજી ઘેરરે. સં ૩૭
- વાડી સપાળી ઉજડ કરીને લગડી લંકામાં લદાય,
અક્ષ વાદી કુંવર મારીયારે, વરતાળ્યા લંકામાં ત્રાસરે. સં ૩૮
- ત્યાંથી હનુમાન ઉડીયાને આવ્યા રામજી પાસ,
રામને સમાચાર આપીયારે કુશળ છે સીતા માયરે. સં ૩૯
- ત્યાં રામ ચાલીયાને આવ્યા લંકા માંય,
પથર કરી પાળ બાંધીને સેન ઉતાર્યું પેલી પારરે. સં ૪૦
- લંકાગઢ રામ પહોંચીયાને રાવણને ઘણું છે જાણુ,
છંદ્રજીત યુધ્ધે ચઢ્યોરે ત્યારે લક્ષ્મણને મુરછા ચાયરે. સં ૪૧
- કડવી હોળે લીંબડીને શીતળ હોળે છાય,
બંધવ હોય બોલકારે, પશુ અંતે લદાય પોતાની બાયરે. સં ૪૨
- સુખમાં સાંભળે સુંદરીને દુઃખમાં સાંભરે રામ,
વનમાં સાંભળે બંધવોરે મારી ભાંગી જમણા હાથની બાંદરે. સં ૪૩

નવ મહાના ઉદરમાં રાખીયાને નવ જાણી માની વાત,
 બાળ પશુમાં જેની મા મરેરે, તેને ચો દીજાના વાયરે. સં ૪૪
 દુઃખના ખેલી બંધવાને માડી જયા વીર;
 તેની તોલે કાષ્ટ ન હોયરે, એ તો સુખ દુઃખમાં સાથરે. સં ૪૫

લાવણી.

અજેષા નમરીથી આવવું તેની ચાલ દો જન બાધરે.
 એકતો મારી જોડ ખંડીત થાય, એ દીન દોહલા કેમ જાય;
 લક્ષમણ જગ્યને હોજરે બંધવ મોક્ષને એક વાર. લં ૪૬
 માય વીના સુની ખેટડીને, બાઈ વીના સુની બેનરે,
 એવો જાળ મોળો કંસાર, તેનો સુનો સંસાર. લં ૪૭
 આબ્યાતા ત્રણ જણને જમથું એકા એકરે,
 માતા તે મારી પુછશે ત્યારે શો ઉતર દમશ. લં ૪૮
 અઉદ વરસ વન વિશે રહ્યા નવ જાણી સુખની વાતરે;
 અંતે મને દુગો કરીને તમે આલ્યા ગયા મુજ બ્રાત. લં ૪૯
 ધ્રુમચરીય વૃત તમે પાળીયુંને તજી નિંદાને આહારરે,
 રાત દીવસ ચોકી કરી હમ તણી રહી ધર બહાર. લં ૫૦
 પુત્ર વિના પરીવાર સુનો સ્ત્રી વિના ધરખાર;
 બંધુ વિના ખેલ નહી કોમની મિત્ર વીના શો વીચાર. લં ૫૧
 ભરત શતરુધન મને પુછસે ક્યાં ગયો લક્ષમણ બાધરે;
 આવી વાત તમારી સાંભળીને ગેસે સુમીત્રા માધરે. લં ૫૨
 હોડો બંધવ વાર થય છે, મારવો રાવણુ રાયરે;
 પછી જમજો અવધપુર વીશે, સથે લમ્હ સીતાય. લં ૫૩
 રામના વિલાપ જોઈતે રૂવે સેના તમામ.

ધનવંતરે વધઃ ઉપાય શોધીનેરે, કીધી હનુમાંતને આજારે સં ૫૪
 હનુમતં હીંમત ધરીને દોણાચક્ષ લેવા જાય;
 પલક એકમાં પાછા આવીયારે, વળી લક્ષ્મણની મુર્છાયરે. સં ૫૫
 કુંભ કર્ણ ઇંદ્રજીતને માર્યા, બળીયા કુમાર;
 જમાઇ મરાયા સધળા રાવણનારે, પછી રાય કરે વીચારે. સં ૫૬
 અહી મહી મીત્ર પેતા તથાને તેડાવ્યો રાવણે સાર,
 રામ લક્ષ્મણને ચોરી ગયારે, મહીકાવતી નીરધારે. સં ૫૭
 પ્રભાતે સોધ કીધી સેનામાંને, નવ દીકા લક્ષ્મણને રામ;
 શેન્યા રોવા લાગી બંધી રામનીરે, રોવા લાગ્યા અષ્ટ પ્રધાનરે સં ૫૮
 હનુમાને પગલાં કહાડીયાંને, આવ્યા સમુદ્ર તીર;
 મકધ્વજને ત્યાં બાંધીએરે એતે ગયા છે પેલી પારરે. સં ૫૯
 દેવી દેરામાં પેસીને ત્યાં ગયા તતખેવ;
 રામ લક્ષ્મણ ત્યાં આવ્યારે એમને કીધી છે હનુમતે સેવરે, સં ૬૦
 અહીરાવણનું મોત સાધીને તેને પણ માર્યો ઠાર;
 તેની રાણીને વરદાન આપીયારે પછી અવ્યા બંકા મોઝારે સં ૬૧
 લંકામાં યુદ્ધ કરીને છેલ્યાં રાવણનાં શીશ,
 અમુરનેા અંત આવીયોરે પછી હરખ પામ્યા જુગદીશરે. સં ૬૨
 રાણી કીધી મંદોદરીને, આપ્યું વિમીષણને રાજ.
 સીતા લઈ રામ સંચર્યારે અન્નેધ્યા મોઝારે. સં ૬૩
 માતાએ મોતીડે વધાવીયાને ડહડે દરખ ન માય,
 મોતી કેરા ચોક પુરીઆરે, લીલા નૈતમ ત્યાં થાયરે. સં ૬૪
 છોડાવી અધરમ નગર તણાને, ટાળ્યાં પ્રજનાં દુઃખ.
 લાડ પાળ્યાં માતા તણારે લવલેશ રાખી નવ લુતરે, સં ૬૫
 રૂડો ગરડો બજરંગી તણોતે, વાંચો નીત્ય નરનાર;

હનુમંત કેરા પ્રતાપથીરે, છોટો કહે ઉતરો ભવપારરે, સં ૬૬
(આ ગરબો અધુરો હોવાથી મેં પુરો કયો છે.)

સાત વાર.

આદીતે આનંદ સમયરે કહું છું રે,
મારું ગીરધર શું ધરવાસ વ્રજમાં રહુંકુરે;
સોમે પામ્યા સુખ શીવજી કૃણીઆરે,
આ નંદજીનો લીલ મુજને મળીયારે.
આ મંગળે મને હેત હરીશું લાગ્યુરે,
આ હૃદયકમળનું આજી હમયે વાગ્યુરે.
આ યુધ આબ્યો સુખ જોવા જમ્યારે.
આ છાની કરીએ ગુજ વહાલા થમ્યારે,
આ ધરપતિ ગુર પ્રતાપ સુખ છે સહુનેરે.
આ અતિ ધણો આનંદ રાધા વહુનેરે.
શુકરના સરવ બોલ સહિતે ગમતારે.
આ લેતા તાળી હાથ રજની રગતારે.
આ જનિવારે સંદેશો હરાને કહાવ્યેરે;
આ જોગ બન્યો છે આજ રમવા આવેરે.
સાત વાર જે ગાય નરેતે નારારે,
તેનો વમકુંઠ વાસજ થાય દે મોસારારે,

આઠ વાર

[કારતકે કાજળને દીળ્યું એ રાગ]

આદીતે સઝળ કળા તારી, જીવુરે હુતો વદન કમળ વારી
ત્રીકમળ હુ તો છું તારી, આવેને ઘેર જસોમતીના જયા,

- મને બાગી તારી માયા, આવોને ૧૬.
 સોમ તો સોને સોહાગી, મને તો તારી લેહે બાગી
 કટારી કાળજે વાગી.
 મંગળે તો મન વીચાર કરીએ, ધીરજ તો કંઈ પેરે ધરીએ
 દીવસ રાત રોષ રોષને મરીએ. આવોને ૨
 મંગળે મન વીચાર કરીએ, ધીરજ તો કંઈ પેરે ધરીએ
 દીવસ રાત રોષ રોષને મરીએ. આવોને ૩
 યુધે તો યુદ્ધિ વિચારો, દુખરે મારું દીન મથે ધારો;
 મુને તો વિરહગ્નિમાં શીદ બાળો. આવોને ૪
 ગુરુવારે ગુણ ગવા તારા, અવગુણ આ છે હમારા
 આખે વહે છે આંસુની ધારા, આવોને ૫
 શુકરે શું કહીએ હેલી નમેરા છે નાથ ગયા મેલી
 હવે મારું થશે દાણ બેલી. આવોને ૬
 શનીવારે શામળીઓ આવ્યા, થાળ ભરીને મોતીડે વધાવ્યા
 જોપીના સુખસાગર કાવ્યા. આવોને ૭
 સાત વાર સમજીને ગાશે, તેના સહુ દુઃખ દારિદ્ર જશે
 કવી કહે સુખ સંપત થાશે. આવોને ૮

પંદર તીથીઓ.

- પડવે આવી પકડો મારી પાંચરે જોગાળા—એ રાહ
 પડવે પ્રિતમ પ્રિત તજી કેમ ચાલ્યારે ગીરધારી
 માનીતી કુખજને મોહાલે માહાદ્યારે, ગીરધારી. ૧
 બીજે બંસીવટમાં વાટયો જોતીરે, ગીરધારી.
 કાંઈ મળે મથુરાં વાટ પુછી લેતીરે, ગીરધારી ૨
 ત્રીજે ત્રીકમ તન મારાં તરફડતારે, ગીરધારી.

- જોકુળીયામાં ઘેલાં ઘેલાં ફરતારે, હો ગીરધારી. ૩
- ચોથે ચતુરજી સરજો રાખોરે, ગીરધારી
- હરી સુખ દુઃખ કરી વાત અમથું બાખોરે હો ગીરધારી. ૪
- પાંચમે પુરષોત્તમ કેમ વીસારીએ ગીરધારી
- પ્રીત કરી કેમ વૃજની નારીરે, હો ગીરધારી. ૫
- છઠીને દીન છોગાળો એ આવેરે, ગીરધારી
- વાંસલડીના શબ્દે વન ખોલાવેરે, હો ગીરધારી. ૬
- સાતમે શામળીઆ વીણુ નવ ગમતુંરે, ગીરધારી.
- રહે મનહું મારું ગીરધર પાછળ અમતુંરે, હો ગીરધારી. ૭
- આઠમે અલખેલા અંતરજામીરે ગીરધારી
- લ્યો દાશીને સંગાથ ગરડાગામીરે, હો ગીરધારી.
- નોમે નડતમ ખેલ કરે બ્રીજઆસીરે ગીરધારી
- ન ગોઠે ગોવિંદ ખેલ રહું ઉદાશીરે, હો ગીરધારી. ૮
- દશરતને દીન સરવ સજો શણુગારે ગીરધારી
- પણુ હરી વિણુ લાગે આગ નણુ અંગારારે હો ગીરધારી ૯
- એકાદસીએ એછવ તે નવ ગમતારે, ગીરધારી
- અલખેલા કામગિનિ કહે છે દમનોરે હો ગીરધારી. ૧૦
- બારસે બહુ વિધથી ખેલે બાળારે. ગીરધારી
- શા કારણે મુકી ગયા મને જોવાળરે હો ગીરધારી ૧૧
- તરકે આ તનહુ ફરકી જાયરે. ગીરધારી
- મોહન વીના તો મંદીર ખાવા ધાયરે. હો ગીરધારી. ૧૨
- ચઉદશે ચીતમાં ગઈ છું મુકીરે ગીરધારી
- માત પીતાની લગ્યા મેં તો મુકીરે હો ગીરધારી ૧૩
- પુનમે દીન પુણ્ય પ્રગટે ચંદરે. ગીરધારી.

જામળીઆ વિષ્ણુ કરં આઠંદરે, હો ગીરધારી,	૧૫
આ પંદર તિથી હરિ વિયોગ દુઃખની ગાશેરે, ગીરધારી.	
ગોવર્ધનનો સ્વામી પરશ્વન થાશેરે, હો ગીરધારી	૧૬

પંદર તીથીઓ.

પડવાની પશુ પ્રીત ગતમત લુત્તીરે,	
મારા હરીવીના એક વાત સર્વે સુનીરે.	૧
ખીન્ને બાળે વેશ રહી છું બાળીરે,	
આ ધરમાં કેમ રહેવાય વાગે તાળીરે.	૨
ત્રીજે ત્રીભોવનરાય મંદીર પધારોરે;	
હરી આવોને આપણે ધેર હેત વધારોરે,	૩
ચોથે ચંચળ નાર ચતુરાં ચાલેરે,	
પેલો વડોદરાનો વધદ દુઃખડા ટાળેરે,	૪
પાંચમના પડદા હરી શું રાખ્યારે,	
મારે પ્રેમ રસ પીવા કાળ હરીરસ ચાખ્યારે.	૫
છટ્ટીના લખીઆ લેખ તે કેમ ટળશેરે,	
મારે પેલા બવની પ્રીત આવી મળશેરે.	૬
સાતેના સંતાપ હરી શું અમનેરે,	
આ શું ઠહોએ મહારાજ લાજ નહીં તમનેરે.	૭
આઠમે ઝોછવ થાય હરી હોય હેલીરે,	
મારે સોળ ગોપીઓનો સાથ રમવા ઘેલીરે,	૮
નોમે નમેરા નાથ નમણા ન થમ્યેરે	
ગોપુણીયું મેલી મથુરાં ન જમ્યેરે.	૯

દશમે દીનરાત દેહી મારી દાગેરે	
ધેર નાવલીઓ રીસાય તે ધણું સાથેરે.	૧૦
એકા દશીનાં વ્રત મારે કરવારે,	
શ્રી જીમના જીનાં જ્ઞાન મારે ધરવારે,	૧૧
દ્વારશાંતે દહાડે દરસન દેખેરે,	
મારા જ્ઞામળીઆ ભગવાન સન્મુખ રહેજેરે	૧૨
તેરમના તો કંઠ અમારા ટુટ્યારે	
આ હરીહરી કરતાં હોઠ અમારા સુકાયરે	૧૩
ચઉદશે તો ચતુર નર શું વાયરે.	
ધેર રાધા સરખી નાર શું રીસાયરે,	૧૪
પુનમે પંદર તીથો થમ કદાવેરે,	
મુને સેજડાએ સુતા નીંદ્રા ન આવેરે.	૧૫

પંદર તિથિઓ

હરી હઠ મેલીને રાધે મેરી સંગ ખોલને રાધે,	
આખોલા ખોલને રાધે ધુંધટડા ખોલને રાધે,	
કલ્યા મેરા માનને રાધે.	ટકા.
પડવે મોરી સાહેલડી, પિયુજ વાડીયે જાય;	
પિયુજ લાવે દાડમ, ગોરી છોલેને પીયુજ ખાય,	
હરી હઠ મેલને રાધે.	૧
ખીજે મોરી સાહેલડી. ખાજો ઉગ્યો ચંદ.	
દાડમ કેરી દંતડે ધોરી આ શો માંડ્યો છે ફંદ	
હરી હઠ મેલને રાધે.	૨
ત્રીજે મોરી સાહેલડી તરીઆજ વારોવાર	

આ થું ભુલી સુંદરી. ભુલી કંકુને કાજળ સાર

હરી હઠ મેલને રાધે

૩

ચોથે ચક્રમકતી મેં સુણી જોયન બાળા વેષ

બરજોયનમાં એકલી જેના પીયુ ગયા પરદેશ.

હરી હઠ મેલને રાધે

૪

પાંચમે મોરી સાહેલડી. પંચ પલંગ કંથ દુર.

બરજોયનમાં એકલી મારું જોયન જાય બરપુર

હરી હઠ મેલને રાધે,

૫

છઠે મોરી સાહેલડી છઠીજ વારોવાર

પરદેશી રાજ પધારશે. આપણે બેસીશું હારોહાર.

હરી હઠ મેલને રાધે.

૬

સાતમે મોરી સાહેલડી સાતેજ કીધો રતેહ,

ચોમાસાની રત ચીકણી, ઝીણા ઝરમર વરસે મેહ

હરી હઠ મેલને રાધે,

૭

આઠમી મોરી સાહેલડી આઠજ, જોડા જોડ,

પરદેશી રાજ પધારશે, આપણે બેસીશું મોડામોડ

હરી હઠ મેલને રાધે.

૮

નોમે મોરી સાહેલડી, નવલાં પહેરું ચીર.

દીપક લપ્ત મેહડે ચક્રું મારે નહણે વધુટયાં નીર,

હરી હઠ મેલને રાધે.

૯

દશમે મોરી સાહેલડી, દશરા પુજવા જાય,

પુજ્યા તે નર પામીઆ મારા રાયજદા બરચાર;

હરી હઠ મેલને રાધે.

૧૦

અગીઆરશે મોરી સાહેલડી, મેં કીધી શીવરાત

પરોઢીએ ઉઠી પારણા કરેં મને કૃષ્ણ જોવાની ધણી ખાત.
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૧

બારસે મોરી સાહેલડી, બારજ બાંધ્યા બંધ
કસનારા નર કશી ગયા. એ તો કદીએ ન છુટે બંધ;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૨

તેરશે મોરી સાહેલડી વાદળ વધ્યા રંગ,
ઝોસડની મુળી એક છે, મને ડસીયા કરણુ બોરંગ.
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૩

ચક્રદશે મોરી સાહેલડી પાસા લીધા હાથ.
મેં જાણ્યું પડશે પાધરા, એ તો પડ્યા છે બારે વાટ.
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૪

પુનમે મારી સાહેલડી પુરીજ કરજો આશ્ન;
મેં જાણ્યું હરી આવશે હવે થઈ બેઠીધું નીરાશ્ન;
હરી હઠ મેલને રાધે.

પંદર તિથિઓ

સખી પડવે તે પંથે ચાલ્યારે મહાવનના તે મારગ જાલ્યારે:
સાથે સીતાને લક્ષ્મણ આળા, રઘુપતિરામ રૂદ્રમાં રહેજોરે, ૧
સખી બીજે મઢીમાં બીરાજોરે એવાં નદીઓ તણાં નીર ગાજોરે,
રામ મેલી ગયા રૂડુ રાજે, રઘુપતિ રામ રૂદ્રમાં રહેજોરે. ૨
સખી ત્રીજે તે વન ફેરી જાડીરે, વન ફળ મંગાવે છે હઠાડીરે,
સારી શોભે સીતાજીની વાડી, રઘુપતિ રામ રૂદ્રમાં રહેજોરે. ૩
સખી ચોથે કેવડીઓ મહેકેરે, ફાલ્યા ફુલ્યોને મોમરો લેહેકેરે.
એવી લીલી લતાઓ લેહેકે રઘુપતિ રામ રૂદ્રમાં રહેજોરે.
સખી પાંચમે પોપટ પાળ્યો, પાંખ લીલીને કાઠભો કાઠારે,

- મુખે રામ લક્ષ્મી બાળ્યો રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજેરે. ૫
- સખી છઠે છેતરવા આવ્યોરે કુડો કપટી રાવણ સાથે લાવ્યોરે
ખે મુખનો મરગ બનાવ્યો, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે. ૬
- સખી સાતમે શ્રીહરી સમયારે, વાડી બેળા ઉરાડયા છે બમરારે,
કુંખ સહિત તાણ્યા છે ડમરા, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે, ૭
- સખી આઠમે એને નિહાળ્યોરે, ધનુષ ધારીને મરગસો માર્યોરે
મરગ મરતી વખતે પોકાર્યો રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે, ૮
- સખી નોમે તે નાખ્યો તીરંગ, જઘ વાગ્યા છે મરગ સ્ત્રીરે,
વારે ધાળે લક્ષ્મણ વીર રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે ૯
- સખી દશમે ઠહે લક્ષ્મણનેરે, બોલી વીર બોલાવે છે તનનેરે,
આડી આણુ દીવી છે અમને, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે ૧૦
- સખી એકાદશી અપવાશીરે, લંપટ લેવાને લાગ તપાસીરે.
રાવણ સીતાને લઇ ગયો નારી, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે. ૧૧
- સખી બારશે હનુમાન બળીયારે, થેકી સમુદ્ર પાર નીકળ્યારે
જઘ જોગમાયાને મળીયા, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે, ૧૨
- સખી તેરશે ત્રાંખાળુ ગાજેરે, હાક હનુમંત કેરી વાજેરે,
લાલ લંકાને ગદસાં લાગે, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે. ૧૩
- સખી ચૌદશે ચીત ચિચારીરે ફાજ વાંદાની રચી સારીરે;
રામે રાવણ નાખ્યો મારી, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે, ૧૪
- સખી પુનમે પ્રભુજી આવ્યારે, થાળ બરી મોતીડે વધાવ્યારે
માતા કૌશલ્યાને મન બાળ્યા, રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજેરે ૧૫
- સખી પંદર તીથી થઇ પુરીરે, એમાં એકે નથી અધુરીરે,
આત્મારામની વાણી મધુરી, રઘુપતીરામ રૂઢેમાં રહેજેરે. ૧૬

જ્યારે રામચંદ્રજી તથા લક્ષ્મણજી વનવાસ આપ્યા ત્યારે સીતાએ કહ્યું કે હું પણ સાથે આવીશ, તે સમયે રામચંદ્રજીએ કહ્યું કે તમે પિયર જાઓ અથવા અહીં રહો.

તે વિષેનું ઘોળ ૧

(મામેરં મોખા મુલનું) એ રાગનું પણ તમે એક દોઢ જાતની વળે છે. રામ લક્ષ્મણ વનમાં સીધાવતાં, સતી સીતાને આવતાં સાથ કહે રઘુનાથ, પધારો પીયર ભણી.

નહી તો અહીં રહો સાસરાના રાજ્યમાં હેને ડાળી મળી સામુ મંગાથ નહી તો જોડી હાથ, પધારો ૧

અમે વસ્તીમાં નહી વસીએ વતીતા, અમે કરશું જમ વનવાસ. તમે પામો ત્રાસ પધારો

સાથે રમે કે ઘોડું નહી રાખીએ નહી દાસી કે દાસ, કોઇ અમ પાસ, પધારો ૨

તમે કાશના પંથ કાઢો નથી, તમે ચરણે ચલવાયા પામો ચાક, હીટી ખેચો નાક, પધારો

અમે વન ફળ ખાઇ ખુશીમાં રહીશું, કોઇ દીવસ તો કેવળ થાક, વીન હુંજ પાંત. પધારો ૩

વનમાં નથી મંદીર નથી માળીયાં, નથી પોઢવા કાજ પતંગ રંગીત નવ રંગ. પધારો

કરશું ધાસક પાનની ઝુંપડી, સુવા સાથરો તે ખુંચે અંગ; એમાં સો ઉમંગ. પધારો ૪

વનમાં હીરતાં ચીર નહીં મળે, વનમાં નહી મળે ફરતાં દુક્તેલ કે તેલ ધુપેલ. પધારો

- વનમાં નહીં મળે જ્ઞાતી સાહેલીઓ, કરશે સંગ ખાત્યથી;
ખેલ ઉમંગ બરેલ; પધારો ૫
- ઉજ્જ્વલને ઉતા વાશે વાયરા, એવું દેખીને થાશે ઉઝાસ;
જ્યારે જોઈ માત્ર, પધારો ૬
- વરસે મેલને જમકે વીજળી, તેવે ટાણે તો તર તળે વાસ,
નહીં છત્ર પાસ, પધારો ૭
- વનમાં ધાતકી રહે છે રાક્ષસ ધણી ચારે તરફ ફરે મહુ ચેર,
તેનું ધણું જોર, પધારો ૮
- વનમાં વાત્ર વર ને વાંદરાં જોવાં ધણી વીચરે જનાવર ઘોર,
અચે નહીં ઢોર પધારો ૯
- મોટા પર્યંત દેખીને મનમાં, તમને નજરે જોયા નહીં જય;
દીઠે ખાવા ધાય પધારો ૧૦
- તમે રાજ કન્યા કાયા કુનળી, વનવાસનાં દુઃખ ન વેદાય,
કાયા કરમાય. પધારો ૧૧
- વનમાં અંધારું દેખી ડરે ધણી, નથી નિસર્ગ કદીએ ધરખાર
છો નાણુમ નાર. પધારો ૧૨
- તમે છોટી ઉમર સોળ વર્ષનાં નથી સંકટ વેઠવા લગાર;
તમે પ્રાપ્ત વાર. પધારો ૧૩
- પરણી આવી પીયર ગયાં નથી, તમને મળવાને છૂટે છે,
માયા આપે ચીજ થાય. પધારો ૧૪
- રાજ જનકજી તમને ધણી, તેમના મંદેશા આવે રહાય;
તેડાં પાછાં જાય. પધારો ૧૫
- જ્ઞાત ભાતનાં ભોજને ભાવતાં તમને મોકલશે મહીપળ;
ધુરાવીને થાળ. પધારો ૧૬

અમે અવધે ફરી જ્યારે આવીશું સ્નેહી તમારી સંભાળ,
ત્યારે તતકાળ, પધારો ૦ ૧૧.

ફરી મીઠીભારી મન માનતી, તેમાં પામશે પરમ વીરામ,
આપને ગામ, પધારો ૦

ઝોરી તમને ગમે તેમ હું કરું, એમ દલપતરામને સ્થામ
કહે રાજા રામ. પધારો પીયર બધી ૦ ૧૨

પછી સીતાજી બોલ્યા તેનું ઘોળ

રામ ઉપર પ્રમાણે

એવું સાંભળી સીતાજી કહે સુણો સુંદર સ્વામ સુગળ.

પ્યારા મારા પ્રાણ સાથે રાખો સ્નેહથી,

જુદા પડવાની વાત વાલા કહો, તેનો બોલ લાગે તીક્ષ્ણ,

બાલ રઘુકુલ બાણ.

સાથે રાખો ૦

સ્વામી જ્યાં તમે ત્યાં ધર માહર તમથી વેગળી તે પરદેશ

હું જાણું હંમેશ.

સાથે રાખો ૦ ૧

તમે જોગીનો વેશ જો ધારશે, હું જોગણનો ધારું વેશ,

જટા કરું કેશ,

સાથે રાખો ૦

સ્વામી તમે સુખી તો સુખ માહરે, તમે દુઃખમાં તો દુઃખ

મારે દેહ એમાં શો સંદેહ.

સાથે રાખો ૦ ૨

જો પરણ્યા પછી રહે પીયરમાં અવતાર અલ્યો ધીક.

એહ મુવા જેવી તેહ.

સાથે રાખો ૦

સ્વામી તમ વીના મંદીરને માળીઆ, બાસે પર્વત મોટા,

સમાન વરતી તો વેરાન.

સાથે રાખો ૦ ૩

મહાવનમાં બર વરતી બાસસે, જ્યારે પામીશ દર્શન દાન,

કેપાના નિધાન,

સાથે રાખો ૦

સાસુ સસરાને માત પીતા સહિ, બલે જીવો કરી રૂઢાં રાજ,

મને મહારાજ,

સાથે રાખો ૦ ૪

સ્વામી શું કરું બાપ બોળામને સ્વામી શું કરું સમયર સમાજ

કેવું નથી કાજ.

સાથે રાખો ૦

સાચું સગપણ જગમાં સ્વામી તણું બીજો સ્વાર્થી સધળો

સંસાર કુટુંબ પરિવાર.

સાથે રાખો ૦ ૫

મારા લાડ પાલણુ તમે લાંલજી, બીજો નથી આંસુનો લુછનાર.

કે એકે આધાર.

સાથે રાખો ૦

કાયા પ્રાણ ચકી જે જુદી રહે, તો હું તમથી જુદી પડી છેક,

જીવું તજી ટેક,

સાથે રાખો ૦ ૬

જે કોમ જગથી જુદી પડી માછલી રાખે દુષ્કાં કરી વીવેક,

જીવે પળ એક.

સાથે રાખો ૦

તમે સુખના સાગર રહો વેગળા, પછી શું કરું રાજને પાટ,

હવેલીના ઠાઠ

સાથે રાખો ૦ ૭

મને હીરના ચીર મમે નહિ, મને ન ગમે ધરાણાના ઘાટ

મટાડો ઉચાટ

સાથે રાખો ૦

હું તમ દીઠે યાઉં દેખતી, અણુ દીઠે તો આંધળી બીત,

જન્મની રીત.

સાથે રાખો ૦ ૮

એં તો રોડ તોડયા સહુ લોકથી, બાંધી તમ સમે પુરબ પ્રીત,

ચોરાયું છે ચીત.

સાથે રાખો ૦

જન્મવું જીવન તમથી જુદા પડી, હોય વીધવિધના પકવાન,

તે વિખના નિશાન.

સાથે રાખો ૦ ૯

કરીએ ભોજન તન સંગે બાતથી, હોય કેવળ શકને પાન

તે મેવા સમાન, સાથે રાખો.
 પડશે તડકાનો તાપ વધશ્યાખના તેતો જાણીશ ચંદ્ર ત્રકાશ.
 રહી તમ પાસ. સાથે રાખો ૧૦
 મુજને મેલી પંથ પધારશો, ખાવી મળવાની ધરશો ન આશ,
 નિશ્ચયે પામું નાશ. સાથે રાખો
 કરતી વાત ઢળી પડી ધરણીએ, નાર જનકી ચઢ છે નીરાશ,
 કહે લેતી શ્વાસ, સાથે રાખો ૧૧
 દયા કરી દેવ દક્ષપતરામના, સતી સીતાને દેખી ઉઘાસ,
 જતાં વનવાસ. સાથે રાખ્યાં સ્નેહથી ૧૨

રામચંદ્રજીએ સીતાજીને કાગળ લખ્યો તેનું ઢાળ.

મામેરૂં મોંઘા મુલનું એ રાગ

સ્વસ્તિ શ્રી પુર લંકા સોહામણી,
 જ્યાં રહે છે જનક કુમારી, પ્રીતમ લખે પ્યારીને. ૧
 રહે અખંડ કોવાતણુ તમજણું.
 એવી આશીષ વચો અમારી, પ્રીતમ લખે પ્યારીને ૨
 મોરી દેવના નેધે જુદા પડ્યાં,
 પણ પ્રણુ માતા તુમ પાસ. પ્રીતમ ૦
 એમુ ખાગ બગીચી કે બંગલે,
 રહું તમ વીના અધીક ઉઘાસ, પ્રીતમ ૦ ૨
 તારે સ્નેહ ધડીએ સાંભરે,
 તારો લાવ જુલ્યો કેમ જાય. પ્રીતમ ૦
 તારા હેતથી હમડું બરાય છે,
 તે તો લેખણથી ન લખાય, પ્રીતમ ૦ ૩

મારે અથે તમે ખાળપણ થકી,

તજ્યો સઘળો પીયર પરીવાર;

પ્રીતમ૦

મારાં લેશ વચન નહીં લોપીયાં,

નથી કોપીયા કદીએ ભગાર.

પ્રીતમ૦ ૪

વારા નમૃતા અમૃતથી ગળી,

વળી શેઠીનો શાન્ત સ્વભાવ;

પ્રીતમ૦

જેથી મનની ઉદાસ તુરત મટે,

તારા ખેલનો એવો અનાવ

પ્રીતમ૦ ૫

ગોરાદે તારા ગુણ કેમ વીસરે,

કેમ વીસરે વીલાપ બર્બા વેણુ.

પ્રીતમ૦

હેતે હસતુ વદન તાર વનીતા;

મારાં નીરખવા તલપે છે નેણુ.

પ્રીતમ૦ ૬

દિવસે તુજ વિના દિલમાં ગોઠે નહી,

પીવું પાણી કે જમવું અનાજ,

પ્રીતમ૦

રાતે રોધને આંખો રાતી થઈ;

લોક પુત્ર તો આવે છે લાજ,

પ્રીતમ૦ ૭

ગોરી મનમાં ધીરજ ધરી રાખવી,

કાલે બાગશે લવણ વીત્તેગ.

પ્રીતમ૦

જેથી રાજે આપણને જગપતી;

એવો અદાનશ કરજો ઉદ્ધોગ.

પ્રીતમ૦ ૮

જે જે વૃદ્ધ પાડોશીયે ગુદ્દ છે,

તેને પ્રીતથી કહોજો પ્રણામ,

પ્રીતમ૦

વિભીક્ષણ મારા મીત્ર પ્રવીતને,

કહે જો જરૂરનું હોય જો દામ.

પ્રીતમ૦ ૯

જોઈતી વસ્તુ જરૂર મંગાવજો,

કસી વાને મુઝાવશો ન મન.

કાલે દેખીશું દીવસ આનંદના,

જાણે વીસરી દુખે ભર્યા દીન.

જે જે પ્યારી તમારી સાહેલીયો,

તેને પ્રેમે કહેજો મારા જીહાર;

સાસુ સસરાની આશીશ સુંદરી

મળશું ભામનને બરથાર,

વધે રહેને સંઘ સુખન સાથે,

તેવી તનમન રાખજો ટેક.

અમે થોડો અવધે હવે આવીશું.

એમ દલપતરામનો દેવ

પ્રીતમ બળે પ્યારીને ૧૨

પ્રીતમ ૦

પ્રીતમ ૦ ૧૦

પ્રીતમ ૦

પ્રીતમ ૦ ૧૧

પ્રીતમ ૦

પંદર તથિઓ.

પુતમે અમને પુત્ર દરશન દેજેરે છોગાળા,

દયા કરીને મારી દેહના દુઃખડાં ખોળેરે.

પડવે આવી પડડો મારો બાંધરે છોગાળા;

કંઈ સત ગુરની શીતળ રાખો છાંયરે,

બીજે મારી બાળક સુખી કાપોરે છોગાળા;

દયા કરીને શીતળ સુખડાં આપોરે.

ત્રીજે હું નો તત્તપર થઈ ને ખેડીરે છોગાળા,

મુખર્ત વાણી મુજને લાગે મીઠીરે

ચોથે ચતુરા ગયા શું છો ચુકીરે છોગાળા.

કાંઈ લેલ લાગી મેં નાજ સરવની મુરીરે.

પાંચમ પુરણાકૃતી કહેવાયરે છોગાળા,

મેરલીવાળા ૦ ૧

મેરલીવાળા ૦ ૨

મેરલીવાળા ૦ ૩

મેરલીવાળા ૦ ૪

મેરલીવાળા ૦ ૫

મુખથી હરી વિના ધડીએ ન રહેવાય,	મોરલીવાળા. ૬
છઠીના લખ્યાં લેખ ને કમ ટળશેરે, છોગાળા;	
મુજ પતિવ્રતાનાં કારજ કરવાં પડશેરે.	મોરલીવાળા. ૭
સાતમે હું ગુણ તમારા ગાતીરે છોગાળા,	
આ મોરલીને શબ્દે બહુ માતીરે,	મોરલીવાળા. ૮
આઠમે અવતરીઆ અંતરજ્ઞમીરે છોગાળા,	
જાદવકુળમાં જનમ્યા છો અંતરજ્ઞમીરે.	મોરલીવાળા. ૯
નોમે કરવાં નરપતીનાં કામરે, છોગાળા;	
મુજ મંગળકારી ગયા મથુરા ગાનરે.	મોરલીવાળા. ૧૦
દશમે આવી દાવાનળ કાપ્યોરે, છોગાળા;	
મામો કંસ મારી રણુસ્થાન રોપ્યોરે.	મોરલીવાળા. ૧૧
એકાદશીના પડદા આવી ખોલોરે, છોગાળા;	
કંઠ અંતરજ્ઞમી અમ સંગાથે ખોલોરે.	મોરલીવાળા. ૧૨
બારશે વંદાવન રસો જાશેરે, છોગાળા;	
મુજ આયુષ્ય જીવને શું મેલો છો વીશેરે.	મોરલીવાળા. ૧૩
તેરશે કંઠ ચરણ કમળ ચીત્ત લાગ્યું રે છોગાળા;	
કંઠ જનમો જનમતી ભક્તી તમારી ચાગુરે.	મોરલીવાળા. ૧૪
ચૌદશે ચરણ કમળની દાશીરે છોગાળા;	
મુજ મંગળકારી ગયા મથુરા નાશીરે.	મોરલીવાળા. ૧૫
અમારે કંઠ પરથીપર કહેવાયરે છોગાળા;	
કંઠ નાસિહ મહેનો ગુણ તમારાં ગાયરે.	મોરલીવાળા. ૧૬

પંદર તીથીઓ.

પડવે પાતળાયા ગીરધારી મારે ઘેર આવજોરે લોભ;
 શીજો બાળક ખેડું બાહારકે મેં સમજતીયુંરે લોભ;

ત્રીજે ત્રણ ભુરનનો નાથ. મોતીડે વધાવીએરે લોલ;
 ચોથે ચંચળ બોલી નાર મથુરાની વાટમારે લોલ,
 પાંચમે પગલાં બરજો પ્રેમ કે મારે ઘેર આવજોરે લોલ;
 છઠે છોગાગા ભગવાન કે ભગતને તારજોરે લોલ;
 સાતમે સાદ કરે એક નાર કે ગોકુળ ગામનારે લોલ;
 આઠમે અવતરીઆ ભગવાન કે નરખુ નાથનેરે લોલ;
 નેમે નરત કરે એક નાર કે ગોકુળ ગામનારે લોલ;
 દશમે માર્યો ઇંસકે મથુરાની વાટમારે લોલ;
 એકાદશી પરણી લાવ્યા નાર કે સતજામા ખરીરે લોલ.
 બારશે બહુ બળીઆ ભગવાન કે દીશોદીશ વાપીઆરે લોલ;
 તેરશે ધન ધુવે એક નાર કે ગોકુળ ગામનારે લોલ;
 ચૌદશે અનસી વટનં એક કે રામ રમાડજોરે લોલ,
 પુનમે પંદર તોથો ચમ પુરી કે ગુણ ગામ રહીરે લોલ,

મલાવ-વાવનો રાસડો.

પીતળ લોટા બળે બર્ગારે દાનજી કરતા જાજોરે મલાવરાવ,
 શેઠરનો સુખો ક્યારે આવશેરે.

દાનજી કરશું વાડીએરે ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ શે० ૧
 ચાની તે ખાલા તેલે બર્ગારે; મર્દન કરતા જાજોરે મલાવરાવ શે०
 મર્દન કરશું વાડીએરે ફરતા શીરંગીનાં ફોજરે મલાવરાવ શે० ૨
 તાંબા તે કુડાએ બળે બર્ગારે નહાવજી કરતા જાવરે મલાવરાવ શે०
 નહાવજી કરશું વાડીએરે ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ શે० ૩
 રાંધી રશેઠયો એમ રહીરે બોજન કરતા જાજોરે મલાવરાવ શે०
 બોજન કરશું વાડીએરે ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ શે०

પાન સોપારીરે એલચીરે મુખવાસ કરતા જાઓરે મલાવરાવ શે०
 મુખવાસ કરથું વાડીએરે ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ શે० ૫
 સોના તે કેરા સોગટારે રમત રમતા જાઓરે મલાવરાવ શે०
 રમત રમથું વાડીએરે ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ શે० ૬
 ઢીંચણુ સામે ઢોલીએરે પોઢણુ કરતા જાઓરે મલાવરાવ શે० ૭
 કયાયા આવ્યા પીટવા જાંગલારે માથે ટોપી જુરોવેશ્વરે મલાવરાવ શે०
 રાણી રૂવે રંગમહેલમાં દાસીઓ રૂવે દરબાર રે મલાવરાવ શે० ૮
 કહેર છોડી સુખો ન સર્યોરે લાધી નડીવાદની વાટરે મલાવરાવ શે०
 હાટે રૂવે હાટ વાણુઆરે ચોરે રૂવે ચારણુ બાટરે મલાવરાવ શે०

ભાગ ૮ મો.

અભિમન્યુનો ચકાવો.

સરસ્વતીરવામીને વીનવુંરે ગણપત લાગુ પાવરે,
 અજોધ્યા નગરીમાં દહીતાણી નાહા ગયા મનમાંહી રે,
 વનમાં જઈ અહલોચન જન્મ્યા
 સોના કામઠીને રૂપના લાલા અહલોચન રમવા નીસરારે
 જઈ રહ્યા જઈ રહ્યા વગડા વચ્ચે,
 વનરે વગડામાં એક પંખી જનાવર;
 તેરે જનાવર અહ લોચને ચાર્યા, ડોશી તે મેણું બોલીરે,
 બહુ છે બળાયો બહુ બળવંતો,

૯૨

એવો છે તો તારા આપનું વેર લેને.

ત્યાંથી અમલોચનને ઝાલો લાગી, આવી રહ્યા ધર આંગણે.

કે મારી મા મારો આપ કેણે .માર્યો,

આર આર વર્ષે દીકરા આપ કેમ સાંભળ્યો,

ડાક્ષી તે મેણાં બે.લીરે,

તારો આપ તે કાળા કળ્પ્યએ માર્યો.

ખભે કોડો લઘ અમલોચન માલ્યા, જઈ રહ્યા વન વચેરે

વનરે વગડાનાં લીલાં વૃક્ષરે વાઢયાં;

કાળાં ડાળા પડ્યા મુકયા થડીયાં ઉપડ્યાં,

લાકડાની આંધી મારીરે:

ત્યાંથી અમલોચન સુતારી ઘેર આવ્યો,

માઠરે સુતારી તું મારો વીરો પેટી બડી તું મને આલરે.

બોતેર ખાનાનો એક કોડો.

ત્યાંથી અમલોચન લવારી ઘેર આવ્યો;

માઠરે લવારી તું મારો વીરો, આ મને પેટી જડી આલરે.

છત્રીસ તાળાં ને જત્રીસ કુંચીઓ;

ત્યાંથી અમલોચન ચીતારા ઘેર આવ્યો,

માઠરે ચીતારા તું મારો વીરો પેટી ચીતરી આલ સારીરે,

ત્યાંથી અમલોચન દરજડા ઘેર આવ્યો.

માઠરે દરજડા તું મારો વીરો, અ ની મને ગાડી સીવી આલરે.

પેટી ઉપડી અમલોચન ચાલો,

જઈ રહ્યા વગડારે વચ્ચે વડની છાંયે પેટી મુઝીરે.

ખાલજ વેશે કાળો કળ્પ્ય અવ્યા.

કયાં જાઓ છો માતરે જજમાન, કળ્પ્યનું વેર વાળવા જાગીરે;

કહો ગોરજી કાળા કૃષ્ણ કેવારે હશે,
 તુજ સરખાને તારા જેવા દેહીનું પ્રમાણું આલેરે.
 ત્યો મારા ગોરજી દેહીનું પ્રમાણું.
 ત્યાંથી અમલોચન પેટીમાં સમાણું, કાળા કૃષ્ણે તાળાં અટકાવ્યારે.
 ગોર મારા મને બહાર કાઢો.
 કાણ તારો ગોર તું કોનો સુખમાન, હું છું કાળો કૃષ્ણરે,
 પેટી હતી તે આકાશે ઉડાડી,
 આકાશના દેવતારે જગાડ્યા આ જુદા કાણે માંડ્યારે;
 અમલોચનને કાળા કૃષ્ણએ માંડ્યાં,
 પેટી હતી માતાને પછાડી, પાતાળના શેષનાગ ડોલ્યારે
 આવા તે જુદા કાણે માંડ્યું.
 અમલોચન ને કાળા કૃષ્ણે માંડ્યું તેનો થયો ખળખળાટરે.
 ત્યાંથી અમલોચન મૃત્યુરે પામ્યા.
 ખભે પેટીને કાળો કૃષ્ણજી ચાલ્યા, જઈ દારકા ગામરે,
 પેટી હતી તે સુભદ્રાને આપી.
 જેજેરે ખેતી આ પેટી ઉઘાડતાં સાચવી રાખજો પાસરે
 નણું મોજામ બે સામારે જીવે.
 નણુદલ તમારા ભાષ થું લાવ્યા તે મુજને દેખાડારે,
 પેટી હતી તે સુભદ્રાએ ઉઘાડી.
 ભાષતું કણું સુભદ્રાએ ન માન્યું શ્વાસમાં શ્વાસ સમાપ્ત ગયો રે
 પહેલેરે માસ એળેવળે ગયો.
 બીજેને માસે સહીયરને સંભળાવ્યું ત્રીજેને મરમ ન જણ્યો,
 ચોથે માસે માતાને સંભળાવ્યું.
 પાંચમે મારો ગાંધીને રાખડી છઠે તે કઠીયલ દુધરે,

સાતમેને માસે ખોળો ભરાવ્યો.

ખોળો ભરાવીને મહીયર વળાવ્યાં આઠમાનો મરમ ન અણ્યોરે.
નવમેને માસે અભેમન્યુ જનમ્યા.

સોનાની સળીએ નાળ વધેયો પાણી સાટે દુધડે નવરાવ્યારે,
ચીર દાડીને બાળોત્યાં કાષાં.

જલ્લનારે પારણા અંધાવ્યા ચોખા દાથે મેતીડે વધાવ્યારે,
સાત પાંચ રસના અભેમન્યુ થયા.

લઠ પાટીને ભણુવા ગયા, ભણીમણી તવછંદા થયા
પોતાના ઠાઠાં સગાઈએરે લાવ્યા,

જોતરા અભેમન્યું તાનીરે નારી વર્મરાટની કુમારીરે.

લીલાને પીળા વાસ વઢાવો નવરંગી ચોરી ચીતરાવીરે.

ત્યાંથી અભેમન્યુ પરણવા આવ્યા, સારા તે શુકન થાયરે.

ત્યાંથી અભેમન્યુ સરોવરીએ આવ્યા, સુખ સગવર લીલાં થાયરે,

ત્યાંથી અભેમન્યું ચઢિટામાં આવ્યા ચઢિટામાં ચમર ઢોળાવેરે,

ત્યાંથી અભેમન્યુ જનનીવાસે આવ્યા સાસુજી પોંખવા આવ્યારે,

ત્યાં અભેમન્યુ તોગણે આવ્યા મામાજી કન્યા પધરાવેરે,

ત્યાંથી અભેમન્યુ ચોરીમાં આવ્યા મામાજી દો કન્યાદાનરે,

દાદાજીએ આપ્યાં ઘોડીજાનાં દાન,

બીજું તે મંગલ ચોરીમાં વરત્યું માતાજી દો કન્યાદાનરે.

માતાજીએ આપ્યાં ગાવડીઓનાં દાન,

ત્રીજું તે મંગળ ચોરીમાં વરત્યું વીરાજી દો કન્યાદાનરે,

ધીરાજીએ આપ્યાં વેલડીઓનાં દાન;

ચોથું મંગળ ચોરીમાં વરત્યું બબીજી દો કન્યા દાનરે;

ભાળીએ આલ્યાં જોદીઓનાં દાન

ત્યાથી અભેમાન્યું પરણીને ઉઠ્યા માતાને પાએ લાગ્યારે.

પોતાની માએ આશીશરે આપી

ધણું જીવે દીકરા ધણો આવરદા જોતરાં તારી નારીરે

જોને અભેમાન્યુ તારારે ગોરી ગોરી છે ગુણવંતીરે

અમારા તે કુળમાં એવીરે રીને વર સાથે કન્યા ન હોયરે

પહેલારે પહોરના શમણારે લાગ્યાં

આરે શમણામાં કેરા કાંકણેરે નંધાં;

આરે શમણામાં દીકરી આળ પંપાળ, તારા શમણા પડો શુકા લાડોરે

ત્રીજતે પહોરના શમણારે લાગ્યાં;

એરે શમણાં કેરાં ધગ્યોળા પહેર્યાં.

શમણાં દીકરી આળપંપાળ, શમણાં પડો રાંડી રેંટીએરે

ત્રીજેરા પેહોરના શમણારે લાગ્યાં.

આરે શમણાં રાયદો આણેરે આવે;

એરે શમણાં દીકરી આળ પંપાળ શમણાં પડો સમુદ્ર બેટમારે.

ચોથેરાં પહોરના શમણારે લાગ્યાં;

આગુડો અભેમાન્યુ બુધ્ધે ચઢે છે, જોતરાને અણ્યાં આવ્યારે.

જોતરાના અપની કંચી દેવેલી;

રોશમના દેરા, જોતરાના માથામાં ગુંથેરે;

વીરડી સાથે રતમે સ્વારી વેગે આવતો દીડો,

મારીરે મા તમે પોઢેનાં જાતો મા મારા આણેરાં આવ્યારે

ધણારે જીવે દીકરી એ શુંરે જોલ્યાં,

બારીએ રહી જોતરાએ પુછ્યું,

ક્યાથી આવ્યા વીરા ક્યાં તમે જાશે,

આળુડો અભેમન્યુ જુધ્યે ચઢે છે ઝોતરાને આણે આબારે,
 બારીએથી ઝોતરાએ પડતારે મુખ્યાં ન રહી શુદ્ધ ને સાતરે
 ઝોતરાના દાદાએ ડોસીકાં જગડયા, ચુદડી કાડો આડો આજ સારીરે
 સારી સારી કાઢેને નુકસાની નીસરે, દાદે ડોસીડાને મારવા લીધો,
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે,
 ઝોતરાના દાદે માડીયા જગડયા, ચુડલો કાઢ અહુ સારોરે
 સારાં મારાં કાઢે નંદાએલી નીસરે.

દાદે માડીઆને માનવા લીધો

ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો ઝોતરાના કરમનો વાંકરે
 ઝોતરાના દાદે સેનીડા જગડયા કાઢ આજ શરીરે,
 સારી સારી કાઢે નંદાએલી નીસરે
 દાદે સેનડાને મારવા લીધો

ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે,
 ઝોતરાના દાદે માળીડા જગડયાં ગજરા કાઢને મોઢા મુલતારે
 ખીલેલા કાઢે ને કરમાએલા નીકળે, દાદરે માળીડાને મારવા લીધો
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો ઝોતરાના કરમનો વાંકરે.

ઝોતરાના દાદા મોચીડા જગડયા,

મોજડીઓ કાઢી મોઢા મુલતારે;

રાતી રાતી કાઢેને કાળા નીકળે દાદે મોચીડાને મારવા લીધો

ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરા કરમનો વાંકરે.

ઝોતરાના દાદે સરખયા જગડયા સાઈં સાઈં કંકુ કાઢોરે,
 કંકુ કાઢેને કામળ નીસરે દાદે સરખયાને મારવા લીધો;

ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો ઝોતરાના કરમનો વાંકરે;

પછી સાસરવાસે ઝોતરા વળાળ્યા,

૯૭ વળામણાં.

કે મને મારીને રથડા ખેડે.	બાળા રાજરે
કે મને યુધ્ધે તે સાથે તેડે.	બાળા૦
કે મને યુધ્ધ જોયાના રસ કોડે.	બાળા૦
કે આપણુ સરખા સરખી જોડે.	બાળા૦
કે ભાવ હું ધરું હયાયારે.	બાળા૦
કે કૌરવનો ઠરું સંહારે	બાળા૦
કે છોડી યુધ્ધ નીકળો ધેરે	બાળા૦
કે તમને આપું મારા આપનું રાજરે.	બાળા૦
કે નારી કેશ સમુળા કાઢે,	બાળા૦
કે રથ હિપર દેહ પછાડે.	બાળા૦
કે રથ ખેડો તો કાઢું મારા પ્રાણુરે.	બાળા૦
કે મારા સસરા મેણા બોલ્યારે.	બાળા૦
કે વહુ આવતી ભમરાળીરે,	બાળા૦
કે મેંતો દીઠી નથી પગની પાનીરે	ઐતરા રાણીરે૦
કે તારું રૂપ દેખી યુધ્ધે ન ચડતરે	ઐતરા૦
કે મેંતો નથી દીઠી નાખની દાંડીરે.	ઐતરા૦
કે મામા કૃષ્ણનો જાળે વંચરે,	ઐતરા૦
કે મને પાટા બાંધીને પરણાવ્યોરે.	ઐતરા૦
કે મને સમરથ સાસરી દેખાડે,	બાળા૦
કે મને સાસરી જોયાના રસ કોડે	બાળા૦
કે મને કાંકણ દોરા છોડાવરે,	બાળા૦
કે મને સમરથ સાસરી દેખાડે.	બાળા૦
કે મને ધુધટ તાણ્યાના રસ કોડે.	બાળા૦

કે મને દીયર દીવડો દેખાડરે.	બાળા૦
કે મને હોળી રમ્યાના રસ કોડરે,	બાળા૦
કે મને નાનીશી નણ્ણદી દેખાડરે.	બાળા૦
કે મને ઢીંગલે રમ્યાના રસ કોડરે.	બાળા૦
કે મને સમરથ સાસુજી દેખાડરે.	બાળા૦
કે મને પાયે પડ્યાના રસ કોડરે.	બાળા૦
કે મને જોડની જોડાણી દેખાડરે	બાળા૦
કે મને જોડે હોડ્યાના કોડરે.	બાળા૦
કે મને વાદીલી દેરાણી દેખાડરે.	બાળા૦
કે મને વાઢ લીધાના રસ કોડરે.	બાળા૦
કે માઈ માથું વાઢીને ગડો ખેલરે.	બાળા૦
કે તારી કેડની કટારી મને આજ.	બાળા૦
કે મારી જમણી કુખ ધરા સુરરે.	બાળા૦
કે તારી જમણી કુખ ન ધરીશ્વરે.	ઓતરા૦
કે તારી કુખે મોતીગર દીકરોરે	ઓતરા૦
કે તે દેશે શ્રી રામનું નામરે	ઓતરા૦
કે સરી રાખશે આપનું નામરે.	ઓતરા૦
કે તેથી સરશે તમાઈં કામરે.	ઓતરા૦
કે તારી ઢાલડીના ઝોઠે મને રાખરે.	બાળા૦
કે તારી આવતાં જીવશે આણુરે.	બાળા૦
કે જાલી જાલી ઘોડલીઆની આગરે,	બાળા૦
કે મેલો મેલો ધડલીઆની આગરે,	બાળા૦
કે મારા ચઢ્યા છે બાઈબંધ દેખરે.	ઓતરા૦
કે મેંતો ધાવતા બાળ વછોડ્યારે.	બાળા૦

કે મને તેના પ્રાયશ્ચીત લાગ્યારે,	બાળા૦
કે મેં તો છાણું છાણું ભાગ્યારે,	બાળા૦
કે મને તે પ્રાયશ્ચિત લાગ્યારે,	બાળા૦
કે મેં તો દીવે દીવે કાઢ્યારે,	બાળા૦
કે મને તેના પ્રાયશ્ચિત લાગ્યારે,	બાળા૦
કે હું તો પથરે પાનીએ ધોતી,	બાળા૦
કે મને તેનાં પ્રાયશ્ચિત લાગ્યારે,	બાળા૦
કે મેં તો વેતી નીક દીધા પગરે,	બાળા૦

ગરબી ૧ લી.

ગીરધારીરે વાલમ વાત વિચારે મન મોહન આખ ન મારે.
 મનમોહનરે મુકા મારગ જવા, કેમ રોડા જીમના જવા. ટેક.
 રસીયારે પ્રીત તમારી જાણી, મારી ભાગશે દષ્ટિના દોણી,
 કહું વિદલરે રહેજો અમરો અગામી શીદ મને જતાં વળજો.

ગુલ.

નવ પાલવડો મુઝ તાણોરે; જીમતીની રીત નવ જાણોરે,
 હું જાણું બહુવિર શાણોરે, કહું કેશવરે મુઝે ઠાવાઠાવા
 કેમ રોડા જીમના જવા. ૧

નહી આપું દાણુ દહીવું આજે, નથી ભાવો તમારે કાજે,
 મુકો પાલવરે ફાટે ચુંદડી મારી, હું સમજી વાતો તમારી.

ગુલ.

મુકો મહી મારાં ઢોળાશેરે, મારી ચીર ચુંદડી ભાગશેરે.
 હરી હાણુ હસતા યાશેરે, પ્રભુ હસશે દંદ કરો કેમ આવા,

હરી નયછેરે સાથ સૈયરનો મારો, મેં જાણ્યા તને ધુતારા,
નહી સરસેરે અરથ હરિવર અમથું, કહું છું મોહન સાચું તમથું

બુલ.

ન કરો નયનનો આગારે અમે દમથું જહુવિર ગાગારે,
જાજવાશે કામજુગારારે સામળીયારે શીખ કહું સમજવા.

કેમ રોકો જમુના જવા. ૩

નવ નાખેરે છાતીએ હાથ હઠીલા; કહું વચન તો પડસો વીલા,
મુખ પલકેરે ચુંબન કરવા કાજે, એવી વાત જવા લો આજે.

બુલ.

મુકો હાર હૈયાથી દુટેરે, મારી ચોળાની કસ વધુટેરે.

વળી મહીતું ગોરસ કુટેરે, ગોરધનનારે સ્વામી બકો કેમ આવા

કેમ રોકો જમુના જવા. ૪

અરખી રજી.

રાગ ઉપર પ્રમાણે.

મેં જાણીરે જીવજી તારી પ્રીતી. નવ સમજે રનેહની રીતી; ૧૬

વનમાળીરે વનમાં વાત જે કાધી મારી સાસુએ સમજી લીધી.

વળી નચ્છદીરે કાનો કહી બોલાવે. મને મેણાં દમને ખીજવે,

મારો પરણ્યો મને દુખ દેછેરે, વળી વચન વિલાકીન કહેછેરે

તેથી અંતર બળતું રહેછેરે, નથી તોડી પ્રીતમ તુજથી પ્રીતી,

નવ સમજે રનેહની રીતી ૧

સામળીયારે હાક મને શીદ મારો, ના સાન કરી સમજવો

સહુ વાત જાણેરે તારી મારી કહે કેમ કરું ગીરધારી,

બુલ.

કહે કેમ સામળીયો આવેરે, વળી શીત કરી બોલાવેરે.

કરી સાન થકી સમજવોરે માટે કહું છુંરે મોહન તારી રીતી,
નવ સમજે સ્નેહની રીતી. ૨

કહે સાસુરે વહુજ રે'જે ઠંગે કેમ જાઓ શામળીઆ સંજે,
વહુ ઠાલરે વાર લાગી કેમ વાટે મળ્યો મોહન જીમતાં ધાટે;

જુલ,
જાને ચુડી નંદાઈ તારીરે કેમ ફાડી કંચુકી નારીરે,
વાત જાણું છું સારી નક્કરીરે, તમ જોડીરે પાતળીયા થું પ્રીતી.

નવ સમજે સ્નેહની રીતી. ૩
માટે મોહનરે આવવું નહીં ઘેર મારે કું આવીશ જમુના આરે,
શી સુખ દુઃખ વાત કરીશું વનમાં કેમ નવ જાણે ગોકુલમાં.

જુલ.
નથી જીતી કું તમથી પ્યારારે, નવ રહેશે મુજથી ન્યારારે,
છોળી પ્રાણજીવને તમે મોરારે, કહે ગોરધનરે કાચકી કું નવ ખીતી,
નવ સમજે સ્નેહની રીતી. ૪

ગરબી ૩ જી.

(નરસોદજીની-રાગ ઉપર પ્રમાણે.)

નરસોદજીરે વડોદરાના વાક્ષી પુજ ચરણે કોટીક ઠાક્ષી.
અવનીમારે ઉત્તમ નામ તમારું આવ્યા છો બકતને સારું.
તમે માર્યોરે હીરણ્યકરચ વાર પ્રલ્હાદ ઉગારણ સાર.

જુલ.
કીધું મોટું કામ મોરારીરે, બહુ બહુ બકતજનોને તારીરે.
વરયા વડોદરે ગીરધારીરે, તુજ ભજન કરે મટશે શોક ઉદાશી.

તુજ ચરણે. ૨

અળતી છેરે જ્યોત અખંડીત સારી, ભર્યા ટાંકા ધીના મારી,
કારતકની શુદ્ધ ચૈત્તશે જે વાર, મળે મંડળી જન અપાર,

તહાં ભરાય લોક હજારે, મળે માત્ર લેનારને સારેરે,
 નહીં આ દર્શનનો વારેરે, ત્યાં રહી છે ઝળહળ જ્યોત પ્રકાશી,
 તુજ ચરણે. ૨

તુળશી વાડીએરે પ્રભુ પુનમે જાય, બહુ બીડ લોકની થાય,
 તહાં ઝોછવરે રૂંડો કરે હરીજન, કરે ભારિક સહુ દર્શન.

બુલ.

પ્રભુ ધરતા નવા શબ્દગારે વરધોડા શોભે અપારે,
 સુખપાશે ખેસે મેરારીરે તુળશીશુરે લગ્ન કરે સુખવાશી,
 તુજ ચરણે. ૩

મધ્ય રાત્રેરે પરશુને આવે વાલો, ચૌરામાં ચતુર રૂપાળો,
 બહુ વીધયારે વાળાં ઉત્તમ વાગે, પ્રભુ સુખપાશે બીરાજે,
 ઉડે છે આતસખાજરે, ઝુંડ જોડને થમએ રાજરે,
 રહ્યો શબ્દ ગગનમાં ગજરે, બસીદારીરે, ગોવંધન હું દાશી.

તુજ ચરણે કોટીક દાશી. ૪

ગરબી ૪ થી

(રણછોડજીનો રાગ ઉપર પ્રમાણે.)

લટકાળારે શ્રી રણજોડ રૂપાળા મન મોહન મેરલીવાળા. ટેક.
 જામળીયારે સુંદર રૂપ તમારું દેખી મન મોહે મારું,
 અણીયાળીરે આખલડી અલખેલા, ઓ કાન કુંવર વર ધેલા.

બુલ.

મંદીરે તો ગગને ગાજેરે દરવાજે દુદંબી વાજેરે.

પ્રભુ ડાકેરમાંથી બીરાજેરે, બક્ત તણુરે છોજી પ્રતીપાળ.

મન મોહન મેરલી વાળા. ૧

ગુણવંતાને ગોવંધન કર ધાર્યા, કાળજવર કંસને માર્યા.

બંધન થીરે માતાપીતા છોડાવ્યા, વળી ગોરક્ષન ઢોર મરાવ્યાં,

હું.

છે અકળકળા અવિનાશીરે, તમે મારી પુતના માશીરે;

વળી ચયા મથુરાં વાશીરે, ગોકુળમારે બનીઆ આપ ગોવાળા.

મન મોહન મોરલીવાળા. ૨

દેવળમાંરે સિદ્ધાસન શુભ છાજે, તે શ્યામ ખીરાજે,

સુરતમાંરે અલોકીક બાસે, જ્યાં ઝગહળ જ્યોત પ્રદાશે,

હું.

સુખ સજ્યા સુખમય શારીરે રેશમ ગાદી બહુ બારીરે;

મંદીરની બલીદારીરે, શે.ભો છોરે સુંદર ત્યાં રઢીયાળા,

મન મોહન મોરલીવાળા. ૩

મરતકપરેરે મુગટ મણીમય શોભે જોષ ભક્ત તથાં મન લોભે,

કેશરીઆરે ધરીઆ વાધા લાલ, ચંદન કીધું પ્રભુ ભાલે,

હું.

કર મધે મોગલી ધારીરે, સામે ઉભા ગીરધારીરે,

ગોવર્ધન બલીદારીરે, પાયે લગુરે જશોદાજીના બાળા.

મન મોહન મોરલીવાળા. ૪

ગરબી ૫ મી.

(અંખાજીના રાગ ઉપર પ્રમાણે)

ધન્ય અંખારે આરાસુર પટરાણી, તને વિશ્વ બધાએ જાણી,

મા અંખારે ધારી વીજુળ પાણી, ગોખ મધે ખીરાજે રાણી,

હું.

ચઉદ પ્રહાડે તને જાણીરે, કીરતી બધે ફેલાણીરે,

સઉ લોકે તને વખાણીરે, આઘશક્તિરે વેદ વદે છે વાણી,

તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૧

તું છેરે સૃષ્ટિ તણી સુખદાતા, તારી ગતી ન જાણે વિદાતા.
નારદજીરે વીણાધારી ગુણ ગાતા, તુજ દરશનથી સુખ સાતા.

અલ.

માને સેવક જાઝુ ચાહતારે, ગુણ મંડપ માંહે ગવાતારે,
જય જય જ્ઞાન વિદ્યાતારે, મા ગુણોરે ગાવાને પ્રેમથી વાણી
તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૨
મા ત્રિપુરારે તારી ધણી બલીદારી, વાધ ઉપર કાધી અસવારી,
અલ.

માનું ચંદ્રવદન સુખકારીરે વારે લેઉં ઝોનારીરે
તારી અકળ ગતી છે ન્યારીરે, જુગતંબારે નયન રૂપે વખાણી.
તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૩
મંભાચારે તું છે ભવમાં બોળી, પહેરી કુમકુમવરણી પટોળી,
કેશરીનારે રંગ ચક્રી ભરેલી, માની જોડ ન જડે બોળીરે,
અલ.

મા મહિમાસુર રગદોળીરે, ચંડ મુંડને નાખ્યા ચોળીરે,
દહતને પાડ્યા છે દોળીરે, શ્રમ લીધા છે સેવક કાગ્ગે શાણી.
તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૪
ભવાનીરે ભજતાં બાવટ જાશે, પાપ તાપ તો સર્વ પળાશે,
ગુણવંતીરે મહેર હશે તો આવશે, ગુણ ચાચર માંહે ગવાશે,
અલ.

માનાં દરશન ચક્રી દુઃખ નાશેરે પ્રેમ ધરી આ ગરબો આશેરે;
આ પરસન તેને થાશેરે, ચંદ ગાએરે સેવકને લેખે તાણી,
તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૫

ભાગ ૯ મો.

માળાની ગરબીઓ.

- આઈ કામણુગારો કાન માળા ચોરીરે,
જ્યારે પુછશે સાસુ પેર, સમયર મોરીરે;
જો ઉઠીને છેલડો, સહું તો વીપ્રીત બાશે આજરે,
માણુસને શું મોડે કહીએ, નિરલજને શી લાજ. માં ૧
- ગોળ પોતાનો ચોરી ખામજે, રહીએ સજુગટ વાળીરે;
સ્વારથે મુજ સામું જીવે, વરણાળીઓ વનમાળી. માં ૨
- સાસુ મારાં છે અતિ સાપણુ, નજીદલ નાર ઠગારીરે,
કુલ પહેલાં આસર ગુંથે, કેડ ન મેલે મારી. માં ૩
- પરણ્યા અમારી પેર ન જાણે, નહિ રહ્યાનો ઠામેરે,
રામકૃષ્ણ પ્રણુ રંગનો રશીયો, શરણે રાખશે શ્યામ, માં ૪

ગરબી ૨ જી.

મારી સાસુ પુછશે વાત માળા ક્યાં ગમરે;
વહુ કાલની તારે કંઠે મેં દીડી નહીરે,
લાડકડી વહુ માળા તમારી મેં કાનને કંઠે દીડીરે;
આવડી ડાહી તને દેમ કરી, વાત કરે છે મીડી,
શા માટે તેને આપી છે, ને શો કાવો ઉધારોરે;
શા માટે મારા મંદીર પધારે મોહન કામણુગારો,
કાનો અંચળ ચડતે વેશે નરનો સંગ છાજરે;
હરી સંગાથે હસતા દેખી હમડાં મારાં દાજે.

હાથ થવાનું દુઃખ નથી પણ હરી પેટે તે માહુરે;
રામ કૃષ્ણ પ્રભુ રંગનો રથીઓ કહીયો ન છુટે નાથું.

ગરબી ૩ જી.

મારી બાપજી સમજે મનમાં સમ હું બાપજીરે. ૨૬.
મારી નણદલને નહીં ગમે તો મહીવર જઈસરે,
બાપજી ખુધવ નામે માળા ટેટલીએ ભરાવીરે,
બેલી થઈ ધર કામજ લાગ્યું, વળતી વિગત ન આવી. સ૦
શું સમરી આકાશેથી આવી, ગગને ગોર થઈ ચાલીરે,
વંદાવનમાં મહિ મહિ ચરાવનાં ગોવિંદને હથ લગી. સ૦
ઓમે વહુવાર નાના માટે બોલતાં મુખ ખીજરે.
મોહનનું મુખ મીઠું કરાવી માળા માગી લેજે. સ૦
પેરે પેરે પુછી જોજોરે, બોલ્યું ન પડે બહારે,
રામકૃષ્ણ પ્રભુ રંગનો રસીઓ, સડતી લે સંભાળ સ૦

ગરબી ૪ થી.

તારે નણદલ બેલી વાત હમ શા ખાશોય.
જ્યારે આવશે મારો ભાત સાચા થાશેરે.
ઠહેવાડે મન બાપને, એને ઠાનુંડો જહુ વાડોરે,
મોહનને કહીએ રૂઝ દીસો બો. માળા મારી આલો. મમ૦
કે દહાડનું વરણપુલ તે, હયાં આવી વીસારીએરે,
તે મેં કહાનને ઠાન દીધું જાણે છે સમયરે મારી- સમ૦
દાગને નીત નિરખ્યા વિના વહુને અન્ન ના લાવેરે,
શામળીઓ માણેયો થઈને, વહુજી માટે આવે. સમ૦
વહુને અતિ ધણો વહલો છે શામળીઓ સામવરે,
રામકૃષ્ણ પ્રભુ રંગનો રસીઓ, અથુરાનો ભગવાન. સમ૦

પ્રેમની ગરબીઓ.

ગરબી ૧ લી.

કહેવા દેને કહાન તારી માને કહેવા દેને કહાન,
 વહાણનો વઢવાડ વઢે છે, રથી ઉગમતે ભાણુ. તા૦ ૧
 બિવરાવો તો બીજી નારી, ખરું લોદું આરસપાણુ. તા૦ ૨
 વંદરાવનની કુંજગલીમાં, હલકું પીપળીયાનું પાન. તા૦ ૩
 બાપ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, વળ્યાં અમારાં વાન તા૦ ૪

ગરબી ૨ જી.

કહાન માગ્યો છો, જસોદાજી કહાન માગ્યો છો,
 આજની રજની રંગમેર રમતાં,
 પ્રભાતે પાછો લો, જસોદાજી. ૧
 કલાં કાંબીને અણવટ વિધુવા,
 હાર હાથ્યાનો લો, જસોદાજી. ૨
 હસ્તિ ઘેડાને માલ ખમના,
 વહલ સળુતી લો, જસોદાજી. ૩
 મીરાંબાપ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
 ચરણકમળ ચિત લો, જસોદાજી. ૪

ગરબી ૩. જી

લીધુંરે જટકે મારું મન લીધુંરે જટકે, ટેક.
 વંદરાવનમાં વેણુ વગડે,
 વાંસ તણુ જટકે મારું મન લીધુંરે જટકે. મારું ૧
 ગાતર ભંગ કર્યાં મિરસારી;
 અમને માર્યા છે જટકે, મારું ૨
 પાટ પિતાંબર હરીએ પહેરયાં;
 મોહી હું તો પીગુડે પટકે મારું ૩

મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ

ચરણ કમળ મિત અટકે.

મારું ૪

ગરબો ૪ થી.

મહી ઢળશે મારું, મોહનલાલ મહી ઢળશે મારું;

લાખ બે લાખનું ચાર નંદાશે, શોભીતું સારું,

મો. ૧

તને વનમાળી ન કરો આળી, અમે વહુવાર,

મો. ૨

કુલ પડે તેથી ચોરસું ગુથે લોક બોલે ન્યારું,

મો. ૩

મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ ચરણકમળ વારું.

મો. ૪

ભાગ ૧૦ મો.

ગરબીઓ.

(હારિ ચાલો કાકારમાં જઈ વસીએ-એ રાગ.)

હારિ મારા સમ મોહન મળજો;

હારિ મારી આશા પુરણ કરજો.

મારા. ૧

હારિ મારે ઘેર આજ નથી વાલા;

હારિ મારે ઘેર બહુ વળજો.

મારા. ૨

હારિ હું આવી પણ આપ મળ્યા નહીં.

હારિ કહી ક્યારે હવે મળશો,

મારા. ૩

હારિ હરિ બટના હરિ રંગ રસીયા,

હારિ મળી હવે દુઃખ મારું હરજો.

મારા. ૪

ગરબી ૨ છ.

હારિ લટકાળો ગિરિવરધારી.

હારિ મને મારી તેન કટારીરે લટકાળો ગીરીવરધારી,

હારિ આજ મળ્યા વહાલ જીમનાની તીરે;

હારિ એની રૂપ રસીક છત્રી ન્યારીરે.

લટકાળો ૧

હારિ જામળીયાએ ઠલું સાનમાં,

હારે મને પ્રાણ ચક્રી ધણા પ્યારારે

લટકાળો ૨

હારે હરી ભટના હરિએ કયું કામણુ:

હારે મારી શુધધુધ સર્વે વિસારીરે.

લટકાળો ૩

ગરબી ૩ છ

હારે મારા સમ કાલે મલજે

હારે પેલું વચન બોલ્યા તે હરિ પાળજેરે.

મારાં ૧

હારે રસ્તે આગળ ન કરીયેરે વહાલા,

હારે મારી સાચી વાત સાંભળજેરે.

મારાં ૨

હારે ધણી પ્રીત કર્યા પછી ગીરધર,

હારે પેલા લોક ડરાવ્યા ન ડરજેરે.

મારાં ૩

હારે હરિભટના હરિ છો હજી કાચા,

હારે તે માટે પાછા વળજેરે.

મારાં ૪

ગરબી ૪ થી

હારે જીમનાની તીરે વહાલો,

હારે જીવણુને જોવા ચાલોરે.

જીમં ૧

હારે જીમનાજીને તીરે વહાલો ધેન ચરાવે,

હારે મોરલી બજવે નંદલાલોરે.

જીમં ૨

હારે ધણે દહાડે ઘેર આવ્યા નહી જવા દેઉં.

હારે મટે મનુષ્યાદેહીનો લાહોરે.

જીમં ૩

હારે હરિભટના હરિ છો રંગ રસીયા,

હારે માટે ઘેરીને ધરમાં ધાલો.

જીમં ૪

ગરબી ૫ મી

હારે લાજે ચતુર કંઈ લાજે લાજે;	
હારે તમે આવી અમને થું બાઝોરે.	ચાલો ૦ ૧
હારે વળગીયા ચુમી ન કરો વહાલા,	
હારે તમે શોર કરો શીદ માઝોરે.	ચાલો ૦ ૨
હારે દેખે દુરીજન યાઓ સમજણાં,	
હારે અમે ઝીંઝીએ ને તમે ગાજોરે,	ચાલો ૦ ૩
હારે હરિભટના હરિને કરોએ ડુંકારા;	
હારે માટે હેત ધણેરાં અમને ઢાઝોરે	ચાલો ૦ ૪

ગરબી ૬ ઠી

હારે મોહન મળતા નથી હમને,	
હારે વાલા માન થું આગ્યું તમનેરે.	મોહન ૦ ૧
હારે હંતો ઘેલી થઈ ધર ધંધો ભુતી.	
હારે આ તનમન સોપ્યું તમનેરે.	મોહન ૦ ૨
હારે પ્રભુ આકુળ બ્યાકુળ ન્યષ્ટ છું.	
હારે માટે મનની વાત કહું છુંરે.	મોહન ૦ ૩
હારે હરિભટના હરિ ના મળે તો ।	
હારે હવે પ્રાણ તણુ પલમેરે.	મોહન ૦ ૪

ગરબી ૭ મી

હારે વહલ માં વળગો હમને;	
હારે પ્રભુ લાજ નથી કંઈ તમને	વિહલ ૦ ૧
હારે સહ સખીયો ગઈ મુજને રોકી	
હારે રહો પરા કહું તમનેરે	વિહલ ૦ ૨
હારે ઘેર બધ સહ સખીઓ કહેશે,	

હરિ તેની બીક ધણી છે હરિ મન વિહલ. ૩
 હરિ હરિ બટના હરી આને જવાદો,
 હરિ વાલા કાલે મળીશ હું તમનેરે વિહલ. ૪

ગરબી ૮ મી.

હરે મોહનની મોરલી વાગી,
 હરે હું તો નિંદ્રાયા જાગીરે. મોહન૦ ૧
 હરે હું તો ધરમાં સહ નિદામાં મુખ્યાં,
 હરે ગઘ સખી જ્યાં જ્યાં બડલાગીરે મોહન૦ ૨
 હરે વાલા પ્રેમ ધરીને રાસ રમાડ્યા,
 હરે મારી ભવની ભાવટ બાગીરે. મોહન૦ ૩
 હરે મારી વહેલી વેદના ત્યાગીરે. મોહન૦ ૪

ગરબીઓ.

ગરબી ૧ લી.

મારા મનગમતા મહારાજ મારે ઘેર આવોરે,
 હું તો તલસું તમારે માજ, હસીને બોલાવોરે, ટેક
 વીજળ ન કરશે વિહારે આવો આમ ધર આજ,
 પેરે પેરના પકવાન પડાવું ત્રીકમ તારે કાજ. મારે ૧
 મનમાં હવું જે માવજીરે, મુખથી કેમ કહેવાય,
 આવી શકે નો આવજોરે, માઈં જોનામાં જોવન જાય. મારે. ૨
 આ જોને આંગણીએ ઉભા, રંગીલા રજીછોડ,
 રાધેના સ્વામી પ્રભુ અંતરજામી પુરો મારા મનના કોડ. મારે. ૩

ગરબી ૨ છ

જેનો પીઉડો પરધેર જાય સખી શું કરીએરે,

અમથી એકલડાં નવ રહેવાવ, વિયોજે મરીઝેરે. ૨૬.
 રૂપ જોવંતા રથીઓ રડો, પરાણે કરે છે પ્રીત,
 અણતેડયો આંગણીએ આવે, એવી એવી એની રીત, સં
 બોલાવ્યો બોલે નહીરે કાને કહીએ વેણ,
 સેરડીએ સામો મળેરે વાલો નીચાં તે ઢોળે નેણ, સં
 છળ બેદમાં છાનો રમેરે, અમને વાયદે વાય,
 રાધેના સ્વામી પ્રભુ અંતરગમી, વાલો અરથ પડે ઝોળખાય. સં

ગરબી ૩ છ

જાઓ જુઠ્ઠા બોલા કહાન, જાઓ જાણ્યારે,
 એવા ધુતારાના ઢંગ પરધેર માણ્યારે,
 વાટ જોવંતા રજની વીતી આવ્યા ઉગમતે સુર,
 કામણુગારા કાનજીરે વાલો અમને વિખાર્યો છે દુર. જા,
 પરનારી થું પ્રીતડીરે કાપી કામો કામ,
 અહીં આવીને થું કરેરે, જોતો ઘેર ઘેર હોય વિશ્રામ, જા,
 કોના મંદીરોમાં કાનજીરે કાપી લીલા લહેર,
 રાધેના સ્વામી અંતરગમી મેં જાણી તમારી પેર. જા.

ગરબી ૪ થી.

મને કૃષ્ણ જોયાના કાલ સઘયર આસેરે.
 ઉમયાજીને લાગુ પાય હરિવર આવેરે.
 દેરે દેરે દીવા કરં ને પુણું જંકર દેવ,
 જામળીઓ વર પામવારે, હું તો કરં જંલુજની શેવ. સં
 જોડુજની જોવાલણીરે હીંડે મલકતી ચાલ.
 એના ઉપર મોહન મોહી રહ્યારે, એનું મુખડું તે લાલ ગુલાલ સં
 સાસુ મારી જસોમતીરે, સસરો શ્રી નંદલાલ

કંથ કાડીલો મારો કાનજીરે; મારું સાસરે જોડુળ ગાય સં
 કાળદ્રોને કાંઠેરે નહાતાં નીર્મળ નીર
 વચ્ચે તે વીઠલો હરી ગયોરે હુંતો શેતરે ઢાંકુ સરીર. સં
 ગાય શીખેને સાંભળે રાણી રાધાજીનો રાસ;
 નરનારી વૈકુંઠ પામશેરે. ગુણુ ગાય નરસહયો દાસ.

ગરબી ૫ મી

તારી મોરલીએ મહારાજ, મન હરી લીધારે;
 મારી ગદ્ય છે સુધને સાન કામણુ કીધારે.
 સાંભળતાં શુદ્ધપુષ્પ ભુક્ષીને તન મન વ્યાકુળ થાય,
 પુત્ર પતિ પરિવાર સહકો મને મહિર ખાવા ધાય મં
 અંતરમાં વ્યાકુળ થયારે વિસરી ભોજનપાન
 અવળા આલુષણ પહેરીયારે મે તો નેપુર ધાલ્યા કાન. મં
 સેયે કાજળ સારીયારે, સિંહુર નયણે રેખ;
 એકાએકથારે ઉતાવળારે નિસરી આવી તે દેખાદેખ. મં
 સન્મુખ આવી ઉભાં રથુરે નયણે નિરખ્યા નાથ
 લક્ષમણના સ્વામીને રંગે રમના મેં તો હરખે જોડ્યા હાય.
 મન હરી લીધારે

રાસલીલાની ગરબીઓ.

ગરબી ૧ લી.

(જગતમાં ઠરેરે જે જન બોલે જુહું જગતમાં એ રાગ)
 વનમાં લેઈ જઈરે મુંજને ભુલાવી કાનુડે
 આંખતણે અજસારે મુજને સાન કરી સમગવી.
 મેં જણ્યું આજ રજની રમવા હેત કરી બોલાવી વન. ૧

મંદીરથી હું બહાર નીસરી, આવી એની પાસે કર માલી મુજને લેમ આલ્યો અણ્યું કંઈ લમ જાશે.	વન. ૨
અધાર વનમાં ઉભી રાખી કહ્યું ખાવા કંઈ લાવું, સામગ્રી બહુ માતમાતની જલદીથી લમ આવું	વન. ૩
એમ કહી મારગ આલ્યો બોલ્યો વેણ રસાળું વાટ જોતાજ રાત પડી ગમ ઉભો રસો નીહાળું	વન. ૪
ધન ગાજોને ઘોર અંધારી રાત વીજળી ચમકે; હું ગભરાણી કાંઈ ના સુજો કાળજડું મારું ફટકે.	વન. ૫
દાદુર મોર અપમઆ બોલે ઝરમર મેકલો વરસે. વનવગડામાં હું એકલી પીયુ વીના જીવ તલસે.	વન. ૬
વીરણી જવાળા જરીરે વ્યાપી તેથી ચમ હું લેલી; એક દુઃખમાં બીજું ચયું ખામ વરસાદે કરી એલી.	વન. ૭
ચાલ પહોર રાતે અચડાણી, ના રહી દુઃખમાં ખાકી મયારામની પ્રિતિ સારું ફરી ફરી હું ચાકી.	વન. ૮

ગરબી ૨ જી રાગ ઉપરનો

હું તો એકલીરે મુજને અધાર વનમાં મેલી.	
હું ગભરાણી માર્ગ ન સુજો, અકળાએ જીવ જાશે;	
અરે દમવ તેં આશું કીધું પુડે વાતો થાશે.	હું તો. ૧
વેરણુ મારી માવડી મને પહેલેથી ના મારી;	
હોઝરીને મોટી કરી ત્યારે સંગ દયો ગિરધારી.	હું તો. ૨
ત્યારે મુજને વનમાં લાવ્યા આ સુખને હું પામી.	
કોની આગળ કરું વાર્તા દુઃખની ના રહી ખામી.	હું તો. ૩
થું કરું હરે કોની પાસે જમ રિસામો ખાઉ	
રેણી નીર્ગમી રવી પ્રગટ થયો મારગ ચાલી જવું	હું તે. ૪.

શું જાણું એ ક્યાં ગયો મુને વગડામાં મેલી;
 મુજ સરખી રસ્તે મળી કોઇ સુખડનાર અલભેલી,
 તેની વાંસે ગયા હશે એ કપટી કુંજવીહારી,
 મયારામનો પ્રિતમ પ્યારો થઇ ગયો વ્યભિચારી

કું તો ૦ ૫

કું તો ૦ ૬

ગરબી ૩ જી.

મુજને દગો કયોરે પેલા નંજના છઇએ,
 માતા તાતનું કણું ન માન્યું ન ક્યું કોઇનું વાંયું.
 અધાર વનમાં તેડી લારી ક્યું પોતાનું ધાયું.
 મારાથી છગભેઃ કરેને ક્યાં ગયો શું જાણું;
 રાત દિવસ વનમાં અથડાવું ધીરજ કઇ પેરે આણું
 અરે વિશ્વંભર આ શું કોણું કોઇ નારે ભરમાવ્યો;
 વહાલપણામાં વેર કરીને ગયો તે પાછો ના આવ્યો.
 તેનો શોક ધણેરો મુજને મનમાં સમજી રહીએ;
 સુખ દુઃખ કર્મે ભોગવવું તે કાતી આગળ કહીએ.
 જ્ઞાને કાજે વેરી થઇને આ વનમાં ભરમાવી
 રસ્તે દુઃખ પામું ધણું એને દયા કાંઇ ના આવી.
 એવો નિર્દય થઇ ગયો. એને કાચુ શીખામણુ આપે,
 શોક સમુદ્રમાં કું પડી માઈ કાળજડું કાપે.
 હે પરમેશ્વર કહું છું તુજને મહારે તે શું કરવું,
 અકળામણુ આવે ધણી આ જીવ્યાથી બહું મરવું.
 એક વિચાર મનમાં કઈં જડું વંદાવનની વાટે,
 મયારામનો પ્રિતમ મળશે જમુનાજીને ઘાટે.

મુજ. ૧

મુજ. ૨

મુજ. ૩

મુજ. ૪

મુજ. ૫

મુજ. ૬

મુજ. ૭

મુજ. ૮

ગરબી ૪ થી.

કાનો ક્યાં ગયોરે, અદિયા કોણુ અમારે મેલી.

બીક ધણેરી લાગે મુજને નિદ્રા નાવે જાગું;	
ગિરીવરધારી કુંજવિહારી ચરણે એને લાગું.	કાનો. ૧
શ્રી નારાયણ શ્રી પુરુષોત્તમ વારે મારી ધાળે,	
આ વનમાં અંધારી રાતે સહાય આવીને યાળે.	કાનો. ૨
રૂઢન કરતાં રવિ પ્રગટ થયો ને લાગી તાલાવેલી;	
ધેર જતાં ધરના સા પુછે ગમતી કયાં એકલી.	કાનો. ૩
કમુખે રંજેલી તારી સાડી ચરણા ચોળી;	
વરસાદે બીંજામને આવી કાને રંગમાં રોળી.	કાનો. ૪
તે સારું હું ધેર જમજ કયમ એકે દશા નવ સુજે,	
કાની આગળ વાત કરું હું શરીર ચરચર ધુજે.	કાનો. ૫
એવામાં એક નારી દીડી મહીવેમવાને જાતી,	
ઉભી રહે બાષ મારા સમ તુજને હીંડે છે મદમાતી.	કાનો. ૬
કરનેડી તુજને પુછું છું ખમર હોય તો કેહને;	
નંદજના કુંવરની મુને બાળ બતાવી દેને,	કાનો. ૭
હા બાષ મેં હમણાં દીઠો તો કદમખંડીની પાસે,	
મયારામનો પ્રિતમ તુજને, જલદી બેગો થાશે.	કાનો. ૮

ગરબી ૫ મી.

હું તો ઘેલીરે ચકરે પેલાં કાનુડાની સંજે,	
સમધર મારી શું કહું તુજને દીલડા કેરી વાત,	
સાન કરી મુજને નેડી ગયો મંદારમાં મધરાત	હું તો. ૧
શું જાણ્યું એણે શું કાણું શું મુજને ખવડાવ્યું,	
શું ચેટાં બગાડ્યું મુજને તેમાં ચિત ભરમાવ્યું.	હું તો. ૨
તે દહાડાનું મન ફટકયું કે આગળ જમને કહીયે;	
અહરનીક કરું સમરણ્ય એનું એ વિના કેમ રહીયે.	હું તો. ૩

પ્રથમથી સહુ વાતો કરતાં કે કાનુડો કાપી,	
મુજને બેળવી ભુરકી નાંખી તેમાં હું થઈ બપટી,	હું તો. ૪
નાત જાત મરજદ તજીને કોઈની બીક ન આણી,	
ઠામકાજ પર ધધો ભુલી સાજમમાં બોભાણી.	હું તો. ૫
બેની મારી વાત સાંભળી કો દયા મન લાવો,	
હરેક રીતે એને સમજાવી મંદીર તેડી લાવો.	હું તો. ૬
તો એની સંમે રમીને ફુખડાં મારાં વામું;	
ચેટક મારા બવળું દુર થઈ સુખ સાગરને વામું.	હું તો. ૭
તુજને મોકલું એ નહીં આવે એનો નહિ વિશ્વાસ;	
મયારામના પ્રિતમ વિના હું થણી થઈ ઉદાસ.	હું તો. ૮

મરખી ૬ ઠી

મુજને દગો કરીરે પેલો ક્યાં ગયો કાનુડો.	ટક.
પહેલેથી મુજને હેત દેખાડી, કપટે કરતો વાતો,	
મુજ સરખી અલખેલી મુકા પરમંદીરમાં જાનો.	મુજ ૦ ૧
આડું અવળું ધણુંએ હેરં કંઈ ન ફાવતો લાગ;	
તાહરી સમજે દેખું વાટમાં, ઉતારી બેઠ પાધ.	મુજ ૦ ૨
શી એમાં એની તે શોખા કરતો નથી વીચાર,	
દુરિજન વ્રજનાં બોલ જણુશે, હાંસી કરશે વ્રજનાર.	મુજ ૦ ૩
જ્યાં મારે મંદીર આવે, કરજોડી રહું ઉભી;	
કોઈ શોકથી એને ભરમાવ્યો, શા વાંકે મને દુભી.	મુજ ૦ ૪
એના મનનું હારદ સમજી, વળતો ઉતાર આપું;	
શા માટે નગણો થઈ બેઠો, તનમન એને સોંપું.	મુજ ૦ ૫
માટે જઈ રહેજો કાનને થઈ રહેજો હું શીઆર;	

જેની ગરબ હોય તો મળજે એકજ વાર.	મુજ૦ ૬
મારા મનમાં એવું આવે એના ઉપર મરીએ.	
નહી તો જોગ ધારણ કરીને વંદરાવનમાં ફરીએ.	મુજ૦ ૭
મહેની મારી વાત સાંભળી કામ દયા મન બાવો;	
દરેક તરેહ એને સમજાવી, મંદીરમાં તેડી બાવો.	મુજ૦ ૮
એને શીખામણ દેઈ સમજાવે, તેની થઈ હું દાસી;	
મયારામના પ્રીતમજી, આ, વૃજમાં થાસે હાંસી.	મુજ૦ ૯

ગરબી ૭ મી.

રાધીકાજી શ્રી કૃષ્ણને શોધે ને રાસલિલાનું સુખ સાંભરે છે,

ને છેવટે રાધા કૃષ્ણનો સમાગમ થાય છે)

વનમાં છુલી પડીરે પેલો ઠયાં ગયો કાનુડો.	ટેક
અધાર વનમાં મુજને મેલી, ત્યાં કાણુ અમારું બેલી.	વન૦ ૧
જોડુજી ગામની જોવાબધી સહુ મહી વેચવા ચાલી;	
મારગ મળીયા માવજી, ત્યાં રોકી રાધે પ્યારી.	વન૦ ૨
મારગ મળીયા માવજી, મને રોવા સરખી કીધી;	
માથા ઉપર મટકડી, ઉઠાવીને લીધી.	વન૦ ૩
બસોદાજી લાલ તમારો આડા અવળા ચાલે;	
સોજ સહજ જોખીમાં, દાનજી મનમાંને ત્યાં માલે.	વન૦ ૪
આગળ પાછળ મહેલ તમારા, વચમાં અમારી મેડી;	
અગાશીમાં અમેજ રમતાં, સાંન કરી શીદ તેડી.	વન૦ ૫
મેર મુગટને કાને ફુંડળ, હરખે વાગે તાળી;	
આગળ પાછળ જોખીઓ નાચે મધ્યે નાચે વનમાળી.	વન૦ ૬

ભમરા ખાતા લુધરજીએ એવી માયા કાધી,
 હરી તો અંતર ધ્યાન થયા એક સખી સંગાથે લીધી. વન૦ ૭
 પુરુષોત્તમને પગલે પગલે જોતી જોતી જઈ,
 નારાયણના દર્શન વિશ્વ હું. આકુળ વ્યાકુળ થાઈ, વન૦ ૮
 જોતામાં એક અખળા દીઠી. તેને પુછી વાત.
 રાધા કહે અભિમાન આવ્યું ત્યારે તજ્યો અમારો સાથ, વન૦ ૯
 ઝાડે ઝાડે જોતી ચાલું જમને જાલું હાથ;
 તમાલ જળી ત્રીકમજીએ પ્રેમે બીડી બાથ. વન૦ ૧૦
 વંદાવનની કુંજગલનમાં મળીયાં ગધે પ્યારી;
 મયારામના પ્રીતમ મળતાં વેળા અમારી વાળી વન૦ ૧૧

ગરબી ૮ મી.

(રાધા કૃષ્ણના સમાગમ થયા પછી રાધા શ્રીકૃષ્ણને કહે છે.)

વાલમ ક્યાં ગયા તારે સાચુ જોલો મારા સમ,
 હેતરપંડી કરી મુજ સાથે, મેં અવશ્ય શો કાધો.
 સાચુ જોલો કુંજબીહારી, કાષ્ટ સંગે લાવો લીધો. વાલ૦ ૧
 તમારે રનેહ બંધાણી, હેક માયા હિતારી,
 મુજ સુરખી અલખેલી મુખી. પ્રાણ મળી ધુતારી. વાલ૦ ૨
 બરોશો પુરણ રાખી, તમ સાથે લોલાણી,
 આ વૃક્ષના નર નારીમાં હું ઘેર ઘેર ગતાણી. વાલ૦ ૩
 વેણુ વગાડી મોહ પમાડયા શરદ પુનમની રાતે
 હેત દેખાડી વાલમ અમને, રાસ રમાડયા ખાતે. વાલ૦ ૪
 એવું સુખ આપી દુઃખ દીધું જા માટે મોરારી.
 હું અખળા નિર્મળ રહું છું કેમ દીધી વીસારી, વાલ૦ ૫

- વાટે તમારી એતાં જીવજી અહીં જોઈ ન્યાળી;
 ખાર વન ચોવીસ, ઉપવનમાં, દીકાહ નહીં વનમાંની. વાલા ૬
 જેવું હેત તમારું હેયે તેવું મારું જણો.
 એ રંગ રસીઆ વનમાંની, તમે મારી જાત ખરમાંજો. વાલા ૭
 એમ કહી કંઈ કર નાખ્યો, શીદ કરો છો દાસી,
 મમારામના પ્રીતમની હું મમ રહી છું દાસી. વાલા ૮

ગરબી ૯ મી.

- ગીરધારી વાલજીરે મારી ગાવડડી સાંભળો,
 સાંજ પડે સંભારી લાવો આડે વહી દોવરાવો,
 દુધ જાતમાં સાકર બેળું વાળુ કરવા આવો. ગીર ૧
 બહાણને પોહાર વહેલો ઉડી શેર વલાણું સાવા,
 ધી તાવડીમાં સોટ સેકાવું ખાંડ બેળીને ખાવા. ગીર ૨
 ધરમાં નયો કાઠ નાતું મોઢું કાઠની બીક ન ધરીએ,
 એક રાત વાસો આવો તો બોલાચાલી કરીએ. ગીર ૩
 જોવાળીઆને ગર્વ શો છે જ તેડે ત્યાં જન્મએ
 નરસૈયાના સ્વામી મળે તો સૌ વાતે સુખીયાં મળએ. ગીર ૪

ગરબી ૧૦ મી.

(વાંસળીના આહોરીયા)

- ધુતારા ધરધરણી તારી વાંસળીરે લોલ,
 વાંસળીએ કાંઈ થેલું કીધું ગામળે ધુતારા ટંક.
 સખી નાતાં ધોતાં વસોવતાં નીસરયારે લોલ.
 દળતાં પ્રકટાં રમતાં મુકયાં બાળજે. ધુતારો ૨

સખી સાસુ સસરા નેહ નેહાણી રહારે લોલ,	
કંચણ પડતી મુકી રીસળે	ધુતારા ૩
સખી મધરાતે મેઢલણ ખેડા કદમ મઢીરે લોલ.	
ગોપીજનના હરીયાં છે કંઈ કીરળે,	ધુતારા ૪
સખી અવળા વચ્ચે અવળાં અમ્બુપણ પહેયારે લોલ,	
ઠાન તણાં ભષ કે ધાલ્યાં ઠાકળે.	ધુતારા ૫
સખી રામકૃષ્ણ પ્રભુ ભલે પધાર્યા શેરીઝેરે લોલ,	
ગોપીજનને પુરી છે કંઈ આકળે.	ધુતારા ૬

મરખી ૧૧મી.

હસવા સરખી હરીશું મારે ગોઠડીરે લોલ,	
હરવા સરખું બીજમંડલ શુભ ધામળે.	
સખી નહાતારે ગાતારે ગુણ ગોવિંદનારે લોલ,	હસવા. ૧
તીરથમાં તીરથ કેશવરામનું રે લોલ;	
ખીવું મારે પ્રેમતણું રસપાનળે,	હસવા. ૨
પ્રિત હમારી નિર્મળ નંદકુંવરશુરે લોલ,	
ભાત હમારી ભુદ્ધશું બળતીળે.	હસવા. ૩
રામકૃષ્ણ પ્રભુ ભલે પધાર્યા શેરીઝેરે લોલ;	
ગોપી સધળી ગુણ તમારા માયળે.	હસવા. ૪

ભાગ ૧૧ મો

રાસલીલાની સાખીઓ

- ફડી શરદ પુનમની રાતરે સુંદીર વેણુ વાજે વેણુ વાજે.
 મારા વાસોજી રમીયા રાસરે, વેણુ વાજે વેણુ વાજે સુંદીર ૧
- વાલે નટવર ધરીયો વેણરે સુંદીર
 ઝેના હુધરીઆળા કેણરે સુંદીર. સુંદીર ૨
- ગોપી અતિ હતાવળા આવોરે સુંદીર,
 મોતી મુકતાફળેજ વધાવેરે સુંદીર ૩
- દેહીની શુધ્ધશુધ્ધ સધળા વિસારીરે સુંદીર,
 નયણે નીરખ્યા તે શ્રી વનમાળીરે. સુંદીર ૪
- ગોપી આવ્યાં તે પુર્વની પ્રીતરે સુંદીર,
 જમ્મ મળીયાં તે રંગની રીતરે. સુંદીર ૫

સાખી.

- કેમ આવ્યાં તમે કામની જોમ જોડ્યા જુમલકીસોર,
 અડધી નીશાએ વનમાં આ વેળાએ આલે ચોરરે;
 કામની કેમ આવ્યાં કેમ આવ્યાં ૧
- આ વનમાં તે શું છે કામરે કામની;
 તમે જાએ તમારે ધામરે, કામની ૨
- સહુ લોકમાં તે કલંક થાશેરે કામની;
 આ ધર્મ, તમારો જાણેરે. કામની ૩
- તમે ધરનાં તજી સહુ કામરે કામની;
 સ્વામી સુતી મુકીને ધામરે, કામની ૪

શ્રી પ્રભુજી એમ કહેહેરે કામની,
પછી જોપી તે ઉતમ દેહેરે,

સાખી

પ્રભુ તમે તે જોવન તળવ્યા પ્રભુ તળવ્યા સંસાર.
પ્રભુ તમેએ વનમાં તેડીઆં પ્રભુ તમે કરો છો તુચ્છકારે,
શ્રી નંદના ૧

તારી છેલાઈ જોઈને હું તે, છાકારે શ્રી નંદના

મને વાહુ નથી તમ પાખીરે,

હવે લોપી તે કુળ કરી લાજરે શ્રી નંદના

પ્રભુ આવ્યા તમારે કાજરે,

શ્રી નંદના ૨

મને આલો આનંદરસ દાનરે શ્રી નંદના

મને લાગ્યું તમારું ધ્યાનરે

શ્રી નંદના ૩

હમે શરણ આવ્યાં તહારીરે શ્રી નંદના

એ મોરલી સુણીને બીહારીરે,

સાખી

વચન સુણું વૃજનારના થેમ થેમ રમીયા રામ,

રમજુમ વાગે ધુધરી વૃજ સુંદરીની પુરી વાલે આશરે,

શ્રી ગીરીધારી, ગીરધારી.

વૃજ સુંદરીની સંગે વાલો ડેલેરે શ્રી ગીરી૦

મુખે જે જે તે શબ્દ બોલેરે.

શ્રી ગીરી૦ ૧

મુખે ગાયને લે છે તાળારે શ્રી ગીરી૦

એક એકના વચ્ચે કાથ ઝાલીરે.

શ્રી ગીરી૦ ૨

કોઈ સખી તે વેણા ગુંથેરે શ્રી ગીરી૦

કોઈ સખી અધરરસ લુટેરે.

શ્રી ગીરી૦ ૩

ત્યાં જીમનાં વહે છે મંબીરે શ્રી ગીરી૦

જીવે તેના મન થાય સ્થીરે.

શ્રી. ગીરી૦ ૪

સહુ દેવતા ત્યાં જોવાને આવેરે શ્રી ગીરી૦

તે તો પુણ્ય થઈ વધાવેરે,

શ્રી ગીરી૦ ૫

ત્યાં સુદ્ર રહ્યો છે કરજોડીરે શ્રી ગીરી૦

શું વર્ણવું બુદ્ધિ થોડીરે.

શ્રી ગીરી૦ ૬

પ્રભુ મુખે મોરલી ધરીછેરે શ્રી ગીરી૦

ખટ મહીનાની રજની કરી છે રે,

શ્રી ગીરી૦ ૭

વહુ રાસ રમીને આવ્યાં ઘેરે શ્રી ગીરી૦

તેની ડાહજે ન સમજી પેરે.

શ્રી ગીરી૦ ૮

ધન્ય ધન્ય આ વૃજની જીમીરે શ્રી ગીરી૦

જીએ તેનું તો મન રહે લોભીરે.

શ્રી ગીરી૦ ૯

ધન્ય ધન્ય આ વૃજની નારીરે શ્રી ગીરી૦

રાસ કીડા કરે શ્રી મોરારીરે.

શ્રી ગીરી૦ ૧૦

જે ગાય શીખે આ રાસરે શ્રી ગીરી૦

તેની થી કૃષ્ણ પુરે આશરે.

શ્રી ગીરી૦ ૧૧

દાણુલીલા

રાધા—પાશવડો મેલો મોહનજી મારગડે મને જાવાદો,

આવતાં આપીશ જાન તમારું મહીં મારું વેચાવા દો. ૧

શ્રીકૃષ્ણ—વેચતાં તને દાણુ ખાળે છે, સાંભળ રાધે પ્યારી,

મહીં મોરસતું દાણુજ દોનો વહેલી જાને વૃજનારી, ૨

રાધા—નારીને તું ના ખોલાવીશ જાનો રહેને છોમાળા.

દાણુ રાજ કંસરાયતું ગડ આરી ખા જોવાળ. ૩

શ્રીકૃષ્ણ—હું જોવાળીઓ તું જોવાલણુ કરી ગમે આવજો.

કંઠ સરિખા હીમાયતીમે, સાથે તેડી આવજે.

રાધા—તેડી લાવું હો મને જવા રાખી રહ્યા પ્રજ્ઞનારી;

રઘુનાથના સ્વામી સામળીઆ પેલા દીસો છો ગીરધારી. ૫

શ્રીકૃષ્ણ—પૈસો છું પણ દાણ ન મેલું દોઢાડો એકે જોહો,

ગીરધારીએ જોકુળ વાસ્તુ ઇંદ્ર કરતાં હું મોટો, ૬

રાધા—મોટો છું ત્યારે મથુરાથી અરધી રાતે શું આવ્યો,

૫૨ ઘેર રમ્મને પેટ ભરતો તને દાણી કાણે કહાવ્યો. ૭

શ્રીકૃષ્ણ—વાંકા ખેલી વાર કરે છે કેંતો હમયાતો હાર તોડું,

દાણ દહીંનું દેરે અખળા નહીં તો માથાનું માટ ફાડું. ૮

રાધા—હાર નહીં પુટે માટ નહીં પુટે ન્યાય નગરમાં પુછાશે,

રઘુનાથના સ્વામી સામળીઆ કહો જોકુળ કેમ રહેવાશે. ૯

શ્રીકૃષ્ણ—જોકુળ રહો કે જાઓ અત્યારે દાણ દહીંનું નહીં મેલું;

ચીર હયાં તે ગયા વીસારી, કામતીઓ કારણ પેલું. ૧૦

રાધા—નંદતણે ઘેર નવલખ ગાયો, નહોતું તે ધન ફાવ્યું છે,

માતા તારી મહી વેચતી હમણાં રાજ્ય આવ્યું છે. ૧૧

શ્રીકૃષ્ણ—હમણાં હમણાં કરતી રહેજે, મેણાં દેતી મધ્યારી.

ધુતપણામાં તું ધુતારી, ઠગ પણામાં છું ઠગારી ૧૨

રાધા—તું ઠગારો તારી માતો પાળેલો, તારી માને મેણાં દેવરાવે.

રઘુનાથના સ્વામી સામળીઆ, ઝાઝુ તે શું કહેવરાવે ૧૩

શ્રીકૃષ્ણ—કલા પ્રમાણે લેતો નથી. પણ તું મોહુ નથી રાખતી.

અમે છીએ રાજ મહારાજ, અમને નથી તું ઝોળખતી. ૧૪

રાધા—ઝોળખું છું તું આવ્યો નાશી મહાવનમાં તું જાતો છું,

જાડવ કુળ મધે જન્મ છે તારો, નંદતણે ગેર નાતો છું. ૧૫

શ્રીકૃષ્ણ—માતા જશોદા વડાં વડજાગી, તેના છીએ અમે અધીકારી

મોટા મુનીવર મર્મ ન જાણે, જોડુળ વસીએ મહિયારી. ૧૬
 રાધા—મહિ ચારી જોખી ઘેર વળતાં, અમને તમે જોધારયાં:
 રૂધનાથના રવામી શામળીઆ, તમે જીત્યા અમે હારયાં. ૧૭

દાણુલીલા.

રાધા—તમે અજાણ્યા અમે જાણીએરે;
 મારો પાલવડો નવ તાણીએરે;
 તમે સમજી રહો મનમાંયરે;
 શામળીઆ વહાલા રહો વેગળારે, તમે વહાલા રહો. ૧

શ્રીકૃષ્ણ—તારી શું સમજાવે મુજનેરે,
 હું તો નહિરે જાવા દહીં પુજનેરે,
 તારી મરડીત રાખીશ ખાંચરે,
 મધ્યારી રાધા દો દાણુશુંરેરે તમે રાધા. ૨

રાધા—અધ્યા ખાંચ શું મરડીશ વાઠલારે,
 મેં તો પુજ સરીખા ધણા દીઠલારે,
 કપર છે કંસનું રાજરે,
 શામળીઆ વહાલા રહો વેગળારે, તમે વહાલા. તમે રાધા. ૩

શ્રીકૃષ્ણ—તારી કંસ થકી શું થાય છે રે,
 એવાં કંછક આવે ને કંછક જાય છે રે,
 તારાં ઉરનાં ઉતરાવીશ હારરે,
 મધ્યારી રાધા દો દાણુશુંરે તમે રાધા. ૪

રાધા—અધ્યા હાર હમયાનો પુટશેરે,
 મારી મહીની મટુકી પુટશેરે,
 ઘેર સામુડી દેશે ગાળરે. શામળીઆ વહાલા રહો વેગળારે.

શ્રીકૃષ્ણ—તારી માળને આળ નહી ચળેરે.

નેનું લેણું હોય તે લહેરે;

એવાં દાણુ મેલ્યા કેમ જાયરે.

મધ્યારી૦ ૬

રાધા—અલ્યા દાણી તે કંઈનો કાવીયોરે

મથુરાથી જોડુળ આવીયોરે;

ચારી નંદતણે ઘેર ગાયરે.

શામળીઆ૦ ૭

શ્રીકૃષ્ણ—તારી ગાય ચાર્યામાં શી લાજ છેરે;

એ તો પોતપોતાનું કાજ છેરે;

એમાં મેલણીઆ નવ હોયરે.

મધ્યારી૦ ૮

રાધા—અલ્યા મેણા માણસને લાગે ધણારે,

સુણો વહતાં જ્યારે એ જણારે;

તને નિર્લજને નહિ લાજરે.

શામળીઆ૦ ૯

શ્રીકૃષ્ણ—તારી લાજે તે કાજે નહી સરેરે,

અહીંઆ ઓક તો કોની ધરેરે;

આવ મળીએ આપણુ જણુ બેયરે.

મધ્યારી૦ ૧૦

રાધા—એવું નીર્લજ મા બોલો શામળારે,

તારા ઉરનાં ઉતારીશ આંખળારે.

મુકા મુકારે જમારો હાથરે.

શામળીઆ૦ ૧૧

શ્રીકૃષ્ણ—તારી હાથ ન મેલું તાહયરોરે;

અહીંયા અમલ ચાલે છે માહયરોરે;

માટે દાણના દોકડા મેલરે.

મધ્યારી૦ ૧૨

રાધા—અલ્યા નંદજાવાનો તું છોકરોરે;

તારો પાસે પૈસો નથી રોકડોરે,

અલ્યા આવડો મચ્છર કેમ હોયરે.

શામળીઆ૦ ૧૩

શ્રીકૃષ્ણ—તારી બપુબાણની તું છોડીરે,
તારી પાસે નથી પાછ રોકીરે.
આવડો કેમ અભીમાન હોયરે.

મર્ધવાશી૦ ૧૪

રાધા—હુંતો વિનંતી કરું છું ક્યારનીરે,
સ્વામી રૂઢનાથ હારી તમ થકીરે;
મહીનું તે દાણ ન હોયરે.

શામળીઆ૦ ૧૫

દાણ લીલા.

ગોપી—અલ્યા હકાનજી તું તો ક્યાં વેલો થયો જો.

તું તો શીનું માગે છે દાણ જો.

મહીની મટકી મારી પુટશે જો.

ગોરસની યાશે દાણ જો ઘેલું થું જોલે જાવાળીઆજો ૧

અલ્યા નવ જણીજી કોઠ જાપડી જો

કોઠ મળશે માથા કેરી નાર જો.

મારગ મુકીને રહેને વેગજો જો.

મામા કંસ યારો જણુજો,

ઘેલું થું જોલે૦ ૨

શ્રીકૃષ્ણ—તારો કંસ કપ્પહિ નર થું કરે જો.

મારી સંજે છે સધજો સાથ જો.

અલી દાડી તે દાણ ચોરો જતી જો;

ધણે દહાડે આવી મારે હાથ જો જોછી તું જાત આહીરનીજો

ગોપી—અલ્યા હાથની તે હોશ રખે રાખતો જો,

હાથે ચારી જણે છે ગાય જો,

પાલવ મુકીને રહે વેગજો જો,

મારી પ્રજામાં યાશે હાથ જો

ધેલું શું જોશે૦ ૪

કૃષ્ણ—અલી પ્રજામાં વસીને વેર વાળશું જો,

રખે રાખતી હાથમાં હાથ જો,

નંદજીના નામ પ્રતાપથી જો,

હું તો છેહું તારા કંસને હાથજો

ઝોછી૦ ૫

ઝાપી—અલ્યા કંસે કયું તે કમ વીસરે જો,

બાપ હણ્યા પોતાના ત્યાં જો,

નાસી છુટયો લાડકાજો,

આવી ઉછેર્યો છે વન માંયજો

ધેલું શું જોશે૦ ૬

કૃષ્ણ—અલી પ્રજામાં વસીને વેર વાળશું જો,

તું તો જોજો અમારા કામજો,

અવનીનો ભાર ઉતારવા જો,

ધયું નંદકુંવર ધેર નામ જો.

ઝોછી૦ ૭

ઝાપી—અલ્યા સાચું કહેતામાં દુઃખ લાગશે જો,

પેટ માટે ચારે છે ગાય જો,

તું આવડો મોટો ઝેમાં થયો જો,

તુને કામજો ન આપી કન્યાય જો.

ધેલું શું જોશે૦ ૮

કૃષ્ણ—અલી આહીરની કન્યા અમે શું કરું જો,

અમે સદા કહેવાયે બ્રહ્મચારીજો;

રખે પડછાયો પાડતી જો,

તું તો ધાબળીની ઝોઢનાંરજો.

ઝોછી૦ ૯

ઝાપી—અલ્યા લાખ ટકાની મારી લાભડી જો,

હીરા જડીત અમારો છે હારજો,

ઝાંઝી પટાળા મારી પહેરણે જો,

તું તો કામળાનો ઝાઢનાર જો.

ધેલું શું બોલે ૧૦

કૃષ્ણ—જેનો અઢાએ તાણો તાણ્યો જો,

એનો અંકર વણનાર જો,

તેણે ઝાઢણ મારો કામળો જો.

તેનો શેષ ન પામે પાર જો.

ઝાંઝી ૧૧

ઝાપી—અલ્યા શેષ સરખું તન તાઢરું જો,

અમો અંપકવરણી નારજો,

અલ્યા કાયા કનકને વેર વાપીયું જો,

તો પથ તણો પીઢારજો.

ધેલું શું બોલે ૧૨

કૃષ્ણ—તું જ્ઞાને નીસરી મહી વેચવાજો,

અલી બેસી રહેજો ધરમાંય જો,

દોઢત ધણી છે તારા આપને જો,

તું જ્ઞાને આવી અઢીયાંય જો.

ઝાંઝી ૧૩

ઝાપી—આ વાટે સદા મહી વેચતાં જો,

જમ પુછો જસોદા માય જો,

બાંધી મુઠાં સવા લાખની જો,

ઉપાડીએ તો પત જાય જો.

ધેલું શું બોલે ૧૪

કૃષ્ણ—અલી ધણી ઇચ્છા છે મહી આપવા

મીઠી મેળવણીનો સ્વાદ જો,

શીઠું પડશે તો પાછું આપશું જો,

તું જ્ઞાને કરે વીવાહ જો.

ઝાંઝી ૧૫

ઝાપી—અલ્યા ગોરસ ફેરું કાણ ગળું જો,

જેટલું પીએ તેટલું પાયજે,
વચન વેર વાધ્યું ધણજે,
કરી મન મેળાવો ચાલે.

ધેલું શું બોલે ૧૬

કૃષ્ણ—અમે દાણને મસે શું દુભીએજે,
તું તો દાસી દીસે છે રીસાળજે.
હસીને તાળી લે હાથમાંજે.

તું પ્રીત ધરીને રસ આલજે.

ઝોછી ૧૭

જોપી—અલ્યા માગ્યાં મુકતાફળ પામીએ જો,
હઠ કરે કંઠ નહીં હોય જો,
મન આણુને કંઠ વીવેકજો.

ધેલું શું બોલે ૧૮

કૃષ્ણ—અસી વીવેક ધણો છે મન માદરે જો,
જવા નહીં દઉં નીરધારજો,
આપ્યા વીના કેમ છુટશેજો

ઝોછી ૧૯

જોપી—તારા મનનો વીચાર મેં જાણીઓજો,
હઠ જ્ઞાને કરો છો આપજો,
મનમાં મન મળી ગયું જો,

જેમ સાકર બળે દુધ માંયજો.

ધેલું શું બોલે ૨૦

કૃષ્ણ—મીઠાં વચન તારા માનુની જો,
સાકર સરખા બોલજો.
પ્રીતનો બાંધ્યો તુજ પામ છું જો,

આ આપું તમેને કેલજો,

ઝોછી ૨૧

જોપી—રાઠ જાગીને રસ આપીયો જો,

મોવાલણી લાગી પાયળે
 નંદણના કુંવર કપાળને જો.
 ઉભટ તો અંજો ન માય જો.
 જે કાષ્ટ શીખેને સાંભળે જો,
 તો ફરી ન આવે ગર્ભવાસ જો,
 દાણલીલા દીનાનાથની જો,
 ગુણ ગાય રતનીઓ દાસજો.

ધેલું શું બોલે ૦ ૨૨

ધેલું શું બોલે ૦ ૨૩

દાણ લીલાની સાખીઓ, આહરીયાં ગરબીઓ
 વગેરે મોવાળીયાનાં.

શ્રીકૃષ્ણ—ઉંચીને અભખેલડી રાધે. સાંભળને કહું વાત;
 વંદાવનને મારગ જતાં કાણુ છે તારી સાથ,
 ઉભીરે ધ્રોજની નારીરે, પુછું પરણી કે કુંવારીરે;
 આંખ્યા વિના આંખડી કાળીરે બાળુખંધ બેરખાવાળી.

રાધા—સાચવાળી તેને ઘેર બેઠી, તારે થી પડપુછ;
 માર્ગ મુકી રહે વેગજો. તારે મોઢે નથી મુછ,
 આલ્યો જ પાસરી વાટેરે; સાખું નંદરાયને માટેરે;
 તું તો કપાનો કાતુડો દાણીરે, પાઉં તને પાંદડે પાણીરે;

કૃષ્ણ—થી છે તારી જાતડી કીયું છે તારું ગામ;
 કાણુ તારા છે માત પીતા, શું છે તારું નામ; ઉભી ૦

રાધા—આહીરની અમે જાતડી મોકુળ મારું ગામ,
 બપુમાણની હું બેટડી રાધા છે મારું નામ. આલ્યો ૦

કૃષ્ણ-ખેલતી નોતી તે ખેલવા શીખી, આવડું ખેલી આવ; ઉભી ૫
વંદાવનમાં નીત ફરે છે તુજને તે શી જાળ.

રાધા-જાળવાળા છે તે હું જાણું, ઢાંઢી રાખો આપ; ચાં ૬
વંદરાવનનો મારગ મેલી નીત તપાસો જાગ.

કૃષ્ણ-ઝાઝા રાખે મેઢાં ગોપી, ઝાઝી રાખે ગાય; ઉભી ૭
છાશ પીને મોટી થઇ, બરવાડની જાત કહેવાય.

રાધા-ગોકુળથી આવી જોવાલણી, મથુરાથી આવ્યો કહાન; ચાં ૮
મારગમાં એકઠાં થયાં તું શેતુ માત્રે છે દાણ.

કૃષ્ણ-ગોકુળની જોવાલણી, મથુરાને મારગ જાય; ઉભી ૯
આઠા કાન ફરી વળ્યો, તારા પ્રીતે પાલવ સાય.

રાધા-હું બેટી બ્રહ્મજાણી, રાધા મારું નામ; ચાં ૧૦
દાણુ સેવાની ઇચ્છા હોય તો આવજો ગોકુળ ગામ.

કૃષ્ણ-નંદ જાગતો નાનડીયો, કહાનજી નામ પ્રમાણ; ઉભી ૧૧
દાણુ લીધા વગર જવા દઉં તો નંદજાગતો આવજી.

રાધા-આણુ માતું તો કંસની, ખીજ ન માતું કોય, ચાં ૧૨
નવનંદ મારે નેહડે વસે, તારો નંદનો કોણુજ હોય.

કૃષ્ણ-કંસ તે તારો કોણુજ છે, મેં વચ્ચ કીધો સહુ ઠામ; ઉભી ૧૩
સંભાળીને ખેલજ રાધા શુદ્ધ ગમ કં સાન.

રાધા-શુદ્ધ ગમ નથી માહરી, તારી ગમ જેમ હોય; ચાં ૧૪
સંભળ છકયા નંદના, તારે મન વિચારી જોડ.

કૃષ્ણ-મનમાં શું વીચારે રાધા, દાણુ સેવાનો સહી; ઉભી ૧૫
તારી માને શું કહીયે, તને વેચવા મોકલી અહીં.

રાધા-આવોને ગોપીના વહાલા, સંભળ કહું તે વેણ. ચાં ૧૬
તારી માને શું કહીએ, તારી પાસે ચરવે ધેન.

કપ્પુ-મેણાં બેણાં કરતી રહેજે મહીયારી મદમોતી;

છાશ પીને ઢહાડા કાઢે, તું તો રંગે થઈ છે રાતી. ઉભી૦ ૧૭
રાધા-કહાનજી કાળા ન કરો ચાળા, મોરલીઓવાળા;

અડધી રાતે શું નાહા તમે, ભરીને ઉચાળા. ચા૦ ૧૮

કપ્પુ-દાણુના દોઢડા લઈશું રોઢડા બીજી ના કર વાત;

તારે મારે ઝખડો થયો, ફાડીશ મહીના માટ. ઉભી૦ ૧૯

રાધા-દાણુના દોઢડા, આપીશ રોઢડા બીજી ન માયે આળ;

દાણુ લીધામાં શું સમજે તું નાતું સરખું બાળ, ચા૦ ૨૦

કપ્પુ-મહીયારી તું મદમોતી હું નાતું સરખું બાળ;

બાળપણું તુજને દેખાડું થાવા દે સંધ્યાકાળ, ઉભી૦ ૨૧

રાધા-સંધ્યાકાળે તું શું બતાવે, સાંભળ કાળા કહાન;

મહી વેચીને આવતાં, આપીશ તારું દાણુ. ચા૦ ૨૨

કપ્પુ-તું રંગીલો રૂપની રૂંડા હું છપીલો કાન,

મહી અપે કે ન અપે તું આપને મારું દાન. ઉભી૦ ૨૩

રાધા-મહીનાં દાણુ હોય ન મોહન, મનમાં સમજે પેર,

મહી પીવાનો અપ હોય તો આવજે મારે ઘેર. ચા૦ ૨૪

કપ્પુ-ક્યારની તું મેણાં દેઠને કાપાં અઢાં વેર;

હેત કરી તું આપવા આવે હવે લાગે કડવાં ઝેર. ઉભી૦ ૨૫

રાધા-કહો તો હરી ઘેરથી આપું, કહો તો પાઉં આવ;

ઢિમાના સ્વામી શામળા તમે મનમાં ન લાવશો કાંઈ, ચા૦ ૨૬

આવો છઠ્ઠડા નંદનારે તમે જોડુળનાં મહીયારી;

વાત તો વિચારીને કહીએ, મારગથી અળગા રહીયેરે. ચા૦ ૨૭

કાન—ધુતારી ધુમટા વાસારે આંજ્યા વીના આંખડી કાળીરે,

હિંચી ને અમલેબડીરે પાતળીઆ અરિધાન;

જેખનીયાનું જેર ધણું હું ઉતારું અભીમાન. ધુતારી. ૧

ગોપી—નાની વયમાં નામજ કાઢ્યું લોક કરે વખાણ,

મ્હેં ખાપ ને આંખડી લાજે માંહે માંહે શું દાણ,

આલ્યો જ પાંસરી વાટેરે સાંખું છું નંદરાયને માટે. આ. ૨

કાન—આ ગોકુળમાં ધણી વસે છે મોટી જાત આહીર.

વહેવાર વાતે લજ્જા જ્ઞાની છે વઢકણીની રીત. ધુતારી. ૩

ગોપી—પાધરી વાટે તે બડેરે જેને હોય જે ખાપ,

એક દાણ લખાવી લાગ્યો, કંસ રાયની છાપ. આ. ૪

કાન—છાપ તો તારો ખાપ કરે છે સેંકડો બ્રહ્માણ,

હમો કુંવર નંદરાયના, ધણું કંસને તણુ સમાન. ધુતારી. ૫

ગોપી—સમજી જોલો શામળારે, લોક સાથે જા લાક;

બીખ માગીને જીવનું માનો પરમેશ્વરનો પાડ. આ. ૬

કાન—ગોપી ગાળ દીધી અઢકરી ને જેરાવરનો જેરો,

બીખ માગ્યાની પેર કહું તું કાન ધરતી ઓરો. ધુતારી. ૭

ગોપી—કાન ધર્યાનું કામ શું છે સમજી મનની વાત,

એવો કે દેખતી નથી કે અડકાડી શકે હાથ. આ. ૮

કાન—આવે નારી ઇન્દ્રાણી તો જાયે મુકી માન,

તારું સર્વસ્વ હુટી લઉં સુંદરી તો મારું નામ છપ્પીલો કાન. ધુ. ૯

ગોપી—જી વરસનું છોકરું ને ચોરી પીતો જાણ,

સર્વસ્વ આપું શામળા તું આવ મારી પાસ. ૧૦

કાન—તું મદમાતી મહીયારી હું નીકટ નાનું બાળ,

બાળપણું તમને દેખાડું થાવા દે સંધ્યાકાળ ૧૧

ગોપી—વિવાહ કરતાં દીવસ વિત્યો, અમળા આકળી ચાય,
પ્રેમાનંદ પ્રભુ જવા દેજો, ગોપી ભાગી પાય.

ગોવાળીયાના હારીયાં.

- દુધ પીઓ જવા દો અમને જ્ઞાને રોકો છો વન,
એકલડી વન કેમ રહું, ધુજો છો મારું તન દુધ૦ ટેક.
- કુમળી આગળી મરડાશે મુકાને મારો હાથ,
હું આવી આગળ થકી પુઠે આવી સમયર સાથ. દુધ૦ ૧
- દીસસે પરણ્યા પીયુ સાથે ઉભા રહ્યું નવ જય,
નંદજીના સમ અળખાં રહે તો પર શું કેમ ખોલાય. દુધ૦ ૨
- પીયુ મારો ચતુર નથી તે, શું જણે ખોલવાની રીત,
તેણે હું પ્રીધુ નહી, જે પુરુષ કહેલી પ્રીત. દુધ૦ ૩
- જે રસ જેણે આખ્યો નહીરે, તે શું જણે નેહ;
નેન નચાવો છો ધણાં, હું પ્રીધુ નહી કાંઈ તેહ. દુધ૦ ૪
- તમ સરખી હોય તેને ચાહો મુકાની મારો હાથ,
બાળપણે એવું કરો જે, આગળ વાધે લાજ, દુધ૦ ૫
- કાલ પીતા પરણ્યાવશેરે, ઉત્તમ સુંદરી નાર,
પરની ધર વસે નહી એ વેદનો વ્યવહાર. દુધ૦ ૬
- સુખ ટળે શરીરનું એ કાંઈ શું ભાગે મન,
ચીતવ્યું તો નવ પામીએ અતી દોહીલા દુરીજન. દુધ૦ ૭
- ચતુર હશે તે જણુશેરે ચતુરામની પેર,
મેં મન તાઈં ઓળખ્યું અવસરે આવજો ધેર. દુધ૦ ૮
- મારગમાં ન ખોલાવીયેરે, આવતાં દેખે લોક,
બાલણુ પ્રભુ રૂપનાથજી, કો આળ ચઢાવે લોક. દુધ૦ ૯

જા જા નંદના મોરાળીયા, તું સેનું માત્રે દાણ.

જો આવીશ દુકંડો તો કંસરાયની આણ. જાઓ. ૨૬.

બૈર જઇ પુછ માતનેરે, છાશ વેચાતી કાલ,

દાણી ચર્મ વનમાં રહ્યો, કોની શીખ્યો તું ચાલ. જાઓ. ૧

મસ્તક ઉપર પાપડીને, અણીવાળાં લોચન;

કરમાં કાળી કામળી કાં વરે મીઠાં વચન. જાઓ. ૨

અંગ માં મોડીશ આવડું તું રાખજે તારો ભાર,

અંચળ ચાળા કઠાન તારા કુતો તારી નાર નહી. જાઓ. ૩

મેં તને નિરમચ સાંભળ્યોરે, વસને વંદાવન,

ભરમે ભોળી ન જાણતો, અતિ કઠણ છે મારું મન. જાઓ. ૪

પાધરે મારગ ચાલીયેરે, મોરાળીયાની સાથ;

છેલપણું નવ કીજાએ, બાલણ પ્રભુ રઘુનાથ. જાઓ. ૫

ઉભી રહે આહરડી, તું બોલતી વાંકા બોલ;

તારી આંખડી તે મેં જોળખીરે, અવર નહી કેની તોલ. ઉભી. ૧

મારમે છોડી અબોલડોરે, હીડતી મોજાડ;

શરી જોઇને ચાલીએ, બૈર કંચ મારા હોય. ઉભી. ૨

સતી સામું ન જાણીએરે, નીચું જોઇને ચાલ;

પરપુરપથી વેગળી રહે, તેની આંખલડી જોળખાય. ઉભી. ૩

દાણ લાગે કામનુરે, અહીં નથી કંસનો ભાગ,

વણ પ્રીછે આવે નહી, આવે તો મારો ભાગ. ઉભી. ૪

આવતાં આવી કામની, કું જે માયું તે આપ.

બાલણ પ્રભુ રઘુનાથજી, અંતર આણી થાય. ઉભી. ૫

ઝોરે આવશે આહીરડા મેં જાત જાણી.	ટેક૦
જીજમ કરો છો જોરાવરારે કંસ રાયને કહીયું	
નીત ઉઠીને દુઃખ દો છો તારૂં જોકુળ મુખીને જાણ્યું, ઝોરે૦	૧
અમે દાણી તે નંદરાયને મન માને તે જાણ્યું,	
કહેજે તારા કંસ રાયને હમે ઉતર દધ્યું.	ઝોરે૦ ૨
તારા સરખાં ઘેર ધણુરે અમને પાએ પાણી,	
તારૂં જોલ્યું સાંપું હું તો નંદકુંવરનો જાણી.	ઝોરે૦ ૩
પાધરે મારગ ચાલીએરે જોવાળીઆની સાથ.	
છેલપણું નવ કીજીએ બાલજી પ્રભુ રઘુનાથ.	ઝોરે૦ ૪

છખીલા નંદનારે, તારી ચાલનો ચટકો જે,	
છોરા આહીરનારે, તારા મુખનો મટકો જે.	
ચટકો તારી ચાલનો, પવનીએ કંચરજાર,	
ધુમકે ધુમકે ધુધરી બાજે, નેનમાં નાચે ચોર.	છખી૦ ૧
તાણીને બાંધે પાધડીરે ઢળકનો મુક તોર.	
શેરીએ લયડતો હીડે, મુખ મોરલી ધનધોર,	છખી૦ ૨
મુખ દેખડાવીને ઘેલાં કાંધાં જાણે હરધ્યાં ઢોર,	
બાલજી પ્રભુ રઘુનાથજી, ચીતડાના ચોર.	છખી૦ ૩

અખુમાન કરી એટડી રાણી રાધા છે મારૂં નામ.	
હધી તણો જે ખપ કરો તો આવજો જોકુળ ગામ.	અખુ૦ ૧
લંપટ સંપટ નાથજીરે કપટી કાળા કહાન	
હધીતણું જે દાણુ લેશો તો કંસને ચાથે જાણુ.	અખુ૦ ૨
વંદાવનની વાટમાં તમે જાને રોકો છો વાટ,	

તારી માતા તો આવડું મોટું લેતી મહીનું માટ,
 રાધા તો દાણુ નહીં આપેરે તમારું યું જોર,
 પીતા મારા જો જાણુશે તો, કરશે પાંસરા દોર.
 સીધે મારગ ચાલીએરે જોવાળીઆની સાથ.
 છેલપણું નવ કીજીએ બાલણુ પ્રભુ રઘુનાથ.

અખુ૦ ૩

અખુ૦ ૪

અખુ૦ ૫

ભાગ ૧૨ મો.

ડિંદાણીના હારીયાં.

વેગજો રહેને વરણાગીયા.

ડિંદાણી લેછને કૃષ્ણ વંદાવન મયાતા.

હારે હું તો શોધી વળી નવખંડમાં જીરે.

વેગજો૦ ૧

„ અલ્યા મહીની મટુકી મારી પુટશે.

„ મારી મોતન ફરી લટ દુટશે જીરે.

વેગજો૦ ૨

„ અલ્યા મોહન તારા કંદમાં,

„ મારી દામણી તુટી તે તારા છંદમાં જીરે.

વેગજો૦ ૩

„ મારું લાખ ટકાનું ચીર ફાટશે.

„ અલ્યા ખેંચ માં ખેંચ માં ફાટશે જીરે.

વેગજો૦ ૪

„ અલ્યા બાલ છડી તારા હાથમાં,

„ મુને રોકી તે જીમનાના પાટમાં જીરે.

વેગજો૦ ૫

„ સવાબાખનો હાર મારી કોટમાં,

„ અલ્યા તાણુમાં તાણુમાં દુટશે જીરે.

વેગજો૦ ૬

„ અલ્યા દાસ રાધેના સ્વામી રોકડા,

„ હું તો મોહી રહી મુછના આંકડા જીરે.

વેગજો૦ ૭

આજની ધડી રળીઆમણી;	
હારે મારા વાહાણા આવાની વધામણી જરે,	આજ૦
„ પુર્યો પુર્યો સોહાસેષુ સાથીઓ જરે,	
„ ઘેર મલપતો આવે તે હરી હાથીઓ જરે.	આજ૦ ૧
„ સખી લીલુડા વાંધ વહાવીએ,	
„ મારા વાહાણના મંડપ રચાવીએ જરે.	આજ૦ ૨
„ સોહાસેષુ ચાર તેહાવીએ,	
„ મારા વાહાણને મોતીડે વધારીએ જરે.	આજ૦ ૩
„ સોહાસેષુ મળજે જે ધડી,	
„ મારા પ્રભુજી પધારે તે ધડીજરે.	આજ૦ ૪
„ રસ મીઠડાએ અતી મીઠડા.	
„ મહેતા નરસૈયાના રવામી કોઈએ દીડડા હોજરે.	આજ૦ ૫

દાણુ લીલાની મરખીઓ,

હારે દાણુ માજેરે દાણુ માજે,	
„ નારી મીઠડીના બોલ બાણુ વાજે.	દાણુ૦
„ કાન કીયા મુલકનો સુખો,	
„ હારે મારા મારગ વચ્ચે ઉમો.	દાણુ૦ ૧
„ મારા મારગ વચ્ચે વજિયોરે.	દાણુ૦ ૨
„ કાન ક્રિયા મુલકનો દાણી.	

„ મારી નવરંગ ચુંદડી તાણીરે.	દાણુ ૦ ૩
„ કાના ક્રિયા મુળકનો મહેતો,	
„ મારા મારગ વચમાં રહેતોરે.	દાણુ ૦ ૪
„ કાન જળ જુમનાંને આરે;	
„ એમાં કોણુ જીતે ને કોણુ હારેરે.	દાણુ ૦ ૫
„ કાન નથી સાકર નથી મેવા;	
„ ખાટી છાશમાં શું આળ્યો બેવારે.	દાણુ ૦ ૬
„ મહેતા નરસંહના સ્વામીને વારી,	
„ ગહિ ગોવાળીયામાં ચારીરે.	દાણુ ૦ ૭

ગરબી ૨ જી

જવાહો મને જ્ઞાને રોકા છો ઘાટમાં,	
હારિ દાણુ બેવા સરખા નથી ઘાટમાં.	જવા ૦ ૧૬
આજ તો અમારે પ્રભુ કામનો દીન છે.	
હારે મારે એકલા જવું છે નાતમાં.	જવા ૦ ૧
માશરે સમ મારી ગાગર નંદી,	
હારે જળ ભરવા જુમનાજી ઘાટમાં.	જવા ૦ ૨
સધળી સધયરો ઉભી જુમનાંની તીરે,	
હારે તેને વચન આપ્યાં છે હાથમાં.	જવા ૦ ૩
મોતીના નાથને સંજે લકને,	
હારે જવું સધયરોના સાથમાં.	જવા ૦ ૪

ગરબી ૩ જી

વાત કહું ઉભી રહેને અલબેલી	
હારે દાણુ રીત ના ધટે તે જાઓ મેલી.	હું વાત ૦ ૨૬

આવો આજ રમજીમ કરતા,

હારે આજ ક્યાં છે સંગતી સાહેલી.

હું વાત૦ ૧

ધુંધટ તાણીને શું જોરમા જાઓ છો,

હારે નથી દેડી જવાખ મન મેલી.

હું વાત૦ ૨

ધ્યાન ધરીને શું ધ્યાનમાં જાઓ છો,

હારે આજ બોણી કરવી છે મારે પેહેલી.

હું વાત૦ ૩

મોતીના નાથ તું હું પ્યારી,

હારે ધણે દહાડે ચમકું આજ બેળા.

હું વાત૦ ૪

ગરબી ૪ થી

જમીન પર જાળનાં દાણુ કોણુ લે છે;

હારે નથી જાણું લેવાવાળો રહે છે.

જમીન૦ ૧

નથી સાંભળ્યું પૃથ્વી ઉપર,

હારે લેવાવાળો અહીંયાં કોણુ રહે છે.

જમીન૦ ૨

નિત્ય નવાનવા ચાળા કરો છો,

હારે એવી કાણુ શીખામણુ દે છે.

જમીન ૩

વચન કાઢો છો પ્રભુ વઢવા સરીખાં,

હારે કોણુ વસ્તી તમારીમાં રહે છે.

જમીન૦ ૪

મોતીના નાથને એમજ કરીને,

હારે જાણી રસ્તો જાકુળનો લે છે.

જમીન૦ ૫

ગરબી ૫ માં

છખીલી દાણુની રીત કોણુ દહાડી,

દાણુ આપો છખીલી લાડી.

છખીલી ૨૬

- ૧ મી જીમનાજીના રે મોટારે આર,
હારે જળ ભરવાને આવોને દહાડી. છબીલી. ૧
- વંદાવનને મારગ જતાં,
હારે હુંતો લેખજી લાગત મારી. છબીલી. ૨
- એવાં વચન પ્રભુ ક્રોધએ ન સાંખે,
હારે એતો સાંખે તે પંચી નારી. છબીલી. ૩
- મોતીના નાથને સર્વસ્વ સોંપ્યું,
હારે જોખી રાજી ધ્યાં છે મોરારી. છબીલી. ૪

ગરબી ૭ ઠી.

- હારિ રક્ષિયા મુજને જવા દીજે, તારે દાણ થાય તે લીજેરે.
રક્ષિયા મુજને ટેક.
- હારે હુંતો જોડુજની પીજનારી, હારે હુંતો મહી વેચવાને ચાલી
૧ „ મારગડે આળ ન કીજયેરે રક્ષિયા મુજને. ૧
- „ મારી સંગની સાહેલીઓ ચાલી હારે મારે માથે મહીની ગોળા
„ લ્યો ખાટા ગોરસ પીજેરે;
- „ હુંતો બ્રહ્માજીની છોડી હારે મને રોકી રહ્યા ગીરધારી
„ મારગ અળગા રહીયેરે. રક્ષિયા મુજને. ૩
- „ ખાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર તનમન અર્પણ કરીજેરે,
રક્ષિયા મુજને.

ગરબી ૭ મી

- હારે મારા ચીર દો વનમાળી હારે હું હું અમળા નારીરે;
મારા ચીર ટેક.
- „ વાલો ચીર હરી હરીને કદમ ચડી બેઠા.

હારે હું છું જળમાં ઉધાડીરે
 ,, ચીર ફેરકે બહલે પીતાંબર લેહગી,
 ,, બે જલશેસે જલ ન્યારીરે
 ,, પાહુ પત્ર કરી નીકળી રાધે.
 ,, કષ્ટ હસત દે તાલીરે.
 ,, બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગોરધરનાગર,
 ,, તમે પુરુષ હમે નારીરે.

મારાં ચીર. ૧

મારાં ચીર. ૨

મારાં ચીર. ૩

મારાં ચીર. ૪

ગરબી ૮ મી

હારે બેની આપનો શામ ખોટો.

ક્યા દોષ દહું કુઅળકારે
 આપ ગએ કામળ નહિ બેળ્યો.

બેની આપનો. ૧

ક્યાં કાગળનો ટોટારે.

બેની આપનો. ૧

જોકુળ મેલી વાલો મથુરા પધાર્યા.

ત્યાં માર્યો કંસરાય મોટારે.

બેની આપનો. ૨

બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગરધર નાગર,

મારું મેલી પીને થયો મોટારે.

બેની આપનો. ૩

ગરબી ૯ મી

હારે કુઅળને જાડુ ડારો,

બસ કીનો શામ હમારોરે

કુઅળને જાડુ. ૧

જાડુકી પુડીયાં સડ સડ મારી,

ક્યારે કરત વધઢ બીચારોરે;

આણી તેરે ગંગાને પેલી તીરે જુમનાં

કુઅળને

બીચમે વહે જળ ધાડોરે,

૪ ધત જોકુળ ધત મથુરા નમરી,
જાવ પીઓ જળ ખાઓરે
કુખજાસે વાલો રંગ રમત હે
હમકુ દુર કર ગયો ન્યારોરે
ખાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
આખર શામ હમારોરે.

કુખજાને૦ ૩

કુખજાને૦ ૪

કુખજાને૦ ૫

ભાગ ૧૩ મો.

ચુંદડીની ગરબી.

રસીયાજી મુઠા હમારી ચુંદડી.

જવાદો જીવણ જળ ભરવા કાજજો.

૪ સખી કહેશે ક્યાં લાગી આવડી,
મોટી મોહન લોકડીઆની લાજજો.

રસીયાજી૦ ૧

ઘેરા હો મુજને જાણી એકલી,

પાછળ આવે સમયરોનો સાથજો,

મનસુખો મનનો હું જાણી ગમ,

એમ કરે નટવર નહિ આવું હાથજો,

રસીયાજી૦ ૨

દુરીજન કંઠ કહેશે મારા કંથને,

રસીયા તને રીસ ધણી છે મનજો

સાસુડી મુજને ખદુ સંતાપશે,

નણીડી મુજને કહેશે કઠણ વચનજો:

રસીયાજી૦ ૩

એવી તે વિદ્યા કેણે શિખવી,

નીત હઠીને આવડો શો હથમાતજો,
 મોટપણે મોટમ કંઈ આવી નહિ,
 છેલ તમારી ના ગઈ છોડવાદજો,
 આપા રહો અડશો માં અલખેલડાં
 આજ કરી તે સાંખે બીજી નારજો,
 શાશ્વત થઈ વળગોછો શા કારણે;
 હું નહીં સાખું તમારો કાંઈ ખારજો;
 ઘેર જઈ કહીશું તમારી માતને
 મુજ સાથે ના બોલો વાકું વેણજો,
 પાતળીયા પાલવ મુકો માફરો.
 ઉર ઉપર શા માટે નચાવો નેણજો.
 આજ પછી તમ સાથે બોલું નહીં,
 દંગ તમારા જાણ્યા જાણવ રાયજો,
 શું કરીએ સામળીઆ સાચું કહું,
 તમ સાથે મુજ મનકું આતુર થાયજો.
 સ્વારથ તો સફળ થશે મન રીઝવે,
 નવ જાણો કંઈ પ્રીત કર્યાની રીતજો,
 શું સમજો ચારી જાણો ગાવડી,
 હણી કહણુ છે પર શું કરવી પ્રીતજો,
 મન વિના કોઈને ના બોલાવીએ,
 માણસ માંહી જય પોતાનો તોલજો,
 આગળથી ચર્ચા જેમજો તે તણી,
 ત્યાર પછી મન ગમતાં કહીએ બોલજો.
 આતુરતા તમ કરતાં અમને હણી,

રસીયાજી૦ ૪

રસીયાજી૦ ૫

રસીયાજી૦ ૬

રસીયાજી૦ ૭

રસીયાજી૦ ૮

રસીયાજી૦ ૯

સાજ તજીને મુખડે ના કહેવાય જો;

પ્રાણુ ગએ પીત કદીના મુકીએ,

મારગ વચે રોકથી શું થાય જો,

વાલાજી વાયું. તે કરીયે માહારં.

કોણુ વારની કહું છું જોડી હાથજો

મારગડો મુકીને અળગા રહો.

કર જોડીને વિનંતી કરે રધુનાથજો.

રસીયાજી ૧૦

રસીયાજી ૧૧

ગરબી ૨ જી.

કહાન કાળારે મારી ચુંદડીના ચોર,

છપ્યા નંદનારે મારા કારખની કોર

ચુંદડી ચોરીને પ્રભુ કદમ ચડયા.

આહેલીના સંગમાં મારી નજરે પડયા.

અજખ તરેહની ચુંદડીને માંહી ઝાઝો રંગ,

વેગળા રહો વરણાગીયા મારં સામ થાશે અંગ.

સાખ ટકાની ચુંદડીને છોડે, ઝાઝા રંગ;

શ્રીકૃષ્ણજી લાડ લડાવે તેમાં જ્ઞાતો પાડ.

ચુંદડી આપો તો પ્રભુ પાયે લાગુરે;

નરસંઘયાના સ્વામી પાસે માન માગુરે

કહાનાં ૨૪

કહાનં ૧

કહાનં ૨

કહાનં ૩

કહાનં ૪

ગરબી ૩ જી.

કૃષ્ણ બોલ્યારે નિકળ જળથી તું બહાર.

આપું ચુંદડીરે લેને ગોપીઓ નાર,

ચીરના વખાણુ કરે માલ નથી એમાં

નગ્ન થઇ હમણાં નાહી દંડ દીધો તેમાં

ચુંદડી તારીનો ખપ નથી મારે;

કૃષ્ણ ૧

સહુ સખી બાર આવો દયોને અત્યારે

કૃષ્ણ ૦ ૨

સહુ સખીએ વિચાર કર્યો જાવું હવે ઘેર;

કૃષ્ણ કેરું કહ્યું માની કરીએ એવી પેર.

કૃષ્ણ ૦ ૩

હારી સહુ બહાર આવ્યાં જોડીને બેઠ હાથ.

ચીર આપી આશા પુરી નરસહયાને નાથ,

નંદજીનો ગરબો.

તમેરે નંદજી ગોકુળ સંચરેરે.

ઉતરવો જીમનાજીનો ધાટજો.

મારી માને નહી હોય ગોકુલેરે

જસોદા જોતાં હશે વાટજો.

તમેરે ૦ ૧

નકરે માત પિતા તે તમે કર્યુરે, અમને બહુ લગાવ્યાં લાડજો;

અમને નાનેથી મોટાં કર્યારે તેના શા માનું પાડજો.

તમે ૦ ૨

મારી છે પચરંગી લાકડીરે તમે વાઝતી વેણ રસાળજો.

તેને તમે સંભારીને મુઝજોરે; રખે ભ્રમ જતા જોવજો.

તમે ૦ ૩

મારી સહજ ગોરી ગાવડીરે, તેને તમે હાથ ફેરવી જોળ્યોજો.

કહે રઘુનાથના સ્વામી નંદનેરે, અમપર કપાદ્રખે રહેજ્યો જો તમે ૦ ૪

ગરબી ૨ જી.

નયણે નીરને નંદજી ખોલીઆરે, અમથી એકલડાં ન જવાયજો,

વાટડી જોતાંને રોતાં હશેરે, કાનજી ત્યાંય તમારી માયજો,

કુ. તો રાખીશ મારા મનનેરે, તમારી માના સમ કયમ રહેશેજો.

માટે ગોવીંદ ગોકુળ આવજોરે, દુરજન મેણુલીયાં બહુ દેશજો.

૧૦

કહો કોણ વંદવન ગઈ ચારશેરે, સાજો કોણ આવશે ઘેરજો,

હસતાં વાણુલીયે કોણ ઉડશેરે, કહો કોણ જાણે તમારી પેરજો ૧૦

કુવર કોને લાડ બડાવશુંરે, કોને વળગાડીશું દામીને;
કોને જમાડીને જમશું અમોરે, કહોને રઘુનાથના સ્વામીને.

ગરબી ૩ જી

જશોદા પુછે પિળિને પ્રેમશુંરે નંદજી ઉત્તર ન આલેજો,
સુખથી બોલે પણ બોલાય નહીરે જાનના બેઘડીયા બહુ સાલેજો;
કારણ કોને મારા કંથજીરે, કુવર ક્યાં મેલીને આવ્યાજો;
સરવજ સોંબ્યાં વસુદેવનેરે, દુખના મેર ક્યાંથી લાવ્યાજો,
આપણે મીત્રાઈ વસુદેવનેરે, આપણે ક્યાંનું હતું વેરજો
આવી આપણા સુતને ભેળવ્યોરે તે રાખ્યો પોતાને ઘેરજો;
કહો કંથજી ત્યાં તમે નવ બોલીયારે, આપણે બોયો છહ્યો છેડીજો
ઐ રઘુનાથનો સ્વામી ગોવાળીઓરે અમર નમર ન જોડીજો.

ગરબી ૪ થી

પ્રજમાં પ્રજ વનિતા વાતો કરેરે મોહનજી મથુરામાં રહ્યોજો;
જોને નંદને ગોકુળ મોહક્યારે વિહલ વસુદેવના થયાજો.
અહીંના સુખમાં ગાયો ચારવીરે બીજું આહીરીયામાં રહેવુંજો
ત્યાં સહુ પુછીને વાતો કરેરે મથુરા નગરીમાં શું કહેવુંજો
મથુરા નગરી દરીને મન વસીરે બીજું કંસરાજનું રાજજો;
જાદુમી દેખીને જાલયાઈ ગમરે માટે ગોકુળ કીધું તાજજો.
ઐ મુક્ત મનોહર જામળોરે સજની સહિને લાગે મીઠાજો,
ઐ રઘુનાથનો સ્વામી ગોવાળીઓરે ત્યાં તે રાજ થઇને બેઠો.

પરચુરણ ગરબીઓ

ચંદ્રાવળીની ગરબીઓ.

માથે મટુકીને મહીડાંતી ગાળી મહીરે વેચે ચંદ્રાવળીરે,
ચેચંચી સેચંતી નગરમાં પેઠી ઠાનુડો છેડ્યો સાહી રહ્યોરે.

ભાગ ૧૪ મો

ગરબી ૧ લી.

તમને શું કહીએરે કામચલાદા છે
 જાપીબન વલ્લભરે પ્રાણ હમારા છે;
 પુણું છું તમનેરે સાચું કહો અમને;
 મારા સમ મોહનરે નહી દુઝાવું તમને
 હઠયાપર હાજરરે ખાતે પુખ્યા છે
 તમ સરખા જીવણરે કાંઈ એક પેશા છે;
 આ દુર્બળ લાતારે ચંદન ચળકે છે,
 મુખને તબોળેરે લોલક લટકે છે,
 આતે શું અચરતરે આવ્યા સેજડીઓ,
 રણછોડના સ્વામીરે અચરતની ઝડીઓ,

ગરબી ૨ જી.

વારે છું વાલભરે અમને અડશીમાં
 વાટેને ઘાટેરે અમને વઢશીમાં
 અમે વહુવારે લાલ લાજ બર્યા
 બોલતા બીજેરે કંથે દેદ કર્યા
 સામુડી સુણસીરે નણદલ નાની છે;
 પ્રીતલડી છે પણરે તમશે છાની છે,
 તમે ઠેના કુંવરરે કહો અમને લાલાજી,
 પાળેલા કહીનેરે સૌકા સાદ કરે,
 એમાં જાતોલજરે પરધેર પેટ ભરે,
 મનગમતાં કીધારે લજ્જ લોપીને
 રણછોડના સ્વામીરે ધન્ય આ જાપીને;

ગરબી ૨ અઝવાળી રાતની

આસો માસે સરદ પુનમની રાતને,	
આંદલીઓ ઉઝ્યોરે સખી મારા ચોકમાં.	૮૬
સસરો મારો દેરા સરખો દેવળે,	
સાસુડી મારી દેરાંરે ફેરી પુતળી	૧
જેઠ મારો અજ્ઞાડીસો મેઢળે,	
જેઠાણી ઝપ્પુકે વાઢળ વીજળી.	૨
દિયર મારો ચાંપલીઆનો છોડળે,	
દેરાણી ચાંપલીયા ફેરી પાંખડી,	૩
નજીદલ માહારી વાડીમાંની વેલળે,	
નજીદોષ તે વાડી માહીને વાંદરો.	૪
પરણ્યો મારો ચતુર સુળણળે.	
તાણીને બાંધેરે નવરંગ પાધડી	૫
એ પાધડીએ દશ દશ આંટાળે,	
આંટેને આંટેરે નવરંગ પાધડી	૬
ગોરીનો પરણ્યો વહાણ કમાવા જાયળે,	
વહાણેથી લાવે ખારેક ટોપરાં,	૭
ખારેક ખાય તો ખટકે ગોરીની દાઢળે,	
ટોપરકું ખાય તો ગોરીને કુંચા વળે.	૮

ગરબી ૩ જ સોદાના ખાળ લવની.

દુર ખેલન મત જાઓ મેરે લાલકુ દુર મિલેગા હાઉ;	૮૬.
મન્છાશક સંખાસુર માર્યો લાયો વેદ છોરાઉ;	
ચાર વેદ અજ્ઞાત દીતો મેં તહાં ન દેખા હાઉરે.	દુર ૧
દુર ખેલન મત જાઓ મેરે લાલન દુર મીલેગો હાઉ.	

વારાહરૂપે ધર પર્વત બામે પૃથ્વી દાઢ ચઢાઉ,	
અહા લક્ષ્મી નિઝદીન આવે માં મેં તહાં ન દેખા હાઉ	દુરં ૧
નરસીંહરૂપે અવતારમેં બડે અસુરકો બે ઉપ જાઉ,	
બડો દેવ હીરણ્યાકશ્યપ માર્યો મેં તહાં ન દેખા હાઉ,	દુરં ૨
વામન રૂપે છેલ્લો જલ રાજા પગલાં ત્રણ ચઢાઉ,	
ઈંદ્રાસન ઈંદ્રકો રાખ્યો મેં તહાં ન દેખા હાઉ,	દુરં ૩
ફરશ્વરામ અવતારમેં બડે બડે અસુરકો બે ઉપજાઉ,	
ક્ષત્રી મારી નક્ષત્રી કાઠી મેં તહાં ન દેખા હાઉ.	દુરં ૪
રામચંદ્ર અવતારમેં દસ મુસ્તક છેદી હાઉ.	
સોનેકી લાંકા ખાખ કર ડારી મેં તહાં ન દેખા કોઉ,	દુરં ૫
જમનાકે તીર ધેન ચરાઈ જુગ જની મિચરાઈ,	
શેષ પાતાલ કાલીનાગ નાચ્યો મેં તહાં ન દેખા હાઉ.	દુરં ૭
બાંધો મન મોહન ભકતવત્સલ બળ જળ.	
જમના અર્જુન વૃક્ષ ઓધારે મેં તહાં ન દેખા હાઉ;	દુરં ૮
બાલાપનમેં મૃતિકા ખાધી ચઉદ લોક દે જલાઉ;	
સુરકે રવામી તેરી અદ્ભુત લીલા મુખે કહી ન જાઉ,	દુરં ૯

ગરબી ૪ થી.

હાથ વણુડી મારી મટકી કુટી દધી વેચંતા લુટીરે.	
પીતલ લોટા જળે ભરાવું ઘાતણુની ચતુરાધરે	
ચીની તે પ્યાલા તેસે ભરાવુ મર્દનની ચતુરાધરે	હાથં ૧
ત્રાંચા કુંડી જળ ભરાવે નાહાવણુની ચતુરાધરે.	હાથં ૨
સેવ સુંવાળી લાવથી રંધાવું, ભોજનની ચતુરાધરે,	હાથં ૩
પાન સોપારી ભવિંગ મંગાવું મુખવાસની ચતુરાધરે,	હાથં ૪

ગરબી ૫ મી.

ઝુમકદાર શીદ તોડયો હો રાજ મારો ઝુમકદાર શીદ તોડયો.
 દારની પડી છે ત્રણ જોગો હોરાજ મારો ઝુમકદાર શીદ તોડયો.
 જળ જીમનાનાં નીર ભરવાં ગયાંતાં ઘટ મારો શીદ ફોડયો. હો.
 વંદ્રાવનને મારગ જાતાં કાંડુ ઝાલીને દાર તોડયો. હો.
 વંદ્રાવનને ચોકે રમતાં કુડાં વચન કોણુ બોલ્યો. હો.
 પ્રીત કરી પશુ કરતાં ન આવડી નંદ આહીરનો છોરો. હો.
 મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર આવ્યાને નટવર ઝોરો. હો.

ગરબી ૬ ઠી.

ગગરી ઉતારે વનમાળી મટુકી ઉતારે વનમાળી

ઉતાર ઉતાર જલદી ઉતારે વન

મેરે શીરપર હો ગમ બારી.

ગગરી ૦ ટેક.

સુનેકી ગગરીને રૂપના ઉઢાણી ભર ગમ રાધે પ્યારી ગ ૦ ૧

જળ જીમનાકી ચીકણી મટુકીયાં લગ ગમ રાધે પ્યારી, ગ ૦ ૨

મેં પ્હેરી કસુંબલ સાડી તેરી મુમટકી છમી ન્યારી ગ ૦ ૩

મેં પ્હેરી જરકસકી ચોળી તેરે મોરમેકી છમી ન્યારી ગ ૦ ૪

મેં પ્હેરી મોતનકી માળા તેરે ગજમાળકી છમી ન્યારી ગ ૦ ૫

ધન્ધર પુજવા વિષે.

ગરબી ૭ મી.

(હું તો ધન્ધરને પુજવા નીસરીરે લોભ એ—રાગ.)

જામ સલુણા કુંવર નંદતારે લોભ,

તે મને નાંખી દંદમારે લોભ

શામ ૦ ૧

હું તો ઝબકીને જોવા નીસરીરે લોભ	
ઝોઢવાતું અંખર વીસરીરે લોભ	શામ૦ ૨
હું તો ગાવલડીને દોવા નીસરીરે લોભ,	
શેલો લીધો ને તામડી વીસરીરે લોભ.	શામ૦ ૩
હું તો દરશન કરવાને નીસરીરે લોભ,	
સાળુ પહેર્યા ને ચોળા વીસરીરે લોભ.	શામ૦ ૪
હું તો જુમના તે જળને નીસરીરે લોભ,	
ગાંજેર લીધી ને ઘડો વીસરીરે લોભ.	શામ૦ ૫
જમતાં તે જવણુ સાંભર્યારે લોભ,	
કઠે ન ઉતરે કાળાંઝોરે લોભ,	શામ૦ ૬
વલવના સ્વામી શ્રી હરીરે લોભ,	
તન મનર્થા હું તમને વરીરે લોભ.	શામ૦ ૭

ગરબી ૮ મી.

શામળીયા લાલ સાસુડી સંતાપે કહો કેમ કીજીએ,	
ક્યાં જઇએ હરી ધરેમાં બેશી રહીયે તો રાંડ ખીજશે;	
મારી સાસુ શાંખડી છે એવી નણુદલને નાતરે દેધ પહેલી.	
તે તો વાત નથી કહેવા જેવી.	શામ૦ ૧
મારો સસરો સાધુજન ધણો મને આશરે છે તેના તણો.	
મારો જેઠાં ખંપડો ખુદ્ધિ વનો,	શામ૦ ૨
મારો દિયરીયો હઠયા મેલો તેતો હડાઇ કરવા સઉ પહેલો.	
એનો દુષ્ટ ખુદ્ધિ ઢાંકી મેલો,	શામ૦ ૩
જણે સુડી વન્ને સોપરી હું તો અનાયની છું તમારી;	
પદ ગારો વહલ વિચારી.	શામ૦ ૪

ગરબી ૯ મી

ઝો જસોદાજી આવડો લાડકરાયો લાલ ન કીજીએ,

ચાલો ત્યાં સુધી સુતના પ્રેમ ચરિત્ર દેખાડી દીજીએ

ટક.

વાલે કહિતક કીધું મંદીરમાં

ઝેણે માંખણુ પેડો લીધો કરમાં,

ઝેણે માંકલડાં પાલ્યાં ધરમાં;

ઝો જસોદાજી. ૧

વાલો સંતાડ્યાં શેધી કાડે

હોયે હંચા પણુ હેઠાં પાડે:

ઝેતો ખાય ખવરાવે વણુ સાટે.

ઝો જસોદાજી. ૨

વાલો સુતાં બાળકનાં અંગ મોડે,

મારાં બાંધ્યાં વાછરૂ છોડી મેલે;

દહી ગોરસ દુર ચકી ફેડે.

ઝો જસોદાજી. ૩

દયા પ્રિતમના સ્વામી રસીયા.

દહી ગોરસ પર આવે પશીયા.

ધન્ય ભાગ્ય અમારૂં વ્રજમાં વસીયા;

ઝો જસોદાજી. ૪

ગરબી ૧૦ મી

ઝો હોગળી અંખોડો ગુથાને વાકો મેલ તું

તું મુકીદે લિપણું તારું રંગમાં રેલથું

વરણુગીમાં છે વાંકી તેને મારગ જતાં મેં ઝાંખી

તું સમજી લેને અહીંયાંયાં,

ઝો હો. ૧

શણુગાર સજીને આવો ને તમે મારા મનમાં લાવોને

તમે કાક સંગાયે કાવોને.

તારો લટકો જોઈને લોભાયો હું નંદ જસોદાનો જયો.

સખી દયા પ્રિતમનો દેવાયો,

ઝો હો.

ગરબી ૧૧—૧૨

મેલો મેલો કાનજી જવા દો જાલવજી અમ ઘેર સસરો રીસાળારે
તમારાં સસરને બીજી વહુવાર આણી આલું તમથી ધુંધટ તાલે
આધેરારે માથે. ૧

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી કાનુડો છેડલો સાહી રહોરે.
મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાલવજી અમ ઘેર સાસુ રીસાળવારે
તમારી સાસુને બીજી વહુઆર આણી આલું તમથી પાએ પડે
આધેરારે માથે. ૨

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી કાનુડો છેડલો સાહી રહોરે.
મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાલવજી અમ ઘેર જેઠ રીસાળવારે
તમારા જેઠને બીજી ભોજાઈ આણી આલું તમથી ધુંધટ તાલે
આધેરારે માથે. ૩

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી કાનુડો છેડલો સાહી રહોરે
મેલો કાનજી જવાદો જાલવજી અમ ઘેર દીયર રીસાળવારે;
તમારા દીયરને બીજી ભોજાઈ આણી આલું તમથી હોરી ખેલે
અદકેરારે માથે. ૪

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી કાનુડો સાહી રહોરે;
મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાલવજી અમ ઘેર નણ્ણદી રીસાળવારે;
તમારી નણ્ણદીને બીજી ભોજાઈ આણી આલું તમથી માથાં ગુથે.
અદકેરારે માથે. ૫

કડવે વચને ગોપીકાં એમ મેલો મેલો મારો પાલવ નીર્લજરે
દુર્નંદ દેખે તમે નહિ બાળં છાતી ધડુકે માહારીરે માથે.
તોય ન સમજે છોગાળો છબીલો પાલવ સાહી હોમો રહારે.
માથે. મહી ૭

ચીર છૂડી ચંદ્રાવળી નાહી કાનુડો હાથ ધસી રહોરે.

ગરબી ૧૩ ચી

આવના આવના આવનારે, શામ મોરી ગલીમેં આવનાઃ
 આવના તો દુરસે ખતાવનારે શામ મોરી ગલીમેં આવના
 તેરેરે ખાતર ખાગ બનવાયો ડુલનો હાર ગુંથાવનારે. શા૦ ૧
 તેરેરે ખાતર દહી જમાયો ખાલા ભરી ભરી પાવનારે શા૦ ૨
 શેવ સુવાળી ભાવશીરે રૂચી રૂચી ભોગ લગાવનારે શા૦ ૩
 લવીંગ સોપારીને એલચીરે પાતુકી ખીડીયાં ચાવનારે શા૦ ૪
 ખાદ્ય મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર ચરણકમળ ચીત ભાવનારેશા ૦ ૫

ગરબી ૧૪—છલની

હારે અલ્યા વાંકી ન પહેરીએ પાધડી;
 " તારી પાધડી પાડુએ ખવરાશેજીરે વેગજો રહેને વરણાગીયા.
 " અલ્યા નેન કટાક્ષ નવ કીજીએ.
 " તારાં નેણુલાં તે મેણુલાં ખવરાવશેજીરે વેગજો ૦ ૧
 " અલ્યા ખંગી લેલાટ નહી લેખીએ
 " તારી ખંગી તે કઢંગી કઢાવશેજીરે વેગજો ૦ ૨
 " અલ્યા પાન ખીડા નવ ચાવીએ,
 " તારાં પાન તે બાન બૂલાવશેજીરે. વેગજો ૦ ૩
 " અલ્યા વગર વિચાયુ" નવ ખોલીએ;
 " તારાં વોલ ખોલવા થકી થશેજીરે. વેગજો ૦ ૪
 " અલ્યા વિશેષ કેશ ન વધારીએ
 " તારા કેશ તે વેશ વધારશેજીરે વેગજો ૦ ૫
 " અલ્યા કડકડતાં કેડીઆં ન પહેરીએ.
 " તારાં કેડીઆં તે ખેડીઓ ધલાવશેજીરે. વેગજો ૦ ૬

હારે અધ્યા વેઢે મઢીશ નહી આંગળાં.

" જશે વેઢ બનીશ જોને જાંગલાજરે

વેગળાં ૭

" અધ્યા હીરકારી ધોતીઆં ન પહેરીએ.

" તારા ધોતીઆં ધુળ ખલાવશેજરે.

વેગળાં ૮

" અધ્યા ચમકતી મોજડી ન પહેરીએ,

" તારી મોજડી તે રોજડી ધરાવશેજરે.

વેગળાં ૯

" અધ્યા ખમે દુઝાલા ન નાંખીએ;

" તારા દુઝાલા નામ દુઆવશેજરે,

વેગળાં ૧૦

" અધ્યા અતર પુલેલ ન વહેરીએ,

" તારાં પુલેલ તેલ ઠાલશેજરે.

વેગળાં ૧૧

ગદબી ૧૫ મી.

મારું સોનાનું છે બેકુરે છેત્ર છખીલા ઓગાળા,

મારી રૂપાની હિઠાણીરે

છેલ છખીલાં

હું તો સરવર પાણી ગઈતીરે

છેલ છખીલાં

મને કાળે બળદે મારીરે.

છેલ છખીલાં

મારા આછા સાળુ ફાટયારે,

છેલ છખીલાં

ઓ ગોકુળ ગામના દરજરે

છેલ છખીલાં

મારા આછાં સાળુ બરોરે

છેલ છખીલાં

મારી સાસુ ન જાણે શીબ્યારે

છેલ છખીલાં

મારી નણુંદ ન જાણે ઓટયારે

છેલ છખીલાં

મારી જોડાણી ન જાણે ઢાંકયારે

છેલ છખીલાં

તારો સાંધવાનો સવવૈયારે,

છેલ છખીલાં

તારો ઓટયાનો રૂપયોરે,

છેલ છખીલાં ઓગાળાં

૧૫૯
ગરબી ૫૬ મી.

મારાંરે સ્વામી બોલોને વાલા,	
બસોમતી નંદ તણા લાલા	મારાં ૦ ૨૬.
સેલીરે મધ ગોકુળમાં બમતી,	
બીજરે કોઇની વાતો નથી ગમતી.	મારાં ૦ ૧
એવીરે તમને કોણ મળી ટુટી;	
જેણે મારું ચીતકું લીધું લુટી.	મારાં ૦ ૨
વાલાંરે તારી વાટલડી જોતી,	
આંસુડી બરી બરીને રોતી,	મારાં ૦ ૩
શુંડારે લોક ભરમાવ્યા હમને,	
તેથી તમો મળતા નથી હમને	મારાં ૦ ૪
વાલાંરે તમને કશું નહિ કહીશું;	
મોહન તારી મરજી મુજબ રહીશું.	મારાં ૦ ૫
આજુરે હવે શું કહીએ તમને,	
મોહનવર મેહેર કરો હમને,	મારાં ૦ ૬
એવું મુણી આવ્યા ગીરધારી	
દીધું આર્જીગન ત્યાં મોરારી,	મારાં ૦ ૭

—
ગરબી ૧૭ મી-મેંદી વિષે.

મેંદી મેંદી શું કરોને મેંદી મોટાં આડ;	
એક ડાળું હલાવીએ તો ડાળાં હાલે ચાર સહીયર મેંદી લેશારે.	
મારી સાસુએ એમ કહ્યાં જે વાસીદાં વાળા મેલ.	
મેં બોળાએ એમ સાંભળ્યાં જે કચરા વેરી મેલ.	સહીયર ૦
મારી સાસુએ એમ કહ્યાં જે પાણી બરી મેલ,	

મેં બોળીએ એમ સાંભળ્યા ને મેંડાં ફાડી મેલ.
 મારી સાસુએ એમ કહ્યાં ને રાધણાં રાધી મેલ;
 મેં બોળીએ એમ સાંભળ્યાં ને કહસેડાં ફાડી મેલ.

સહીચર.

ગરબી ૧૮ મી ફકીરીની

લેના ફકીરી કયા દીલગીરી, સદા મગનમેં રહેનારે ટેક
 કાઠ દીન પેંડા કાઠ દીન બરશી, કાઠ દીન ફકમ ફકારે. લેનાં
 કાઠ દીન હાથી કાઠ દીન ઘોડા, કાઠ દીન પાંડિસે ચલનારે લેનાં
 કાઠ દીન બગલા કાઠ દીન બગીચા કાઠ દીન બંગલ ઢેરાંરે લેનાં

ગરબી ૧૯ મી ચોરાના બેસણાની

હાંહારે કે ચોરા જોખનના, હાંહારે કે બેઠક મોટાની;
 " કયા બાપ બેઠા છે, હાંહારે જીવજીભાઈ બેઠા છે,
 " હાથેથી પાન આપે, હાંહારે કે આપતાં વાર લાગી
 " કે સોટીએ સાત મારી, હાંહારે ટપલા ત્રણ માર્યા.
 " કે હીકા નવ માર્યા. હાંહારે કે માથળા આ માટે.
 " કે નથી વાંક હમારો, હાંહારે વાંક છે નજીદીનો,
 હાંહારે કે તેણે મને મરારી.

ગરબી ૨૦ મી ખરતણની.

ખતરીવાડાની ખતરણુ લાલ હંબોડારે,
 ખતરણુ આવી બેઠી ગોખ લાલ હંબોડારે;

તે તો મોડાતીનો શાક લાલ હંખોડારે,
 શાક છાના મેંડા લાવે કે વાલ હંખોડારે;
 પેલી ખવરણને ખવરાવે કે લાલ બફોડારે;
 મોઢું ભોતી બારીએ બેસી રૂએ કે લાલ હંખોડારે;
 એની સાસુ આંસુ લુહા કે લાલ હંખોડારે;
 વઢુર આવડી થી છે પેર લાલ હંખોડારે;
 ખતરણ કાલે જશે લાલ હંખોડારે;
 આપણે કરીશું લીલા બહેર લાલ હંખોડારે;

ઝરખી ૨૧ મી.

અચકો મચકો કારેલી

તમને કંઈ વઢુ ગોરાં ગમશે લાલ અચકો મચકો કારેલી
 અમને રૂખી વઢુ ગોરાં ગમશે રાજ
 એ ઠીંગણીને શું કરશે રાજ
 એ ઠીંગણી કામણુગારી રાજ
 એને લચી નીચી મેડીએ બેસારશું રાજી
 એને ટોપલો ધરાણું ધાબશું રાજ

અચકો.

અચકો.

અચકો.

અચકો.

અચકો.

ઝરખી ૨૨ મી,

સુણ ચતુરસુળણ પરનારી શું પ્રીત કણુ નવ કીજીએ
 નજી પ્રીત કરી પરનાર તણી, એને હપડે રૂપણુ ચાપ લણી;
 એણે કુળની લળ્યા કાંઈ ન ગણી
 તમે પહેલા મળશે દુતીને, તારું સરવજ લેશે ધુતીને;
 પછી રહેશે અંગ લણુતીને,

સુણ. ૧

સુણ, ૨

તમે મેઠા મુંઠા મરડીને, તારાં કાળજી આશી કરડીને;

નહી મુકે નસ આંતરડીને

તને ગ્રેમના પ્યાલા પાઇને, તારાં સુરવે મેલે વાહીને;

તને કરશે ખોખું ખાઇને

સુચ, ૩

પ્રીતમના સ્વામી છે પ્યારા તમને ગોખીએ કરે કાલાવાલા;

તમે હરજન દોને મોરબીવાળા,

સુચ, ૪

ગરબી ૨૩ મી.

ગરજ તમને મેં દીઠા ગીરધારી,

મતલખીયા છે મોહન મેંધારી

ગરજ ૦ ૧

મનેરે માયા ભાગી છે તારી

મારે મન ઝાઝી છે મોરારી;

વાહારે મને શા માટે વિસારી

ગરજ ૦ ૨

પહેલીરે મને ખબર આવી પડતી;

એની સાથે પ્રીત નહિ કરતી;

વાહા મને મેલી ગયા રડતી

ગરજ ૦ ૩

મેં તો જાણ્યું ઉજળું તે દુઃખ હશે

તેનેરે ખાને વાહી મને જાણે;

રહીતી હું તો તારા વિશ્વાસે

ગરજ ૦ ૪

જશેદા કાન તમે કાળા

કર્યા બહુ આંખે તણા ચાળા

તે પર હું તો મોહી હું નંદલાલ

ગરજ ૦ ૫

હેવેરે હરજન બહું થયું ગીરધારી.

ક્ષમા કરો મુક થઈ છે અમારી

ચાંદને રહી છું દાસી તમારી.
પ્રીતમના સ્વામી મને મળીયા;
દુઃખરે મારા જન્મ તજ્યાં ટળીયાં,
જોખીરે સહુ આનંદથી મળીયાં.

ગરબ ૫

ગરબ ૬

ગરબી ૨૪ મી.

નહી મેલુંરે નંદના લાલા છેડેલો નહી મેલું,
તારે છેડેલે ચંપા માર કે છેડેલો નહી મેલું,
આત પાંચ જોખી ટાળે મળીને, વચમાં કાનુડો કાળારે,
કાળો છે પશુ કામચુકારો; એની આંખલડીને આળો, છેડો ૧
વાંકી મેલે પાલડીને, કાને જુડા મોતીરે,
જેનો વર વરણાગીઆ તેની ખાયડી લકડે રોતી; છેડો ૧
કચકડાની ઠાપલીને, માંદી બરી છે મેશરે,
જેનો વર વરણાગીઆ, તેની ખાયડી કાળી મેશ; છેડો ૩
કેળાં પીરસું કાતરીયાને, આંખા પીરસું ઘોળારે,
મન બાવતો મગલળ પીરસું પુરણપોળી છેડો ૪
મુંઆછની ઉંચી નારી ઘોળકડી પુતારીરે,
નહીયાહનું નાક વઢાણું શોરકડી ગલીદારી. છેડો ૫

ગરબી ૨૫ મી.

કાળજડું માર્યું કાચુંરે છેલ છલીલા
તેં તો ચીતડું મારું ચોચુંરે રાજ રંગીલા,

વાલાજી અમે જોરી સહુ યુમાને બરેલી,
તેં તો સધળું નાખ્યું ઢોળારે,
વાલાજી મારા રીતો તે બીના પુરખને પીડે,
સહુને હમતે ફીડેરે,

છેલ છબીલાં ૧

વાલાજી નરના મોહની નારીરે વાત સાચી.

છેલ છબીલાં ૨

તુજ આગળ વિદ્યા કાચીરે;

છેલ છબીલાં ૩

વાલાજી અમળા આતુર પણ આતુરતા નવ હામે,
હીડા ભંગ કરી નાખેરે.

છેલ છબીલાં ૪

વાલા મારા ચીતડાની વાત કહું છું છેલી;

તુજ માટે લગ્યા મેહલીરે.

છેલ છબીલાં ૫

વાલાજી દયાના પ્રભુ મંદીરમારે આવો ભાગ્ય મોડું,

સેજલડીએ પાય પસોટુરે,

છેલ છબીલાં ૬

ગરબી ૨૬ મી.

મને મળીયા છે મોરારી પનધટ જતા,

મારી આંખલડી તો ઠારીરે, પનધટ જતાં,

વાલાજી મારા ઝોચીતાની આવારે જોરી,

જુમનની તીરે રોડીરે, પનધટ જતાં,

વાલાજી મારા આવી ઉભા છે મારી જોડે,

મેહલીયું મારું ફીડેરે પનધટ જતાં,

વાલાજી મારા હાર હીરાજીનો તોડથો,

મારો ચોચો સાહીને મોડથોરે પનધટ જતાં,

વાલાજી મારી સાસુડી ઘેર સંતાપે;

નાની તજુદી બહુ રંજડેરે પનધટ જતાં.

વાલાજી મારા રવીંદાસના છે રંગી,
મારા જનમોજનમના સંગીરે પનપટ જાતા.

ગરબી ૨૭ મી.

અમને હમકતે શું છાંડેરે, છેલ છખીલા,	
આવડો અમ ઉપર શું આડોરે, રાજ રંગીલા.	૫
વાલાજી મારા ચહટે સંભાળી ચાલો,	
ગોવીંદજી ગાળો ખાશોરે છેલ છખીલા.	૨૬
જલાજી મારા હેરણીઆ આવીને શું હેરો,	
કાંઈ રાજ છે કંસ કડેરે છેલ છખીલા.	૧
વાલાજી મારા ચકતી ચાલે રંગ લાગ્યા,	
મારે બચ તો સહુનો બાગ્યોરે છેલ છખીલા.	૨
વાલાજી મહીની મદુદા મારી દુટે,	
કાંઈ મોતન માળા દુટેરે છેલ છખીલા.	૩
વાલાજી તારી આંખ દીસે કામચુકારી,	
તેને મોહી છે વ્રજની નારીરે છેલ છખીલા.	૪
વાલાજી મારા રવામી, રવીંદાસના સોહાગી,	
અને પ્રીતી તમારી બાગીરે છેલ છખીલા.	૫

ગરબી ૨૮ મી.

પાતળીઆ પાલવ મેલોરે, પાયે પડું છું,	
છખીલા છોડો મેલોરે પાયે પડું છું.	૧
વાલાજી મારા વંદાવન વણુજે જાતાં,	
શીદ મને રાઠાછોરે પાયે પડું છું.	૨
વાલાજી મારા મહી હલમશે મારં,	
કાંઈ જહને કહેશે જાંડુરે પાયે પડું છું.	૩

વાલાજી મારા કામ બહુ છે ઘેર મારે;
 શું રોકો જીમના આરે પાયે પડું છું.
 વાલાજી મારા લોક જાણે એતું વારે.
 અમે સામુની વાહુવારે પાયે પડું છું.
 વાલાજી મારા કંથને કપડે જાણી,
 કાંઈ સળ દે પરમાણેરે પાયે પડું છું.
 વાલાજી મારા સ્વામી રવીદાસના સેહાગી,
 મને માયા તારી લાગીરે પાયે પડું છું.

ગરબી ૨૯ મી.

કાંચલડી કંકાડીને વાડકીમાં પાણી;

નહાનો વર નવડાવા બેઠી સમડી લખ ગઈ તાણી,

લાલ કેમ કરીએ. ટક.

મારા કરમે કળેડું લાલ કેમ કરીએ,

મારે જીમમાં વગોણું.

લાલ કેમ.

મારે સઠયરોમાં મેણું.

લાલ કેમ.

ટાપલામાં બાલી હું તો કાકાબળીઆ ગઈતી,

કાકાબળીએ પુછ્યું તારો શો સગો ભાગે.

લાલ કેમ.

બાહજીનો બેટો ને નજીહીનો વીરો,

નહાનો છે પણ કંથ.

લાલ કેમ.

રોટલા ધડું ત્યારે ચાણુદારે માગે.

હજી લખને દીકા મારે હાથમાં સાલે,

પાણીડાં જાલ ત્યારે કોડો વળગ્યો આવે,

ધજી લખને દીકા મારે હાથમાં સાલે.

લાલ કેમ.

૧૫૭

હાથ પથ દોરડીને પેટ મોટું જાળી,
હરડે જામ કળસે મેસે, સમડી પાડે ઢોળી.

લાલ કેમ

મરખી ૩૦ મી.

સોના કેરં મેડલું મોહન, રૂપલા ઉઠાણી હાથે, મો.
સરોવર પાણી સંઘર્યાં, મો. કહાને કાંતર નાખીઓ. મો.
ધડો કુટ્યો નીર વહી ગયાં. મો. વાલા ચોરીસ માટ્યાં નીર. મો.
સાસુ અમારી ખીજરો. મો. નથુંદ દેશ ગાળ. મો.
દેરાણી જોડાણી મારશે, મો. વાલા શોધ્યનું છે ઘેર સાલ મો.

મરખી ૩૧ મી.

ખેલત કાંકણી ઝળકી ઓ રસીયા,
સોના તે કેરં મારં મેડલું હો રસીયા, રૂપલા ઉઠાણી હાથ, ખે.
વાટે જતાં વટેમાર્ગુ હો રસીયા, બાઈ વીરા ધુસો ચડાવ. ખે.
તારો ધડો તે ગોરી તોછડો હો, ૨૦ તું તો સારા ધરની નાર. ખે.
તારા સરખા તારા જોવડા હો ૨૦ તેનો મારા આપના ગુલામ ખે.
કેડ મરડીને ધડો મેં ભર્યો હો ૨૦ તુટી મારા કમખાની કસ ખે.
બાઈ દરજડા વીરા વીનવું હો, ૨૦ ટાંકા મારા કમખાની કસ ખે.
ટાંકે ટાંકે મેલ ધુધરા હો ૨૦ હમડે લખજો મોર ખે.

મરખી ૩૨ મી

જીરે જુલવાને આવો રાજ ૨૬૦
શ્રી ચંદ્રમામાજીના આગમાં જીરે, જુલવાને
ધારો છો તે વાત આજ લાગમાં જીરે ૧

મળ્યાં રાધકાં ચદરાવળી છે	ગુલ૦ ૧
મસલત કરીએ બે જોડાં મળીએ છે,	ગુલ૦ ૨
ત્યાં તો વાટીકામાં હીડાએ મંગાવીએ છે	ગુલ૦ ૩
માંહી પ્રાણજીવન પધરાવીએ છે,	ગુલ૦ ૪
ધમર ધડા છે ધણી વૃક્ષની છે,	ગુલ૦ ૫
ન્યુનતા તથી એક ધણી છે,	ગુલ૦ ૬
લલિતાનાં વચન સુણી છેડો છે	ગુલ૦ ૭
તતક્ષણ પધાર્યાં અલખેલડો છે	ગુલ૦ ૮
હીડાએ બેડાં છે બન્ને બેલડી છે	ગુલ૦ ૯
ઝુકી ઝુકી ઝુલારે સાહેલડી છે	ગુલ૦ ૧૦
વીધવીધના વાજાંત્ર વેણા વાય છે છે	ગુલ૦ ૧૧
નહતમ નારી હીડોળા ગાય છે છે	ગુલ૦ ૧૨
રસ તણે સમુદર લુરાં ખાય છે છે	ગુલ૦ ૧૩
તેમાં દાસ દ્યો ગુણ ગુણ ગાય છે છે	ગુલ૦ ૧૪

ગરબી ૩૩ મી ઉંદરની

ઉંદર કર કરે છે રે દુઃખડાં કાને કહેવા બધાં.	
અમને નીત્ય નડે છેરે ધરમાં કેમ કરીને રહીએ,	
ધર મધ્યેથી દોડી આવે બીજાના પર બેશે,	
કુંડી કુંડી ચાંચજ મારે, ખમર ન તેની રહે	ઉંદર૦ ૧
માર પહોરની રબની માંહે, એક ધડી નવ બંધે,	
નીંદારામાંથી જાગી ઝમકી, તવ મારી કાય કંપે,	ઉંદર૦ ૨
પોથી પુસ્તક કાપી નાખ્યાં બાકી ન રાખ્યું એક;	
ઝાલી ઝાલી ચાકી મયો, પાર ન આવ્યો છેક,	ઉંદર૦ ૩

ધાતી ચોથી કાપી ખાધી, દોરી કાપી આખી,	
અમોટીયું અંગરખું કાપ્યું, તેના સુરજ સાખી	ગિંદર ૪
જળ પીવાનું ખોટી ગયાને તેલ દોળી દીધું;	
બરણીમાં ખાકી રહ્યું તે સરવે મળીને પીધું	ગિંદર ૫
ચુંચુંચુંચું ચીસો પાડી, બોંડી અંત્રી પાડે,	
ઢંઢેરીને હાંકી કાઢે ત્યારે દોટયો ઝાઝી કાઢે.	ગિંદર ૬
ગણપતીની ચોથ કદીએ તે કરવાં નથી ચુક્યાં;	
લસલસતા લાડુ કરી ઉંદર મામાને ચુક્યા.	ગિંદર ૭
દીવો એ બળતો રાખું તો દીવેટ તાણી ભય,	
એમ કરીને ઉંધી ગયા તો લાંકા જેવું થાય;	ગિંદર ૮
જે દીવસ ગામ ગયાતા, તે દીવસતા ઘરમાં પડીયા;	
કોઠી પેટી કાપી ખાધી, એ રીતે મને નડીયા;	ગિંદર ૯
પાંજરા મુકી મુકી ચાક્યો, તોએ ઝાલ્યો નવ ખુટે;	
આવાનું ઉધાડી નાખી, બજે ગોળનું ગાડું લુટે	ગિંદર ૧૦
એ પ્રાણીને શું કરીએ મને રીસ રહી છે બાપી;	
માળા તારી ફેરવાની ગોમુખી સુધ્ધાં કાપી,	ગિંદર ૧૧
નીત નીત દુઃખડાં અમને દે છે. ક્યાં ધર મેલી બધાએ નાસી;	
અકત પીતાંબર એમ કહે એને મળજે વાદની માસી.	ગિંદર ૧૨

ભાગ ૧૫ મો

ગરબો.

(પુનમ ચંદની—એ રામ.)

બહેને! પતિવ્રતા નિજ ધર્મ તમે સ્વીકારજોરે
રહેજો પતી સેવામાં હાજર રેજો દીનને રાત;

પામે મુક્તિ પદને મુખ ધણું સંસારમારે.

૧

સત્ય વચન સૌ બોલજો નજ પતી સંગાથ,

સાચુ સસરા સર્વને સાચી કહેજો વાત,

રાખી નમ્રતાને માન થકી બોલાવજોરે,

વર્તી સદગુણથી રાખો સહુને પ્રસન્ન.

પામે. ૨

નેત્ર નેહ નવ રાખશો, પર પુરૂષની સાથ,

પીતા પુત્ર ગણી તેહને બોલો સૌ સંગાથ;

ઠૂઠા મશ્કરી કરીને બહુ નવ બોલવું રે'

વળી ઝીકાંતે નવ કરવો ગુપ્ત વિચાર

પામે. ૩

દાગીના નવ પેખવા નીત જોવું પતી મુખ,

સદગુણમાં રહેજો તમે અગણ્ય જીવ પામે મુખ;

બડવું વડવું ને ગુસ્સામાં કદી નવ બોલવું રે;

રહેવું સંતોષે જે આપ્યું જીગદીશ

પામે. ૪

પતીની પ્રકૃતી જો હોય અતીશ આકરીરે,

સંતોષે ખુલાવવી સામે ન કરવો કાળ;
હસવું રમવું ને મુખેથી દીન ગુનારવારે,
તેથી થાશે સહ કુળનું કલ્યાણ.

પામે. ૫

ધન સંપત્તી વાસના પટકુળ જીદા રંગ
સર્વ ફાગટ બળજી, ધરજી સદગુણ રંગ;
મળશે પરમેશ્વર આપે મુક્તીફળ સાતમારે
કહે ભક્તમણ ગણપત, હેતેધરી મન હોંસ.

પામે. ૬

સદયર સુખકર સંસાર શીયલ જીવજી સજીએ.
એવી નવાણુના નરનાર, તનમથી તજીએ,
પર નરનારી પ્રેમ દીપકમાં પડી. પતંગ સમાનરે;
સુબલ કરીર સળગાવી મુકે કંઈક નહત નાદાન—
અવર અખંડીત અંત અનુપમ, નહી મળે એને નાકરે
શીયળ વીના એવા સદગુણ સહુ જેમ સોમલ સંપાક—
વ્યભીચારીને સહ સંસારી, કરે અધિક ધીકારરે
પરપોજે પહોતાં પડીયાં મ્હોટા જનને મારે—
જાર કર્મથી જેહ જગતમાં કરે કલંકીત કુળરે;
અકલમાં અંગારા ઉઠ્યા ધર્મ કરમમાં ખુળ—
વેર વીરોધ વધે વ્યભીચારે નીશ્ચત ધનનો નાકરે;
શિવમુત કેશવ શીયલાવંતાના હેવ સરીખા દાસ.

સખીઓ નીજ નીજ નીતી ધર્મ સદા સંભાળીયેરે;
પરમ પવિત્રતા પટકુળ પરીધાન.
સસરા સાસુ માતપીતાની સેવા સામ્યવેરે;

ભાવ સહીત બકતીથી નીત બજાએ ભગવાન;
એવા ઉત્તમ ગુણથી ઉભય સુકુળ અજવાળીએરે
નજરે નજર ન જોડીએ, નાથ વિના નર સાથ,
પર નરને ન આપીએ તાળી હાથો હાથ;

હસવું રમવું એકાંતે જોસવુંરે
પતી વીણુ પતીના સદ મિત્રોના સંગાથ—એ૦
નાથ વિના કરવી નહી વિનોદ રસની વાત,
વિશ્વ વિરૂધ્ધ ન વર્તવું જાણે તાત કે ખાત;
સજની બ્રજ ચવું નહી સુધરી સદ આચારશીરે;
નીરખજ નટખટની સોખત તજવી સુખત—એ૦

કુણ્ડી કદરૂપ કુખડો નીરધન નીરખળ કાય;
મતી હીન પતીત પતી મળે એ સતીને સુરરાય;
જોડી પગ અચુટે દ્રષ્ટી આધુ જોડીયેરે;
સુખકર સામુથીયે સૌ સાથે સંગ સદાય—એ૦
હંમે શ્વરે ન હચરવું સુકીને મરજદ;
કુલીન જીવેન કરવો નહી વડીલથી વીવાદ
અંચળ આલે ચતુર ચટક મટક નવ આલીએરે,
શીવસુત કેજવની શીખામણ અંતર યાદ—એ૦

વીછીં વીશે ગરબી.

અરર માડીરે છાણાંને વીણુવા ગઇતી;
અરર માડીરે સોખત સઘયરની ચઇતી,
અરર માડીરે છાનો માનો લપાયો.

મા૦ વીણુડો
મા વીણુડો.
મા૦ વી૦

અરર માડીરે વાંકાં વળાને ડંખ માંયે;

માં વીં

„ નાસતા તેને બાળ્યે;

માં વીં

„ આછી લહેરો બાવી.

માં વીં

„ સહીયર તેડી બાવી.

માં વીં

„ પાછાને બધાવે

માં વીં

„ સસરાં અહિયાં આવે

માં વીં

„ માડી બેસવા લાવે

માં વીં

„ કાળુપુર લખ ચાલે.

માં વીં

„ વીંછુડો ઉતારવા

માં વીં

„ વીંછુડે વેર વાળ્યાં.

માં વીં

„ હરખ હમયાના ટાળ્યા

માં વીં

„ બેબનીઆં ન આવે

માં વીં

„ સુતા નીદ્રા ન આવે.

માં વીં

„ ઝા મા ઢોલીઆ ઢગાવે,

માં વીં

„ પરજ્યાને બોલાવે

માં વીં

„ શીરોને કંસાર કરાવે

માં વીં

„ પરજ્યો કાળીયાં ખવરાવે

માં વીં

„ વીંછીની વેદના ભારી

માં વીં

„ દુનીયા રહી છે હારી

માં વીં

„ વીતે તે સહુ મણે.

માં વીં

„ ગાયું તેરે ટાણે

માં વીં

„ ચકાલાલે ચીત ચાક,

માં વીં

„ ગરબી રસીક ગાક.

માં વીં

માંકણની ગરબી

માંકણ કંઈ છે, માંકણે માંડ્યો હતપાત માંકણ કંઈ છે,
હવે કોને કહીયે વાત, માંકણ કંઈ છે.

હવે ક્યાં જઈ રહીએ રાત, માંકણ કંઈ છે,
માંકણ ચાંચણ જુ બતીને માર્યાનું બહુ પાપરે;
આડધો રાતે ભગવન્ત સમર્થ માંકણને પરતાપ.

માં ૧

નવી વહુને માંકણ કંઈડયા કંઈડયા સારી રાતરે;

ખાટલે પાંશુ ધશી ધશીને બંધ પાડી ભાત,

માં ૨

મીરાંભાઈને માંકણ કંઈડયા ચટક ચડી રીસરે,

ખાટલો ખંખેરવા કહાડ્યો ત્યારે ભાંગી નાખી ધસ.

માં ૩

માંકણ મુવા મસ્તીખેરા આવે લારોભારે

દીવાનું દીવલજ ખુટયું, તોયે ન આવ્યો પાર,

માં ૪

એકને મુરી બીજે ઝાલ્યો ત્રીજે નાસી ગયોરે,

હતાવળથી ઝાલવા ગઈ તે દીવો રાણો ચયો.

માં ૫

આખી રાત વણી મુઠ પણ તોયે ન આંહાં ચાયરે.

કાંઈ ખાટલાના પછયામાંને, કાંઈ બીતોમાં જાય,

માં ૬

વેણ્યા વીના વધી જાય, પછી ન આવે પારરે,

એક જો વેતે જીવતો હોય તો તેને ચાલે વીસ્તાર,

માં ૭

ખાટલા ખંખેરીને તડકે ગોઠડા નાખોરે,

બીતે જો માંકણ જતાં હોય તો. તે નજરમાં રાખો.

માં ૮

વાંદરાની ગરબા.

નવે નગથીરે વાંદરાંરે આવ્યો,

ઝાલામાઈનું ઘર પુછતોરે આવ્યો

મેં ડાલીએ દીધાં માતરે વાંદરા.
 નવરાવી ધોવરાવીને પાટમે ખેસાડ્યો.
 આખજ આજીને દીધડો તાણ્યો.
 એટલે આવ્યા ડાલામાહર.
 ફરી ગધેડો વાંદરો થું ધાલ્યો,
 હું રૂપાળો વાંદરો થું ધાલ્યો;
 હું હોમાળો વાંદરો થું ધાલ્યો,

પુવરની ફજેતી.

- પાયે પ્રજુને નમી કહું પુવડના ખેલ સર્વ લોક સાંભળે
 કામની કાઠી મેલ જીઓ ફજેતી પુવડની નારતી જીવો. ૧
- છે ધોવાની આખડીને નાહયાનું નેમે
 આ કુમારજી કરમે ભાગી ધર ચાલે કેમ. જીવો. ૨
- સાસુ દે શીખામજી ત્યારે સાખી લડવા ભાગે.
 સમી સાજે સુગે ત્યારે પોર દીવસે જાગે. જીવો. ૩
- પોર દહાડે પડી ન લેઠે લભી ન કરે ખાટ.
 જાળીઓ એની ઠીકરી જેની લોટ વળ્યો કાટ. જીવો. ૪
- જાળીઓ ખેડે છારીઓ વળી ખામજી સેવાવ,
 ધરમાં ન વાસીદુ વાળે ગંદા એના બાળ. જીવો. ૫
- ચોખુ દાંતજી ના કરે દાંત મેલા ધાણ.
 લોક સર્વે સાંભળો બધ કયાં કહું વખાણ. જીવો. ૬
- બાધ છપ્પાંતી મા કેવાણી ભરતાં ન આવડે પાણી
 જોવું હોય તો જોઈ લેજો જીવણ વીખાણી. જીવો. ૭

- કાચો કરે રોટલો ને, સાક જાણે ખાણું,
વેંસમાં ન મીઠું નાંખે, દાળ મોળી છાણું જીવો. ૮
- ઉંધે માથે ધંટી તાણો કુતરા આટે ચોટ જીવો. ૯
- સાસુની મારી શોકલડી કુવડ ધેર ધેર કરતી,
સાસુ મારી શોકલડી જા માટે નથી મરતી જીવો. ૧૦
- હાથ પગે મેલ વળ્યો અંગ મેલું એનું,
મુખે બમે માખીઓ, તે કામ ચોખું શેતું જીવો. ૧૧
- મેલ બરોઝી ધાપરોને સાલ્લો કાળો મેલ જીવો. ૧૨
- ચેણમાં જીવો પડી જાણે કચરાથી ભેંસ
ચીક બાઝયું ચોટલામાં પડી જીવો લાખ જીવો. ૧૩
- જે નરે આ નારી વરી તેતુ જીવતર રાખ
દુભે સાસુ નણ્ણી ધણીને દંભે દહાડી જીવો. ૧૪
- ઝોળખો નહીં તો ઝોળખી લેજો આ કુમારજી લાડી જીવો. ૧૫
- પુન્ય કરે જ્યાં પાડોશી ત્યાં આડી જીવ વાય,
અભ્યાગત આંગણે દેખી ધરમાં નાશી જાય. જીવો. ૧૬
- દે શીખામણુ સ્વામી તારે કુવે પડવા જાય;
લોકો કરે ચોકમાં ફજેતીઓ લુટાય જીવો. ૧૭
- ધણી જ્યારે માર મારે ત્યારે દે સરાપ,
જો તને હું જીવન આપું તો તુજ મારો આપ જીવો. ૧૮
- આવી તડુવડ દેખી ધણી બળતો બોલે આપ
જા માટે આડો ન ઉતર્યો પરજીવા જતાં સાપ જીવો. ૧૯
- આ પુવર નાર તણા અવગુણ અધીર,

દેનારને દોષ ન દઢએ કરમે લખ્યા શેખ.

જીવો. ૧૯

આવી જેને નાર મળી તેને તો સતાપ;

જીવો. ૨૦

તે પુરુષને માથે ભાગી, પાંચ મળ્યાં પાપ.

નરનારી સા સાંમળો, કાષ્ઠમાં ધરશે રોજ.

જીવો. ૨૧

ઘીડી એવી દાખવી દેશે માં મન દોષ;

અમનલાલ તો સાચું કહે ડાહ્યાની નજર પુજે

જીવો. ૨૨

આ નારથી પુવેડ માથે પુવડ માથે શીંગઠાં ન હજે

ભાગ ૧૬ મો.

માણીગરની સાખીઓ.

ગરબી ૧ લી.

મોહાલે પધારો માહારાજ માણીગર મોહાલે પધારો;

નારી જીવે છે વાટ માણી મારા શા હ અપરાધ

માણી.

એમ રૂદ્ધ કરે રાધા નાર.

માણીગર ૨૬

શીથી ભાગ્યો સાંધતા મન ભાગ્યું કુવેળુ.

મા. ૧

સોનું કરીને સાચબું કરમે નીકળ્યું કથાર;

ચીંતામાં ચતુરાઈ ધટે, મારા શોશે સુકાણાં શરીર,

મા. ૨

ચંદા તુજને પુજતી, કરતી સોમવાર;

ધડી એક મોડા હગજો મારા પિયડા પિયુ મીલાવણુદાર.

મા. ૩

સાહેલી સાગર હલટથો રતન તણાયાં જાય;

કરજી પટ ભરે મુઠાડા; તેના શંખલે હાથ ભરાય;

મા. ૪

જોખન જાતાં જાણતી, કરતીજ મોંઘા મુજ;

થોડું થોડું રાખતી, જેમ માલજી લાવે કુલ.

મા. ૫

પ્રીત એસી કીજીએ; જેસો ટંકજી ખાર

આપ જશે પર રીઝવે, ભાગ્યાં સાંધે હાડ.

મા. ૬

મીઝ મીઝ સમકું કહત, તાલી મીઝ અનેક;
વીપત પડે શે શીર લહે, એવો જગમાં જવશે એક મા. ૭

ગરબી ૨ જી.

માણીગર આવો, મારે મહોલે માણીગર આવો;
વહાલા સાને લોચન બલ્યાવો, મારે મહોલે માણીગર આવો;
ધણા દીવસની ધવાઉ છું જુડી, તે આજે લખ્યે લહાવો મા. ૧
ના નવ દહેશો ક્યાં કહો મળશે, નહી આવે અવસર આવો મા. ૨
મન માની મોજે માણીયું ફરી તો હવે નહીં ફાવો. મા. ૩
જ્યારે ત્યારે પશુ હું છું તમારી શીતને નથ તલસાવો. મા. ૪
અવર સુધારસ સુખનો સાગર, આજ પીઓ ને પાઓ. મા. ૫
રસીક રાય છો દયાના પ્રિતમ, માટે મારો છે દાવો. મા. ૬

ગરબી ૩ જી.

વાસલડી વાળે સાંજે આજ વાસલડી વાળે.
સ્વામી જુલ્હી માં જળે, સાંજે આજ વાસલડી વાળે. ટેક
જે જેમ કરવું હેય તે રીતે, તો ગીરધારી વિશે માળે. સાંજે. ૧
કામને ના કહેશો કદી કામ પુછે તો સમે જુગને ખાળે. સાંજે. ૨
નંદ જશેદાજી તો છે જોળાં, તેને વીવેક વાહળે, સાંજે. ૩
આપ તો સદા સુખી છો પણ આજ સુખ મારું માળે. સાંજે. ૪
મારા દોષ ના વિચારશે વાલમદીન અંધુ માળે. સાંજે. ૫
દયાના પ્રિતમ જણી દાસી પોતાની, પ્રેમરસ પુરણ પાળે. સાંજે. ૬

ગરબી ૪ થી.

ફૂલી અનમેલી આળ્યા વહાલો ફૂલી અનમેલી;
વિરહ દુઃખ નાંખ્યું છે રેલી, આળ્યા વહાલો ફૂલી અનમેલી. ટેક.

સ્થામ સુંદરનું મુખ નીરખી જોખીયા થઇ પેલી;	આ૦ ૧
વિરહ અગ્ની જોલાયો અંતરની, થઇ આનંદની જેલી	આ૦ ૨
તેમ પુલી જેમ પાસે રંગ મહા રતન મણી પેલી	આ૦ ૩
મહાલક્ષ્મીને દુર્ભાગ વસ્તુ, તે પ્રેમ થઇ રહેલી,	આ૦ ૪
દયાના પ્રીતમની સંજે સ્મૃતિ, વાધી પ્રેમની વેલી,	આ૦ ૫

ગરબી ૫ મી.

ગીરધારી જોખી રૂપ એક ગીરધારી જોખી,	
જેમ પ્રતીમીય સંગ રમે બાળક એમ લીલા જોખી	૩૫૦ ૧
ઠાસીમાં મુકીને શ્રી જોડુળમાં પ્રેમવેલ રોખી,	૩૫૦ ૨
વ્રજવનીતાને વદ્ય થયા વીડલ. વેદ વચનને લોખી,	૩૫૦ ૩
શુદ્ધ ચીત પ્રેમરસ ના પીધો, શું થયું પહેરે ટોખી.	૩૫૦ ૪

સાખીઓ રામશાઓ.

જોડુળાએ લેઇ ચાલ વાલા જોડુળથી વંદાવન રહું,
તે મુળને દેખાડ વાલા થેઇ થેઇ રાસ રમાડ વાલા,
રાસ રમ્યાના કોડ વાલા, જે જે શ્રી રણુએડ વાલા
સરસ્વતી માતાને વીનવું, ગણપત લાગુ પાયઃ
અલખેલી અંખા આશ પુજો. યુલુ શેવક તમારા ગાય વાલા,

જોડુળાએ લેઇ ચાલ વાલા.

ત્રાંખા સુત રીપુ તોડોગર. તાખરખ ખસાર
તો માતા પીતા હુસણ, તો વેરી સામ જુહાર વાલા,

જોડુળાએ લેઇ ચાલ વાલા.

(ભગવાન) ૨

ચંદન ભરી તલાવડી, મોતીડે બાંધી પાળ;
સરોવર પાણી સંચર્યા, રાધા રાણી પાણીમાંની હાર વાલા.

જોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા,

૩

પત્થર મટી ચઢ પ્રેમદા, બોજન કરતાં ગાય;
અરધું અંમ ફરે કુદડી, તેનું અજીંદું સફેદા ખાય વાલા,

જોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા.

(મટી) ૪

કુંગર ઉપર દેવડી, સોનાની ધડે સોનાર;
કાતજી ધડાવે વેળીયા: રાણી રાધા ધડારે હાર વાલા,

જોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા,

૫

પાંચ વેંતની પુતળી, મુખ્ય લોહામાં દંત,
નારી સંજે નીત રમે, તમે ચતુર વીચારો ચિત વાલા

જોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા.

(સાથેલુ) ૬

કુવા ઢાંકણ ઢાંકણું ખેતર ઢાંકણ વાડ.

બાપનું ઢાંકણ ખેટડો, ધરનું ઢાંકણ નાર વાલા,

જોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા.

લંકા લપેટણ સીતા હરણ, નહી લંકાપતી રાય,

જીમ કારણ કકરવ હણ્યા મોકલાવો મારા નાથ વાલા

જોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા.

(ચીર) ૮

મગ મગ જેવડાં મોતીડાં, આડાખવળાજ વેદ;

જીવા માખાપનાં છોડવાં તમને આવડો શો રતેલ વાલા,

જોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા.

૯

સોપારી જેવડું સારંગડું તલનો ત્રીજો ભાગ.

એ સારંગડે એ રતન મળ્યાં, એક ધરતી ને ખીજું આલ વાલા,
જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. (આખતી કીકી) ૧૦

કુંભર ઉપર દેવડી ઉપર કળામય મોર,
ચળ તારા મેહેલમાં મેતો દીકું અંધારું ચોર વાલા.

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા, ૧૧

વેંત જવડી વરખડી ને ઢાલ જવડું કુલ;
કામાં કમળ ઉતરે, તેનું પાકે થાયે મુલ વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા, (કુંભારનો ચાક) ૧૨

અંભાતી ગાઠાં જોતર્યાં મહી બર્યું છે હીર;
પીઉજ હોય તો મુલવે મારાં ફાટી ગયાં ચીર વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા, ૧૩

નગરમાં નાગી ફરે વનમાં પહેરે ચીર;
તે તો તમે ભાવજો મારી સગી નણુદના વીર વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. (સોપારી) ૧૪

અંભાતી ગાઠાં જોતર્યાં મહી બર્યો છે દાંત;
પીઉજ હોય તો મુલવે, મને રાતા ચુડાની ખાંત વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા, ૧૫

ગાય વીયાણી ગાંદરે, વાછરડું વાડા માંહી,
નારી જુએ પારણે, તેનાં છોડાં લશ્કરમંદી વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. (મંદુક) ૧૬

આંબલી થડ ચીંચી, ટુંકા ટુંકા પાન;
પીઉજ બેઠા સભામાં, તેને કેમ કરી કરું સાન વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. ૧૭

નારી શીટી નર ચયો સુરા પહેલો ધાય;

આઠ માસ રજુ ભોમની, પછી નારી ચઢે ધર જાય વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા,

(ગિરજાનો ગોરા) ૧૮

પાટણ દીવો પ્રગટીયો, મેલ પડી મેવાડ;

આંજનારી આયુગઢ વસે, એનો છેલ વસે ગુજરાત વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ લાલા,

૧૯

પડી પડી પશુ ભાગી નહી, કડકા ચયા જે ચાર,

ચગર પાંચે હડી ગઇ, તેનો ચતુર કરોને વીચાર વાલા;

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા,

(રાત) ૨૦

આંખો વાળ્યો દક્ષિણ દેશમાં, હાથો અમદાવાદ;

દાંત્યો પુલ્યો માળવે વેડાયો ઝાલાવાડ વાલા;

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા.

૨૧

આઠ કડકે નીપજ્યો, જે નારી નર ચાર;

તેમાં જે નપુલ્લક વસે, તમે તજ્યો ભરચાર વાલા

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા.

(પલંગ) ૨૨

તનના કરે ત્રાજવાં, મનનો કરે ખજાર

હાથાની કરે હાટડી, હું તો વણજ કરે વેપાર વાલા

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા.

૨૩

નારીને તો નર ધણુ, ઝાઝા સાથે પ્રીત;

નારી પહેલો નર મરે, તે તો કોના કુળની રીત વાલા,

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા.

૨૪

જળમાં પેસી ધર કરે ઝાઝા જળમાં નાહ.

સાધું વઢે મરે નહીં એની ખાલ જેએ જીવ જાય વાલા.

જોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા,

(ડાંગર) ૨૫

આખો ટમે ગોરીઓ, કાકુ સીંદુર અવાળા;
પેલો પાડોશી પાટલો, મારો પરણ્યો તાલેરે આળ વાલા,

ગોકુળીએ લઈ ચાલ વાલા, ૨૬

બાપે જન્મી બેટી, બેટીએ જન્મ્યો બાપ;
ચતુર તર સમસ્યા કહો, એ તો બેટી કે બાપ વાલા.

ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. (આંખથી) ૨૭

કંઠી ગોરી ઉબળી, જળ ભરવાતે જમ;
કાંટા વાગ્યો પ્રેમનો, એ તો ઉબી ઝોલાં ખાચ વાલા.

ગોકુળીએ લઈ ચાલ વાલા, ૨૮

હસ્તી ચઢણ ગઢ રંગણ, વેશ્યા વલ્લભ જેમ;
પીઉં પધારો તેને હાટડે, મોકલવો તેવું તેહ વાલા;

ગોકુળીએ લઈ ચાલ વાલા, (સીંદુર) ૨૯

આંખણે વાવું એલચી, સીચાવું નાગરવેલ;
પરણ્યો હોય તો પાળજે; નીકર મહીયર વળારી મેલ;

ગોકુળીએ લઈ ચાલ વાલા. ૩૦

તણ મુખ ને તેર પગ, સાંભળો ચતુર સુગણ;
નર ઉપર નારી ચડે, પછી થઈ છે તાણા તાણ વાલા.

ગોકુળીએ લઈ ચાલ વાલા. (દુઃખ) ૩૧

હરીએ મોતી નીપજે, નહી મોતાવું મૂળ;
ભાગ્યો દણે નહી મળે, એક ખીણું મન વાલા,

ગોકુળીએ લઈ ચાલ વાલા,

ભાગ ૧૭ મો.

ગરબીઓ.

માલ સખી સેલાણી આવ્યો મારા બાગમારે—એ રાગ.

તમે વીસરી વીસરી વીસરી રાજ મને ખંસી વગડી

કહાના વાસારી. ૨૬૦

મુને મુકી ગયા બાળે વેલમારે,

લીધી સુધ ન લવલેલ,

મને ૦ ૧

દાસી જાણીને આવો મારા મહેલમારે,

વીના છત્રપતિ તો નથી ચેન.

મને ૦ ૨

મને નીકા ન આવે સેહેજે એકલીરે,

બીના બાલમ કટે કેસે રેન,

મને ૦ ૩

મારા જોખનમાં પુર વહી જાય છેરે

તમે આવી માણો મહારાજ.

મને ૦ ૪

કાઠમે ભરમાવી દીધો મારા છેલ્લે જો,

કીધાં લાયલ પ્રીતમ તારાં નેશુ

મને ૦ ૫

જોધવ સંદેશો કેજો મારા જામનેરે

વહેલા વળે ત્રીભોવન રાજ.

મને ૦ ૬

કરજોડી જોધવ કહું નામનેરે,

વહે વ્યાકુલ સદા પ્રજનાર.

મને ૦ ૭

જોવું સુધીને રાજ પધારીઆરે,

જોપી આનંદ હર અપાર,

મને ૦ ૮

.....
મને માયા લગાડી મોહનીરે,

મોહની મોહની મોહનીરે,

રાજ અમને માયા લખાડી મોહનીરે,	ટેક૦
કું તો હાલું ચાલું ને મને સાંભળેરે,	
જેહ જેહરે પ્રીતમ તારી વાટ,	મને૦ ૧
વાલો જુમનાતી તીરે એકલોરે,	
ત્યાં તો જોખમે ઢિરાડે નીર.	મને૦ ૨
મુંબહ શહેરનાં તે મોતી વાપર્યાંરે	
તે તો આંખ્યાં અમારે દેશ,	મને૦ ૩
પાતળાંઓ હોય તે મુલવેરે,	
અલખેલી દરીયા પાર	મને૦ ૪
કાઠીઆવાહની તે કાંખીઓ વાપરીરે,	
તે તો અમારે દેશ,	મને૦ ૫
છખીલો હોય તે મુલવેરે,	
છોગાળો દરીયા પાર,	મને૦ ૬
સુરત શહેરનાં સાળુ વાપર્યાંરે,	
તે તો આંખ્યાં અમારે દેશ,	મને૦ ૭
પાતળાંઓ હોય તે મુલવેરે,	
સામળાંઓ દરીયા પાર	મને૦ ૮
હવે મોહન મથુરાથી આવીઆરે,	
સર્વે વસ્તુની વોરત થાય.	મને૦ ૯
તમે નિર્દય નઠોર નંદલાલ છોરે	
કીધાં ખાયલ ન લીધી સંભાળ.	મને૦
એવું સુણી પ્રીતમ પધારીયારે,	
આવી કીધી લીલા દહેર.	મને૦ ૧૧

મરખી દસાણી ભાષાની

(જોકુળાએ લધ ચાલેરે, એલવરામ હમને એ રાગ)

તુમહી ખીલા વીસર કે લેલારે જાદવ નંદકુમ્ભ,

લખાડ વચન દીલારે જાદવ નંદ,

જોષ્ટી વીજમાચી કોથુશાખી સાંગુ

યાંચા તી તુમચે પાપ લાગુરે,

જાદવ ૧

હરીચી વાટ મી અહોનીક પાકુ

કુમ્ભ વીજેએ કુટે જાઉરે,

હર્જન દો માલા કુમ્ભ મોરારી,

યા મી મુમાપર વારીરે

જાદવ ૨

લખાડ સપત તુમી અમચી ખાતા

સવચીયાં ધરી જવું ન રહતારે,

સવતીયાં ટોડ મીતાં પાહયાચી નહી.

સત્ય સાંગુ અમીસાધરે,

જાદવ ૩

અશે આયકુતી હરી રાધા ધારી આલે

હામીચે સ્વામી પ્રસન્ન જાલેરે,

જાદવ ૪

મરખી વૃજભાષાની

શામળા હાડી રહું કે ધર જવું હાડી હાડી કુમળાવુંરે,

શામળા રહું કે ધર જવું, ટેક ૦

કમહી હાડીરે મેં તો તુમારે આંગણીયે.

સાકર માંખણ પાવુરે.

શામળા ૦ ૧

વંદરાવનની કુંજમલનગાં.

ગોવીંદ પ્રભુના ગુણ માવું રે.

શામળાં ૨

જળ જુમનામે પનીયાં બરન મધ,

પેઠ સુરત લપટાવું રે

શામળાં ૩

સુંદર જળ જુમનાજીભે નીરમલ

નીત્ય ઉઠી ગંગામાં નહાવું રે.

શામળાં ૪

પુરુષોત્તમ પ્રભુજી છબી નીરખત;

ચરણમળ ચીત લાવું રે

શામળાં ૫

.....

જુલીયાણ માળા કુંજનકે બનમેં.

કુંજનકે બનમેં, કુંજનકે બનમેં, અંસી મળાઈ મધુ બનમેં;

જુલીયાણ માળાં ૦ ટેક૦

સ્વામજી ખાતર મેં તો ભેગન બન જાઉંમી;

ઢોંઢ રહી મનજી મનમેં

જુલીયાણ ૧

જલ જમુના મેં પનીયા બરન મધ,

કર લગી અંગીયા બીતરમેં

જુલીયાણ ૨

પુરુષોત્તમ પ્રભુજી છબી નીરખત,

મીલ ગયે મોહન બનમેં,

(છોડી જમનજી અંગીયાકુ અંતર ડિગાકે ચલી-એ રાગ.)

અખુમાનજી લલી શામળીઆસે નેહડા લગાકે ચલી,

ટેક૦

આવોજી શામળે મેરી લગી, ઠાકે રહે જાલાજી મેં કબજી ખડી,

અખુમાન ૧

હાથમેં ગજરા. ગુલાબજી છડી,

પાઉંસે ઝાંઝરે બખવતી ચલી.

અખુમાન ૨

આખેમે ભરે સુરમોને મુખમાં ભરે પાન

હોટીસી ઉમર રાધા ખોતસા ગુમાન.

અખુમાન૦ ૩

આઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર;

જોવાલણી મીલ ગયે જુમનાકે તીરે

અખુમાન૦ ૪

મેરા સેવા ગુલાખીકા ફુલ હમારે રંગ કેસરીયાં.

સુનેકા ગડવા ગંગાજલ પાની,

મેરા પીચે ગુલાખીકા ફુલ પીલાવે રંગ કેસરીયાં

મે૦ ૧

સુનેકી ચાલીમેં જમવા પીરાથું;

મેરા જમે ગુલાખીકા ફુલ, પીલાવે રંગ કેસરીયાં

મે૦ ૨

ચુન ચુન કલીયામે સેજ ખીલાઈ

મેરા હોટે ગુલાખીકા ફુલ ઝોઢાવે રંગ કેસરીયાં

મે૦ ૩

મંદનકી આદર ઝોઢો મેરે બાલમ

મેરા ઝોટે ગુલાખીકા ફુલ ઝોઢાવે રંગ કેસરીયાં

મે૦ ૪

મંજેરી પાન જસોદી ખીડીયાં

મેરા ચાવે ગુલાખીકા ફુલ ચલાવે રંગ કેસરીયાં

મે૦ ૫

બોર બપાં બોર ચીડીયાં ખોલી;

મેરા ભાગે ગુલાખીકા ફુલ, ભખાવે રંગ કેસરીયાં.

મે૦ ૬

સાખીઓ

આધા રહો વજરાજ વાફ છું વાલમ તમને

ફળેતી આપણ બેતી થાય, માટે જવા દોની હમને.

ટેક૦

સમે સમેરસ ચાખીયે, છો સમજુ મહારાજ;

આણ્વીચારથી ચાલીએ, એમાં નહવર ન રહે સાચ.	વાં ૧
વાલા એ વરણાગીઆ, શું કરે અળખા નાર.	
સાસરીઆ કારે બધું, એથી નથી નીસરતું બહાર.	વાં ૨
છોકરવાદી નવ કાજીએ વિચારીને મનમાં,	
રાડ તમે રસીઆ તમે હવડે આરી ચડશે કોઈ આવ.	માં ૩
પ્રીત રીત શીખ્યા નથી, ચારી જણો ગાય.	
ચતુર નમાવવો નેહ એ તો કડખુ બહોરી માય.	માં ૩
હરી ભટના હરીતું વચન કું સમજી મધ સહુ પેર,	
સમી સંખ્યાએ આવજો, મારી સહીયર કરે ઘેર.	વાં ૫

મળાયો મોહન મધુપુરી સમયર કયું કામજ મુજને,	
મને ભરવા ન દીધું નીર. શી કહું વાત આજની તુજને	ટેકો
રૂપ રસિક બધું છેલડું ચંચળ નેન રસાળ,	
ચીત મારું ચતુરાઈ થકી, આવી ઓચીંતી કીધી આળ. સમયર ૧	
મરકલડું કરી પુછીયું શું છે તમારું નામ,	
માલે મળજો માનની, મારે તમ સંગાથે કામ.	સમયર ૨
કરી હસવું ગયા વન બણી વાંસલડી છે હાથ,	
બ્યાકુળ બની વનમાં ફરું અમને મળવા થક આશ.	સમયર ૩
તું મને બાધ ઓળખે માટે મને દેખાડ,	
નીકર મારો જીવ જશે તારે જીવાડવી હોય તો જીવાડ	સમયર ૪
હરી ભટનો હરી વશી રહો હદે હદે ભરપુર,	
ઝોવીંદજી હમી ગયો, એના સરખો નથી દા ચતુર	સમયર ૫

ભાગ ૧૮ મા

ગરબી—સખીઓની

- આ મારી રંગ રંગીલી સેજ, રમાગી નીંદરા કરોને,
મારું જોમન બાળે વેશ મારા સ્વામી નીંદરા કરોને,
મારા છુગા છે શીરના કેશ સ્વામીજી મારા;
તમે દયા લાવો લવલેશ મારા સ્વામી,
તે કારણ તું સાંભળે, મને દહાડામાં દશ વાર,
વાદળ ઝમકે વીજળી, જોવી રથુ ઝમકે તલવાર. મારાં ૧
- સજ્જન એસો ઠીજીએ, જ્યાંમે ગુણ ખતીશે;
બીડ ચડે ભાગે નહીં દેવેજ આપનો શીશ. મારાં ૨
- સ્નેહી સ્નેહ બતાવીને સુખ હરી લે સાર;
વહાલાં વેરી જ્યાં થયાં હવે સાથ કોણુ કરનાર. મારાં ૩
- સુખ માટે સોખન કરી નીવડી દુઃખ દેનાર,
દ્રવ્ય લક્ષ વસ્તુ વહોરીએ, જોમ સાધન જીવ હરનાર. મારાં ૪
- તમો ગયે મારું ગયું, આ તનભાનું બાન
જાણું આથી શું કહું. સ્નેહી વણ સમજાન. મારાં ૫
- બીતડે બીતવન એકનું, અરચર કરતું નીત્ય;
વહાલાં છેક નમેરાં, યાચ નહીં જ્યાં પ્રીત. મારાં ૬
- સોળ વરસની સુંદરી પીયુ ગયા પરદેશ;
તે અખળા સંતાપે ધણું જેતું જોમન બાળેવેશ. મારાં ૭
- સજ્જન તેરે કારણે શું કર્યો સખ શરીર;
પાપી નેન સુકત તહી. તેમાં ભરમર આવે નીર. મારાં ૮
- પંખી હોય તો ઉડ ચઢ. ધડી ન રાખું ધીર;
જ્યું જ્યું સજ્જન સાંભળે. તીહ તીહ વાગે તીર. મારાં ૯

સજ્જન તુમ મત જાણીએ તુમ ખીસરે મોમ ચેત,	
હાઝે ખનકી લાકડી તે તો. સીલમત હે દીન રેન	મારાં ૧૦
હવે તમારા, સુખના દરજનની રાખું આજ,	
માટે મળવા આવજો, દીનમાં રાખી ઉલાસ	મારાં ૧૧
તારી પાસે પ્રીત તે તું જાણે તું જાણે કે કુંય;	
અરડ અમસ્તા એ થકી, કહેસે કે થયું શુંય,	મારાં ૧૨
માટે મારા મનની, મનમાં સમજી રહું;	
છાય કુવાની કુપમાં, જ્યમ સમાય જે સહુ	મારાં ૧૩
એવું સુણી પ્રીતમ આવીયા દીધું આલીંગન,	
આનંદ રસ ત્યાં ઉછળ્યો, પોઢ્યા બેડ પલંગ	મારાં ૧૪

લાવણી ૧ લી.

હે નાથ અમારો હાથ કેમ આસો છો;
 શું વાંકા વાંકા ત્રિઠલ કેમ આસો છો;
 મારે માથે મહીનું માટ ખોટી નહીં થાક;
 નહીં આપું દધીનું દાણુ સમ હું ખાઉં,
 માટે વીઠલ કહું છું વાન વેગળા રહેજો,
 કંઈ કહેવા હોય તો મળગા રહીને કહેજો
 તમે મનના માન્યા મન માત્રો છો,
 શું વાંકા વાંકા વીઠલ કેમ આસો છો.
 અણીયારી તમારી આંખ બ્રહ્મી ભારી;
 મોહીત કરે છે વૃજને વાંસરી તારી;
 પથુ હુ નહીં તેવી સમજી સેજો વાલા

નહીં સરે એથી મહીં કાંઈ નંદલાલ
 જેવો પોતે તેવા સહુને ભાળો છો
 શું વાંક વાંકા વીઠલ કેમ ચાલો છો
 મુકાને પાલવ ફાટે ચુંદડી મારી.
 કુટશે મહીતું માટ લેલા ગીરધારી
 કામળ આ મારો કર મરડાઈ જશે
 નંદાશે ખીંચારી છંક જન બહુ થાશે.
 જોરસ માટપર હાથ કેમ ડાલો છો.
 શું વાંકા વાંકા વિઠલ ચાલો છો.
 ટુટશે ચોળીની કસ વાગશે વાલા,
 મરડાશે પાવડી મારી નંદના લાલા,
 તને નિર્લજ્જને શી લાજ હું તો લાગુ છું
 કાંઈ દેખે દુરીજન લોક તેથી ભાગુ છું.
 સ્વામી જોરધનના પ્રીતે ડાલો છો.
 શું વાંકા વાંકા વિઠલ કેમ ચાલો જો.

કીરતારી કહો હો નાર વાત સાંભળજે
 આપને હધીતું હાથ પછી પરવરજે,
 બહુ દેખી તારા જેવી નાર ઠગારી
 આવી સમજવા આંખે ઠગજી સારી,
 વળી ટીકડી કાંધી ભાગ ગાલપર ટપકી
 ગલામે મોહનમાળા કાળી કંચકી;

લેખાવટીયાનું નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણે
 લેખાવટીયા હીમતભાઈ નામ વીવા ઘેર આપણે
 સાંઝા માંચીએ એકા પુન કરે
 પુન્યવંતાનું નામ જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 પુન્યવંતાં નવલખાઈ નામ વીવાઠ ઘેર આપણે
 ઝોરડામાં લક્ષ્મી વાસો વસે
 લક્ષ્મીનું નામ ઠાશીવહુ વીવાઠ ઘેર આપણે
 ખભે કાચળી સોને ભરી
 નાણાવટીયાનું નામ ન જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 નાણાવટીયાનું નામ માણેકલાલ વીવાઠ ઘેર આપણે
 હાથમાં પાટીયો સોઈ ભરી
 નીશાળીયાનું નામ ન જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 નીશાળીયા બીખાભાઈ નામ વીવાઠ ઘેર આપણે
 ભાંખે પરસાળે આળક રમે રમે
 આળકનું નામ ન જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 તાંબાના એડે પાણી ભરે
 પાણીયારીનું પરસન વહુ નામ વીવાઠ ઘેર આપણે

અંત ૨૪ મું.

પાય પાવકાને કે કેસરીયા વાધા.
 કાને સોનાની લોળે કાઈ વરધ વધાવે,
 એટલે રજીછોડરાય સીમાડે આવ્યા.
 સીમાડે છત ઢોળાવોરે કાઈ વરધ વધાવો,

એટલે રણછોડરાય ભાગોળે આવ્યા,
 ભાગોળે ભેરો વગડાવેરે કોઈ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય ભનીવાસે આવ્યા,
 કનવો સાળીને હાથેરે કોઈ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય ખડકીએ આવ્યા
 ખડકીના ખખડ્યા છે કમાડરે કોઈ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય તોરણે આવ્યા
 પુખણાં સાસુને હાથેરે કોઈ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય માયરામાં આવ્યા
 મામાજી કાયાને પધરાવેરે કોઈ વરધ વધાવો.

ગીત ૨૫ મું.

જોતરડો ઉતારેરે જોરજી વહુ માગે છે સવધયો જોરજી
 વહુનો બાપ ભવધયો જોરજી વહુ માગે સવધયો જોરજી
 વહુનો બાપ બોઠડો જોરજી વહુ માગે છે બદામ જોરજી
 વહુનો ભાઈ હામમ જોરજી વહુ માગે છે આરસી જોરજી
 વહુનો ભાઈ પારસી જોરજી

ગીત ૨૬ મું.

મહાંતીવેળા જોરી રીસાઈ બેઠાં, સસરા માનવે તો મનાડિ.
 જો ભાઠણી આછા ધુંધટ વહુને વાંધેરા ભાગે
 હો તો વહુઆર તમને તુલશીઓ ધરાવું તનમનીએ રત્ન બગાડિ.
 જો ભાઠણી આછા ધુંધટ વહુને વાંધેરા ભાગે,

ગીત ૨૭ મું.

લાડણો પાન આવે ને રસ ઢાળે,
 લાડણો તો વળી વળી પાકું જોવે
 જાણે મારા બાપા સાથે આવે
 જાણે મારા સસરાનો રંગરાખે
 લાડણો પાન આવે ને રસ ઢાળે
 લાડણો તો વળી વળી પાકું જોવે
 જાણે મારી માડી સાથે આવે
 જાણે મારી સાસુનો રંગરાખે
 લાડણો પાન આવેને રસ ઢાળે
 લાડણો તો વળી વળી પાકું જોવે
 જાણે મારા વીરા સાથે આવે
 જાણે મારા સાળાનો રંગ રાખે

ગીત ૨૮ મું.

થોડી તારા મુખડે રતન જડયારે બાપ
 રતન જડયારે નંદલાલ સેરા અજબ બનીરે બાપ
 વર બાપા તે વર બાપા કોણ સરાવ કહેવાયરે બાપ
 જન મુઠાડી અગર જય શેરા અજબ બનીરે બાપ
 વરબાપા તે વરબાપા આતમારામ કહેવાયરે બાપ
 જન મુઠાડી આગળ જય શેરા અજબ બનીરે બાપ
 થોડી તારે મુખડે રતન જડયારે બાપ
 રતન જડયારે શેરે અજબ બનીરે બાપ

વરમાડી તે વરમાડી કેમ આપ ઠહેવાયરે
 જન સુઠાડી આગળ જાય શેરો અજળ બનીરે આપ
 વરમાડી તે વરમાડી જીવકાર આપ ઠહેવાય આપ
 જન સુઠાડી આગળ જાય શેરો અજળ બનીરે આપ

ગીત ૨૯ મું.

લીલી ઘોડીને પીળા આળખો ઘોડી ધણું ગાજે
 લીલકાં જડીત પલાણુ ઠહેવાણુ મારી છંદો નાચે
 છંદે છુંદાવ્યારે છુંદણા ઘોડી પથુ ગાજે
 હોશે રંગાવ્યા કાળા દાંત ઠહેવાણુ મારી છંદે નાચે
 ઘોડી ચઢી જવાવર સંઘર્ષા ઘોડી ધણું ગાજે
 મોઢી રહ્યા ચાર દેવ ઠહેવાણુ મારી છંદે નાચે
 હવેને વિશ્વનાથરે મોઢી રહ્યા ઘોડી ધણું ગાજે
 ગયામાં ગદાધર દેવ ઠહેવાણુ મારી છંદે નાચે
 ચોથલે ધોળેશ્વર દેવ ઠહેવાણુ મારી છંદે નાચે
 સારોએ મોઢી શું કીધાં ઘોડી ધણું ગાજે

ગીત ૩૦ મું.

કુંવર હેલ દેલ ઘોડે ચડીયા તારા વેરીને ધાસકા પડીયા.
 કુંવર દહીયાનાં ગોરસ ખાટાં તહારા વેરીના હાલકાં ફાટયાં
 કુંવર દહીનાં ગોરસ મીઠાં તારા વહાલાંએ અચરત દીઠાં
 કુંવર ખુપે છે અસરો ને મસરો જેવા આવ્યા તે સાસુ ને સસરે
 વર ખુપે તે જડીઆરે આપ સાજનમાં સોધએ જ્યાં વરના આપરે

કુંવર ખુંપે તે જડીઆરે હીરા સાજનમાં સોંપ્યે છયા.

વીરના વીરા

કુંવર ઘોડે છે દુલની પાખર તાર સમા સાતુરે સાજન

કુંવર ઘોડે છે દુલની વાડી ખરવડી અમે છયાવરની માડી

કુંવર ઘોડા પાછળ કામધેનુ રથે બેસે છયાવરની બહેન

બન્યો ઉમલ્યો આવે છે

„ બંકાગદું વાણુ પુરાવે છે

„ બેનડીની ઝાલ ધડાવે છે

„ ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે

„ સુરતગઢ વાણુ પુરાવે છે

„ ત્યાં થકી સોની તેડાવે છે

„ બેનડીની ઝાલ ધડાવે છે

„ ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે

„ સુરતગઢ વાણુ પુરાવે છે

„ ત્યાં થકી જડીઆર તેડાવે છે

„ બેનડીની ઝાલ જડાવે છે

„ ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે

„ અમદાવાદના વાણુ પુરાવે છે

„ ત્યાં થકી પટવા તેડાવે છે

„ બેનડીની ઝાલ ગંઢાવે છે

૨૧૪

- „ બન્યો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે
 „ એની નગરીમાં ધુમ મચાવે છે
 „ એનો ઉધતા લોક જગાડે છે

.....

ગીત ૩૨ મું

હારે બના મેરી ગલી મત આવો મોતીલાલ બના છનેદી

બેઠ હાડ રે

હારે બના છોડદોને દીલ ખોલ દો હારે બના મેરી

„ બના લકામદ વઢાણ પુરાવીએ

„ બના ત્યાં થકી સોનાં અણાવીએ

„ બના બનડીકી ઝાલ ધડાવો મોતીલાલ બના છને

„ હડમચપદ વઢાણ પુરાવીએ

„ બના ત્યાં થકી હીરા અણાવીએ

„ બના બનડીકી ઝાલ જઢાવો મોતીલાલ બના છને

„ બના સીધડગદ વઢાણ પુરાવીએ

„ બના ત્યાં થકી મોતી અણાવીએ

„ બના બનડીકી ઝાલ પડોવાઓ મોતીલાલ બના છને

ગીત ૩૩ મું

હારે બના કિન્ને બતાઈ તુને મેરી ગલીયાં

મેરે ગલીયારે ગુલાબી છડીયા હારે બના કિન્ને

હારે બના ચીરા તો તેરા લાલ બનીયા

લાલ બનીયારે ગુલાલ

હારે બના કિન્ને ૧

૨૧૫

ગીત ૩૪ મું

હારે બની નીમા તો લાલ બનાયા.

હારે બનીયારે ગુલામ.

હારે બના મોજાં તો તેરા લાલ બનીયા

લાલ બનીયારે ગુલામ બનીયા હારે બના

કિન્ને ૨

કિન્ને ૩

ગીત ૩૫ મું

એક લીલી તે લીલી લીલી

એને લીલુડી જડીત પલાણુ રે જગલીલી

મારા સોય ધોડાને બસે હાથીઆ

મારા હાથી દેખીને વેવાઇ બી ગયો

મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગલીલી.

મારા કીયા બાઇએ સાનમાં સમજવીઆ

મારા લલુબાઇએ સાનમાં સમજવીયા

તમારી બહેરી રાખીશું લાજરે જગલીલી

એક લીલી તે લીલી લીલી

એક લીલુડી જડીત પલાણુ રે જગલીલી

મારા સોય ધોડાને બસે હાથીઆ

મારા ધોડા દેખીને વેવાઇ બી ગયા

મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગલીલી

મારા કીયા બાઇએ સાનમાં સમજવીયા

મારે મણીબાઇએ સાનમાં સમજવીયા

તમારી બહેરી રાખીશું લાજરે જગલીલી

ગીત ૩૬ મું

આ મારું વાજીત કરે ઝમકારા

નમરે વાગેરે સાજન મગરે
 વાગતું વાગતું પોળમાં મેઠું
 તો ધરે વેવાઈનાં ક્યાં છે રે
 ઉંચલા અવાસને નીચલા દરવાજા
 ત્યાં મોતી જડયા તોરણ ખારણેરે
 ચોકમાં અંધો પરસાલે નામરવેન
 તો ગોરીએ દીવા અજવાણીયારે
 સાત દીકરડા તું જાણ મોરી ગોરી
 તો નેમ દસ ખરચુંને રવ ચડેરે
 એક દીકરડી તું જાણ મોરી ગોરી
 તો સાજન જમાડું ધર આંગણેરે
 બાપે માપસમાં આપીરે બેઠી
 તો માડીએ આપી જોડીરે
 રાસ રચું બેનને સાસર આપો
 તો બેસ દોવા તામડીરે
 ચીરના ચાદરવા જાદના બાપેચા
 તો મહાની બંદરના ચોરસારે
 પુરાનપુરી ગોરી વીજાપુરી ઝાઝી
 તો નવારે નગરના વાડકારે
 ત્રાંખા તરીયા પીતળના અખળીયાં
 તો નવારે સુખડના પાટલારે
 એટલું મેઠું બેન સાસરે જળે
 તો લાલ વધારજો અપણીરે

ભાગ ૨૧ મો.

ગીત ૩૭ મું,

મારા નવલા વેવાઈ તમને વીનવું તારી સાંકળ શેરી વળાવતે,
 મારા મોટાનું સાજન આવશે તારા ઉરમાં દેખીને લાજશે;
 તારાં છબ્યાં છોડરાંને મનશે, તારાં ધમ્પાં જુદાંને દાઢશે,
 તને નક્કરને નહીં લાજરે તને નીર્ભાજને થું ઠક્કીરે

ગીત ૩૮ મું,

કુંવર હેલો દમ ઘોડે ચડીયા એમના વેરીને ધાસકા પડીયાં,
 હઠી દુધના ગોરસ ખાટો, એમના વેરીના હાથારે ફાટ્યાં,
 ધક્કાં દુકાનાં ગોરસ ભરીયાં એમના વાલાનાં હાથારે ઠરીયા

ગીત ૩૯ મું,

વર તે બહુરે હોશીલો વર તો બહુરે ખાંતીલો;
 એની મરધાનયણી જુવે વાટરે નગરાં વાગે ધીમે ધીમે
 વરને તો સોનીડાની શેરી વચ્ચે સંચર્યો

વરને ઉતારીઓ વસાવતાં ભાગી વારરે નગરાં

વર તો મોળીડાની શેરી વચ્ચે સંચર્યો

વરને ખુપ વસાવતાં ભાગી વારરે નગરાં

વર તો માંધીડા શેરી વચ્ચે સંચર્યો

વર બીજા વસાવતાં ભાગી વારરે નગરાં

વર તો ડોસીડાની શેરી વચ્ચે સંચર્યો

વરને સીરખંદ વસાવતાં ભાગી વારરે નગરાં

વર તો તંબોળીડાની શેરી વચ્ચે સંઘોરે,
વરને પાન વસાવતાં હાથે વારરે નગારાં.

કલ્યાણી

ગીત ૪૦ મું.

તો જમ જમરે જમણા કલવો તારી માડી પીરસે કલવો.
તારી સાસુએ પીરસ્યો છે કલવો તારી સાસુ તે હાથવાની બોળી,
તને બીમાં નાંખશે બોળી તારી માડી તે હાથવાની કપટી;
તને મીઠું નહીં આપે ચપટી તારી મઠિ આવડો શો મમકો;
તને જાળ ન આપે કરી કચકો.

ગીત ૪૧ મું.

મારી હાથણુ વેવણુ જમરે તારા ઘર પછવાડે થઇ રહ્યા છે સોરરે
મારા પગ સુથ થયા ચાંબલા પેલી વેવણુને લઇ મયા જાંમલા
મારા પગ સુથ થયા આરસી પેલી વેવણુને લઇ મયા પારસી.

ગીત ૪૨ મું.

શેરી શેરી ધુધરડાં વાગે છે,
કાંઈ હિમરાવ જરો આવે છે.
કાંઈ જાણુ કરો પીંજાણુ કરો
પેલા નવલા વેહેવાઈને જાણુ કરો.
પેલા કાઠીલા વેહેવાઈને જાણુ કરો.
તારી શેરી છે સુંગાળારે.
તારી ધરધણીઆણી કાળી
અમારી જનમાં આવ્યા મોટારે.
વહેવણુ જળ ભરી હાથે લોટારે
વહેવણુ લેજે? કંકાવટી

તારે બારણે આંબે નાણાવડી

વહેવણુ બેનેરે સોપારી

તારે બારણે આંબે વેપારી

વહેવણુ બેનેરે સુપાસુ

તારા ચુલા પછાડી ગારારે

તારે દીકરી જણ્યાનો વારારે

તારા ચુલા પાછળ ધટારે

તારે દીકરી જણ્યાની રીતરે

તું તો દીકરી જણી જણી ચાકારે

આંખા કરીની પેઠે પાકારે

ગીત ૪૩ મું.

હળવે હળવે પોખરે મોટાના ટાપારે

બાળા વરને વાગશે સાડી ચોખારે

રવમયો ના પોકેશ વહેવાણુ

રવમયો તારે વસોયા જોમશું

સાંભેલું ના પોકેશ વહેવાણુ

સાંભેલું તારે ખાંડવા જોમશું

તરાકે ના પોકેશ વહેવાણુ

તરાકે તારે કાંતવા જોમશું

સળીએ ના પોકેશ વહેવાણુ

સહીએ તારા આપના પાળીયાં

સંપુટેના પોકેશ વહેવાણુ

સંપુટ તારે દોવો કરવા જોમશું

ધુંસડું તારે ગાડે જોમશું

ભાગ ૨૨ મો.

ગીત ૪૪ મું.

સીપ્યાં ગુપ્યાં જોરડા સાપોલીયું જાય

પુલકાંદની પુઠમાં સાપોલીયું જાય

જાય મુઠો મરડતું સાપોલીયું જાય

જાય ધડાકા લેતું સાપોલીયું જાય

જો જોના બાપા સાપોલીયું જાય

દીકું હોય તો હાડરે સાપોલીયું જાય

ગીત ૪૫

મુરત કહેર વસે એક સોનીરે ધડને વાકડાની પોચીરે

એની પોચીએ ઝાઝા હીરારે

બાળુ મંધ સરખી પોચીરે

મુંબદ કહેર વસે એક જડીઆરે

જડીઆ જડને લાકડાની પોચીરે

એની પોચીએ ઝાઝા આંબારે

પોચી લાવે લાકડના મામારે

બાળુ મંધ સરખી પોચીરે

અમદાવાદ વચે એક ઝવેરી
 ઝવેરી પારખ લાકડાની પાંચીર;
 એની પાંચીએ ઝાઝાં મોતીર
 પોંચી લાવે લાકડાની માથીર
 બાજીબંધના સરખી પોંચીર.
 ત્યાં તો નટવર ચડીયા ધોડેર;
 વરકન્યા પરણીને ઉઠ્યારે.

ગીત ૪૫ મું.

અમારું છૂંદું તમારી વધીયારી.
 એ એને પરણાવો વહેવાઈઓ સંપન્ન રાખો.
 એ એને બોલે બનશે વહેવાઈઓ સંપન્ન રાખો,
 અમારા હીમતભાઈ તમારી પરસન વહુ એ એને પરણાવો
 વહેવાઈઓ સંપન્ન રાખો એ એને બોલે વહેવાઈઓ
 સંપન્ન રાખો એને એને જીગતે જોડુ વહેવાઈઓ સંપન્ન રાખો

ગીત ૪૬ મું.

વર કન્યા કંસાર જમે વહેવણુની દાઢ મળે,
 લાડાને કંસાર ન લાવેરે લાડી કુચે કુચે મારેરે.
 લાડો તો સડાળમાંથી આવ્યોરે લાડી તો દુધાળમાંથી આવીરે.

ગીત ૪૭ મું.

વર કન્યા કંસાર જમે જનમયાની દાઢ મળે
 કાળીયો કંસાર આપે તો ખમચેરે;
 નથી તો આશા મુકી ધેર જમચેરે:

ભાગ ૨૩ મો

ગીત ૪૮ મું

એક ઝારા ઉપર ઝારીરે એતો કન્યા થઈ અમારીરે
એતો અમારાં કલાં કરશેરે એની માને મોઢે મુતરશેરે

ગીત ૪૯ મું

સામા ઝોરડામાં અધમણુ છરે

જીવાવર પરણે હું તો ધંટીએ ના ધીરે
તળીયા ધીના ઘેખર મને મીઠડાં લાગે,

સામા ઝોરડામાં અધમણુ અડદી.

જીઆવર પરણે હું તો જોષને ઠરતી

તળીયાં વીમાંના ઘેખર મીઠડાં લાગે

સામા ઝોરડામાં અધમણુ મીઠે

જીઆવર પરણે મેંતો અચરજ દીઠું

તળીયા ધીમાંના ઘેખર મુજને મીઠડાં લાગે

ગીત ૫૦ મું

લાડી આપી પાડી આપી જનમયાની માડી આપી,

તોય લકષ્મી માડવા હેઠરે

અમે છદરીયો ગઢ જીત્યોરે આનંદ બલા

લોકો કહે મોતીભાષ જીઠારે

આનંદ૦

એ તો દીકરો પરણાવી ઉઠ્યારે

આનંદ૦

લોકો કહેતા પુલચંદભાષ સાચારે

આનંદ૦

એનો દીકરો પરણાવીને નાચ્યારે

આનંદ૦

ગીત ૫૧ મું

અમે આગ્યાતા રંગભેર રમવારે અમે આગ્યાતા પરસન વહુને લેવા

૨૨૩

અમે આવ્યાંતાં પરસન વહુને

એના જોયામાં શું જોશોર;

ગીત ૫૨ મું.

તાંબાકુડી તે નગર સોહામણી;

માંઠી ભરીયારે ગવરીનાં ધી સાહેલીરે આંખો મોરીઓ,

મારા ઠીયાભાઇનાં વાજાંત્ર વાગીઆં.

પેલા વેવાઇનાં પડ્યારે નીજાન. સાહેલીરે આંખો મોરીઓ,

તાંબાકુડી તે નગર સોહામણી, મઠી ભરીયારે ગવરીના ધી. અ. સા.

મારા ઠીયાભાઇની મેડીએ દીવા બળે,

મારા વાડીજાલની મેડીએ દીવા બળે;

પેલા વેવાઇનારે ઘેર અંધારાં.

સાહેલીરે આંખો મોરીઓ.

તાંબાકુડી તે નગર સોહામણી.

માંઠી ભરીયારે ગવરીનાં ધી સાહેલીરે આંખો મોરીઓ.

મારી કોઇ વહુને પેરર સાડી બલી,

મારી રતી વહુને પેરજી સાડી બલી,

પેલી વેવાજીનેરે લઇ ગયા ચોર.

સાહેલીરે આંખો મોરીઓ. છત્યાદી.

ગીત ૫૩ મું

એના માડવે નથી કાંઈ વાંસ વળા એન. ધરમાં નથી કોઇ ધરવણી

એના ધરમાં પુલકાંડ મરણો માત્રે પેલા વખતતા બીયારાતું કાંઈ નચાસે

એના આજ્યા તાજ્યાને શુંએ ગઇએ. એના માગ્યાતાગ્યાને શુરે ગઇએ

પુંજીઆઇના પરદારને શુરે ગઇએ.

ભાગ ૪૨ મો.

ગીત ૫૪ મું.

ઉઠો વેવાઈ ભીત પડે;

ભીત પડે તો પડવા દો, ઠાણુ દોઝખ બરવા દો,

આગળ દુલમંદ પરજ્યાતા ઠાણુ દોઝખ બરયું તું

હવે પાનાભાઈ પરજે છે ઠાણુ દોઝખ બરે છે

ગીત ૫૫ મું.

એના ઘર પછવાડે છટ પડી એને દીકરી જણ્યાની રીત પડી,

એના ઘર પછવાડે બાવળીઓ એને દીકરી જણ્યાનો વાવળીઓ;

એના બારજે જામતીનો ગારો એને દીકરી આખાનો છે વારો;

ગીત ૫૬ મું

છરે સરસ્વતી સ્વામીને વીનવું

છરે ગણપત લાગુ પાંચ માફ તોરણીયું હીરે જડ્યું.

મારે હિમતભાઈને ધીરજલાલનાં જોડવાં,

પેલો વેવાઈને ખીલાડાની જોડ. માફં

મારી રતી વહુ ને જીવદાર વહુનાં જોડવાં

પેલી વેવાઈને જીંડણીની જોડ. માફં

ગીત ૫૭ મું

પેલો વેવાઈ બાઈ કુંવારોરે માફજ દયારામનો કેવડો,

એને કુતરી સાથે પરજીવોરે માફજ

એ કેમ કરી બોલડાં બોલેરે માફજ

કુતરી બસશે, વેવાઈ બોલશે એમ કરી બોલડાં બોલેરે,

લેખાવટીયાનું નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણે
 લેખાવટીયા હીમતભાઈ નામ વીવા ઘેર આપણે
 સાંગા માંગીએ બેઠા પુન કરે
 પુન્યવંતાનું નામ જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 પુન્યવંતાં નવલજાઈ નામ વીવાઠ ઘેર આપણે
 ઓરડામાં લક્ષ્મી વાસો વસે
 લક્ષ્મીનું નામ કાશીવહુ વીવાઠ ઘેર આપણે
 ખભે કાચળી સેને ભરી
 નાણાવટીયાનું નામ ન જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 નાણાવટીયાનું નામ ગણેકલાલ વીવાઠ ઘેર આપણે
 હાથમાં પાટીયો સોઈ ભરી
 નીશાળીયાનું નામ ન જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 નીશાળીયા બીખાબાઈ નામ વીવાઠ ઘેર આપણે
 લાંબે પરસાળે આળક રમે રમે
 આળકનું નામ ન જાણું વીવાઠ ઘેર આપણે
 તાંબાના બેડે પાણી કરે
 પાણીયારીનું પરસન વહુ નામ વીવાઠ ઘેર આપણે

ગીત ૨૪ મું.

પાય પાવહાને કે કસરીયા વાધા.
 કાને સોનાની લોળેરે કાઈ વરધ વધાવો,
 એટલે રજીછોડરાય સીમાડે આવ્યા.
 સીમાડે છત્ર ઢોળાવેરે કાઈ વરધ વધાવો,

એટલે રણછોડરાય બાગોળે આવ્યા,
 બાગોળે ભેરો વમડાવેરે કાઠ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય જનીવાસે આવ્યા,
 કલવો સાળીને હાથેરે કાઠ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય ખડકીએ આવ્યા
 ખડકીના ખખડ્યા છે કમાડરે કાઠ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય તોરણે આવ્યા
 પુખણાં સામુને હાથેરે કાઠ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય માયરામાં આવ્યા
 મામાળ કયાને પધરાવેરે કાઠ વરધ વધાવો.

ગીત ૨૫ મું.

જોતરડો ઉતારેરે જોરળ વહુ માગે છે સવધયો જોરળ
 વહુનો ખાપ જવધયો જોરળ વહુ માગે સવધયો જોરળ
 વહુનો ખાપ બોઠડો જોરળ વહુ માગે છે બદામ જોરળ
 વહુનો બાઈ હાજમ જોરળ વહુ માગે છે ચારસી જોરળ
 વહુનો બાઈ પારસી જોરળ

ગીત ૨૬ મું.

મજાંતીવેળા જોરી રીસાઈ બેઠાં, સસરા માનવે તો મનાઉ.
 જો લાઢણી આઠા ધુંધટ વહુને વાલેરા ભાગે
 કહે તો વહુઆર તમને તુલશીઓ ધરાવું તનમનીએ રત્ન જડાઉં.
 જો લાઢણી આઠા ધુંધટ વહુને વાલેરા ભાગે,

ગીત ૨૭ મું.

લાડણો પાન ચાવે ને રસ ઢોળે,
 લાડણો તો વળી વળી પાછું જીવે
 જણે મારા બાપા સાથે આવે
 જણે મારા સસરાનો રંગરાખે
 લાડણો પાન ચાવે ને રસ ઢોળે
 લાડણો તો વળી વળી પાછું જીવે
 જણે મારી માડી સાથે આવે
 જણે મારી સાસુનો રંગરાખે
 લાડણો પાન ચાવેને રસ ઢોળે
 લાડણો તો વળી વળી પાછું જીવે
 જણે મારા વીરા સાથે આવે
 જણે મારા સાજાનો રંગ રાખે

ગીત ૨૮ મું.

થોડી તારા મુખડે રતન જડયારે બાધ
 રતન જડયારે નંદલાલ સેરા અજબ બનીરે બાધ
 વર બાપા તે વર બાપા કોણ સરાવ કહેવાયરે બાધ
 જન સુઢાડી અગર જય શેરા અજબ બનીરે બાધ
 વરબાપા તે વરબાપા આત્મારામ કહેવાયરે બાધ
 જન સુઢાડી આગજ જય શેરા અજબ બનીરે બાધ
 થોડી તારે મુખડે રતન જડયારે બાધ
 રતન જડયારે શેરે અજબ બનીરે બાધ

વરમાડી તે વરમાડી કેમ આપ ઠહેવાયરે
 જન સુઠાડી આગળ જાય શેરો અજળ બનીરે આપ
 વરમાડી તે વરમાડી જીવકોર આપ ઠહેવાય આપ
 જન સુઠાડી આગળ જાય શેરો અજળ બનીરે આપ

ગીત ૨૯ મું.

લીલી ઘોડીને પીળા ચાળખો ઘોડી ધણું ગાજે
 લીલકાં જડીત પલાણુ ઠહેવાણુ મારી છંદો નાચે
 છંદ છુંદાવ્યારે છુંદણુ ઘોડી પણુ ગાજે
 હોશે રંગાવ્યા ઠાળા હાંત ઠહેવાણુ મારી છંદ નાચે
 ઘોડી ચઢી જ્યાવર સંચર્યા ઘોડી ધણું ગાજે
 મોહી રહ્યા ચાર દેવ ઠહેવાણુ મારી છંદ નાચે
 હવેને વિશ્વનાથરે મોહી રહ્યા ઘોડી ધણું ગાજે
 ગયામાં ગદાધર દેવ ઠહેવાણુ મારી છંદ નાચે
 ચોથલે ઘોળશ્વર દેવ ઠહેવાણુ મારી છંદ નાચે
 સારોએ મોહી શું કીધાં ઘોડી ધણું ગાજે

ગીત ૩૦ મું.

કુંવર હેલ દેખ ઘોડે ચડીયા તારા વેરીને ધાસઠા પડીયા.
 કુંવર દહીયાનાં ગોરસ ખાટા તારા વેરીના હાથડલાં ફાટયાં
 કુંવર દહીનાં ગોરસ મીઠાં તારા વહાલાએ અચરત દીઠાં
 કુંવર ખુંપે છે અસરો ને મસરો જોવા આવ્યા તે સાસુ ને સસરે
 વર ખુંપે તે જડીઆરે આપ સાજનમાં સોમએ જ્યા વરના આપરે

કુંવર ખુંચે તે જડીઆરે હીરા સાજનમાં સોષ્યે જ્યા.

વીરના વીર।

કુંવર થોડે છે દુલની પાખર તાર સમા સાતુરે સાજન

કુંવર થોડે છે દુલની વાડી કરવડી ઝાલે જ્યાવરની માડી

કુંવર થોડા પાખર કામચેન રથે બેસે જ્યાવરની બુદેન

બન્યો ઉમલ્યો આવે છે

„ લંકાગદું વાણુ પુરાવે છે

„ બેનડીની ઝાલ ધડાવે છે

„ ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે

„ સુરતગઢ વાણુ પુરાવે છે

„ ત્યાં થકી સોની તેડાવે છે

„ બેનડીની ઝાલ ધડાવે છે

„ ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે.

„ સુરતગઢ વાણુ પુરાવે છે

„ ત્યાં થકી જડીઆ તેડાવે છે.

„ બેનડીની ઝાલ જડાવે છે

„ ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે.

„ અમદાવાદના વાણુ પુરાવે છે

„ ત્યાં થકી પટવા તેડાવે છે

„ બેનડીની ઝાલ ગંઢાવે છે.

- „ બન્યો ઉમદ્યો ઉમદ્યો આવે છે
 „ એની નગરીમાં ધુમ મચાવે છે
 „ એનો ઉદતા લોક જગાડે છે

.....

ગીત ૩૨ મું

હારે બના મેરી ગલી મત આવો મોતીલાલ બના છેડે

મેલે છેડે છે

હારે બના છોડોને દીલ ખોલ દો હારે બના મેરી

- „ બના લકાગઢ વઢાણ પુરાવીએ
 „ બના ત્યાં ચઢી સોનાં અણાવીએ
 „ બના બનડીકી ઝાલ બઢાવો મોતીલાલ બના છેડે
 „ હડમચપઢ વઢાણ પુરાવીએ
 „ બના ત્યાં ચઢી હીરા અણાવીએ
 „ બના બનડીકી ઝાલ જઢાવો મોતીલાલ બના છેડે
 „ બના સીધડગઢ વઢાણ પુરાવીએ
 „ બના ત્યાં ચઢી મોતી અણાવીએ
 „ બના બનડીકી ઝાલ પરોવાઓ મોતીલાલ બના છેડે

ગીત ૩૩ મું

હારે બના કિન્ને બતાઈ તુને મેરી ગલીયાં

મેરે ગલીયારે ગુલાબી છડીયા હારે બના કિન્નને

હારે બના ચીરા તો તેરા લાલ બનીયા

લાલ બનીયારે ગુલાલ

હારે બના કિન્ને ૧

ગીત ૩૪ મું

હારે બની નીમા તો લાલ બનાયા.

હારે બનીયારે યુદ્ધાત્મ.

કિન્ને ૨

હારે બના મોખાં તો તેરા લાલ બનીયા

લાલ બનીયારે યુદ્ધાત્મ બનીયા હારે બના

કિન્ને ૩

ગીત ૩૫ મું

એક લીલી તે લીલી લીલડી

એને લીલુડી જડીત પલાણુ રે જગલીલડી

મારા સોય ધોડાને બસે દાથીઆ

મારા દાથી દેખીને વેવાઇ બી ગયો

મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગલીલડી.

મારા કીયા બાઇએ સાનમાં સમજવીઆ

મારા લલુબાઇએ સાનમાં સમજવીયા

તમારી બહેરી રાખીશું લાજરે જગલીલડી

એક લીલી તે લીલી લીલડી

એક લીલુડી જડીત પલાણુરે જગલીલડી

મારા સોય ધોડાને બસે દાથીઆ

મારા ધોડા દેખીને વેવાઇ બી ગયા

મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગલીલડી

મારા કીયા બાઇએ સાનમાં સમજવીયા

મારે મણીબાઇએ સાનમાં સમજવીયા

તમારી બહેરી રાખશું લાજરે જગલીલડી

ગીત ૩૬ મું

આ મારું વાજીત કરે કમકારા

નમરો નાગેરે સાજન સજેરે
 વાગવું વાગવું પોળમાં પેઠું
 તો ધરેરે વેવાઈના ક્યાં છે રે
 ઉંચલા અવાસને નીચલા દરવાજા
 ત્યાં મોતી જડ્યા તોરણ ખરણેરે
 ચોડમાં અપો પરસાવે નાગરવેન
 તો જોરીએ દીવા અજવાળીયારે
 સાત દીકરી તું જશ મોરી જોરી
 તો જેમ દ્રવ્ય ખરચું તે રથ ચડેરે
 એક દીકરી તું જશ મોરી જોરી
 તો સાજન જમાડું ધર આંગણેરે
 બાપે માપસામાં આપીરે બેરી
 તો માડીએ આપી જોડીરે
 રાસ રચું બેનને સાસરે આપો
 તો બેસ દોવા તામડીરે
 ચીરના ચાદરવા જાદરના ગાંધેચા
 તો મહાવી બંદરના ચોરસારે
 પુરાનપુરી જોરી વીજાપુરી જાગી
 તો નવારે નગરના વાડકારે
 ત્રાંખા તરીયા પીતળના અખળાયાં
 તો નવારે સુખડના પાટલારે
 એટલું શ્રેષ્ઠ બેન સાસરે જાળે
 તો લાજ વધારજો આપણીરે

ભાગ ૨૧ મો.

ગીત ૩૭ મું,

મારા વ્યથા વેવાઇ તમને વીનવું તારી સાંકળ શેરી વળાવને,
મારા મોઢાનું સાજન આવશે તારા ઉરમાં દેખીને બાજશે;
તારાં છઠ્ઠાં છોડરાંને મારશે, તારાં ધધકાં બુદ્ધને દાટશે,
તને નફ્ટને નહીં બાજશે તને નીર્જાળને થું કહીએ.

ગીત ૩૮ મું.

કુંવર હેલો દહ ઘોડે ચડીયા એમના વેરીને ધાસકા પડીયાં,
હઠી દુધના ગોરસ ખાટા, એમના વેરીના હઠયારે ફાટયાં,
છઠાં દુહુનાં ગોરસ ભરીયાં એમના વાલાનાં હઠયારે ઠરીયા.

ગીત ૩૯ મું.

વર તે બહુરે હોશીલો વર તો બહુરે ખાંતીલો;
એની મરધાનયણી જીવે વાટરે નગરાં વાગે ધીમે ધીમે
વરને તો સોનીડાની શેરી વચ્ચે સંચર્યો.

વરને ઉતારીએ વસાવતાં, બાગી વારરે નગરાં.

વર તો મોળીડાની શેરી વચ્ચે સંચર્યો.

વરને ખુપ વસાવતાં બાગી વારરે નગરાં.

વર તો ગાંધીડા શેરી વચ્ચે સંચર્યો.

વર બીફળ વસાવતાં બાગી વારરે નગરાં.

વર તો ડોસીડાની શેરી વચ્ચે સંચર્યો.

વરને સીરખંદ વસાવતાં બાગી વારરે નગરાં.

વર તો તંબોળીકાની શેરી વચ્ચે સંચરે,
વરને પાન વસાવતાં બાજે વારે નગારાં.

કર્ત્યાદિ

ગીત ૪૦ મું.

તો જમ જમરે જમમડા કલવો તારી માડી પીરસે કલવો.
તારી સામુએ પીરસે છે કલવો તારી સામુ તે હાથાની બોળા,
તને ધીમાં નાખસે બોળા તારી માડી તે હાથાની કપટી;
તને મીઠું નહીં આપે ચપટી તારી ગઠિ આવડો શા મચકો;
તને જોળ ન આપે કરી ધચકો.

ગીત ૪૧ મું.

મારી હાંધણુ વેવણુ જમરે તારા ધર પછવાડે ચપ રહ્યા છે સોરરે
મારા પગ સુજ ચયા ચાંબલા પેલી વેવણુને લઇ ગયા જાંબલા
મારા પગ સુજ ચયા આરસી પેલી વેવણુને લઇ ગયા પારસી.

ગીત ૪૨ મું.

શેરી શેરી ધુધરડાં વાગે છે,
કાઠ ઉમરાવ જાદો આવે છે.
કાઠ જાણુ કરો પીછાણુ કરો
પેલા નવલા વેહેવાઈને જાણુ કરો.
પેલા કાઠીલા વહેવાઈને જાણુ કરો.
તારી શેરી છે સુંગાળારે.
તારી ધરધણીઆણી કાળી
અમારી જનમાં આવ્યા મોટારે.
વહેવણુ જળ બરી સાવે લોટારે
વહેવણુ લેજેરે કંઠાવટી

તારે બારણે આબ્યે નાચાવડી
 વહેવણુ સેનેરે સોપારી
 તારે બારણે આબ્યે વેપારી
 વહેવણુ સેનેરે સુપ્રહુ
 તારા મુલા પહાડી ગારોરે
 તારે દીકરી જણ્યાનો વારોરે
 તારા મુલા પાછળ છટરે
 તારે દીકરી જણ્યાની રીતરે
 તું તો દીકરી જણી જણી યાત્રારે
 આંખા કરીની પેઠે યાત્રારે

ગીત ૪૩ મું.

હળવે હળવે પોખરે મેટાના ટાપારે
 બાળા વરને વાગશે સહી ચોખારે
 રવમયો ના પોકેજ વહેવાણુ
 રવમયો તારે વસોયા જોમથું
 સાંખેલું ના પોકેજ વહેવાણુ
 સાંખેલું તારે ખાંડવા જોમથું
 તરાકે ના પોકેજ વહેવાણુ
 તરાકે તારે કાંતવા જોમથું
 સળાએ ના પોકેજ વહેવાણુ
 સહીએ તારા આપના પાળાયાં
 સંપુટેના પોકેજ વહેવાણુ
 સંપુટ તારે હીવો કરવા જોમથું
 હુંસરે તારે ગાડે જોમથું

ભાગ ૨૨ ચો.

ગીત ૪૪ મું.

સીધાં ગુપ્ત્યાં જોરડા સાપોલીયું જાય
 કુલચંદની પુઠમાં સાપોલીયું જાય
 જાય મુછો મરડતું સાપોલીયું જાય
 જાય ધડાકા લેતું સાપોલીયું જાય
 જો જોના બાપા સાપોલીયું જાય
 દીકું હોય તો હઠાદરે સાપોલીયું જાય

ગીત ૪૫

સુરત સહેર વસે એક સોનીર પડજો વાકડાની પોંચીરે
 એની પોંચીએ ઝાઝા હીરાંરે
 બાળુ બંધ સરખી પોંચીરે
 મુંબઈ સહેર વસે એક જડીઆરે
 જડીઆ જડજો લાકડાની પોંચીરે
 એની પોંચીયે ઝાઝા આંબારે
 પોંચી લાવે લાકડના મામારે
 બાળુ બંધ સરખી પોંચીરે

અમદાવાદ વચે ઝિઝ ઝવેરી
 ઝવેરી પારખ ભાડાની પાંચીર;
 ઝેની પાંચીએ ઝાઝા મોતીર
 પોંચી ભાવે ભાડાની માથીર
 ભાજીખંના સરખી પોંચીર,
 ત્યાં તો નટવર ચડીયા ધોડેર;
 વરકન્યા પરણીને ઉઠ્યારે.

ગીત ૪૫ મું.

અમારું જીવં તમારી વધીયારી.
 એ એને પરણાવો વહેવધઓ સંપજ રાખો.
 એ એને બોલે બનશે વહેવધઓ સંપજ રાખો,
 અમારા હીમતભાઈ તમારી પરસન વહુ એ એને પરણાવો
 વહેવધઓ સંપજ રાખો એ એને બોલે વહેવધઓ
 સંપજ રાખો એને એને જીગતે જોડુ વહેવધઓ સંપજ રાખો

ગીત ૪૬ મું.

વર કન્યા કંસાર જમે વહેવધની દાઢ ગળે,
 લાડાને કંસાર ન ભાવેરે લાડી કુચે કુચે મારેરે.
 લાડો તો સડાળમાંથી આવ્યોરે લાડી તો દુકાળમાંથી આવીરે.

ગીત ૪૭ મું.

વર કન્યા કંસાર જમે જાનમયાની દાઢ ગળે
 કાળીયો કંસાર આપે તો ખમચેરે;
 નથી તો આશા મુકી ધેર જમચેરે:

ભાગ ૨૩ મો

ગીત ૪૮ મું

એક ઝારા ઉપર ઝારીરે એતો કન્યા યહ અમારીરે
એતો અમારાં ક્યાં કરશેરે એની માને મોઢે મુતરશેરે

ગીત ૪૯ મું

સામા ઝોરડામાં અધમણુ જીરે
જીઆવર પરણે હું તો ધંટીએ ના ધીરે
તળીયા ધીના ઘેઅર મને મીઠડાં લાગે,

સામા ઝોરડામાં અધમણુ અડદી.
જીઆવર પરણે હું તો જોષને કરતી
તળીયાં વીમાંનાં ઘેઅર મીઠડાં લાગે
સામા ઝોરડામાં અધમણુ મીજે

જીઆવર પરણે મેંતો અચરજ દીઠું
તળીઆ ધીમાંના ઘેઅર મુજને મીઠડાં લાગે

ગીત ૫૦ મું

લાઠી આપી પાડી આપી જનમયાની માડી આપી,
તોય લકષ્મી માડવા હેઠરે

અમે ધરરીયો ગઢ જીયોરે આનંદ બલા

લોકો કહે મોતીબાઇ જુઠારે

આનંદ૦

એ તો દીકરો પરણાવી ઉઠ્યારે

આનંદ૦

લોકો કહેતા પુલયંદબાઇ સાચારે

આનંદ૦

એનો દીકરો પરણાવીને નાચ્યારે

આનંદ૦

ગીત ૫૧ મું

અમે આગ્યાતા રંગભેર રમવારે અમે આગ્યાતા પરસન વઢુને લેવા

૨૨૩

અમે આત્માતાં મરણ વડુને

એના જોયામાં શું જોયારે;

ગીત ૫૨ મું.

તાંબાકુડી તે નગર સોહામણી;

માંઠી ભરીયારે ગવરીનાં ધી સાહેલીરે આંખો મોરીઓ,

મારા કીયામાધનાં વાજાંત્ર વાગીઆં.

પેલા વેવાધનાં પડ્યારે નીજાન. સાહેલીરે આંખો મોરીઓ,

તાંબાકુડી તે નગર સોહામણી, માંઠી ભરીયારે ગવરીના ધી. અ. સા.

મારા કીયામાધની મેડીએ દીવા બળે,

મારા વાડીલાલની મેડીએ દીવા બળે;

પેલા વેવાધનારે ધીર અંધારાં.

સાહેલીરે આંખો મોરીઓ.

તાંબાકુડી તે નગર સોહામણી.

માંઠી ભરીયારે ગવરીનાં ધી સાહેલીરે આંખો મોરીઓ

મારી કોષ વડુને પેરર સાડી બલી,

મારી રતી વડુને પેરણ સાડી બલી,

પેલી વેવાણનેરે લઈ ગયા ચોર.

સાહેલીરે આંખો મોરીઓ. છત્યાદી.

ગીત ૫૩ મું

એના માડવે નથી કંઈ વાંસ વળી એત. ધરમાં નથી કોઈ ધરધણી

એના ધરમાં પુલયંદ મરણો માથે પેલા વખતા ખીયારાનું કંઈ નયાલે

એના આણ્યા તાણ્યાને શુંએ ગમ્યે. એના માગ્યાતાગ્યાને શુંરે ગમ્યે

પુંજામાધના પરદારને શુંરે ગમ્યે.

ભાગ ૪૨ એ.

ગીત ૫૪ મું.

હોઁ વેવાઈ ભીત પડે;

ભીત પડે તો પડવા દો, ઠાણુ દોઝખ બરવા દો,

આગળ દુલ્હન પરણ્યાતા ઠાણુ દોઝખ બરચું તું

હવે પાનાભાઈ પરણે છે ઠાણુ દોઝખ ભરે છે

ગીત ૫૫ મું.

એના ધર પછવાડે છટ પડી એને દીકરી જણ્યાની રીત પડી,

એના ધર પછવાડે બાવળીઓ એને દીકરી જણ્યાનો વાવળીઓ;

એના બારણે ગામતીનો ગારો એને દીકરી આપ્યાનો છે વારો;

ગીત ૫૬ મું

જીરે સરસ્વતી સ્વામીને વીનવુંરે

જીરે મજ્જપત લાગુ પાય માફ તોરણીયું હીરે બડયું.

મારે હીમતભાઈને ધીરજલાલતાં જોડવાંરે,

પેલો વેવાઈને બીલાડાની જોડ. માફં

મારી રતી વહુ ને જીવકોર વહુનાં જોડવાંરે

પેલી વેવાઈને છુંડણીની જોડ. માફં

ગીત ૫૭ મું

પેલો વેવાઈ બાઈ કુંવારોરે માફજ દયારામનો કેવડો,

એને કુતરી સાથે પરણીવોરે માફજ.

એ કેમ કરી બોલડાં બોલેરે માફજ.

કુતરી ભસશે, વેવાઈ બોલશે એમ કરી બોલડાં બોલેરે,

દીલચમન ગાયન.

ગુજરી.

કે કાપુલસે બાદશાહ ચઢે ને સારી દીલ્લીકા દીવાનરે
કે બાદશાહ ઉતરે બાગમે મેં કયામસ દેખન જાઉંરે;
કે હાથમાં લઈ લાલ માટલા કંદોયણ હોકે જાઉંરે,
કે બાદશાહ ઉતરે બાગમે મેં કયામસ દેખન જાઉંરે;
કે હાથમાં લઈ લાલ ખેડલું પનીહારણ હોકે જાઉંરે,
કે બાદશાહ ઉતરે બાગમે મેં કયામસ દેખન જાઉંરે,
કે હાથમાં લઈ લાલ લાકડી ગોવાલણ હોકે જાઉંરે;
કે બાદશાહ ઉતરે બાગમે મેં કયામસ દેખન જાઉંરે,
કે હાથમાં લઈ ગુલામછડી મેં માલન હોકે જાઉંરે,
કે પુલકગરનો ધાધરો સાળુડે કસબી કોરરે.
કે કહાં કાંખી અણુવટ વીછતા ઝાંઝરનો ઝમકારરે,
કે હાથે બાળુખંધ ખેરખા એને દશે આંગળીએ વેઢરે.
કે કાને કલાપુલ શોભતાં એને ઝખુકે ઝાલરે.
કે કોટે તે પાટીયાં શોભતાં એને કંઠે અકાવળ હારરે,
કે લીલા તે ગજનું કાપડું એને ગજમોતીનો હારરે;
કે કાને તે વાળાઓ શોભતી, એને ટીલડી તપે લલાટરે.
કે બાલે મોતી પરોળ્યાં જાણે ઉગ્યો સુરજ બાણરે;
કે છોટી મટુડીમાં દહી જમાયો દુધ લીયો મણ ચારરે,
કે ચાલી ગુજરીયાં દહી બેચનકું બાદશાહકે દરબારરે;
કે અધયર લ્યો કોષ મહીયર લ્યો કોષ લ્યોને મીઠડાં દુધરે,
કે સાસુ કહે પુમ સુણો ગુજરીયાં લશકરમેં મત જાવરે,

કે દીલ્લી મહેરના આદશાહ તુજે રખે જોખલ માહયરે
 કે સાસુના વાર્યા ન કરે વહુ મહી વેચવાને જાયરે,
 કે હાટે મોહયા હાટ વાણીઆને ચોરે મોહયા ચોપદારરે,
 કે જે દેખે તે મોહી રહયા આદશાહ સરખા મહિરે,
 કે ચલી ગુજરીયાં હહીં બેચનકુ ચાલી લાલ બજારરે,
 કે સંપામ અગ્યાને ચોઠી લગાઇ જીવજન હુવા હોરાનરે,
 કે આપને લશ્કરમેં એસી મહીયારીને એસા ન કાનકા દુધરે,
 કે આદશાહકું તો ખચર હુમ એ ગુજરી દેખત આવારે,
 કે અલીયારે મલીયાં કયા શીરના ગોરી ખેઠા પડદા મહિરે,
 કે અલીયારે મલીયાં બહોત બગેરી તેરે પડદેકું લગા દડે આગરે
 કે હીંદવાણી તું હરામખદી આદશાહકું દેવે જવાબરે
 કે આદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તમે સુણો અમેરી ખાતરે,
 કે હાથ કયારમેં કયા પહેરના ગોરી પહેરા સોના શેરરે,
 કે હાથ કયાર મેરે ખોત ભલી તેરે સોનેકુ લગા દડે આગરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખદી આદશાહકું દેવે જવાબરે
 કે આદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી ખાતરે,
 કે કાળી કામળમેં કયા પહેરના ગોરી પહેરા દક્ષિણ ચીરરે,
 કે કાળી કામળ મારે બહોત ભલી તેરે ચીરકું લગા દડે આગરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખદી આદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે શેશ છાશમેં કયા ખાના ગોરી ખાવને નાન પુલાવરે,
 કે નાન પુલાવમેં કયા ખાના મેરા હીંદુકા અવતારરે
 કે હીંદવાણી તું હરામખદી આદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે આદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી ખાતરે,
 કે મકના હાથી અબજ બન્યા ગોરી હાથી દેખત આવરે

કે તેરા હાથીમેં કયા દેખના મેરે ઘેર ભૂગી બેંસરે,
 કે ટંકે સવામણ દુષ કરે તારા હાથીથી બહેરી મારી બેંસરે,
 કે હાથી દુષકી નદી ચલાવું માખન ખાંધુ પાળરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખાદી બાદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી ખાતરે,
 કે મારો કુંવર અજબ બન્યોરે કુંવર દેખન આવરે,
 કે તેરા કુંવરમેં કયા દેખના મેરા ગાયુકા ગોવાલરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખાદી બાદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમે સુણો અમારી ખાતરે,
 કે મેરી સોળસે રાણીઓ ખુબ બની તે રાણીઓ દેખન આવરે,
 કે તેરી રાણીઓમેં કયા દેખના મેરે પાણી બરે પનીયારરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખાદી બાદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી ખાતરે,
 કે મેરા ઘોડા અજબ બન્યા ગોરી ઘોડા દેખન આવરે,
 કે તેરે ઘોડેમેં કયાં દેખના મેરે ઘેર ગવરી ગાયરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખાદી બાદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી ખાતરે,
 કે મેરી મુછો અજબ બસી ગોરી મુછો મોહી આવરે,
 કે તેરી મુછોમેં કયા દેખના મેરા બકરા જેસા પુછરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખાદી બાદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી ખાતરે,
 કે કીયું તમારું સાસરું ને કીયા પુરૂષ ઘેર નારરે,
 કે ગદમાંડબ મારે સાસરને અંદા પુરૂષ ઘેર નારરે,
 કે હીંદવાણી તું હરામખાદી બાદશાહકું દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી ખાતરે.

કે કાણુ દેશની ગોવાલણીને શું તે તમારું નામરે,
 કે ગઢમાંડલની ગોવાલણીને મેનાં ગુજરી મારું નામરે,
 કે હોંદવાણી તું હરામગદી બાદશાહકુ દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે,
 કે છોટી મટકીકા મુલ કરે તો તેરી સુધયુધ જાવે હુલરે,
 કે હોંદવાણી તું હરામગદી બાદશાહકુ દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે,
 કે દુસરી મટકીકા મુલ કરોને ગોરી ઉસકા ક્યા હોય મુલરે,
 કે દુસરી મટકીકા મુલ કરે તારી સોળસે રાણીઓ હુલરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે,
 કે ત્રીસરી મટકીકા મુલ કરોને ગોરી ઉસકા ક્યા હોય મુલરે,
 કે ત્રીસરી મટકીકા મુલ કરે તેરા મકનાં હાથી હુલરે,
 કે હોંદવાણી તું હરામગદી બાદશાહકુ દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે,
 કે ચોથી મટકીકા મુલ કરોને ગોરી ઉસકા ક્યા હોય મુલરે,
 કે ચોથી મટકીકા મુલ કરે કે તારી દીલ્લી સારી હુલરે,
 કે હોંદવાણી તું હરામગદી બાદશાહકુ દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે,
 કે તેરા રૂપ તો કીને દીયા જણે સોનું ઘડે સોનારરે,
 કે અલામીયાને મુજે રૂપ દીયા તે કરમ દીયા કીરતારરે,
 કે હોંદવાણી તું હરામગદી બાદશાહકુ દેવે જવાબરે,
 કે બાદશાહ કેવે સુણુ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે,
 કે ગડબડ સડબડ ક્યા બોલતી ગોરી બોલો સમજકી બાતરે,
 કે અકડછકડ ગોરી ક્યા બોલતી કાંઈ ચપડ લગાવું દો ચારરે,

કે તું નવ જાણીશ એકલા મારા ગુખરચડે નવ લાખરે
 કે હોંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાહકુ દેવે જવાખરે,
 કે ગુજરી કેવે સુષુ બાદશાહ તુમ સુણો અમારી બાતરે,
 કે માફ તમાચા ને ઉડ જય પધડી મુખડા હો જય લાલરે,
 કે ટકે ટકે તેરા ટટુ બેચાડને દો કોડી તલવારરે.
 કે બાદશાહકુ તો ગુસ્સા લગાને ડાલી બેડી માંયરે,
 કે હાથમેં ડાલી હાથકડીયાને ઉસકુ હાથીપર બેઠલાયરે,
 કે હાથીકા હોદેપર બેડી ઉસકા કોઇ નવ લેવે નામરે.
 કે બાલશુ વીરા વીનવુ તને આલુ હૈયાનો હારરે,
 કે કાગળ જઇને આપજો મારા હીરા દીયરને ધરે,
 કે હીરાએ કાગળ વાંચીએને ગુજરી પડી બેડી માંયરે,
 કે ચંદે કાગળ વાંચીએને ગુજરી પડી બેડી માંયરે,
 કે છો પડી ભાઈ પડવા દો કાંઈ એવી લાવીશું બે ચારરે,
 કે તાંણી બાંધો બાઇ હાલને નહી કાયરકા કામરે,
 કે સુરા હોયસો સંગ ચલેને નહી કાયરકા કામરે,
 કે કેશરીઆ બાઇ વાધા પહેરેને હોળએ લાલ ગુલાલરે,
 કે ત્યાંથી હીરીએ દોડીએને ગયો ઘોડારની પાસરે,
 કે તાંણી બાંધો તગડો બાઇ દીલી મેલો લગામરે,
 કે દીલી જીતીને ઘેર આવું તો રેવંત માફ નામરે,
 કે હીરીએ ઘેડે એકજ ચઢ્યેને ગુજર ચઢ્યા નવલાખરે.
 કે હીરીએ ઘેડો બેલીએને ઘેખી માર પચાસરે;
 કે લેજો ભવાની ભોગ આતો ગુજર યોગરે,
 કે ચંદે ઘોડો બેડીએને જય દીલી મેદાનરે,
 કે હીરીયો પેઠો જહોરમાને કંદોઇ નાહા જાયરે,

કે તોપોછી ધમરોળ હુમને હુવા અંધારા ઘેરે,
 કે બાદશાહકુ તો ખજર નહીને રહત નાહી જયરે,
 કે સુતો બાદશાહ જમજે તારે નગર પડ્યો બેકારે,
 કે સુતો બાદશાહ જમીએ ભાષ કયા હોતા ધમરોળરે,
 કે સુતો બાદશાહ જમીએને મુગલ ચઢયા બાણુબાખરે,
 કે તાંબાની નોખત મડમડે ને જેના ધમકે વાગે ઢોલરે,
 કે ફાગણુ સુદ ચઉદસને છઠાં માર્ગે સરયો જોરે,
 કે ગુજરી હસીને બોલીયાં ને બોલ્યાં એકજ બોલરે,
 કે હીરીયો પહેરે કાંચળાને હથીયાર મુજને આલરે,
 કે બાદશાહ સાથે એથી લઢુ મેં મેરા જુગમાં હોગમચ નામરે,
 કે તરવારે તાળી પડે ને ખરછી ચાવે પાનરે,
 કે અગાડી પછાડી દેરા તાણોને બીચમાં રાખો મેદાનરે,
 કે વચમાં રાખો ગુજરીઆઈને જે જીતે તે લખ જયરે,
 કે હીરીયોને ચંદીયો બોલીયા રાગ સાંભળો મારી વાતરે,
 કે પહેલો ધાવ તમે કરોને અમે તમારી રમતરે,
 કે પહેલો ધાવ બાદશાહે કીધો ગુજર લક્કર માંયરે,
 કે હીરીએને ચંદીયો ગુસ્સે ચયા જેમ બકરામાં પડ્યો વાધરે,
 કે તલવારોની તાળી પડેને લોહીને વરશ્યો મેધરે,
 કે તમારી ગુજરી તમને મુખારક ગુજરી અમારી બેનરે,
 કે ત્યાંથી ગુજરી ચાલીયાને ગયાં સાસુના ઘેરરે,
 કે સાસુ મેણાં બોલીયાં વહુ જાણ્યો બાદશાહને ઘેરરે,
 કે આ વહુઅરને જવાદો હું બીજી પરણાવું કાલરે,
 કે આ વહુઅરને જવા ન દઉં મારા ગુજરની પત જયરે,
 કે ત્યાંથી ગુજરી ચાલીયાને ગયાં નણુંદને ઘેરરે,

કે નણ્ણલ મેણાં બોલીયાં બાબી જાઓ બાદલાદને ઘેરે,
 કે ત્યાંથી ગુજરી ચાલીયાને ગયાં તે પાવાગઢે,
 કે પાવા તે ગઢમેં અલોપ હોગધ મહાકાળી કહેવાયરે,

મીસરી.

કે આઠ કુવા નવ વાવડીજી સોલસેં પાનીડા હાર, ઝો મીસરી,
 કે ઉસમે કુન ઝોરી પતલી ઝો મીસરી પતલી કમર લખે બાલ.
 કે ઘાટ મડુસો રેંટીયોજી પાધડી લાલ ગુલાબ,
 કે કાંતનેવાલી પતલીઝો મીસરી લળા લળા નાંખે તાર,
 કે એડીની ગેડી કરજી કરે કેડોની કમાન,
 કે નધણાના બે ભમકા ઝો મીસરી પાડુ ચતુર સુખણ,
 કે ચતુર પુરૂષની ગોરડીજી હશી હશી ઉતર દેશ;
 કે મુરખ પુરૂષની ગોરડી ઝો મીસરી રોધ રોધ ઉતર દેશ,
 કે હસત જોખન ખસતજી રૂવે તો કમલ હો જાય,
 એસો પીયારો મારો સાયબો ઝો મીસરી સાંજ પડે ઉડ જાય,
 કે દાડમ સુકે દહાડીએ ઘેર સુકાય ધર નાર,
 બાપ ઘેર સુકાય બેટડી ઝો મીસરી હેણા પુરૂષ ઘેર નાર,
 રાજવણુ બેડી રાજમેજી ખબે ઉઘાડા કેશ,
 ઉસ જોખનકે કારણે હો મીસરી દીલી બેકાતી લેશ,
 કે તેરી દીલીમે મેરા આવના તેરે મેરે કાયકા સ્નેહ,
 કે ચમકાવી વીજળીઝો ધોખીડા મેં વરસાવ્યો મેહ,
 કાઈ મારી સાહેલીએ બોળવ્યો હો મીસરી નીત ધર ભુલી જાય,
 કે હાથના કથવારાં કરજી મેણુસે લીયોરે બોલાય,
 કે સમજાવ્યો સમજે ઝો મીસરી મુરખ બેડો ગમાર,
 કે પાલણુપુર દીવડો બજેજી કાબજ પડેરે સનેશ,

કે આજનવાળી પતળી ઝો મીસરી મુલક વસે મેવાડ,
 કે કોયલને કેમ મારીએજી આંખાની રખવાળા,
 કે મારીએ હરામી સાહેબો ઝો મીસરી અણુ ચાખ્યા ફળ ખાય,
 કે ગોરીને કેમ મારીએજી સેજોની રખવાળા,
 કે મારીએ હરામી સાયબો હો મીસરી સેજ પરાર્ધ જાય,
 કે માણેકચોકકે બજારમેંજી વેચાય લાલ કમાન.
 કે ખેંચનવાલા ધર નહીં ઝો મીસરી કીસપર કફ સુમાન,
 કે માણેકચોકકે બજારમેં હીરા લલ વેચાય,
 કે ચતુર હોય સો મુલકે ઝો મીસરી મુરખ ફેરા ખાય.
 કે નહીં કીનારે મુરદા જલેજી લુકો ન પ્રગટ હોય.
 કે મયા ન જોળન સાંપડે ઝો મીસરી મુત્તા ન જીવે કોય,
 કે પ્રીત કરીયે ઉંચથીજી સદા ન જીવે ચાય.
 કે નીચથી કયા કરે પ્રીતડી ઝો મીસરી સદાય મેણાં ખાય.
 કે કોકણુ કુવો ગોડાવીએજી રેટ કરે મેવાડ
 કે સૌચનવાળી પાવાગઢ વસે ઝો મીસરી જોનો અંપોપીએ પરસાળ,
 કે પ્રીત કરે દાંબજોજી માળીને રંગરેજ.
 કે રંગરેજ લાવે ચુંદડીઝો મીસરી માળી લાવે ફુલ,
 કે ફુલમેં કયા પહેરનાજી ધુપ પડે કરમાય
 કે બલી ખીચારી કલીયાં ઝો મીસરી સાંજ પડે ખીલ જાય.
 કે ચુડીમાં કયા પહેરનાજી ધુપ પડે રંગ જાય.
 કે બહો ખીચારો શાળુડો ઝો મીસરી ધોએ ધોએ રંગ રહે
 કે ખેતર હોય તો ખેડીએજી ફુંગર ખેડા ન જાય,
 કે કુવા હોય તો ગાળીએ ઝો મીસરી સમુદ્ર ગાળ્યા નવ જાય,
 કે કામળ હોય તો વાંચીએજી કરમ વાંચ્યાં નવ જાય

કે મારા ઠાકારનો મોડીબોળ દોઢો કલાલને હાટ
 કે દારૂડાનો છાકયો મારો સાયમો ઓ મીસરી ગયો કલાલને હાટ
 કે નહી તારા સાહેબાને બોળવ્યો નહીમેં લાયોરે મોલાય,
 કે દારૂડાનો છાકયો તારો સાયમોઓ મીસરી આવ્યે કલાલનેરે હાટ
 કે મારા ઠાકારેની મોજડીજી દીડી કલાલને હાટ
 કે દારૂડાનો છાકયો મારો સાયમો ઓ મીસરી ગયો કલાલને હાટ.

મુસલમાની બારમાસી.

સુનીઓ સખીરે સમયાં મુજ દરદારે ખાતાં
 સાજનને મેરે શરીરપર કયા કયા કીધ હે ખાતાં
 મુજકું એ દે દીલાસા સાજન કીદર ગએરે,
 પરદેશમાં જાકર બેડે મુજકું ખીસર ગએરે,
 કરાવ થા મીલનેકા આવતે મહીને અંદર
 આજ્ઞા મેં રખકે બેડી સાજન મીલંગે આકર,
 અવલ જો મહીના આયા વો કારકીત કીલાવે.
 સાજન મુજે મીલે ના રોના મેરા ન જાવે,
 અફસોસ ને નીસાસો શીરતી શીર જોક્લી,
 સાજન ખીનારે સમયાં ગમતી નહી હબેલી,
 લાલી મુખે રંગાકે સાજન કીદર ગએરે
 કીની મુજે દીવાની કેઇ મુલક જ રહેરે.
 કાગજ લીખુ પીયાપે જાને ન કોઇ પાવે,
 મુજ દરદીકી સાજનકું જ સુનાવે
 કારતીક મહીના સારા રચ ખીચમે ગમાયા
 સાજનને છોડ મુજકું કીસ સાય દીલ લગાયા,
 માગશર મહીના શીર દુસરા હે બારી.

સાજન ખીના ક્યે મેં દીન રાત નેન જારી.
 ધુણુ બડી થંડુમેં ધતના જુલમ સો કય
 મેં મુન તજે દરસતી દીનેા કરમ પીયારે,
 દુઝલા બદન સો મેરા, થંડ કીસ તરે સહુમી.
 સાજન ખાના એકલી દુખ કીસકુ જા કહુંગી.
 સાજનને છત કપટકર, હમ સાથ થરક જાડા:
 માલુમ મુજે હુવા થુ મીલના હજુએ મોડા
 દો માસ ગયે ગુજર કર, તીસરા એ પોસ ખેઠા,
 દરસન દીખાવા સાજન દીલકુ રખુ મેં હેડા.
 એ પોસકીરે ઠંડી, મેં કીસ તને નીકાલું
 જોખન મેરે જીવાની; કહો કીસ તને નીકાલું
 માનન કરી બોનેરી ચલોયા કછુ ન મેર.
 મેં મુન તુજે તરસતી, દેખુ મેં દરસન તેરા;
 દીન હો ગધારે છોટા, લંખી સો રેન ન જાવે.
 આંખો મેં મીચ દેખુ, સપને પીયુ ન આવે;
 એ પોષ મહીના ગુજરા, જલોયો મેં રાજીયોરે.
 સમજ રખુંગી દીલકું મોહ પીયા મીલોરે;
 એ મહા મહીના ચોથા ખીલી હે પુલવાડી,
 સાજન ખીના એકલી મરતી હું છીનેજારી,
 નરગીસને જોલ જશ્વા, ચંપા અને ચમેલી
 પ્રીતમ ખીના એ કુચના, રોતી શીર એકલી
 ગુલ દાહુદીને લાલા એ મેઘેરા હજારા.
 સારા બગીચા ખોટા, પ્રીતરસ હે જુહોરા
 દરશન દીખાવો સાજન કીતનાક મેં કહુંરે

૨૩૫

દીન રાત મે તડફડતી તુક નીંદ કર સફરે,
 એ ઠંડ સખ ગુનરી શીઆલા હુવા પુરા.
 ચોથા મેના ગુનરા, દીખલાવ અબ જહુરા
 ફાગુન એ પાચરેકી ધુપ પડે હે ગરમી;
 સખીયાં સખી આપસમે ખેલે પીયાસે હોરી,
 અતર ગુલાબ સેવતીએ નર કરી હે ચોરી,
 ધુપ પડે કડાકડ પાઉમે પડે ફફેલે,
 હર બખત મેં પુકાર, સાજન મુજસે ન બોલે;
 ચઘતર છોકા મુજકો દિલમેં હે ધાવ કારી
 દેખું દરસ સલુશ્યા જાઉ પીપાપે વારી
 ઠંડક ફીદર ન પાઉ ખુબ અગન બરસાતી,
 આજન બીનાકી અમ મે મર જાઉં તરસાતી;
 ખુરખાન હુ દીલમે મર જાઉ તરસતી;
 સખીરી મેરે બદલે મે બાકી ન કુચ રહીરે,
 અફસોસમેં પીપા કે આધા બરસ ગયારે;
 દીન હોયગારે લાંબા દુખકા નહિ હે છોડા,
 હર બખત મેં પુકાર સાજન કરો સવેરા
 બઘસાક સતવેંકા ગરમીસે જાડ સુકે,
 ધુપ પડે ગજબકી પાની બીના હે લુખે
 પતે સખ સુક ગયેરે જાડાં હોય ગયે હે ખરી,
 થુર હો ગએ દંદુલેરે ગઘ બાકા તુડાલી;
 જાડુમે પુલ આએ કીતને આમ મોર,
 જંગલ હવારે, મોરા મન કરે ચકોર
 લા જંગલકુ દેખી શીરકર રાખી એ આસા;

સાંતુએ મેના ગુજર આખર પડેગા પાસાં;
 એ જેઠ આકેલી મુજ પર બડી હેં સખતી
 પથર નડળ હરીયે એસી સેં કયા ન ભક્તી,
 જંગલમે હર જગોપર, કાયલને મોર બોલે,
 પીયુજકા નામ મીઠા લીંબુ સકરમેં ઘોલે;
 સુખ ત્યાંસે બીલડમે, કીસને ન બેદ પાયા,
 હરજેકકુ જા પુછું સાજન કીને હેં પાયા,
 રોતી અને રઝળતી મે જેઠ બી ગુમાયા;
 સજનને મેરે શીરપર ટુંક ન રખીરે માયા,
 દાદુરઅને બપહઆ મેઢકસી જુમ લાયા;
 બીજલી કરે જખુકે મેહુવા અપાઢ આયા;
 નવમે અસાડ કેરે બાદલ હુવારે કાલે.
 રાત મીલી અઘેરી સખને એ ધર સમાલે;
 બાદલયું ગાજતા હે જયું બાજતી ઢોળક,
 સાજનમેં મેરે ઉપરનું ટુંક રખીરે મોહેબત;
 નદીયાં તળાવ નાલે સખમેં બરાહે પાની.
 ગરજે ગગન દીમસે મેં હોય રહી દીવાની;
 નવમા અસાડ ગુજરી સજન સો ના મીલેરે,
 ઠંડક પડી સાણુસે, મેરા બદન જલેરે,
 દક્ષમે સરાનકી, લગી રહી ઝડીરે.
 પીઠિજકે નામ ઉપર સમરેન સરે કરેરે,
 બાદર ફકીર બીનાદર ફરજંદને સખીરે,
 મેરા દીલ લગા પીયાસે રોરો મેં થાકારે,
 નદીયાં તલાવ નાલે તીનું બે બેલી.

પીયા ખીના એકલી મેં હો રહી હું ઘેલી
 ખેડુત સખ ખુશી હોરાં હુવે તાજે,
 સાવનમેં આ માલોરે દીન હો ગએ હે ઝાઝે
 ભાદો અગીબારવેકા, આરે ઘટા બનીરે
 હુક નીશી ઘટા કયા હે મેરા હરીરે;
 આમ નકી ફજલપે એસી નયાં નવામ;
 સાજન મેરે ન આએ કીસી અજબ નવામ;
 પાકે સખી અજબ જ્યાં ખેતુમે બાહે બલે,
 ટાહુકે હાથ સેતી લગને જીજરમે ભાલે,
 સખીયાં સખી આપસમેં ખેલે પીયાસે મીલકર
 મેં હો રહી એકલી જાઉ કીધર મેં ચલકર
 પ્રીતમને કર જુદાઈ મેરા બદન જલાયા,
 ભાદો લય ગુજરકર આસો એ માસ આચા;
 આસોએ બારવેકી મુજકુ બડી હે આશા;
 પ્રીતમકુ અજ મીલનકા મુજકો બડા દીલાસા,
 મુજ દીલમે હુમ ખુશાલી પ્રીતમશે અમમેં પામ
 સાજનકે હુમ બડાઈ બેઠી મેં ગીત ગાઉ
 કપડે હે સખ જરી તનકે ઉપે ખેરાત કોએમેં,
 પીઉજકે નામ ઉપે ખેરાત કર દાએમેં
 પના હે સખ જરીના છટકા ગુલાબ તનપર,
 બીજલી જા બડી પીતા કે મનપર;
 સાજનકી કુડી નજરસે હુમ તાજગીને લાલા
 હુરાઅને હે પરીયાં સખસે બની મેં આલા,
 શેરદીનમે દીવસે કીતે કલામ પુરા,
 કરીઓ ડરમાં કરીમા દીલ હો ગયા હે શુરા;
 પરવરે દેગાર મુજકુ નેકી ઇમાન દેખે;

હમેદ હોગી દીલમે ઝીનત નથી બાંકીને,
 છોડો ગુમાન યારો ડરીએ કધુ અબલસે,
 કરીઓ કધુએ નેકા બક્ષ ખોદા ફજલયે,
 અહમદ નખી હે મહમદ બરહક દોરત સખકા
 નખીકે ટક્કસે શેતી બેડા હે પાર સખકા,
 રહેમ ચીનો દીલસે કલમા પડો નખીકા;
 કરીઓ નીમાબ રોજે છુટકો સોહિ સદીકા,
 સીખાત રાદક દાલુસે સારી જીબાન ખોલો;
 નખીકે નામ ઉપર હરદમ દરદ ખોલો.

બીરહ બારમાસી.

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ, રાધા શાય કરે બનમેરે

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ.

લગત અસાડ હમંગ દોલ આવો, બીજલી ચમકે ધનખ,
 દલમેરે ચમક ચમક ચાર દેશ નીહાર, હજુએ ન આવે
 બીદ્રાગનસેરે હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ રાધાં હમકુ.
 જાવન જામી જતી છલ કાનો પ્રીત કરી કુબજાસંગ જરે,
 કુબજા શોક જનમકી બેરન હમમે બેર લીયો છીનમેરે,
 બાદરવે બવન પુલી સખ કલીયા નહી પુલી દીલકી કલીચારે,
 જીન કલીયનમે બમર બસતહે સો કલીયાં પીયામાં, હે બશીરે,
 હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ, રાધાં

આસો કમળ નીરમળ બએ ચંદા, પીયા નહી આવે મેરે-
 આંગનમેરે, દરશ દેખાય પ્રભુ આરે બીલમ રહે હમ
 કલપાંત કરે મનમેરે, હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ; રાધાં
 કારતક સોક કરે સખ સખીઓ, રાધા શાય કરે બનમેરે;
 હિલ્લ રવામી જનમકે કપટી કપટ દહ્યો જીનકે મનમેરે

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ.

અનહદ ગેદ બનાયો સખીયાં જોય પડ્યો જુમના ત્રઠમેરે,
ખેલત ગેદ ગીરી જુમનામે, તખ કાલીનાગ નાથ્યો છીનમેરે,

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ રાધા.

પોસ માસ રૂપ અલાપ કરતહે સુધકુ ન મીલે મનમોહનરે
જોગન હેકર બન બન હુકું, હુડત શીરે ખીંદરાબનમેરે.

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા.

માધ માસ જખ લાગો સખીરી હોત બસત કંથ ધર નાઠોરે
સુમરીન હાર ચલે અમછલા ધર ધર આલખ જગાતી શીરીરે,

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ, રાધા. હમકુ.

ફાગજ ફાગ ખેતન સખીયનરે ધર ધર ડક બાળ રહોરે,
હમારો ફાગ હર્યા કુબળને કુબળ ખસી ઉતકે મનમેરે,

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ, રાધા. હમકુ.

યષ્ઠતર લતા પુત્રી સખ વનમે આવત સુગધ સખ પુલનમેરે,
મેરે શીતળ મદ સુગંધ સદા નીજ આવન હે શ્રી ખીંદરાબનમેરે

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા. હમકુ.

જગત વર્ષશાખ એસા સખ કીતે લેહર ઉઠે તન જોબનમેરે
મોર સુગટ મોહનકી જખી બસત રહત મનકે મનમેરે,

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ રાધા. હમકુ.

જેઠમે જવાળા કંમે સખ ધરતી ખીહર અગત લાજે વનમેરે
ખીન ધનશામ ખુજે જતન નહી અમસે લાખ ખુજાવન અસુવનસેરે

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ રાધા. હમકુ.

પુરન માસ પ્રભુ ધર આયે આપ મીલે હરી કુબનમેરે;

સુરદાસ મથુરાં કે બાશી પુરન કાજ હુએ મનુકેરે.

હમકુ છાંડ ચલે બનમે માધુ રાધા હમકુ.

૨૪૦
વિંછી વિષે ગરબી.

અરરર માડીરે છાણું તે વીણવા ગયતી	માં વીં
અરરર માડીરે સોજત સહીની થઇતી;	માં વીં
અરરર માડીરે છાનો માનો લપાયો,	માં વીં
અરરર માડીરે વાંકા વળી ડખ મારયો,	માં વીં
અરરર માડીરે નાસતાં તેને બાળ્યો,	માં વીં
અરરર માડીરે આશી લેહેરો આવી,	માં વીં
અરરર માડીરે સહીયર તેડી લાવી	માં વીં
અરરર માડીરે સસરાને તેડાવો.	માં વીં
અરરર માડીરે પડદાને ખંધાવો.	માં વીં
અરરર માડીરે ગાડી બેસવા લાવો,	માં વીં
અરરર માડીરે કાળુપુર લખ ચાલો.	માં વીં
અરરર માડીરે રેશ્મગણુ બોલાવો.	માં વીં
અરરર માડીરે વીંછુડે વેર વાળ્યાં,	માં વીં
અરરર માડીરે હરખ હાથાના ટાળ્યાં,	માં વીં
અરરર માડીરે બોજનીયાં ન બાવે;	માં વીં
અરરર માડીરે સુતા નીદ્રા ન આવે;	માં વીં
અરરર માડીરે ઓરડામાં ઢોલીયા ઢળાવો.	માં વીં
અરરર માડીરે શીરો તે કાઢવો,	માં વીં
અરરર માડીરે પરણ્યો કાળીયા ખચરાવે,	માં વીં
અરરર માડીરે વીંછીની વેદના બારી,	માં વીં
અરરર માડીરે હોશિ રહીજે બારી,	માં વીં
અરરર માંડીરે વાત તે સહુ જણે,	માં વીં
અરરર માડીરે શું હું કહું આ ટાણે,	માં વીં
અરરર માડીરે ચક્ર વાલે ચીતી ચાઇ,	માં વીં
અરરર માડીરે ગરબી રસીક ગાઇ,	

સમાપ્ત.

તૈયાર છે !!!

તૈયાર હય !!!

ગજરામાર	૦-૮-૦	કીરસામલીક મોહમદ	
સદૈવસ-સાવલીંગા	૦-૮-૦	ગેતી અપરોજ	૦-૮-૦
શ્રી ચરીત્ર	૦-૮-૦	હદીયતુલ મુસલેમીન	૦-૮-૦
સુડામોતેરી	૦-૮-૦	લયલામજનું	૦-૪-૦
ગુલબકાવલી	૦-૮-૦	તરતીયુસલાત	૦-૮-૦
સંતસમાજ	૦-૧૨-૦	ઝીનદા કરામત	૦-૮-૦
ચતુર સુંદર મોટી	૦-૧૨-૦	ગમલે હીદ	૦-૮-૦
લજન લંડાર	૦-૮-૦	તુરનામા	૦-૨-૦
સંતસમાજ (નાની)	૦-૮-૦	સખાવતનામા	૦-૨-૦
પારસમણી	૦-૮-૦	સહાદતનામા	૦-૨-૦
ખીરખલ બાદશાહ	૦-૮-૦	સકરાતનામા	૦-૨-૦
બાદશાહી ગાયનમાળા	૦-૮-૦	જવાયતે સુગરા	૦-૨-૦
ફાતોઆફ ગાયનમાળા	૦-૮-૦	નાજની પકાણુ	૦-૨-૦
ચતુર સુંદર ગરબાવલી	૦-૮-૦	સહાબહા-સાહપરી	૦-૮-૦
રાજકુમાર અંદસેન	૦-૮-૦	મીલાદે અકબર	૦-૮-૦
ગાયનમાળા	૦-૪-૦	ઝેતુન મોહમદ હનીફ	૦-૨-૦
સત્યનારાયણની કથા	૦-૪-૦	તમીમ અનસારી	૦-૨-૦
અડવો	૦-૮-૦	ગંગનામા-મીરાદાતાર	૦-૪-૦
રાજ ભરથરી	૦-૮-૦	પનસુરા	૦-૪-૦

મળવાનું ઠેકાણું :—

કાગઝી મહમુદ એન્ડ મહમદભાઈ.

ટાવર રોડ અલાયાની વાડી સામે-સુરત.

શ્રી અનાવિલ ખંધુ પ્રો. પ્રેસ, બરાનપુરી ભાગળ, બાજવાળી પોળ-સુરત.

